

Työpoliittinen aikakauskirja

Finnish Labour Review

Ministry of Economic Affairs and Employment

3/2020

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työpoliittinen aikakauskirja

Finnish Labour Review

3/2020

vsk. 63. vol

Työ- ja elinkeinoministeriö

Ministry of Economic Affairs and Employment

HELSINKI FINLAND

PÄÄTOIMITTAJA • EDITOR-IN-CHIEF

Heikki Räisänen
puh./tel. 029 507 7118

TOIMITTAJA • EDITOR

Marianne Keyriläinen
puh./tel. 029 504 7009

TOIMITUSSIHTEERI • EDITOR

Sirpa Kukkala
puh./tel. 029 506 3549
sähköposti: etunimi.sukunimi@tem.fi
e-mail: givenname.surname@tem.fi

**TOIMITUSNEUVOSTO • EDITING
COMMITTEE**

Tiina Tikka, puheenjohtaja
Päivi Järviniemi, varapuheenjohtaja
Johanna Alatalo
Timo Aulanko
Päivi Haavisto-Vuori
Tiina Hanhike
Ulla Hiekkänen-Mäkelä
Antti Kaihovaara
Liisa Larja
Maaria Nuutinen
Juha Pusila
Heikki Räisänen
Santtu Sundvall
Petri Syvänen
Marianne Keyriläinen, asiantuntija
Sirpa Kukkala, asiantuntija

TOIMITUKSEN OSOITE • ADDRESS

PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO

TILASTO-OSIO • STATISTICS

Petri Syvänen
puh./tel. 029 504 8050
Kaisa-Mari Kuusela
puh./tel. 029 504 8294
sähköposti/e-mail: etunimi.sukunimi@
tem.fi

JULKAISIJA • PUBLISHER

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työpoliittinen aikakauskirja internetissä:
www.tem.fi/aikakauskirja

*Tähän julkaisuun sisältyvä aineisto on
tiedotusvälineiden vapaasti käytettävissä.
Lainattaessa on lähde kuitenkin mainit-
tava. Tekijän nimellä julkaistut artikkelit
edustavat kirjoittajien omia näkemyksiä,
jotka eivät välttämättä vastaa ministeriön
kantaa.*

**TILAUKSET JA
OSOITTEENMUUTOKSET**

TAK.tilaukset@grano.fi

IRTONUMEROMYYNTI

<http://julkaisutilaukset.valtioneuvosto.fi>

Vuositilaus 46 euroa/vuosi
Irtonumero 23 euroa/kpl

Sisällys

Pääkirjoitus

Arvioinnissa saa sitä mitä tilaa.....	6
Heikki Räisänen	

Artikkeleita

Aktiivisen työvoimapolitiikan mahdollisuudet työllisyysasteen kasvattamisessa	8
Antti Kauhanen	

Menetelmällisistä haasteista työllisyysvaikutusten arvioinnissa – kokemuksia viimeaikaisista arvioinneista	19
Juha Eskelinen – Mikko Valtakari	

Työelämän uusi normaali?.....	28
Harri Melin – Tuuli Turja – Oxana Krutova	

Katsauksia ja keskusteluja

Koronapandemia ja etätö, mikä muuttui vai muuttuiko mikään?.....	36
Toim. Marianne Keyriläinen	

Elinikäistä osallistumista vai elämää työ edellä?	41
Pirjo Juvonen-Posti – Patrik Tötterman	

Elinikäisen ohjauksen nykytila Suomessa.....	48
Anna Toni	

OECD:n ensianalyysi pandemia-ajan työmarkkinoista: terveyskriisistä työllisyyskriisiin ja siitä ulos	55
Heikki Räisänen	

ENGLISH SUMMARIES	62

KUVIDOIDEN LUETTELO – LIST OF CHARTS	1*

TAULUKOIDEN LUETTELO – LIST OF TABLES.....	2*

KUVIOT – CHARTS.....	4*

TAULUKOT – TABLES	17*

TAULUKOIDEN SELITYKSIÄ – EXPLANATORY NOTES.....	58*

Arvioinnissa saa sitä mitä tilaa

Heikki Räisänen¹

Politiikkatoimien vaikuttavuuden arviointi on olennaista tiedeavusteiselle päätöksenteolle. Vaikuttavuuden arviointiin on Suomessa monessa suhteessa varsin hyviä, jopa erinomaisia edellytyksiä. Siltikään kovin tyytyväinen ei voi olla. Usein huolellisen arvioinnin toteuttaminen edellyttäisi jo politiikkasuunnitteluvaiheessa arvioinnin toteuttamisen puntarointia. Mistä arviointiaineisto muodostuu? Voidaanko käyttää kokeellista arviointiasetelmaa? Muodostaako politiikkauudistus sellaisen taitekohdan, johon arviointi voi tukeutua? Miten seurantatiedot muodostuvat ja milloin ne ovat todellisuudessa tutkijoiden käytössä? Mikä on uudistuksen perimmäinen tavoite ja kuinka sen onnistumista arvioidaan?

Arviointien toteutukseen näyttää liittyvän usein erilaisia hankaluuksia. Joskus ongelmat ovat lähtöisin politiikkavalmistelusta ja päätöksenteosta. Suomessa on ollut pitkään vallalla inkrementalistisen päätöksenteon kulttuuri, jossa tehdään jokin päätös kerralla ja se toimeenpanaan koko maassa. Toisaalta uudistukset ovat työmarkkinoilla tyypillisesti kohtuullisen pieniä, jolloin vaikutuksetkaan eivät voi olla kovin merkittäviä. Kokeilukulttuuri ei ole erityisen hyvin juurtunut meille.

Huolella valmisteltu kokeilu ja sen jälkeiset kerralliset päätökset tulosten pohjalta olisivat usein hyödyllinen ja ainakin muutamaa vuotta pitemmällä aikavälillä kustannustehokkain ratkaisu. Kokeiluja on vuosien mittaan esimerkiksi työllisyyspolitiikassa kyllä järjestetty, mutta vain muutama niistä on ollut aito kokeilu, jota on voitu asianmukaisesti arvioida. Esimerkiksi työllisyyden kuntakokeilujen ongelmana on ollut, ettei paljon aikaa ja resursseja kuluttaneista hankkeista ole voitu tuottaa kiistatonta vaikuttavuusnäyttöä – mikä on johtunut kokeilujen muodosta. Niinpä kuntakokeilu järjestetään taas, eikä ole varmuutta, syntyykö pitävää vaikuttavuusnäyttöä tälläkään kertaa.

Usein tutkijoille annetaan tehtäväksi aloittaa vaikutusten arviointi likimain heti kun jokin uudistus on tullut voimaan. Käytännössä tällainen arviointi muuttuu usein toimeenpanoa tukevaksi toimintatutkimukseksi, mikä sekín on arvokasta. Tavoite vaikuttavuuden arvioimiseksi on käytännössä liki mahdoton aivan tuoreissa uudistuksissa, joiden seurantatiedotkaan eivät ole ehtineet valmistua. Esimerkiksi työssäkäyntitilaston valmistumisviive on pitkä.

Työ- ja elinkeinotoimistojen sinällään korkealuokkaisen asiakaspalvelujärjestelmän ja sen tie-

¹ Heikki Räisänen, VTT, työvoimapolitiikan dosentti, tutkimusjohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö

doista muodostettavan työnvälitystilaston tietojen puutteet ja laatuongelmat aiheuttavat paljon huolta työllisyysvaikutusten arvioinnille. Kun tiedot esimerkiksi työpaikkojen täyttymisestä ja työttömyyksiä päättymissyistä ovat tietojen luonteen tai puuttuvien tietojen takia ongelmallisia, tulisi tietojen kattavuutta ja laatua pyrkiä parantamaan. Tärkeä tutkimuksen aihe olisi tarkastella myös henkilöasiakkaiden työnhakijaksi rekisteröitymisen yhteydessä ja myöhemmin ilmoittamien tietojen laatua ja muutosten päivittämistä. Onko digitalisoinnin yhteydessä tietojen ilmoittamisen vastuun siirtäminen pääasiassa asiakkaille johtanut myös vaikuttavuusarvioinnin ja sitä myötä politiikan tulosten seurannan ongelmiin? Arvioinnissa näytetään saatavan sitä, mitä on edeltävillä päätöksillä ja toimilla tilattu.

Tämänkertaisessa numerossamme *Antti Kauhanen* käsittelee tuoreen meta-arvion perusteella työvoimapolitiikan vaikutusta työllisyysasteeseen. Siihen voidaan työvoimapolitiikalla vaikuttaa, mutta vaikutus ei ole kovin suuri. Sivuvaikutuksia ei ole useinkaan otettu huomioon tutkimuksissa. Ne saattavat olla merkittäviä ja heikentävät työvoimapolitiikan työllisyysvaikutuksia. Monialaisia palvelukokonaisuuksia koskevia arvioita ei ole olemassa. Tämä edellyttäisi satunnaistettuja kokeita. Yksi tapa parantaa työvoimapolitiikan vaikuttavuutta olisi ottaa käyttöön tilastollisia päätössiirtäjä toimenpiteiden kohdentamisessa.

Juha Eskelinen ja *Mikko Valtakari* käsittelevät artikkelissaan useita vaikuttavuusarvioinnin haasteita tutkijoiden näkökulmasta. He pitävät tällaisina arvioinnin toteutuksen aikaista ajankohtaa, toimenpiteiden ainutkertaisuutta, seuranta- ja arviointitiedon puutteita sekä valikointumisen vaikutusten kontrolloinnin haasteita. Ketjuuntuneet palvelut ja ohjaukselliset palvelut eivät näy arvioinneissa asetelman ongelmien ja aineiston puutteiden takia. Eskelinen ja Valtakari huomauttavat, että osa vaikutusarvioinnin menetelmällisistä ongelmista johtuu systeemistä ongelmista, kuten hajanaisista

rekistereistä ja TE-toimistojen asiakaspalvelujärjestelmän puutteista. Arvioinnin suunnittelu olisi hyvä toteuttaa samanaikaisesti hankkeen tai toimenpiteen suunnittelun kanssa.

Harri Melin, Tuuli Turja ja *Oxana Krutova* käsittelevät etätyötä uutena normaalina. Vaikka etätyöstä on koronaviruksen myötä tullut kasvava työntekemisen muoto ja keino välttää pahimmat taloudelliset menetykset, on perusteltua myös kysyä, miksi etätyö on yleistynyt sangen hitaasti? Tarvittavat laitteet ja ohjelmistot ovat olleet useimpien käytössä jo pitkään. Käytännössä etätyö on ollut mahdollista vain pienelle osalle palkansaajia. Etätyön yleistymistä ovat hidastaneet ennen kaikkea kulttuuriset tekijät, työn organisoinnin käytännöt ja työmarkkinoiden sopimuskäytännöt, he kirjoittavat. Etätyölle ei ole vielä Suomessa kehitynyt sen paremmin virallisia kuin epävirallisia-kaan työn organisoinnin tapoja. Melin, Turja ja Krutova pohtivat myös työhyvinvointia, tuottavuutta sekä työelämän valta- ja auktoriteettisuhteita.

Etätyötä käsitellään lisäksi myös katsausosastossa, jossa haastattelimme työelämän asiantuntijoita heidän etätyökokemuksistaan. Katsauksen on toimittanut *Marianne Keyriläinen*.

Koronakriisiä käsittelemme etätyön lisäksi esittelemällä OECD:n työllisyyskatsauksen luvun koronakriisin alkuvaiheen työmarkkinamuutoksista ja käytetyistä politiikkatoimista.

Kiinnostavia lukuhetkiä!

Seuraavan numeromme 4/2020
aineistopäivä on **9.11.2020**.

Aktiivisen työvoimapolitiikan mahdollisuudet työllisyysasteen kasvattamisessa

Antti Kauhanen¹

Johdanto

Työllisyysasteen nostaminen edellyttää aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuuden parantamista. Tässä kirjoituksessa käydään läpi mitä taloustieteellinen tutkimuskirjallisuus kertoo aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuudesta työttömien työnhakijoiden työllistymiseen ja minkälaisia sivuvaikutuksia aktiivisella työvoimapolitiikalla voi olla. Sivuvaikutuksia on tutkittu vielä vähän, mutta niillä on merkittävä rooli aktiivisen työvoimapolitiikan työllisyysvaikutuksille. Kirjoituksessa käydään myös läpi sitä, miten aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden toteutuksella voidaan vaikuttaa sen työllisyysvaikutuksiin. Lopuksi nostetaan esille aihepiirejä, joista tarvittaisiin enemmän tutkimusta aktiivisen työvoimapolitiikan kehittämiseksi.

Aloitamme erittelemällä minkälaisia vaikutuksia aktiivisella työvoimapolitiikalla voi olla ja miten niitä voidaan arvioida. Tämän jälkeen esittelemme tarkemmin palkkatukeen, työvoimapolitiittiseen koulutukseen ja työn haun tukeen

liittyviä kysymyksiä. Kirjoitus perustuu raporttiin Kauhanen (2020), josta löytyy tarkempia kirjallisuusviitteitä.

Aktiivisella työvoimapolitiikalla on sekä toivottuja että ei-toivottuja vaikutuksia

Aktiivisella työvoimapolitiikalla voi olla monenlaisia vaikutuksia. Toiset vaikutukset ovat tavoiteltuja, kun taas toiset ovat erilaisia sivuvaikutuksia. Aktiivisen työvoimapolitiikan tavoiteltu vaikutus on toimenpiteen aiheuttama henkilön työllistyminen. Tätä kutsutaan *vaikutukseksi toimenpiteeseen osallistuneisiin*. Toimenpiteen vaikuttavuutta ei voida mitata sillä, kuinka moni toimenpiteeseen osallistuneista työllistyi, sillä osa olisi työllistynyt todennäköisesti joka tapauksessa. Tätä kutsutaan *työmarkkinavuodoksi* (kuollut paino, deadweight loss). Vaikutavuuden arvioinnissa tavoitteena on arvioida nimenomaan sitä, mikä oli toimenpiteen kausaalivaikutus työllistymiseen. Toimenpiteiden

¹ Antti Kauhanen, KTT, Tutkimusjohtaja Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksessa, professori Jyväskylän yliopiston kaupparkeakoulussa.

vaikuttavuuden arviointia käsitellään täsmällisemmin myöhemmin.

Lukitusvaikutuksella tarkoitetaan sitä, että työvoimapolitiikan toimenpiteen vaikutus työllistymiseen voi olla negatiivinen lyhyellä aikavälillä. Tämä johtuu siitä, että toimenpiteeseen osallistuminen vähentää työnhaun aktiivisuutta. Esimerkiksi työvoimapolitiittiseen koulutukseen osallistuvat saattavat työllistyä lyhyellä aikavälillä muita huonommin, koska muiden etsiessä työtä he ovat opiskelemassa.

Aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteillä voi olla vaikutuksia myös muihin kuin toimenpiteisiin osallistuviin (esim. Calmfors, 1994). *Substituutiovaikutus* tarkoittaa sitä, että toimenpide parantaa osallistuneiden työllisyyttä, mutta vastaavasti heikentää toimenpiteeseen osallistumattomien työllisyyttä. Tällöin nettovaikutus työllisyyteen voi jäädä pieneksi tai jopa olemattomaksi. Toimenpiteillä voi olla myös *syrjäytysvaikutus*, eli toimenpide synnyttää uusia työpaikkoja tiettyihin yrityksiin, mutta tuhoaa niitä toisaalla. Tämä voi seurata esimerkiksi siitä, että aktiivinen työvoimapolitiikka nostaa palkkatasoa tai auttaa tiettyjä yrityksiä kasvattamaan markkinaosuuttaan muiden kustannuksella. Aktiivisen työvoimapolitiikan menot täytyy kattaa veroilla, mikä puolestaan vaikuttaa sekä yksilöiden että yritysten käyttäytymiseen. Tätä kutsutaan *verovaikutukseksi*.

Aktiivisen työvoimapolitiikan arvioinnit ovat keskittyneet pääosin yksilötason työllisyysvaikutusten arviointiin. Jonkin verran huomiota on kiinnitetty myös lukitusvaikutuksiin. Sen sijaan substituutio- ja syrjäytysvaikutuksia on tutkittu vähän. Viime aikoina ne ovat kuitenkin saaneet osakseen enemmän huomiota.

Aktiivisen työvoimapolitiikan vaikutusten arviointi

Aktiivisen työvoimapolitiikan vaikutusten empiirisen arvioinnin ajatus on seuraava: Toimenpiteeseen osallistuneiden tulemia (esim. työllisyys tai tulot toimenpiteen päättymisen jälkeen) verrataan siihen hypoteettiseen tilantee-

seen, että henkilö ei olisi osallistunut toimenpiteeseen. Arviointiongelma muodostuu siitä, että koskaan ei voida suoraan havaita mitä toimenpiteeseen osallistuneelle henkilölle olisi tapahtunut, jos hän ei olisi siihen osallistunut. Käytännössä tämä ongelma pyritään ratkaisuun siten, että verrataan toimenpiteeseen osallistuneiden (kohderyhmä) keskimääräisiä tulemia vertailuryhmään, joka ei ole osallistunut toimenpiteeseen (vertailuryhmä). Vertailuryhmää käytetään siis arvioimaan mitä kohderyhmälle olisi tapahtunut ilman toimenpidettä.

Uskottava arviointi edellyttää kahden oletuksen täyttymistä. Ensiksi, vertailuryhmän tulee olla samankaltainen kuin kohderyhmä sekä tutkijan havaitsemien että havaitsematta jääneiden tekijöiden osalta. Tällöin on uskottavaa, että vertailuryhmän tulemat ovat informatiivisia kohderyhmän tulemista ilman toimenpidettä. Jos vertailuryhmä ja kohderyhmä eivät ole samankaltaisia kaikkien toimenpiteeseen osallistumiseen ja työmarkkinatulemiin vaikuttavien tekijöiden suhteen, arviointituloksiin vaikuttaa ns. valikoitumisharha.

Paras tapa valikoitumisharhan poistamiseksi on satunnaistaa osallistuminen toimenpiteeseen. Jos osallistujat valitaan satunnaisesti ja otos on riittävän suuri, ovat kohde- ja vertailuryhmät keskenään vertailukelpoisia. Satunnaistamisen ohella toinen tapa vertailuryhmän luomiseksi on muodostaa se tilastollisin menetelmin. Näin toimittaessa ei koskaan voida olla täysin varmoja siitä, että kohderyhmä ja vertailuryhmä ovat keskenään samankaltaisia. Tämä johtuu siitä, että rikkaitakin tilastoaineistoja käytettäessä on mahdollista että kohde- ja vertailuryhmä poikkeavat toisistaan joidenkin aineistoissa havaitsemattomien tekijöiden (esim. motivaatio) suhteen. Voi siis olla niin, että vertailuryhmän tulemat joko yli- tai aliarvioivat sitä, mitä kohderyhmälle olisi tapahtunut ilman toimenpidettä. Satunnaistamiseen perustuvia tutkimuksia pidetäänkin usein luotettavampina kuin ns. havaintoaineistoja käyttäviä tutkimuksia. Meta-analyysin perusteella niiden antamat

tulokset eivät kuitenkaan keskimäärin poikkea toisistaan (Card ym., 2018). Tähän mennessä tutkimus on pannut paljon painoa valikoitumis- harhan arviointiin ja sen hallitsemiseen². Viime aikoina tutkimus on kuitenkin enenevässä määrin huomioinut toista arvioinnin kannalta olennaista oletusta.

Toinen keskeinen oletus on se, että toimenpiteeseen osallistumattomien tulemat eivät saa riippua millään tavalla toimenpiteen olemassaolosta. Lähestulkoon kaikki aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuutta koskevat tutkimukset tekevät tämän oletuksen, joko eksplisiittisesti tai implisiittisesti. Jos tämä oletus ei pidä paikkaansa, vertailuryhmän tulemat eivät ole informatiivisia kohderyhmän tulemista ilman toimenpiteeseen osallistumista. On kuitenkin useita syitä uskoa, että tämä oletus ei pidä paikkaansa. Edellä mainitut substituutio- ja syrjäytysvaikutukset voivat olla merkittäviä, jolloin oletus siitä, että toimenpide ei vaikuttaisi siihen osallistumattomiin ei alkuunkaan pidä paikkaansa.

Valtaosa arvioinneista tarkastelee toimenpiteen tuloksena syntyneitä keskimääräisiä vaikutuksia siihen osallistuneilla, mitä sitten vertaillaan muodostettuun vertailuryhmään. Vertailuryhmä voi koostua henkilöistä, jotka eivät osallistu mihinkään toimenpiteeseen havaintoajanjaksolla tai henkilöistä, jotka osallistuvat johonkin toiseen toimenpiteeseen tai osallistuvat samaan toimenpiteeseen myöhemmin. Kaikki aktiivista työvoimapolitiikkaa koskevat meta-analyysit käsittelevät tällaisia tutkimuksia.

Näiden tutkimusten tulokset eivät vielä itsessään kerro siitä, vaikuttaako toimenpide työllisyysasteeseen, vaikka vaikutus osallistuneiden työllisyyteen olisikin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että tutkimuksissa ei ole arvioitu toimenpiteen mahdollisia vaikutuksia vertailuryhmän työllisyyteen. Sivuvaikutuksia arvioivia tutkimuksia onkin huomattavasti vähemmän.

Seuraavaksi siirrymme käsittelemään aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä yksityiskohtaisemmin.

Yksityisen ja julkisen sektorin palkkatuki

Palkkatukijakso voi edesauttaa työttömien työllistymistä tukijakson jälkeen kahdella eri tavalla. Ensiksi, työkokemus kerryttää inhimillistä pääomaa ja nostaa henkilön tuottavuutta. Tavoitteena on se, että tuottavuus nousee niin paljon, että henkilö on työllistettävissä ilman tukeakin. Toiseksi, palkkatukijakson aikana työnantaja havaitsee työntekijän tuottavuuden tason, joten siihen liittyvä epävarmuus poistuu. Palkkatuki saattaa siis vähentää työnhakijan tuottavuuteen liittyvää informaation epäsymmetriaa.

Näiden vaikutusten lisäksi palkkatuella voi olla sivuvaikutuksia. Palkkatuki nostaa työvoiman kysyntää, ja jos ohjelma on riittävän laaja, se nostaa työvoimakustannuksia. Tällöin se siis heikentää työllisyyttä, eli sillä on niin sanottu syrjäytysvaikutus. Palkkatuki voi myös vaikuttaa muiden työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksiin. Tällainen substituutiovaikutus syntyy, jos yritykset korvaavat muita työntekijöitä palkkatuella työntekijöillä. Jos palkkatukea saanut työtön työnhakija olisi työllistynyt samaan työpaikkaan joka tapauksessa, puhutaan työmarkkinavuodosta.

Empiirisesti ei yleensä voida erotella, minkä mekanismin kautta palkkatuki vaikuttaa sitä saaviin työttömiin. Arvioinnit kertovat vain, kuinka palkkatuki vaikutti osallistujien työmarkkinatulemiin suhteessa johonkin vertailuryhmään. Palkkatuen sivuvaikutuksia voidaan myös arvioida, mutta niidenkin erittelyminen on usein hankalaa.

Arviointitutkimukset osoittavat, että yksityisen sektorin palkkatuki vaikuttaa positiivisesti siihen osallistuneiden työllisyyteen vertailuryhmään nähden. Eri maissa tehdyt tutkimukset

² Tarkemmin aktiivisen työvoimapolitiikan arvioinnin menetelmiä esittelee esim. Asplund ym. (2018, osio 2.1).

päätyvät hyvin samankaltaisiin tuloksiin ja jopa vaikutusten suuruusluokka on melko samankaltainen, vaikka palkkatukiohjelmien piirteet ja niiden kontekstit poikkeavat huomattavasti toisistaan. Hyvän kuvan vaikutusten suuruusluokasta saa Card ym. (2018) meta-analysistä. Heidän tulostensa mukaan lyhyellä aikavälillä (alle vuosi toimenpiteen päättymisen jälkeen) palkkatukea saaneet ovat kaksi prosenttiyksikköä todennäköisemmin työllisiä kuin vertailuryhmä³. Keskipitkällä aikavälillä (noin kaksi vuotta toimenpiteen päättymisen jälkeen) ero on noussut noin viiteen prosenttiyksikköön. Pitkällä aikavälillä (noin kolme vuotta toimenpiteen päättymisen jälkeen) vaikutus on vielä suurempi: noin 19 prosenttiyksikköä. Yksityisen sektorin palkkatuen vaikuttavuus näyttäisi siis olevan kasvava yli ajan. Toisaalta on huomattava, että pitkän aikavälin tulokset ovat huomattavasti pienempiä, kun keskitytään tutkimuksiin, joissa on yhtä aikaa tutkittu lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutuksia. Toisin sanoen näyttö suurista pitkän aikavälin vaikutuksista ei ole kovin vahvaa (Card ym., 2018, 915).

Julkisen sektorin palkkatuki puolestaan on tehoton aktiivisen työvoimapolitiikan väline kaikkien olemassa olevien kausausten valossa, vaikka kirjallisuudessa onkin muutamia tästä poikkeavia tuloksia. Vertailu kansainvälisiin tutkimuksiin osoittaa, että suomalaisten tutkimusten tulokset ovat samankaltaisia kuin kansainväliset tulokset. Ainoan poikkeuksen muodostaa Aho ym. (2018) julkisen sektorin palkkatukea koskeva tulos pitkäaikaistyöttömien osalta.

Palkkatuen sivuvaikutuksia on tutkittu kolmella eri lähestymistavalla (Calmfors ym., 2002): kyselytutkimuksilla, makrotaloudellisilla tutkimuksilla, sekä yritystason tutkimuksilla. Suurimmat negatiiviset sivuvaikutukset on havaittu makrotaloudellisissa tutkimuksissa, jotka periaatteessa pystyvät huomioimaan kaikki mahdolliset sivuvaikutukset. Näissä syrjäytys-

vaikutus on ollut noin 65 prosenttia. Perinteiset vaikuttavuustutkimukset liioittelevat siis työllisyysvaikutuksia merkittävästi. Näiden tutkimusten käyttämät menetelmät eivät kuitenkaan ole nykytiedon valossa välttämättä luotettavia. Kyselytutkimuksiin perustuvissa tutkimuksissa sivuvaikutusten kokoluokka on merkittävä, mutta pienempi. Kyselytutkimusten laatu on kuitenkin kyseenalainen. Yritystason tutkimuksissa taas ei ole viitteitä siitä, että palkkatukea saavat syrjäyttäisivät muita työllisiä samoissa yrityksissä. Näitäkin tutkimuksia on vähän, ja ne perustuvat usein tilastolliseen kaltaistamiseen. Yksilötason aineistoja hyödyntävissä tutkimuksissa työmarkkinavuoto on osoittautunut merkittäväksi palkkatuen osalta. Palkkatuen sivuvaikutuksia käsittelevä kirjallisuus on siis melko hajanaista ja tästä aiheesta tarvittaisiinkin lisää tutkimusta.

Työvoimapolitiittinen koulutus

Työvoimapolitiittinen koulutus parantaa siihen osallistuvien inhimillistä pääomaa ja nostaa heidän tuottavuuttaan. Osallistujien työllisyys voi parantua myös sitä kautta, että he päivittävät osaamistaan vastaamaan paremmin työmarkkinoiden sen hetkistä kysyntää. Työvoimapolitiittinen koulutus voi siis auttaa kohtaanto-ongelman pienentämisessä.

Työvoimapolitiittisen koulutuksen keskeinen haittapuoli on koulutuksen pitkä kesto. Koulutuksella on merkittävä lukitusvaikutus, mikä tarkoittaa sitä, että koulutukseen osallistuvat työllistyvät muita harvemmin ollessaan koulutuksessa. Kustannustehokkain koulutus olisi kuitenkin kestoltaan rajattu, nykyiseen ja tulevaan työmarkkinatilanteeseen räätälöity ja tutkintoon tai sen osaan johtava (Brown ja Koettl, 2015). Työvoimapolitiittinen koulutus voi johtaa myös syrjäytysvaikutuksiin (McCall ym., 2016). Tässä yhteydessä tämä tarkoittaa sitä, että työpaikka menee työvoimapolitiittisesta koulutuksesta päte-

³ Card ym. (2018, Table 5 ja Online Appendix Table A.4)

vyuden saaneelle henkilölle eikä jollekin muulle työttömälle työnhakijalle. Työvoimapolitiittinen koulutus voi vaikuttaa myös yleiseen palkkatasoon, sillä työn tarjonnan kasvu tiettyssä ammatissa vaikuttaa negatiivisesti palkannousupaineisiin. Työvoimapolitiittisen koulutuksen sivuvaikutuksista ei kuitenkaan ole juuri tutkimusta (McCall ym., 2016, 540).

Arviointitutkimukset osoittavat, että työvoimapolitiittinen koulutus nostaa työllisyyden todennäköisyyttä toimenpiteen päättymisen jälkeen, mutta vasta pidemmällä aikavälillä. Vaikutusten suuruusluokkaa voidaan arvioida Card ym. (2018) meta-analyysin perusteella. Heidän tulostensa mukaan lyhyellä aikavälillä (alle vuosi toimenpiteen päättymisen jälkeen) koulutukseen osallistuneet ovat prosenttiyksikön todennäköisemmin työllisiä kuin vertailuryhmä, mutta tämä ero ei ole tilastollisesti merkitsevä⁴. Keskipitkällä aikavälillä (noin kaksi vuotta toimenpiteen päättymisen jälkeen) ero on noussut noin viiteen prosenttiyksikköön, ja tämä ero säilyy myös pitkällä aikavälillä (noin kolme vuotta toimenpiteen päättymisen jälkeen).

Työvoimapolitiittisella koulutuksella on merkittävä lukitusvaikutus, jonka suuruus riippuu suoraan koulutuksen kestosta (Brown ja Koettl, 2015; McCall ym., 2016). Pidemmät koulutukset johtavat suurempiin lukitusvaikutuksiin. Pidemmät koulutukset voivat siis olla lyhyitä koulutuksia kustannustehokkaampia vain, jos ne nostavat työllisyyttä huomattavasti enemmän pidemmällä aikavälillä. Koulutuksen keston ja sen työllisyysvaikutusten välisestä suhteesta on kuitenkin vähän luotettavaa tutkimusta.

Työhaun tuki

Työhaun tuki kattaa monenlaisia toimenpiteitä, kuten työnhakuvalmennusta (cv:n laatiminen, haastatteluihin valmistautuminen), työhaun monitorointia, työnvälityspalve-

luita tai avoimien työpaikkojen osoittamista. Toimenpiteiden tavoitteena on nopeuttaa työttömien työllistymistä ja parantaa työmarkkinoiden kohtaantoa (Brown ja Koettl, 2015).

Työhaun tuella voi olla myös sivuvaikutuksia (esim. Gautier ym., 2018). Jos tukea saavat etsivät töitä tehokkaammin, voi muiden, samoista työpaikoista kilpailevien, työnhakijoiden työllistymistodennäköisyys laskea. Aktivointitoimenpiteet voivat myös vaikuttaa työnhakijoiden kynnyspalkkoihin ja sitä kautta markkinapalkkoihin. Työhaun tehostuminen voi myös vaikuttaa yritysten käyttäytymiseen. Työhaun tehokkuuden kasvaminen lisää avoimen työpaikan täyttämisen todennäköisyyttä, mikä voi lisätä yritysten halukkuutta avata uusia avoimia työpaikkoja.

Työhaun tukeen liittyvä tutkimus poikkeaa muista aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteistä siinä, että sitä koskien on olemassa laadukasta sivuvaikutuksia koskevaa tutkimusta.

Arviointitutkimusten tulokset osoittavat, että työhaun tuki nostaa työllisyyden todennäköisyyttä toimenpiteen päättymisen jälkeen, mutta vaikutus ei ole kovin suuri, ja toisin kuin yksityisen sektorin palkkatuen tai koulutuksen osalta, vaikutus on vakaa yli ajan. Vaikutusten suuruusluokkaa voidaan jälleen arvioida Card ym. (2018) meta-analyysin perusteella. Heidän tulostensa mukaan lyhyellä aikavälillä (alle vuosi toimenpiteen päättymisen jälkeen) työhaun tukea saaneet ovat kaksi prosenttiyksikköä todennäköisemmin työllisiä kuin vertailuryhmä, mutta tämä ero ei ole tilastollisesti merkitsevä⁵. Keskipitkällä aikavälillä (noin kaksi vuotta toimenpiteen päättymisen jälkeen) ero on noin kolme prosenttiyksikköä ja pitkällä aikavälillä noin neljä prosenttiyksikköä (noin kolme vuotta toimenpiteen päättymisen jälkeen). Kummatkaan näistä tuloksista eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

⁴ Card ym. (2018, Table 5 ja Online Appendix Table A.4)

⁵ Card ym. (2018, Table 5 ja Online Appendix Table A.4)

Työnhaun tuki auttaa työttömiä työllistymään nopeammin, mutta sen syrjäytysvaikutuksista on vakuuttavaa näyttöä. Sen vaikutukset työllisyysasteeseen ovat siis huomattavasti vähäisempiä, kuin mitä mikroaineistoja hyödyntävien arviointitulosten perusteella voisi päätellä.

Hyvän esimerkin sivuvaikutuksia käsittelevästä tutkimuksesta tarjoaa Cheung ym. (2019), jotka tutkivat laajaa ja monipuolista Ruotsissa toteutettua kokeilua tehostetun työnhaun tuen vaikuttavuudesta. Vuonna 2015 toteutetussa kokeessa lisättiin tapaamisia työvoimatoimiston virkailijan kanssa työttömyyden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Kohdepopulaationa olivat uudet työttömät 72 työvoimatoimistossa. Näistä 72 työvoimatoimistosta valittiin satunnaisesti 36 osallistumaan kokeeseen. Tämän lisäksi jokaisessa osallistuvassa toimistossa satunnaistettiin toimenpiteeseen osallistuvat henkilöt. Satunnaistaminen kahdella eri tasolla mahdollisti toimenpiteen kokonaisvaikutuksen arvioinnin. Toimenpiteen vaikutus osallistujiin voidaan arvioida vertaamalla kokeiluun arvotujen henkilöiden tulemia kontrolliryhmään kokeeseen osallistuvissa työvoimatoimistoissa. Toimenpiteen substituutiovaikutuksia puolestaan voidaan arvioida vertaamalla osallistuvien toimistojen kontrolliryhmän henkilöitä niiden työvoimatoimistojen työttömiin, jossa kokeilua ei toteutettu.

Tulokset osoittavat, että toimenpide nostaa siihen osallistuvien työllisyyttä noin 1,8 prosenttiyksikköä ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Sillä on kuitenkin merkittävä substituutiovaikutus, sillä se vähentää kontrolliryhmän työllistymistä noin 1,5 prosenttiyksikköä. Kokonaisvaikutus riippuu kohde- ja kontrolliryhmien osallistujamäärästä ja on noin 0,25 prosenttiyksikköä. Substituutiovaikutukset ovat siis merkittäviä, mutta toimenpiteen vaikuttavuus on kuitenkin positiivinen.

Aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus kohderyhmittäin ja suhdannetilanteen mukaan

Aktiivisen työvoimapolitiikan arvioinnin osalta mielenkiintoinen kysymys on myös se, vaihtelee toimenpiteiden vaikuttavuus kohderyhmittäin tai sopivatko jotkin toimenpiteet erityisen hyvin jollekin ryhmälle. Myös aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus talouden eri suhdanteissa on herättänyt paljon keskustelua. Card ym. (2010, 2018) ja Kluve (2010) tarkastelevat aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuutta eri kohderyhmissä tai suhdannetilanteen mukaan. Kohderyhmätarkastelut koskevat lähinnä iän ja sukupuolen mukaan muodostettuja ryhmiä.

Tulokset näistä meta-analyyseistä osoittavat, että sekä nuorille että vanhemmille työnhakijoille suunnatut ohjelmat toimivat keskimäärin heikommin kuin kaikille työnhakijoille suunnatut ohjelmat. Card ym. (2018) tulokset osoittavat myös, että naisille suunnatut ohjelmat ovat tehokkaampia kuin kaikille suunnatut ohjelmat. Nämä tutkimukset eivät kuitenkaan pysty kertomaan, miksi esimerkiksi nuorille suunnatut ohjelmat eivät ole yhtä tuloksellisia kuin muut ohjelmat.

Card ym. (2018) tutkivat myös, ovatko tietyt toimenpiteet toimivampia tietyille kohderyhmälle. Heidän tuloksensa osoittavat, että pitkäaikaistyöttömät hyötyvät erityisesti koulutuksesta ja yksityisen sektorin palkkatuesta. Työnhaun tuki ja muut ohjelmat ovat heille vähemmän vaikuttavia. Heikossa työmarkkina-asetmassa⁶ olevat työnhakijat näyttävät hyötyvän enemmän työnhaun tuesta kuin koulutuksesta. Koulutus ja yksityisen sektorin palkkatuki ovat naisille muita toimenpiteitä vaikuttavampia. Nuorille ja vanhemmille työnhakijoille vaikuttavuustulokset ovat samankaltaisia toimenpiteestä riippumatta.

Aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden vaikuttavuus saattaa riippua myös suhdannetilanteesta. Toimenpiteiden vaikuttavuus voi

⁶ Card ym. määrittelevät heikossa työmarkkina-asetmassa olevaksi matalapalkkaiset ja heikosti työmarkkinoille kiinnittyneet henkilöt.

olla heikompi matalasuhdanteessa, jos työnhakijat joutuvat kilpailemaan työpaikoista muiden paremmassa asemassa olevien työnhakijoiden kanssa rajatusta määrästä työpaikkoja. Toisaalta toimenpiteiden vaikuttavuus voi olla matalasuhdanteessa suurempi, jos työnantajat ovat tällöin valikoivampia. Tässä tilanteessa työllistymisvalmiuksia parantava toimenpide voi olla erityisen tehokas.

Card ym. (2018) tulokset osoittavat, että aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden vaikuttavuus on suurempi matalasuhdanteessa. Erityisen vaikuttavia toimenpiteet ovat silloin, kun niiden alkaessa vallitsee matalasuhdanne ja työttömien siirtyessä niistä työmarkkinoille vallitsee korkeasuhdanne. Myös Kluve (2010) havaitsee, että aktiivinen työvoimapolitiikka on vaikuttavampaa työttömyyden ollessa korkealla. Forslund ym. (2011) argumentoivat, että laskusuhdanteessa voi olla järkevää kasvattaa aktiivisen työvoimapolitiikan menoja, sillä lukitusvaikutukset ovat silloin pienempiä. Tällöin myös toimenpiteet, joilla on merkittäviä lukitusvaikutuksia, ovat kustannustehokkaampia kuin muulloin. Käytännössä tämä tarkoittaa erityisesti työvoimapolitiittista koulutusta. Lechner ja Wunsch (2009) havaitsevatkin, että työvoimapolitiittinen koulutus on vaikuttavampaa matalasuhdanteessa.

Toisaalta täytyy huomata, että nämä tulokset eivät huomioi mahdollisia substituutiovaikutuksia. On kuitenkin näyttöä siitä, että aktiivisen työvoimapolitiikan substituutiovaikutukset ovat erityisen suuria korkean työttömyyden vallitessa (Crépon ym., 2013; Cheung ym., 2019). Kokonaistyöllisyysvaikutus voi siis olla heikompi matalasuhdanteessa, vaikka Card ym. (2018) näyttävätkin, että vaikutukset osallistujiin ovat suurempia matalasuhdanteessa.

Toimenpiteiden kohdistaminen ja työpolitiikan vaikuttavuus

Aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus riippuu siitä, kohdentuuko oikeat toimenpiteet oikeille henkilöille. Vaikuttavuuden mak-

simointi tarkoittaisi sitä, että jokaiselle työttömälle osoitettaisiin se toimenpide, joka juuri hänen kohdallaan parantaa työmarkkina-asemaa eniten (voi tietysti olla, että tehokkainta on olla tarjoamatta mitään toimenpidettä). Tämän toteuttamisessa on monta ongelmaa. Ensiksi tämä edellyttäisi sitä, että aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden vaikutuksia pystyttäisiin ennustamaan luotettavasti yksilötasolla. Edellä esitellyt tutkimukset keskittyvät arvioimaan keskimääräisiä vaikutuksia, joten ne tulokset eivät sellaisenaan sovellu tähän käyttöön. Toisaalta viime aikoina on kehitelty koneoppimiseen perustuvia menetelmiä, joiden avulla toimenpiteiden vaikuttavuutta voidaan ennustaa yksilötasolla huomattavasti entistä luotettavammin. Toiseksi tämä edellyttäisi sitä, että työvoimatoimistojen käytäntöjä muutettaisiin niin, että toimenpiteisiin osoitus tehtäisiin ennustetun vaikuttavuuden perusteella. Tämä tarkoittaisi työvoimatoimistojen virkailijoiden autonomian kaventamista.

Tilastollisia päätössääntöjä työvoimapolitiittisten toimenpiteiden kohdentamisessa on tutkittu jo pitkään (Bell ja Orr, 2002; Dehejia, 2005; Lechner ja Smith, 2007; Caliendo ym., 2008; Frölich, 2008). Mielenkiintoinen havainto tutkimuksissa on, että tilastolliset päätössäännöt tyypillisesti parantavat työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuutta verrattuna tilanteeseen, jossa työvoimatoimistojen virkailijat tekevät itsenäisesti päätöksiä toimenpiteiden kohdentamisesta (Bell ja Orr, 2002; Lechner ja Smith, 2007).

Tuoreimmat tutkimukset hyödyntävät koneoppimiseen perustuvia menetelmiä, joiden avulla voidaan aiempaa paremmin arvioida toimenpiteiden vaikuttavuutta kunkin yksilön kohdalla. Näiden tutkimusten tulokset osoittavat, että työnhaun tuen ja työvoimapolitiittisen koulutuksen vaikutukset vaihtelevat merkittävästi yksilöiden taustaominaisuuksien mukaan ja että toimenpiteiden kohdentaminen tilastollisilla päätössäännöillä parantaa niiden vaikuttavuutta (Boelens ym., 2020; Knaus ym., 2020).

Toimenpidekokonaisuuksien arviointi

Eräs merkittävä puute aktiivista työvoimapolitiikkaa käsittelevissä tutkimuksissa on se, että käytännössä työvoimapolitiikka koostuu useista toisiaan seuraavista toimenpiteistä tai toimenpidekokonaisuuksista, mutta tutkimus on keskittynyt arvioimaan yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksia. Tämä johtuu pitkälti siitä, että toimenpidekokonaisuuksien arviointi on huomattavasti hankalampaa kuin yksittäisten toimenpiteiden.

Toimenpidekokonaisuuksia koskeva arviointiongelma on huomattavasti monimutkaisempi kuin yksittäisiä toimenpiteitä koskeva. Ongelma muodostuu siitä, että ensimmäisen toimenpiteen onnistuminen vaikuttaa seuraavaan toimenpiteeseen osallistumiseen. Jos esimerkiksi ensimmäinen toimenpide on työnhaun tuki, on toiseen toimenpiteeseen (vaikkapa koulutus) valikoituneet vain ne, joille ensimmäinen toimenpide ei johtanut työllistymiseen. Toimenpidekokonaisuuksien arviointiin on kehitetty menetelmiä, mutta niitä on sovellettu verrattain vähän⁷.

Toimenpidekokonaisuuksia käsittelevässä kirjallisuudessa on melko vähän selkeitä tuloksia. Yksi tulos on se, että aikaisempi osallistuminen toimenpiteisiin parantaa työllistymistä myöhempään osallistumiseen verrattuna (Sianesi, 2004; Lechner ja Wiehler, 2013). Tämä tulos on yhdenmukainen myös aiemmin esiteltyjen, työnhaun tukea käsittelevien tutkimusten kanssa, joissa havaittiin aiempien haastatteluiden parantavan työllisyyttä. Vikström (2017) vertailee työkokeilun ja työvoimapolitiittisen koulutuksen muodostamia toimenpidekokonaisuuksia ja havaitsee, että useimmat kahden toimenpiteen kokonaisuudet ovat tehotomia verrattuna vain yhteen toimenpiteeseen. Poikkeuksen muodostaa kokonaisuus, jossa osallistutaan ensiksi koulutukseen ja sitten työkokeiluun. Lechner ja Wiehler (2013) tutkivat aktiiv-

visen työvoimapolitiikan toimenpidekokonaisuuksia Itävallassa. Toisin kuin Vikström (2017) he havaitsevat, että osallistuminen useampaan työvoimapolitiittisen koulutuksen toimenpiteeseen on tehokkaampaa kuin vain yhteen osallistuminen. Heidän tuloksensa osoittavat myös, että työnhaun tuki on vaikuttavampaa koulutusohjelman jälkeen kuin päinvastoin.

Toimenpidekokonaisuuksien vaikutuksista tiedetään siis hyvin vähän, vaikka niitä koskevat tulokset olisivatkin päätöksenteon kannalta erityisen tärkeitä.

Kansainväliset tutkimukset ovat relevantteja suomalaiselle päätöksenteolle

Eri maiden aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden toteutustavat poikkeavat toisistaan. Tämän lisäksi tietysti työmarkkinainstituutiot ovat hyvin erilaisia. Voidaanko siis ulkomaisista tutkimuksista oppia jotain suomalaista päätöksentekoa ajatellen? Yksi tapa arvioida tätä on tutkia, poikkeako erilaisten aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden vaikuttavuus maittain. Jos tulokset ovat samankaltaisia erilaisista konteksteista riippumatta, ovat ulkomaisien tutkimusten tulokset paremmin siirrettävissä Suomeen. Seuraavaksi käsittelemme meta-analysien tuloksia erilaisten kontekstien vaikutuksesta vaikuttavuusarvioihin.

Card ym. (2018) tutkivat poikkeako aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus eri maissa tehtyjen tutkimusten välillä. He käyttävät seuraavaa maaluokitusta: Pohjoismaat, saksankielinen Eurooppa, Itä-Eurooppa, muut Euroopan maat, englanninkieliset maat (Yhdysvallat, Iso-Britannia, Uusi-Seelanti, Kanada), Latinalainen Amerikka, muut maat. Heidän tuloksensa osoittavat, että saksankielistä Eurooppaa koskevat tulokset ovat hieman suurempia kuin muita maaryhmiä koskevat tulokset, mutta muuten maaryhmien välillä ei ole eroja. Kluge (2010)

⁷ Menetelmiä käsitteleviä tutkimuksia ovat mm. Abbring ja Heckman (2007), Lechner (2009) ja Vikström (2017).

toteaa johtopäätöksensä meta-analyysistään, että toimenpiteen tyypillä (koulutus, palkkatuki, ym.) on vaikuttavuuden kannalta huomattavasti enemmän merkitystä kuin kontekstilla. Hänen tulostensa mukaan eri maista saadut vaikuttavuusarviot eivät poikkea tilastollisesti merkittävästi toisistaan.

Muissa meta-analyyseissä ei ole arvioitu maiden tai maaryhmien välisiä eroja vaikutusarvioissa. Jäljempänä nähdään kuitenkin, että eri meta-analyysien antamat tulokset eri toimenpiteiden vaikuttavuudesta ovat melko samankaltaisia, vaikka ne käsittelevät hyvin erilaisia maita ja konteksteja. Myös suomalaisten tutkimusten tulokset ovat tyypillisesti hyvin linjassa meta-analyysien tulosten kanssa. Kaikki näyttö viittaa siihen, että kansainvälisten tutkimusten keskeiset tulokset ovat hyödyllisiä suomalaiselle päätöksenteolle.

Lopuksi

Aktiivisella työvoimapolitiikalla voidaan vaikuttaa työllisyysasteeseen, mutta vaikutus ei ole välttämättä kovin suuri. Aktiivisen työvoimapolitiikan vaikutusten suuruusluokkaa on arvioitu eri tutkimuksissa hieman eri tavoin. Card ym. (2018) havaitsivat, että keskipitkällä aikavälillä aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteet nostavat osallistujien työllisyystodennäköisyyttä 5–12 prosenttiyksikköä vertailuryhmään nähden. He suhteuttavat tämän toisen asteen koulutuksen ja alimman korkea-asteen koulutuksen omaavien työllisyysaste-eroon, joka on noin 10 prosenttiyksikköä. He esittävät, että aktiivisen työvoimapolitiikan vaikutus on taloudellisesti merkittävä suhteessa tähän työllisyysaste-eroon. Vooren ym. (2019) puolestaan laskevat ns. efektikoon (Cohen's d). Heidän arvionsa aktiivisen työvoimapolitiikan efektikoolle on kaikilla aikaväleillä alle 0.1, mikä tyypillisesti käytetyn luokituksen perusteella luokitellaan pieneksi⁸.

Filges ym. (2015) laskevat vaikutuksen suuruusluokan arvioimiseksi, että yhden lisätyöllisen saamiseksi tulee 15 hengen osallistua toimenpiteeseen⁹. On siis hieman näkökulmakysymys, pitääkö aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuutta merkittävänä vai ei.

Toisaalta on huomioitava, että edellä mainitut tutkimukset eivät huomioi aktiivisen työvoimapolitiikan sivuvaikutuksia. Sivuvaikutusten arviointi on kuitenkin olennaista, kun arvioidaan aktiivisen työvoimapolitiikan vaikutusta työllisyysasteeseen. Olemassa olevat tutkimukset viittaavat siihen, että sivuvaikutukset saattavat olla merkittäviä ja ne heikentävät aktiivisen työvoimapolitiikan työllisyysvaikutuksia.

Merkittävä puute olemassa olevassa kirjallisuudessa on se, että toimenpidekokonaisuuksien vaikuttavuutta, tai sitä miten erilaisten toimenpiteiden tulisi seurata toisiaan, ei ole juuri arvioitu. Monialaisia palvelukokonaisuuksia koskevia arviointitutkimuksia ei ole olemassa. Tällaisten tutkimusten luotettava toteuttaminen edellyttäisi tutkijoiden ja työvoimatoimistojen yhdessä suunnittelemaa ja toteuttamia satunnaistettuja kokeita. Tällaiset tutkimukset auttaisivat aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuuden parantamisessa.

Toinen tapa parantaa aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuutta olisi ottaa käyttöön tilastollisia päätössääntöjä toimenpiteiden kohdentamisessa. Viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, että työvoimapolitiikan kohdentaminen tilastollisilla päätössäännöillä johtaisi korkeampaan työllisyysasteeseen kuin työvoimatoimistojen virkailijoiden harkintaan perustuva kohdentaminen. Perinteisesti on ajateltu, että aktiivisen työvoimapolitiikan vaikuttavuus muodostuu osin siitä, että virkailijat valitsevat toimenpiteisiin ne henkilöt, joille arvioivat toimenpiteistä olevan enemmän hyötyä (selektiivisyys). Tutkimukset kuitenkin osoittavat,

⁸ Esim. Sawilowsky (2009)

⁹ $1/0.07=14.3$, jonka he pyöristävät seuraavaan kokonaislukuun.

että virkailijat eivät onnistu tässä kovin hyvin. Käytännössä tilastollisten päätössääntöjen käyttö tarkoittaa sitä, että kullekin työttömälle ennustetaan tilastollisen mallin avulla hänelle parhaiten sopiva toimenpide (tai toimenpidekokonaisuus). Tilastollisten päätössääntöjen käyttö edellyttää kuitenkin viimeaikaisten tilastollisten menetelmien käyttöä sekä rikasta ja tarkkaa tilastoaineistoa. Merkittävä haaste on myös niiden käytön käytännön implementointi työvoimatoimistoissa.

Lähteet

Abbring, J. H. ja Heckman, J. J. (2007).

Chapter 72 econometric evaluation of social programs, part iii: Distributional treatment effects, dynamic treatment effects, dynamic discrete choice, and general equilibrium policy evaluation. Teoksessa J. J. Heckman ja E. E. Leamer (toim.), *Handbook of econometrics* (6, s. 5145–5303). Elsevier.

Aho, S., Tuomala, J., Hämäläinen, K. ja Mäkiäho, A. (2018); Työvoimapaalvelujen kohdistuminen ja niihin osallistuvien työllistyminen. Valtioneuvoston kanslia, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 19/2018. Helsinki.

Asplund, R., Kauhanen, A., Päällysaaho, M. ja Vanhala, P. (2018); Palkkatuen vaikuttavuus – palkkatukijärjestelmän ja sen uudistuksien arviointi. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 75/2018. Helsinki.

Bell, S. H. ja Orr, L. L. (2002); Screening (and creaming?) applicants to job training programs: The afdc homemaker-home health aide demonstrations. *Labour Economics*, 9(2), 279–301.

Boolens, J., Cockx, B. ja Lechner, M. (2020); Priority to unemployed immigrants? A causal machine learning evaluation of training in Belgium. Centre for Economic Policy Research. London.

Brown, A. J. ja Koettl, J. (2015); Active labor market programs - employment gain or fiscal drain? *IZA Journal of Labor Economics*. 4(1), 1–36.

Caliendo, M., Hujer, R. ja Thomsen, S. L. (2008); Identifying effect heterogeneity to improve the efficiency of job creation schemes in Germany. *Applied Economics*, 40(9), 1101–1122.

Calmfors, L. (1994); Active labour market policy and unemployment: A framework for the analysis of crucial design features. 22, 7–47.

Calmfors, L., Forslund, A. ja Hemstrom, M. (2002); Does active labour market policy work? Lessons from the swedish experiences. IFAU Working Paper 4:2002.

Card, D., Kluge, J. ja Weber, A. (2010); Active labour market program evaluations: A meta-analysis. *The Economic Journal*, 120(548), F452–F477.

Card, D., Kluge, J. ja Weber, A. (2018); What works? A meta analysis of recent active labor market program evaluations. *Journal of the European Economic Association*, 16(3), 894–931.

Cheung, M., Egebark, J., Forslund, A., Laun, L., Rödin, M. ja Vikström, J. (2019); Does job search assistance reduce unemployment? Experimental evidence on displacement effects and mechanisms. IFAU Working paper 2019:25. Uppsala.

Crépon, B., Duflo, E., Gurgand, M., Rathelot, R. ja Zamora, P. (2013); Do labor market policies have displacement effects? Evidence from a clustered randomized experiment. *The Quarterly Journal of Economics*, 128(2), 531–580.

Dehejia, R. H. (2005); Program evaluation as a decision problem. *Journal of Econometrics*, 125(1), 141–173.

Filges, T., Smedslund, G., Knudsen, A.-S. D. ja Jørgensen, A.-M. K. (2015); Active labour market programme participation for unemployment insurance recipients: A systematic review. *Campbell Systematic Reviews*, 11(1), 1–342.

Forslund, A., Fredriksson, P. ja Vikström, J. (2011); What active labor market policy works in a recession? *Nordic Economic Policy Review*, 1(2011), 171–201.

Frölich, M. (2008); Statistical treatment choice: An application to active labor market programs. *Journal of the American Statistical Association*, 103(482), 547–558.

Gautier, P., Muller, P., Klaauw, B. v. d., Rosholm, M. ja Svarer, M. (2018); Estimating equilibrium effects of job search assistance. *Journal of Labor Economics*, 36(4), 1073–1125.

Kauhanen, A. (2020). Aktiivinen työvoimapolitiikka. Teoksessa J. Alasalmi, H. Busk, A. Kauhanen, T. Leinonen, S. Solovieva, T. Valkonen ja E. Viikari-Juntura (toim.), Työpolitiikka ja työllisyysaste: Tutkimukseen perustuvia johtopäätöksiä. Helsinki: Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:33.

Kluve, J. (2010); The effectiveness of European active labor market programs. *Labour Economics*, 17(6), 904-918.

Knaus, M. C., Lechner, M. ja Strittmatter, A. (2020); Heterogeneous employment effects of job search programmes: A machine learning approach. *Journal of Human Resources*.

Lechner, M. (2009); Sequential causal models for the evaluation of labor market programs. *Journal of Business and Economic Statistics*, 27(1), 71-83.

Lechner, M. ja Smith, J. (2007); What is the value added by caseworkers? *Labour Economics*, 14(2), 135-151.

Lechner, M. ja Wiehler, S. (2013); Does the order and timing of active labour market programmes matter? *Oxford Bulletin of Economics and Statistics*, 75(2), 180-212.

Lechner, M. ja Wunsch, C. (2009); Are training programs more effective when unemployment is high? *Journal of Labor Economics*, 27(4), 653-692.

McCall, B., Smith, J. ja Wunsch, C. (2016). Chapter 9 – government-sponsored vocational education for adults. Teoksessa E. A. Hanushek, S. Machin ja W. Ludger (toim.), *Handbook of the economics of education* (Volume 5, s. 479-652). Elsevier.

Sawilowsky, S. S. (2009); New effect size rules of thumb. *Journal of Modern Applied Statistical Methods*, 8(2), 26.

Sianesi, B. (2004); An evaluation of the Swedish system of active labor market programs in the 1990s. *Review of Economics & Statistics*, 86(1), 133-155.

Vikström, J. (2017); Dynamic treatment assignment and evaluation of active labor market policies. *Labour Economics*, 49, 42-54.

Vooren, M., Haelermans, C., Groot, W. ja Maassen van den Brink, H. (2019); The effectiveness of active labor market policies: A meta-analysis. *Journal of Economic Surveys*, 33(1), 125-149.

Menetelmällisistä haasteista työllisyysvaikutusten arvioinnissa – kokemuksia viimeaikaisista arvioinneista

Juha Eskelinen¹ – Mikko Valtakari²

Johdanto

Julkisen hallinnon toimenpiteiden vaikuttavuustutkimusten arviointitoimeksiannot ovat viime vuosina lisääntyneet. Osasyynä tähän ovat julkishallinnon toiminnan tehostamis- ja vaikuttavuuspäämäärät sekä pyrkimys tehdä asioita aiempaa tehokkaammin ja vaikuttavammin. Etenkin työllisyyden hoidossa on viime vuosina pyritty aktiivisesti kehittämään uuden tyyppisiä ratkaisuja toiminnan vaikuttavuuden parantamiseksi. Esimerkkejä tästä ovat muun muassa työllisyysvaikutusten parantamiseen tähtäävät ostopalvelupilotit ja työllisyyden kuntakokeilut.

Uudenlaisille työllistämistoimille ja -kokeiluille on tyypillistä se, että niitä toteutetaan pääsääntöisesti varsin nopeassa aikataulussa, mutta niiden vaikutukset tulevat näkyviksi usein vastapidemmillä aikavälillä. Uuden tyyppisten toimien toteutuksen ja päätöksenteon tueksi kai-

vataan kuitenkin vaikuttavuustietoa, jota on usein lähes mahdotonta tuottaa johtuen mm. vaikutusten toteutumisen pitkästä aikajännteestä, seuranta-aineiston puutteellisuudesta sekä tilastoaineiston heikosta saatavuudesta. Vaikuttavuustiedon tuottamisen haasteellisuutta edelleen lisää se, että entistä useammin arviointitoimeksiannot koskevat arvioitavan toiminnan erillisvaikutusten arviointia ja vaikuttavuusanalyysien edellytetään perustuvan tilastolliseen analyysiin ja vertailuasetelmien käyttöön.

Vertailuanalyysi onkin yleinen menetelmä osoittaa se, mitä olisi tapahtunut, mikäli arvioitavaa toimenpidettä ei olisi toteutettu. Toimenpiteisiin valikoitumisen kontrollointi tekee vertailuanalyysistä erityisen haasteellisen juuri työllisyysvaikutusten arvioinnissa. Valikoitumisen vaikutusta tuloksiin pyritään välttämään tai ainakin pienentämään muun

¹ Juha Eskelinen, KTT, toimitusjohtaja, Melkior Oy ja tutkija, Aalto yliopisto

² Mikko Valtakari, FL, johtava asiantuntija, MDI Public Oy

muassa muodostamalla toimenpiteisiin osallistuneille vertailuryhmä, joka vastaa mahdollisimman tarkasti toimenpideryhmää. Yleisin menetelmä viimeaikaisimmissa toimenpiteiden työllisyysvaikutusten arvioinneissa on ollut kaltaistus, joskin muitakin menetelmiä voidaan käyttää. Yhteistä kaikille menetelmille kuitenkin on, että niihin tarvitaan kattavaa ja yksityiskohtaista tietoa. Käytännössä tieto on yleensä puutteellista ja usein myös vaikeasti saatavilla ja työlästä käsitellä.

Vaikutusarvioinnit kohdistuvat monesti palveluiden tai toiminnan arviointiin sekä toimintamallien arviointiin. Palvelut ovat yleensä vakiintunutta toimintaa. Tieto palveluiden vaikuttavuudesta on tärkeää, jotta asiakkaita pystytään ohjaamaan tehokkaimpiin palveluihin. Uusilla toimintamalleilla haetaan puolestaan tehokkaampia ja vaikuttavampia palvelutuotannon muotoja, joissa asiakkaat etenevät kohti työelämää. Uudentyyppisiä toimintamalleja on haettu mm. yksityisten palvelutuottajien käytön, kuntien ja valtion uudenlaisen työnjaon sekä moniammatillisten palveluratkaisujen kautta. Seuraava tarkastelumme koskee sekä toimintamallien että toimenpiteiden arviointia. Näkemyksemme perustuvat viimeaikaisiin arviointitoimeksiantoihin³ sekä niissä kohtaan, missä menetelmällisiin haasteisiin.

Tunnistettuja vaikuttavuusarvioinnin haasteita

Vaikutavuusarvioinnin haasteet liittyvät yleisesti vaikutusten toteutumisen pitkään aikajänteeseen ja vaikutusten epäsuoraan syntydynamiikkaan, vaikuttavien tekijöiden monilukuisuuteen, vaikutusten kvantifioitavuuden vaikeuteen sekä näistä johtuvaan erillisvaikutus-

ten arvioinnin vaikeuteen. Lisäksi toiminnalla on usein myös merkittäviä ulkoisvaikutuksia ja syrjäytymisvaikutuksia, joita on usein hyvin hankala todentaa käytettävissä olevalla seurantatiedolla. Näiden lisäksi menetelmällisiä haasteita arviointityöhön tuovat arviointien toteutuksen usein liian aikainen ajankohta suhteessa vaikutusten syntyyn, arvioitavien toimenpiteiden ainutkertaisuus, riittämätön ja epätäydellinen seuranta- ja arviointitieto sekä edellisistä johtuva toimenpiteisiin valikoitumisen kontrollonin vaikeus.

Arvioinnin toteutuksen aikainen ajankohta

Osa toteuttamistamme arviointitoimeksiantoina on koskenut uudenlaisen toiminnan tai toimintamallin vaikutusten arviointia tilanteessa, jossa uusi toiminta on vasta käynnistynyt tai ollut käynnissä lyhyen aikaa. Tietoa, etenkin määrällistä tietoa, toiminnan tuloksista ja vaikutuksista halutaan kuitenkin nopeassa aikataulussa, vaikka vaikutukset ovat vasta syntyvaiheessa. Erityisen haasteellista vaikutusten arviointi tällaisessa tilanteessa on silloin, kun lähtötilannetta ei ole kartoitettu tai mitattu, toiminnalle ei ole asetettu selkeitä mitattavia tavoitteita, eikä tulosten ja vaikutusten seurannalle ole määritelty indikaattoreita. Tällöin joudutaan usein turvautumaan yleiseen tilastotuotantoon, joka laahaa monesti niin paljon reaaliaikaa jäljessä, että niiden kautta saatava tieto kuvaa lähinnä arvioitavaa toimintaa edeltävää aikaa tai ”aikaikkuna” vaikutusten tarkastelulle jää niin kapeaksi, että havainnoille ei saada tilastollista merkitsevyyttä. Pahimmillaan aineiston puutteista johtuen voidaan tehdä enneaikaisia tai hätäisiä päätöksiä toiminnan vaikutuksista.

³ mm. Tutkimus monialaisen yhteistyön vaikuttavuudesta nuorten työllistymistä edistävässä palveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisuja 2020:13; Evaluation of programs for Customer Experience, Creative Industries and Human-centric Business. Business Finland, Report 2/2020; Työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisten kokeilujen toiminta- ja arviointitutkimus. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 1/2019; Työttömien määräaikaishaastattelujen arviointi. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:26. Työkokeilujen arviointi. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2019:16

On selvä, että etenkin uusien kokeilujen osalta tarvitaan jo kokeilun aikaista ”ennakkoymmärrystä” siitä, mitä kokeilussa on syntymässä ja ovatko tulokset yleistettävissä laajemmin käyttöön. Kokeiluissa ei ole aikaa jäädä odottelemaan tai arvioimaan jälkikäteen mitä on syntynyt, vaan nämä täytyy pystyä tunnistamaan kokeiluissa reaaliaikaisesti ja usein myös ennakoivasti. Näkemyksemme mukaan erityisesti kokeiluissa arvioinnin tueksi tarvittaisiin vaikutusten syntylogiikkaan perustuva arviointimalli, reaaliaikainen seurantajärjestelmä, lähtötilanteen kartoitus sekä vaikuttavuutta ennakoivat indikaattorit. Yleensä tämä tehdään liian myöhään ja ulkopuolisen arvioitsijan toimesta.

Toimenpiteiden ainutkertaisuus

Monesti toimeksiannoissa edellytetään, että arvioinnilla tuotetaan päätöksenteon tueksi geneeristä tietoa hajanaisen ja monesti epäyhtenäisen toiminnan vaikuttavuudesta ja tuloksellisuudesta. Työllistämiseen tähtäävät uudentyyppiset toimenpiteet ja toimintatavat ovat monesti luonteeltaan ainutkertaisia ja niissä aikaansaadut tulokset ovat vahvasti sidoksissa toteutusympäristöön: toimintatapaan, työmarkkinaympäristöön, asiakasvolyymeihin ja asiakassegmentteihin. Tämän kaltaisessa tilanteessa arvioinnin haasteeksi saattaa muodostua toimenpiteeseen osallistuneiden pieni määrä. Tämä puolestaan lisää sattuman vaikutusta ja heikentää saatujen tulosten tilastollista merkittävyyttä. Toimenpiteiden ainutkertaisuus vaikeuttaa myös arviointitulosten yleistämistä, sillä niille on tyypillistä suuri vaihtelu. Esimerkiksi keskiarvoistettu tieto erilaisilla tavoilla ja eri tyyppisessä ympäristössä toteutetuista toimenpiteistä kuvaa yleensä huonosti uusien toimien todellista vaikuttavuutta ja lisäarvoa.

Näkemyksemme mukaan hyvä käytäntö on tarkastella erillisesti toteutettuja toimenpiteitä omina tapauksinaan pyrkien hakemaan vaikuttavampia toteutuksia, joista muut voivat oppia.

Näkökulman pitäisi tällöin olla yleistämisen sijaan hyvien ja tehokkaiden käytäntöjen tunnistamisessa sekä näistä oppimisen edistämisessä. Tässä tarvitaan useiden rinnakkaisten menetelmien käyttöä. Hyvä arviointitapa on esimerkiksi yhdistää toimenpiteen panos-tuotos -näkökulma laadullisiin lähestymistapoihin (mm. havainnointi, prosessimallinnus).

Esimerkiksi nuorten moniammatillisten palvelupisteiden Ohjaamojen arvioinnissa ilmeni, että kuntien panostus, painopisteet ja Ohjaamojen käytännön toteutus vaihtelivat suuresti. Näin myös saavutetuissa tuloksissa oli kuntien välillä suuria eroja. Ratkaisimme tämän haasteen kahdella tavalla. Arvioimme kuntatasoisiiin tilastoihin perustuvan vertailuanalyysin avulla kehityseroja Ohjaamokuntien ja ei-Ohjaamokuntien välillä ja analysoimme laadullisilla menetelmillä syitä tunnistettuihin eroihin. Toisena lähestymistapana käytimme URA-tietoihin perustuvaa vertailuanalyysiä, jossa kolmen kunnan Ohjaamotoiminnan yksilötason vaikutuksia tarkasteltiin kussakin kunnassa erikseen. Kummankin lähestymistavan tulokset kertoivat, että Ohjaamotoiminta on parhaimmillaan vaikuttavaa, mutta ei suinkaan kaikissa Ohjaamoissa, eikä kaikilla toimintatavoilla. Tämän vuoksi tärkeää oli tunnistaa, millaisilla edellytyksillä vaikutukset syntyvät, sillä keskiarvoisella tiedolla niitä oli heterogeenisesta Ohjaamojen joukosta vaikea tunnistaa.

Ainutkertaisien toimenpiteiden osalta arviointitutkimuksissa on tapahtunut merkittävää menetelmällistä kehitystä, joka tarjoaa päätöksentekijöille uutta ja entistä luotettavampaa tietoa aluetasoisien indikaattoreiden pohjalta silloinkin, kun yksilötasolla vaikuttavuutta on mahdotonta jäljittää tai se vaatii kohtuuttoman panostuksen. Erityisesti synteettisen kontrollin menetelmä on viime vuosina lyönyt itsensä läpi. Se sopii tietyllä alueella toimenpiteen arviointiin. Menetelmän avulla haetaan toimenpiteen kohteena oleville keinotekoinen vertailualue

eli synteettinen kontrolli⁴ muiden alueiden yhdistelmänä niin, että toimenpidealue ja synteettinen kontrolli vastaavat mahdollisimman hyvin toisiaan tarkasteltavan tuloksen ja taustatekijöidensä osalta. Olemme hyödyntäneet tätä menetelmää useissa arvioinneissa. Edellä mainitussa Ohjaamojen arvioinnissa tulokset osoittivat, että Ohjaamon perustamisen jälkeen eräissä kunnissa syrjäytyminen on vähentynyt merkittävästi ja useimmissa ohjaamokunnissa syrjäytymiskehitys oli myönteisempää kuin niiden verrokeissa. Synteettisen kontrollin menetelmä on varteenotettava apu ainutkertaisten toimenpiteiden arviointiin ja myös täydentämään laadullisia tapaustutkimuksina toteutettavia arviointeja.

Seuranta- ja arviointitiedon puutteet

Arviointeja joudutaan poikkeuksetta tekemään puutteelliseen tietoon perustuen. Määrällisten tietojen saatavuuden osalta olemme tunnistanee kolme eri tyyppistä tiedon puutteellisuudessa johtuvaa yleistä ongelmaa työllisyysvaikutuksia arvioitaessa. Nämä ovat ajantasaisen seurantatiedon puute, viranomaisrekisteritiedon yhdistämisen ongelmat sekä URA-järjestelmän tietojen puutteellisuudet. Puutteellisen tiedon johdosta arvioinneissa käytettävät arviointimenetelmät joudutaan yleensä soveltamaan saatavilla olevaan aineistoon ja saatavilla oleva tieto määrittää pitkälti myös arvioinnin sisällön ja tulokset. Esimerkiksi Ohjaamotoiminnan arvioinnissa pystyttiin arvioimaan systemaattisesti asiakastason vaikutuksia vain työllistymisen edistymistä kuvaavien mittareiden avulla, sillä työhallinnon URA-järjestelmä oli ainoa järjestelmä, josta yksilötason tietoa asiakkaiden taustasta ja siirtymistä (työnhaun päättymisen syy) oli systemaattisesti saatavissa.

Ajantasaisen seurantatiedon puute ja epäsystemaattisuus

Ajantasaisen tiedon saatavuuteen liittyvät ongelmat liittyvät ennen kaikkea tiedon hyödynnettävyyteen arvioinnissa. Ensin on kuitenkin todettava, että työvoimahallinnon tilastotiedot ovat arvioitsijan kannalta ilahduttavasti saatavilla kuukausittain ja suurelta osin helppokäyttöisenä julkisena palveluna Tilastokeskuksen sivuilta. Tämä tukee usein jopa jatkuvaa arviointia ja suorituksen mittausta. Työvoimahallinnon tiedot kuvaavat kuitenkin lähinnä muutoksia TE-palveluissa asiakassuhteen aikana (ml. alku ja loppu), eivätkä usein sellaisenaan riitä toimeksiantojen mukaisiin arviointikysymyksiin vastaamiseen. Ajantasaisuuden ongelma liittyy ennen kaikkea muihin tilastoihin ja rekistereihin kuin työvoimahallinnon tilastotietoihin.

Vaikutusten tunnistamisessa tarvittavaa tilasto- ja rekisteritietoa on pääsääntöisesti saatavissa noin 1-2 vuoden viiveellä arvioitavasta toiminnasta tai tehdystä interventiosta. Tietoa ja tietoa tuottavia järjestelmiä on olemassa paljon, mutta etenkin vaikutusten arvioinnissa tarvittavaa aikasarjatietoa ja uutta tietoa ei useinkaan ehdi arviointitoimeksiannon aikana kertymään riittävästi, vaikka tieto sinänsä olisi saatavilla. Tiedon puute rajoittaa paitsi yksilötason vaikutusten, myös aluetasoisien vaikutusten arviointia. Tilastokeskus on kerännyt kattavan yksilötasoisesta FOLK-aineiston, joka yhdistää viranomaisten tietoja. Tilastokeskuksen koontiaineistoja on käytettykin paljon palvelutasoisissa tarkasteluissa esim. palkkatuen ja työvoimakoulutuksen kaltaisten palveluiden vaikuttavuuden arvioinnissa vuosien päähän.⁵ Nopeatempoiseen, melko äskettäin käynnistävään arviointiin, se ei kuitenkaan sovellu viiveen vuoksi. Tätä kirjoitettaessa syyskuussa 2020 useimmat kansalaisia koskevat tiedot ylsivät

⁴ Menetelmästä tarkemmin esim. Abadie, A. ym. (2010)

⁵ Esimerkkejä viimeaikaisista Tilastokeskuksen pitkäaikaisaineistoja hyödyntäneistä tutkimuksista ovat olleet Aho ym. (2018), Alasalmi ym. (2019) ja Asplund ym. (2018). Näissä tutkimuksissa on selvitetty palveluiden vaikuttavuutta.

vuoden 2018 loppuun ja tärkeä työssäkäyntitieto vuoteen 2017. Lisäksi tiedon saantia koskevan luvan käsittely vie arvioinnin kannalta usein pitkän ajan, tosin Tilastokeskus on ilmoittanut purkavansa ruuhkaa.

Usein tutkimuskysymys edellyttää tietoa siitä, mitä asiakkaille on tapahtunut toimenpiteen jälkeen. Kun aika toimenpiteestä on arviointia tehtäessä lyhyt ja tietoa ei ole saatavilla, on käytettävä aiempaan tutkimukseen perustuvaa tietoa siitä, miten osallistujille on käynyt tai jopa mitä heille voi ennakoida käyvän. Tähän tarkoitukseen palveluiden pitkäkestoista vaikuttavuutta selvittäneet aiemmat tutkimukset ovat tärkeitä. Näemmekin, että uusien toimenpiteiden arviointien rinnalla palveluiden vaikuttavuuden tutkimusten päivittäminen on tärkeää. Myös muun kuin työllisytyteen liittyvän tutkimuksen käyttö on osoittautunut hyödylliseksi. Vaikka tutkimuksia yhdistellessä tulosten luotettavuus ei ole sama kuin täydellisen yksilöaineiston, on muun tutkimuksen käyttö huomattavan edullinen ja nopea tapa ja siksikin tutkimusekonomisista syistä perusteltua.

Iso ongelma on myös se, että seurantajärjestelmät (sikäli kun niitä on) ovat pääasiassa rakentuneet tiettyjen työllistymistä edistävien yksittäisten palveluiden tai toimenpiteiden seurantaan (kuten asiakkaan työmarkkina-asema 3 kk, 6 kk ja 12 kk toimenpiteen päättymisestä). Tällöin arvioitu vaikuttavuus, kuten työllistymisen yleisille työmarkkinoille, arvioidaan yleisesti kyseisen toimenpiteen vaikutukseksi, vaikka toimenpidettä olisi edeltänyt pitkä asiakkaan työelämävalmiuksia ja työllistymistä edistänyt prosessi. Olemassa olevat seurantajärjestelmät eivät tunnista asiakkaan monesti ketjuuntunutta palveluprosessia ja jättävät esimerkiksi tärkeän ohjauksellisen työn osuuden vaikutusten tunnistamisessa näkymättömäksi.

Viranomaisrekisteritiedon yhdistämisen ongelmat

Nykyiset tietosuojalait tekevät eri viranomaisten asiakasrekisteritietojen yhdistämisen erittäin

vaikeaksi. Suomessa tieto on ollut pirstaleista ja tiedon käyttöön tarvitaan lupa. Arvioinnin kannalta erityisen haasteellinen tilanne on arvioitaessa moniammatillisesti tuotetun palvelun tai laajemmin hallinnon rajat ylittävien (valtion eri hallinnonalat, kunnalliset toimijat) ratkaisujen vaikutuksia. Vuoden 2019 laki sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä, eli ns. toisiolaki, on selkeyttänyt lupaprosessia ja sen on tarkoitus sujuvoittaa tiedon yhdistelyä. Toistaiseksi meillä ei ole kokemusta toisiolainaisesta tietojen yhdistämisestä arviointityössä. Uskomme, että se helpottaa eri toimijoiden välisen toimenpiteiden kokonaisvaikutusten arviointia, sillä toisiolaki koskee sosiaali- ja terveystietoa, joka on ollut hyvin sirpaleinen kokonaisuus. Toistaiseksi asiakastason vaikutuksia on pystytty arvioimaan kerrallaan vain yhden viranomaisen rekisteritiedon perusteella. Tämä ei ole mahdollistanut esimerkiksi asiakkaiden etenemisen systemaattista seurantaa työllistymispolulla, eikä moniammatillisen yhteistyön kokonaisvaikutusten arviointia.

URA-järjestelmän puutteet

TE-palvelujen asiakastietojärjestelmä (URA) on TE-toimistojen asiakkuuden hallinnan ja palvelutuotannon työväline. Sitä ei ole luotu varsinaiseksi tiedonkeruu- tai seurantajärjestelmäksi. Työllisyysvaikutusten arvioinnin kannalta keskeisimmät URA-tiedot koskevat asiakkaan taustatietoja, suunnitelmatietoja (toimikoodit) sekä asiakkaan työmarkkinastatusta ja siinä tapahtuvia muutoksia (mm. työttömyys- ja työnhaun jaksojen kesto sekä työttömyyden ja työnhaun päättymisen syyt). URA-tiedon käytön haaste vaikutusten arvioinnissa liittyy erityisesti siihen, että lähtökohtaisesti se ei säilytä tietoa, vaan korvaa sen viimeisen tiedon (suunnitelmatieto) perusteella. Osa historiatiedosta katoaa siten kokonaan ja osa on mahdollista poimia aikaa vievien erillisajojen kautta. Ongelma koskee tietoa, joka on muuttuvaa (esim. koulutus, ammatti, asuinkunta yms.) eikä pysyvää (kuten syntymäaika, sukupuoli yms.).

Tästä johtuen URA-tietoja käytettäessä ei luotettavasti tiedetä, mikä on ollut asiakkaan tilanne arvioinnin kohteena olleen toimenpiteen käynnistyessä. Ja mitä pidempi aika on kulunut toimenpiteen alkuun, sitä suurempi on virheellisen tiedon riski. Ongelma on erityisen suuri nuorten osalla, joiden keskuudessa koulutuksen, ammatin ja asuinpaikan muutokset ovat tyypillisiä. Virheellisistä lähtötiedoista voi seurauksena olla vääristymä arvioinnin tuloksiin. Esimerkiksi, jos arvioitava toimenpide vaikuttaa koulutukseen hakeutumiseen, ei ole luotettavaa tietoa, mikä on ollut koulutukseen siirtyneiden koulutustaso. Käytännössä arvioija joutuukin hakemaan kompromisseja tiedon luotettavuuden ja tarkasteluajakajakson välillä. Pitkä tarkasteluajaväli lisää havaintojen määrää, mutta samalla myös virheellisen tiedon riskiä.

Tiedon korvautumisen ohella URA-tiedon käytön yleinen ongelma on myös se, että iso osa työttömyyden päättymisen syistä ei tule järjestelmän tietoon. Ongelma on nähtävillä työnvälitystilastoissa. Viimeisimmän vuoden aikana noin 30 % työttömyyden päättymisistä on päättynyt siihen, että työnhakija ei ole osallistunut velvoittavaan toimenpiteeseen ja todellinen asiakkaan tilanne on tällöin tuntematon. Asia merkitään osin harhaanjohtavalla merkinnällä ”ei uusinut työnhakuaan”, vaikka nykyisin työnhakua ei tarvitse uusia. Keskusteluissa TE-palveluiden asiantuntijoiden kanssa on ilmennyt, että kokemuseräisesti syynä on usein työllistyminen, jota asiakas ei ole ymmärtänyt tai vaivautunut ilmoittamaan TE-toimistoon. Luku sisältää myös aktiivisesta työhausta luopuneita.

Tämä on ennen kaikkea prosessiongelma ja viranomaisten tiedonvaihdon välinen ongelma, kun tieto työhaun päättymisestä ei kulkeudu järjestelmään. URA-tiedon kautta pystytäänkin seuraamaan kohtuullisella varmuudella vain järjestelmässä työnhakijana tai työttöminä olevien tilannetta. Tämä vaikuttaa olennaisesti tuloksiin etenkin lyhyen aikavälin siirtymiin keskittyvissä analyyseissä.

Huolestuttavaa on, että viime vuosina ”ei uusinut työnhakuaan” merkintöjen osuus työhaun päättymisen syynä on lisääntynyt. Vuosina 2014–2016 tällaisia tuntemattomaan syyhyyn päättyviä työnhakuja oli noin 16 % ja viime aikoina 2019–2020 ennen koronapandemiaa noin 25 %. Luku on kutakuinkin sama kuin niiden osuus, joiden työttömyys on päättynyt yleisille työmarkkinoille. Hankalaksi asian tekee se, että kokemuksemme mukaan arvioitaviin toimenpiteisiin osallistuvilla tämä osuus on yleensä pienempi kuin ei-osallistuvilla. Tämä selittynee sillä, että toimenpiteeseen osallistuessaan asiakkaaseen ollaan tiiviimmin yhteydessä ja näin tieto on paremmin ajan tasalla. Arvioinnin tuloksiin vaikuttaa siis, kuinka tätä tuntematonta tulkitaan.

Koska kysymyksessä on tiedonkulun ongelma, ratkaisu olisi ensisijaisesti viranomaisten välisen tiedonvälityksen kehittäminen. Arvioinnin lisäksi ajantasaisella tiedolla olisi hyötyä myös prosessien tehostamiseen, koska näin välttyttäisiin tarpeettomalta yhteydenpidolta, kun asiakas on jo työllistynyt.

Nykytilanteessa joudutaan arvioinnin yhteydessä sopimaan, kuinka tämän epätasällisen työllistymisen ongelman kanssa toimitaan. Esimerkkinä tästä on tuloksiin perustuvia hankintoja (Valtakari & Eskelinen 2016) koskevassa arvioinnissa tehty ratkaisu. Siinä kokeiluun osallistuneista oli tarkka tieto, mutta kokeiluun osallistumattomista verrokeista ei. Verrokkien työllistymisen tulokset esitettiin ”pessimistisenä” arviona sisältäen vain ne, joiden URA-tietojen perusteella tiedettiin varmasti työllistyneen yleisille työmarkkinoille ja optimistisena sisältäen kokonaisuudessaan ryhmän tuntematon. Näin vaikuttavuudelle saatiin arvioon ala- ja yläraja, mikä helpotti tulosten tulkintaa.

Valikoitumisen vaikutusten kontrolloinnin haasteet

Valikoituminen on yleisesti toimenpiteiden vertailevan arvioinnin suurimpia ongelmia. Valikoitumisharhalla tarkoitetaan sitä, että

toimenpiteeseen osallistujat poikkeavat verrokeista. Sen seurauksena tulokset voivat vääristyä merkittävästi. Tämän vuoksi on kehitetty erilaisia menetelmiä, joita sovelletaan eri alojen tutkimuksessa ja arvioinneissa. Eräänlaisena ihanteena pidetään tutkimuskirjallisuudessa satunnaistettua koeasetelmaa, jossa arpa määrä kuka osallistuu ja kuka ei (tai saa ”lumehoitoa”). Tätä käytetään esim. lääkeaineiden tutkimuksessa, mutta yhteiskunnallisten toimenpiteiden arvioinnissa tämä on vaikeaa lainsäädännöllisten, eettisten ja käytännön toteutukseen liittyvien syiden vuoksi. Perustulokokeilu oli poikkeus yhteiskunnallisen toimenpiteeseen liittyvästä satunnaistetusta koeasetelmasta.

Käytännössä lähes aina joudutaan arvioimaan toimintaa tai toimintamallia, jossa ei ole mahdollista tukeutua satunnaistettuun koeasetelmaan. Osa asiakkaista päätyy toimenpiteeseen asiakkaan oman tai viranomaisen päätöksen vuoksi ja osa jää osallistumatta. Toimenpiteiden vaikuttavuutta koskevassa tutkimuksessa on kehitetty menetelmiä, jolla valikoitumisen vaikutus voidaan poistaa. Suomalaisessa työllisyysvaikutusten tutkimuksessa paljon käytetty lähestymistapa on kaltaistaminen, jossa toimenpiteeseen osallistuneiden ja osallistumattomien joukot pyritään samaan mahdollisimman samankaltaiseksi. Kaltaistamisen menetelmiä on useita. Paljon käytetty on esimerkiksi propensiteettipistemäärän pohjautuva menetelmä (Rodenbaum & Rubin 1983), jossa pyritään hakemaan vastinparit sillä perusteella, kuinka todennäköistä kullakin asiakkaalla on päätyä toimenpiteeseen tunnettujen, rekisteröityjen ominaisuuksiensa pohjalta. Toinen viime aikoina käyttämämme kaltaistuksen menetelmä on karkeistettu kaltaistus (Iacus ym. 2012), joka saattaa toimenpite- ja verrokkiryhmät vastaamaan toisiaan taustatekijöiden perusteella muodostettujen luokkien avulla. Tällä menetelmällä on monia etuja. Se on helposti ymmärrettävä ja osoittautunut menetelmien vertailussa luotettavaksi. Menetelmän avulla voidaan joissakin tilanteissa tehdä arviointi luokitteluun pohjautuvan työnvälitystilas-

ton tiedon pohjalta, ilman vaativaa yksilötason tiedonkäsittelyä.

Kaltaistamisen menetelmin pystytään saamaan toimenpiteeseen osallistuneet ja osallistumattomat vastaamaan toisiaan tunnettujen ominaisuuksiensa osalta. Tämä rajoittuminen tunnettuihin ominaisuuksiin on myös rajoite, sillä toimenpiteeseen osallistumiseen vaikuttaa usein tekijöitä, jotka eivät ole tiedossa tai joita ei rekisteröidä. Ei ole kuitenkaan pelkkää sattumaa, miksi virkailija ohjaa asiakkaan kokeiluun tai palveluun ja toisen samankaltaisen ei. Syynä voi olla esimerkiksi asiakkaan motivaatio palveluun, työnhakutaitojen puute tms. Toisaalta palveluun ei kannata ohjata asiakasta, jolla on jo tiedossa alkava työ- tai koulutuspaikka lähitulevaisuudessa. Näiden tuntemattomien tekijöiden mahdollista vaikutusta joudutaankin usein arvioimaan laadullisin menetelmin, kuten esimerkiksi TE-asiiantuntijoiden haastattelujen avulla.

Tuntemattomat tekijät johtavat usein siihen, että varsinkin lyhyellä aikavälillä verrokkien tulokset työllistymisen suhteen ovat monesti jopa paremmat kuin toimenpiteeseen osallistuvien. Samaan aikaan kun toimenpiteeseen osallistuvat panostavat toimenpiteessä esimerkiksi valmiuksiensa kehittämiseen, osa toimenpiteeseen osallistumattomista työllistyy. Tämän vuoksi on tärkeää tarkastella tuloksia ajan kuluessa. Esimerkiksi Ohjaamojen arvioinnissa ilmeni, että työllistymistä edistäviin palveluihin ohjautuminen oli selvästi yleisempää ohjaamoasiakkailta kuin verrokeilla heti ohjaamoasiakkuuden käynnistymisestä lähtien, mutta työllistyminen oli ohjaamoasiakkaille yleisempää vasta reilun sadan päivän päästä ohjaamoasiakkuuden käynnistymisestä. Tulos vaihteli jonkin verran kunnittain.

Jotkin toimenpiteet tai kokeilut ovat hyvin kattavia ja niihin saatetaan ohjata alueen kaikki asiakkaat, jotka täyttävät tietyt kriteerit, kuten iän tai työttömyyden keston. Tällainen asetelma nostaa luonnollisesti kysymyksen, mihin toimenpiteen vaikutuksia voi asiakastasolla verrata, jos alueella ei ole vastaavia asiakkaita,

jotka eivät ole arvioitavassa toimenpiteessä. Jos asiakasryhmän tuloksia verrataan vastaavaan asiakasryhmään ennen toimenpidettä samalla alueella, tuloksiin vaikuttaa toimenpiteestä riippumaton kehitys. Jos taas asiakkaita verrataan toisen alueen vastaavaan asiakaskuntaan, tuloksiin vaikuttavat alueiden väliset erot.

Nähdäksemme tällainen tilanne tarjoaa kuitenkin mahdollisuuden hyvinkin luotettavaan arviointiin, kun verrokkiasetelma rakennetaan ennen-jälkeen tarkastelulle sekä kohdealueella että verrokkialueella. Tällöin verrokkit kohde-ryhmälle muodostuvat vastaavan tyyppisestä kohderyhmästä toimenpidealueella ennen toimenpidettä sekä vastaavan tyyppisistä kohderyhmistä verrokkialueella ennen ja jälkeen toimenpiteen. Mikäli kehitys on myönteisempää toimenpidealueella kuin verrokkialueella, antaa se vahvan viitteen toimenpiteen vaikutuksista. Hyvä käytäntö on muodostaa verrokkialue synteettisen kontrollin avulla, joka tuottaa mahdollisimman hyvin kohdealuetta vastaavan synteettisen verrokkialueen eri alueiden yhdistelmästä. Useista alueista muodostuva synteettinen kontrolli nostaa myös verrokkien havaintojen määrää lisäten vertailun luotettavuutta entisestään.

Kaltaistuksen lisäksi on myös muita menetelmiä hallita valikoitumista vertailevassa tutkimusasetelmassa. Tällaisia ovat esimerkiksi instrumenttimuuttujien käyttö ja regressio-epäjatkuvuusmenetelmä. Työllisyysvaikutusten arvioinneissa näitä ei käsittääksemme ole juuri käytetty, mutta esimerkiksi koulutuksen vaikuttavuuden arvioinnissa kylläkin. Nämä saattavat olla hyödyllisiä myös työllisyysvaikutusten arvioinnissa, joten niitä kannattaa pitää mukana arvioitsijan menetelmävalikoimassa.

Lopuksi

Johtopäätöksenä edellisistä voi todeta, että osa vaikutusarvioinnin menetelmällisistä ongelmista on systeemistä johtuvia, kuten hajanaiset rekisterit ja URA-järjestelmän puutteet. Monet ongelmat voidaan kuitenkin välttää tai ratkaista, jos arviointi suunnitellaan huolella ennakkoon. Arvioinnin suunnittelu olisi hyvää toteuttaa samanaikaisesti hankkeen tai toimenpiteen suunnittelun kanssa. Arvioinnin suunnittelussa tulisi huomioida hankkeella tavoiteltavien vaikutusten syntydynamiikka sekä määrittellä haluttuja tuloksia ja vaikutuksia kuvaavat tai ennakoivat indikaattorit, mitata niiden lähtötasot ja asettaa tavoitetasot. Arvioinnin suunnittelu etukäteen mahdollistaa sellaisen asetelman rakentamisen, jolla vältetään valikoitumisen vääristymä. Arvioinnin vaatima tiedonkeruu voidaan järjestää ja aikaa vaativat tutkimusluvut saadaan hankittua. Tällöin toiminta on mahdollista arvioida vaikuttavuuslähtöisesti jo suhteellisen aikaisessa vaiheessa.

Hyvin suunniteltu tulosten ja vaikutusten seuranta-järjestelmä tuottaa toiminnan johtamisessa ja ohjauksessa tarvittavaa tietoa ja tukee parhaimmillaan hankkeen toteutusta siten, että sen tavoitteet toteutuvat tehokkaasti ja vaikuttavasti. TE-hallinto tuottaa palveluiden piirissä olevista laajaa systemaattista, jopa kuukausittaista, tilastotietoa, joka tarjoaa hyvät mahdollisuudet toiminnan säännölliselle seurannalle ja palautteen keräämiselle. Lisäksi seurannan tueksi on kehitetty erillisratkaisuja, kuten yhteinen Business Intelligence-järjestelmä (QlikView). Näitä mahdollisuuksia voidaan hyödyntää jatkuvan arvioinnin tuottamiseen ja jakamiseen, kunhan ratkaisut mietitään huolella ennakkoon.

Lähteet:

Abadie, A., Diamond A. ja Hainmueller J. (2010). Synthetic control methods for comparative case studies: Estimating the effect of California's tobacco control program, *Journal of American Statistical Association* 105, 493-505.

Aho S., Tuomala J., Hämäläinen K ja Mäkiäho A. (2018), Työvoimapalveluiden kohdistuminen ja niihin osallistuneiden työllistyminen, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2018:19.

Alasalmi J, Alimov N, Ansala L, Busk H, Huhtala V-V, Kekäläinen A, Keskinen P, Ruuskanen O-P. ja Vuori L (2019). Työttömyyden laajat kustannukset yhteiskunnalle. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:16.

Asplund R., Kauhanen A., Päällyssaho M. ja Vanhala P., (2018). Palkkatuen vaikuttavuus – palkkatukijärjestelmän ja sen uudistuksien arviointi, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2018:75.

Annala, M., Hokkanen L., Laasonen V., Pyykkönen J., Ranta T., Sarkia K. ja Valtakari M. (2019). Työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisten kokeilujen toiminta- ja arviointitutkimus. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 1/2019.

Iacus S. M., King G. ja Porro G. (2012). Causal inference without balance checking: Coarsened exact matching. *Political Analysis* 20:1, 1-24.

Mayer, M., Eskelinen J., Laasonen V., Nyman J., Valtakari M., Ranta T. ja Yli-Koski M. (2019). Työkokeilu TE-toimiston palveluna Asiakkaiden, työkokeilupaikkojen ja TE-toimiston asiantuntijoiden kokemuksia työkokeilusta. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2019:16.

Oosi, O., Haila K., Valtakari M., Eskelinen J., Mustonen V., Pitkänen A., Gheerawo R. (2020). Evaluation of programs for Customer Experience, Creative Industries and Human-centric Business. *Business Finland, Report 2/2020.*

Rosenbaum P. ja Rubin D. (1983). The central role of the propensity score in observational studies for causal effects, *Biometrika*, 70,41-55.

Valtakari, M., Arnkil R., Eskelinen J., Mayer M., Nyman J., Sillanpää K., Spangar T., Ålander T. ja Yli-Koski M. (2020). Ohjaamot - monialaista yhteistyötä, vaikuttavuutta ja uutta toimintakulttuuria. Tutkimus monialaisen yhteistyön vaikuttavuudesta nuorten työllistymistä edistävissä palveluissa. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisuja 2020:13.

Valtakari, M., Arnkil R., Eskelinen J., Kesä M., Mayer M., Nyman J. ja Ålander T. (2019). Työttömien määräaikaishaastattelujen arviointi. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:26.

Valtakari M. ja Eskelinen J. (2016). Yksityiset palveluntuottajat julkisen työnvälityksen täydentäjinä – Tuloksiin perustuvia hankintoja koskevan kokeilun arviointi. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys 12/2016.

Työelämän uusi normaali?

Harri Melin¹ – Tuuli Turja² – Oxana Krutova³

Vielä muutama vuosi sitten ”kellokallet” olivat voimissaan, ”kiky-tunneista” kiisteltiin ja yliopistojenkin käytävillä seurattiin pendeleivien opettajien läsnäoloa, kunnes keväällä 2020 tuntui, että Suomi olisi kahdessa viikossa siirtynyt etätöihin. Nyt julkisten ja yksityisten instituutioiden käytävät huokuvat tyhjillään ja työpaikat, joilla on ollut mahdollista tehdä työtä etänä, ovat ottaneet etätöihin käyttöönsä. Työtä tehdään edelleen tehtaissa, rakennuksilla, sairaaloissa ja hoitolaitoksissa, päiväkodeissa, kauppoissa ja muilla työpaikoilla, joissa työ edellyttää tekijöidensä välitöntä läsnäoloa.

Niin Suomessa kuin muissakin maissa on ollut käynnissä ennen kokematon yhteiskunnallinen koe, jossa suuret ja pienet työorganisaatiot on hajautettu koteihin. Työn tekeminen omassa työhuoneessa, yhteistilassa tai jossakin muussa työpisteessä on vaihtunut kotona tehtäväksi työkseksi. Tämä on tarkoittanut muiden muassa työmatkojen vähenemistä, kasvokkaisten kohtaamisten loppumista työkavereiden kanssa, työnjohtamisen tapojen muuttumista, yhteisten kahvitaukojen loppumista ja yksintyöskentelemisen valtavaa lisääntymistä. Työ on viety erillisistä työtiloista koteihin, kakkosasuuntoihin ja keskelle perhe-elämää. Seuraavassa pohdimme mitä tämä suuri transformaatio tarkoittaa ja millaisia uusia työn kehityskulkuja se ennakoii.

Mitä etätö on?

Tilastokeskuksen määritelmän mukaan ”Etätöillä tarkoitetaan ansiotyötä, jota tehdään varsinaisen työpaikan ulkopuolella – esimerkiksi kotona, kesämökillä tai junassa matkustaessa – niin, että siitä on sovittu työnantajan kanssa. Etätöihin liittyy yleensä tietotekniikan käyttö. Etätö on työtä, jota voisi työn luonteen puolesta tehdä myös työpaikalla. Esimerkiksi puhelinasentajan työtä tai lähetintyötä ei lueta etätöksi. Olennaista etätöille ovat ajasta ja paikasta riippumattomat työjärjestelyt. Etätöksi lasketaan myös osittainen etätö.” (Tilastokeskus, luettu 22.8.2020). Tätä määritelmää käytetään mm. Työolotutkimuksessa. Se on aika neutraali, hajuton ja mauton määritelmä ja kiinnittää huomiota vain työpaikan sijaintiin ja etäisyyteen. Tilastokeskuksen määritelmässä ei tuoda esille etätöiden sosiaalisia, eettisiä tai poliittisia ulottuvuuksia, kuten esimerkiksi sitä, miten etätö muuttaa työntekijöiden välisiä suhteita sekä työntekijän ja työnantajan välistä työn kontrollia kuten autonomiaa tai vastuusuhteita.

Yhteiskunnallisena ilmiönä etätö ei ole uusi keksintö, vaan yhteiskunnan kehityksen eri vaiheissa se on löydetty uudestaan ja pohdittu sen eri muotoja tilanteen edellyttämällä tavalla. 1970-luvun alun öljykriisi kannusti monia tahoja pohtimaan vaihtoehtoja päivittäiselle

¹ Harri Melin, YTT, sosiologian professori, Tampereen yliopisto

² Tuuli Turja, YTT, tutkijatohtori, Tampereen yliopisto

³ Oxana Krutova, YTT, tutkijatohtori, Tampereen yliopisto

työmatkaliikenteelle, ja etätyö oli yksi tällainen (Mamia & Melin 2007, 58) keino vaikuttaa työmatkaliikkuvuuden ympäristökustannuksiin ja työn kuormittavuuteen. Etätyötä koskeva keskustelu käynnistyi Euroopassa työelämän tutkijoiden parissa 1980-luvun lopussa (Pekkola 2002), mutta laajemmin siitä alettiin puhua vasta 1990-luvun alussa. Tuolloin informaatioteknologian kehitys vauhditti sähköistä viestintää ja aiempaa nopeampaa tiedonsiirtoa. Kehityksen ajateltiin mahdollistavan sen, että entistä useammat asiantuntijat voisivat tehdä ainakin osan töistään kotona. Näin heidän ei esimerkiksi Los Angelesin tai Tokion alueilla tarvitsisi enää viettää aikaansa tuntikaupalla hitaasti matelevissa autojonoissa, vaan tämänkin aika voitaisiin käyttää tehokkaaseen työskentelyyn kotona. Harvaan asutuilla seuduilla sen taas ajateltiin olevan ratkaisu työllisyyteen. Niinpä monia aluepolitiikkojen ja aluetieteilijöiden, kuten Tarja Cronbergin, ajatuksissa etätyö oli keino tukea tasapainoista aluekehitystä (<https://yle.fi/uutiset/3-6120170>).

Etätyöhön on liitetty työmatkojen vähentymisen lisäksi monia muitakin hyötyjä. Katsotaan, että etätyössä turhat häiriöt ja katkokset vähentävät, työympäristö on rauhallinen ja keskittymisen omaan työhön on tehokkaampaa kuin avokonttoreissa tai monitilatoimistoissa työpaikoilla (Pekkola 2002). Varsinkin erittäin pitkien ja vaikeakulkuisten työmatkojen yhteydessä etätyö parantaa työntekijän jaksamista ja hyvinvointia (Spies 2006). Lisäksi etätyön katsotaan vähentävän työssä kuormittumista (esim. Pekkola 2002). On kuitenkin kiinnostavaa ja realistista muistaa, että vielä vuonna 1993 pidetyssä Euroopan aluetutkijoiden konferenssissa tutkijat arvioivat, että mitkään edellä mainituista syistä, ja myönteisesti vaikuttavista tekijöistä itsessään, eivät riitä johtamaan siihen, että suuret yritysorganisaatiot ryhtyisivät käyttämään etätyön työtapoja merkittäväällä tavalla. Sen sijaan laajemmassa liiketoimintaympäristössä ennakoitiin kuitenkin tapahtuvan sellaisia muutoksia, jotka tekevät etätyön hyväksymisestä toteuttamiskelpoisen strategisen vaihtoehdon suurillekin organisaatio-

ille, jos niistä aikaansaadaan huomattavia liiketoimintaetuja (Skyrme 1993).

Etätyötä on mitattu työministeriön, sittemmin työ- ja elinkeinoministeriön, työolobarometreissa vuodesta 1994 lähtien. Tuolloin etätyötä teki arviolta 8,5 % palkansaajista. Vuonna 1997 osuus oli kasvanut jo 12,5 %:iin. 1990-luvulla etätyö oli luonteeltaan pääsääntöisesti lyhytaikaista ja satunnaista. Lähes puolet etätyötä tehneistä arvioi etätyöaikansa korkeintaan kahdeksaksi tunniksi kuukaudessa. Etätyötä tekivät tyypillisesti ylemmät toimihenkilöt, joista etätyötä teki 38 %. Alemmista toimihenkilöistä etätyötä kertoi tehneensä 9 % ja työntekijöistä vain prosentti. Miehet tekivät etätyötä selvästi naisia useammin (Pekkola 2002, 59–61).

Suomalaisten työajat ja työn tekemisen paikat ovat muuttuneet hämmästyttävän vähän viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana. Emme voi puhua mistään siirtymästä johonkin jälkiteolliseen työaikamalliin. Esimerkiksi Tilastokeskuksen Ajankäyttötutkimus kertoo, että palkansaajien kotona työskentelyyn käytetty aika ei ole juurikaan lisääntynyt vuosien 1979 ja 2010 välillä (Ojala, Pyöriä & Nätti 2015, 59–60). Työt tehdään edelleen pääsääntöisesti työnantajan osoittamissa tiloissa, ja työpaikat keskittyvät kasvukeskuksiin.

Suomi ei ole vielä siirtynyt etätyöhön. Tuoreen Työolotutkimuksen (Sutela, Pärnänen & Keyriläinen 2019, 20–21) mukaan etätyön yleisyys on kasvanut vuoden 1990 kahdesta prosentista aina 20 %:iin vuoteen 2013 tultaessa. Kasvu on jatkunut edelleen, ja vuonna 2018 etätyötä teki jo 28 % palkansaajista. Kaikkiin palkansaajiin verrattuna etätyö oli tyypillisempi työskentelymuoto korkeasti koulutetuille miehille, jotka kertoivat ansiotyön olevan heille erittäin tärkeä elämänalue. Naiset taas halusivat tehdä nykyistä enemmän etätyötä. Yli puolet (52 %) naispalkansaajista kertoi halustaan tehdä etätyötä. Vastaavat tulokset vakiintuneen uran yhteydestä etätyömahdollisuuksiin ovat tuttuja myös kansainvälisistä tilastoista, mutta toisaalta työntekijät, jotka työskentelevät etänä, nähdään

joskus myös työyhteisöstä eristettynä työntekijäjoukkona (Even 2020). Etätöön ohella myös muu kotona tehtävä työ on yleistynyt etenkin asiantuntijatyössä.

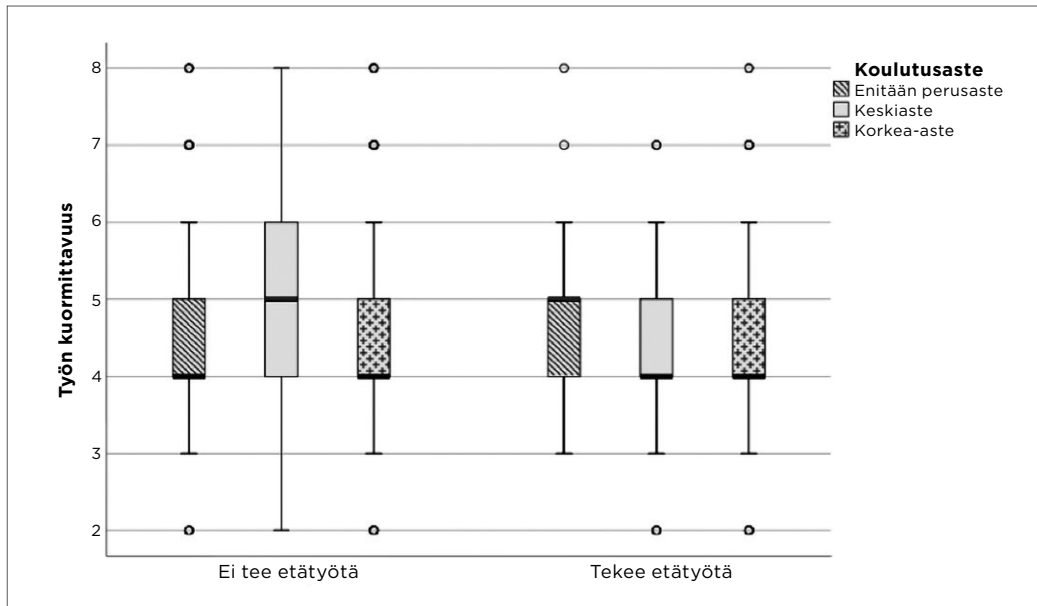
Mitä tapahtuu työhyvinvoinnille?

Etätöön avautuessa yhä useamman mahdollisuudeksi on kiinnostavaa heijastella muutosta työntekijöiden sosiaaliin suhteisiin ja psykologiseen hyvinvointiin (Kiesler & Cummings 2002). Mitä tiedämme suomalaisten etätöystä ja sen kuormittavuudesta jo ajalta ennen pandemian tuomaa työn muutosta? Mitä tuo tieto kertoo siitä, kannattaako meidän palata vanhoihin toimintatapoihin pandemian väistyttyä? Työterveyslaitos käynnisti keväällä välittömästi hyvinvointikyselynsä toisen aallon, kun kävi ilmi, että koronanaikainen etätö tulee olemaan merkittävä, suurta osaa työväkeä koskeva muutos. Alustavat tulokset osoittavat, kuinka suomalaiset kokivat touko–kesäkuussa 2020 enemmän työn imua ja vähemmän kroonista väsymystä kuin viime vuoden lopulla (Hakanen & Kaltiai-

nen 2020). Työn imun lisääntymisellä oli yhteys lisääntyneeseen etätöön osuuteen, mutta kroonista väsymystä kokivat vähemmän sekä lähityötä että etätöitä tehneet henkilöt.

Työolotilatot kertovat, kuinka ne palkansaajat, jotka vuonna 2018 tekivät etätöitä, kokivat työnsä vähemmän kuormittavaksi kuin ne, jotka eivät tehneet etätöitä. Kuviossa 1 on esitetty etätöön tekeminen ja koettu työn kuormittavuus koulutusasteen mukaan (perusaste n = 317; keskiaste n = 1678; korkea-aste n = 2115). Kuvio osoittaa, kuinka kyseinen ero ei kuitenkaan ole yksiselitteinen. Kuviossa punaiset poikkiviivat jakaumissa merkitsevät muista havainnoista poikkeavia mediaaneja. Erityisen kuormittavaksi työnsä kokevat työntekijät, joilla on keskiasteen koulutus ja jotka eivät tee etätöitä. Keskiasteen koulutuksen vaativissa töissä olisi siten edullista lisätä etätöimahdollisuuksia. Toisin sanoen erityisesti siihen kategoriaan kuuluvien töiden kohdalla voitaisiin organisaatioissa ottaa pohdintaan se, kuinka etätöön tekemistä voisi tukea myös jatkossa.

Kuvio 1. Etätöön tekeminen ja koettu työn kuormittavuus koulutusasteen mukaan, Työolotutkimus 2018

Keskiaste viittaa toisen asteen koulutukseen (ammattillinen koulutus), eivätkä työntekijät kuulu niihin tyypillisiin henkilöstöryhmiin, jotka tekevät etätyötä. Koronanaikainen etätyö on ollut monelle ensimmäinen tilaisuus tehdä etätyötä ja koska oletuksena on, että etätyö on edelleen yhteydessä vähempään kuormittuneisuuteen, voisi siitä tehdä joissakin tapauksissa pysyvänkin ratkaisun. Sen sijaan, jos pandemian jälkeisessä ajassa palataan vanhaan, se voi näyttäytyä kyseiselle ryhmälle toimivasta käytännöstä luopumisena ja paluuna vanhaan hierarkiaan, jossa vain esimiehet ja korkeammin koulutetut ovat oikeutettuja etätyön etuihin. Kuviossa näyttäytyvät kiinnostavana myös etätyön seuraamukset vähäistä koulutusta edellyttävissä töissä. Vain peruskoulutuksen vaativissa töissä etätyötä tekevät kokevat työnsä kuormittavamaksi kuin he, jotka eivät tee etätyötä.

Koulutuksen rinnalla tarkastelimme maantieteellistä vaihtelua etätyön ja työn kuormittavuuden yhteyden osalta. Etätyötä tehtiin vuoden 2018 mittauksessa edelleen enemmän Uudellamaalla (45 %) kuin muualla Suomessa (22 %). Uusimaa erottautui myös siinä, että työn kokonaiskuormittavuus koettiin siellä keskimäärin vähäisemmäksi muuhun Suomeen verrattuna. Erityisesti on huomioitava se, että juuri Uudenmaan ulkopuolisissa maakunnissa etätyön tekeminen vähentäisi työn koettua kuormittavuutta. Sen lisäksi, että pitkien välimatkojen maakunnissa etätyölle löytyisi logistisia ja ajankäytöllisiä perusteita, se siis vähentäisi työn koettua kokonaiskuormitusta.

Tulokset etätyön tekemisen ja työn vähäisen kuormittavuuden yhteydestä ovat lupaavia, koska ainakaan päällimmäisenä ne eivät toista sitä oletusta, että etätyö vaikeuttaa työn ja vapaa-ajan erottamisen ongelmaa. Toisaalta on myös merkkejä siitä, että nimenomaan uusi koronanaikainen etätyö korostaisi työn ja vapaa-ajan erottamisen ongelmaa (Bernstein ym. 2020). Kyseisessä yhdysvaltalaisessa tutkimuksessa havaittiin myös, että toimihenkilöt kokivat etätyön mielekkääksi, koska se lisäsi perheen kanssa

vietetyn ajan määrää ja laatua. Kuten aiemmin todettiin, suomalaisen työväestön kohdalla on sen sijaan havaittu, että etätyöhön suuntautuvat erityisesti työntekijät, jotka arvottavat työelämän tärkeäksi elämäalueeksi. Etätyötä eivät siis tehneetkään enemmän kotiorientoituneet vaan työorientoituneet palkansaajat.

Hyvinvoinnin kannalta on tärkeää ymmärtää sosiaalisen ympäristön moninaisuus. Olemme robotisaatiota käsittelevän tutkimuksemme yhteydessä parhaillaan tarkastelemassa yhteensuuluvaisuuden tunnetta ihmisen psykologisena perustarpeena ja kuinka tuo perustarve tulee haastetuksi työn mullistuksissa, mukaan lukien aikaisempaa laajamittaisempi etätyö ja robotisaatio. Alustavat tuloksemme kertovat siitä, että työyhteisöillä on edelleen suuri merkitys ihmisten työhyvinvointiin.

Työterveyslaitos on antanut maaliskuun lopussa ohjeet, miten eri osapuolten tulisi uudessa etätyötilanteessa toimia (<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-etatyohon>). Ohjeistus kiinnittää huomiota itsenäiseen työnorganisointiin, ergonomiaan ja riittävän rauhalliseen työympäristöön. Monille etätyötä tekeville nämä voivat jäädä vain haaveeksi. Etenkin lapsiperheiden tilanne voi muodostua vaikeaksi. Kevään kokemukset koulujen etäopetuksesta kertovat, että kotikoulu edellyttää vanhempien aktiivista osallistumista lasten päivittäiseen oppimiseen. Vanhempien, tai vanhemman, työn kannalta tämä voi merkitä vaikeita aikataulujen yhteensovittamisia ja jatkuvia työn keskeytyksiä.

Kodit eivät ole suunniteltu työpaikoiksi. Vain harvalla on kotona erityinen työhuone, joka on vielä varusteltu etätyöhön sopivin työvälinein. Perheen jatkuva läsnäolo, lasten tarpeista huolehtiminen ja kotiarjen käytäntöjen pyörittäminen ei vastaa kuvaa etätyön siunauksellisuudesta. Puolisoiden keskinäiset suhteet voivat joutua koetukselle silloin, kun molempien työ edellyttää rauhallista työympäristöä, keskittymistä ja riittävästi aikaa. Etätyön lisääntyminen pandemian aikana on ainakin luonut painetta asuntokauppaan, ja suurempien huoneistojen

kysyntä onkin kasvanut, minkä puolestaan uskotaan vaikuttavan asuntojen hintoihin (Lehtinen 2020). Etätyö voi merkitä monelle yksinäisyyden lisääntymistä, sillä kaikki yksin asuvat eivät ole yksin omasta tahdostaan. Työyhteisö saattaa olla monelle ainut sosiaalinen yhteisö. Monelle työtoverit ovat tärkeä voimavara arjessa jaksamiselle.

Ensimmäiseksi etätyötä tekivät asiantuntija-tehtävissä työskentelevät keskiluokkaiset ryhmät, kuten kirjanpitäjät, ohjelmoijat, tutkijat tai toimittajat. Näiden ryhmien työ on luonteeltaan itsenäistä. Heillä on koulutukseen ja asemaan liittyviä valtaresursseja, jotka mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman työn teon. Näihin asemiin yhdistyy myös työnantajan vahva luottamus siihen, että työntekijä tekee kotona työskennellessäänkin sellaisia asioita, mitä hänen oletetaan tekevän.

Tutkimme 2000-luvun alussa työyhteisöjen sosiaalista pääomaa (Koivumäki ym. 2006). Hankkeen yhteydessä teimme myös joukon teemahaastatteluja. Haastattelimme muiden muassa erään pirkanmaalaisen kaupungin henkilöstöjohtajaa luottamuksesta. Haastattelussa ilmeni, että kaupungissa ei sallittu laajamittaista etätyön käyttöä, koska kaupunginvaltuustossa oli esitetty epäilyjä siitä, että etenkin naiset saattaisivat tehdä etätyöpäivänään esimerkiksi käsitöitä tai hoitaa puutarhaa sen sijaan, että keskittyisivät vain työtehtäviinsä.

Tässä suhteessa työpaikat eroavat toisistaan paljon. Tärkeä eroja selittävä tekijä on luottamus. Luottamus voidaan jakaa horisontaaliseen ja vertikaaliseen luottamukseen. Työolotutkimus (esim. Sutela ym. 2019) kertoo, että suomalaisilla työpaikoilla on keskimäärin varsin vahva horisontaalinen luottamus. Työntekijät luottavat toisiinsa. Sen sijaan vertikaalinen luottamus ei ole yhtä vahvaa.

Noin 40 % suomalaisista työskentelee esimiestehtävissä. Vaikka esimiestehtävissä työskentelevien määrä on kasvanut, sellaisten esimiesten määrä, joilla on alaisia, on sen sijaan laskenut (Sutela ym. 2019, 169–170). Työntekijöi-

den kokemukset esimiestyöstä ovat parantuneet kaikilla johtamisen osa-alueilla. Esimiestyön luonne onkin muuttumassa valvonnasta kannustamiseen, mahdollistamiseen ja tukemiseen. Mitä esimiestyölle ja laajemminkin johtamiselle tapahtuu tilanteessa, jossa alaiset työskentelevät kodeissaan? Miten työtä johdetaan? Muuttuuko kannustaminen ja tukeminen?

Yritykset ja julkisen sektorin työpaikat ovat monesti hierarkkisia organisaatioita, joissa on esimiestason lisäksi keskijohto, ylin johto ja erilaisia tukiyksiköitä. Mitä organisaation hierarkkisissa suhteissa tapahtuu, kun toiminta hajautuu? Hajautuuko valta, vai keskittykö se mahdollisesti pienelle ”nyrkille”?

Yhteenveto

Vaikka etätyöstä onkin koronaviruksen myötä tullut kasvava työntekeksen muoto ja keino välttää pahimmat taloudelliset menetykset, on perusteltua myös kysyä, miksi etätyö on yleistyntä sangen hitaasti? Siihen tarvittavat laitteet ja ohjelmistot ovat olleet useimpien käytössä jo pitkään. Etätyöhön tarvitaan periaatteessa kotona oleva työtila, yleensä pöytä ja tuoli, sekä tietokone ja Office365 ja tarvittavat tietoliikenneyhteydet. Käytännössä etätyö on kuitenkin ollut mahdollista vain pienelle osalle palkansaajia. Se on ollut luonteva tapa järjestää osaa monien keskiluokkaisten asiantuntijaryhmien tai yrittäjien viikoittaisesta työstä. Suurimman osan työntekijöistä on ollut kuitenkin pakko mennä työpaikalleen joka päivä. Työtä ei vain ole voinut tehdä etänä tai etätyön tekemistä ei ole mahdollistettu työn organisoinnin tai johtamisen takia. Etätyön yleistymistä ovatkin hidastaneet ennen kaikkea kulttuuriset tekijät, työn organisoinnin käytännöt ja työmarkkinoiden sopimuskäytännöt.

Suurimmat esteet ovat edelleen mitä ilmeisimmin kulttuurisia ja organisatorisia. Työt on yleensä suunniteltu tehtäviksi työpaikoilla. On paljon sellaisia tehtäviä, joita ei yksinkertaisesti ole mahdollista tehdä kotona. Myös työntekijöiden valvonta on suunniteltu tehtäväksi työpaikoilla, jossa se on yksinkertaisempaa kuin hajau-

tetusti kotioiloissa. On myös syytä muistaa, että monet työntekijät haluavat tehdä työnsä työpaikalla. Näin työ ja vapaa-aika voidaan erottaa yksinkertaisella tavalla. Monelle työntekijälle työpaikan sosiaaliset suhteet tarjoavat, oman puolison ohella, ainoat aikuisten keskinäiset sosiaaliset suhteet. Lisäksi työntekijöiden välinen kasvokkainen vuorovaikutus on tärkeä sekä työhyvinvoinnin että tuottavuuden kannalta.

Tähän mennessä etätöiden tekeminen on perustunut yksilölähtöisyyteen. Koko työpaikkaa koskevia sopimusjärjestelyjä on tehty vasta aivan viime vuosien aikana. Etätö on riippunut yksilön asemasta työorganisaatiossa, hänen omasta aloitteellisuudestaan ja työnantajan suopeudesta. Esimerkiksi Tampereen yliopistossa tukipalveluiden henkilöstölle etätö mahdollistettiin – niille, joille se työtehtävien puolesta oli mahdollista – vasta syksyllä 2019. Tuolloinkin etätöpäivät rajattiin vain pariin päivään kuukaudessa. Etätöyössä tärkeällä sijalla on luottamus. Tekeekö työntekijä kotonaan töitä, vai jotakin muuta? Luottamuksen puute on ollut yksi keskeinen etätöyön laajentumista jarruttanut tekijä.

Etätöyön tekemiselle ei Suomessa ole vielä kehittynyt sen paremmin virallisia kuin epävirallisiakaan työn organisoimisen tapoja. Asia ei kuitenkaan ole uusi, sillä jo syyskuussa 2001 SAK:n puheenjohtaja Lauri Ihalainen esitti, että palkansaajajärjestöt tekisivät yhteisen aloitteen työnantajille etätöitä koskevasta puitesopimuksesta. Ihalaisen mukaan etätö voi tuoda työntekijöille uusia vapauksia, ja laajimmillaan myönteiset vaikutukset voivat olla jopa yhteiskuntapoliittisia. Työntekijä voisi valita asuinpaikan vapaammin, kun työviikko olisi joko kokonaan tai osittain irti kiinteästä työpaikasta.

Etätöyön potentiaalit on havaittu myös yrityksissä. Esimerkiksi Telia kertoo kotisivuillaan, että ”kotitoimistolla työskentely tai opiskelu tuo vaihtelua normaaliin arkeen. Kotona saa keskittyä rauhassa meneillään oleviin tehtäviin ja monesti tehokkuus kasvaa etäpäiviä pitäessä. Lisäksi työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen helpottuu, kun aikaa ei kulu työmatkoihin. Suju-

van työskentelyn kotona mahdollistavat kunnan työvälineet ja yhteydet.” (<https://www.telia.fi/kauppa/etatyo-ja-etaopiskelu>). Telian intressinä on luonnollisesti markkinoida omia laitteitaan ja verkkoyhteyksiään. Samalla mainos kertoo siitä, että työ nähdään mahdollisuutena tehdä työtä eri ympäristöissä.

Etätö ei ole vielä institutionaalistunut osaksi työmarkkinoiden arkea. Tästä huolimatta etätöitä on tehty jo vuosikymmeniä, ja osa töistä on jo pitkään tehty kotona. 2000-luvun alussa tekemämme tietotyötä käsitelleen tutkimuksen mukaan noin 60 % silloisista tietotyöläisistä teki säännöllisesti osan töistään kotona iltaisin tai viikonloppuisin (Blom ym. 2001, 190). Töitä viedään kotiin, jotta kaikki tarpeellinen saataisiin tehdyksi projektia tai seuraavaa työpäivää varten. Tällainen kotona työskentely on yleensä palkatonta tai kuuluu kokonaistyöajan piiriin.

Nyt suomalaisista palkansaajista on etätöissä enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Siirtyminen etätöyöhön tapahtui käytännössä yhdessä yössä. Asiasta ei keskusteltu työmarkkinaosa-puolten kesken. Työpaikkatasolla luottamusmiehet eivät neuvotelleet työnantajien edustajien kanssa paikallisesti etätöjärjestelyistä. Yksittäiseltä työntekijältä ei kysytty tämän valmiutta tai halukkuutta siirtyä etätöihin. Meidät yksinkertaisesti määrättiin etätöihin, ja työpaikoille pääsy on estetty.

Etätöyllä on nähty olevan monia myönteisiä vaikutuksia sekä tuottavuudelle että työhyvinvoinnille. Monet työntekijäryhmät ovat halunneet tehdä etätöitä enemmän kuin käytännössä on ollut mahdollista. Nyt olemme uudessa tilanteessa, jossa etätöille ei ole vaihtoehtoa. Onko tilanne nyt sama kuin aikaisemminkin, vai pitäisikö meidän pohtia etätöyön yhteiskunnallisia vaikutuksia aikaisempaa laaja-alaisemmin? Miten etätö vaikuttaa työhyvinvointiin? Muuttuvatko työelämän valta- ja auktoriteettisuhteet suhteessa aiempaan? Mitä tapahtuu tuottavuudelle? Entä miten ihmisten arki ja arjen sosiaaliset suhteet muuttuvat, kun lähes kaikki ovat etätöyössä?

Olemme edellä pohtineet etätöitä nopeasti muuttuneessa yhteiskunnallisessa tilanteessa. Tarkastelun ulkopuolelle on jäänyt kokonaan se, miten etätöitä vaikuttaa työn tuottavuuteen, työntekijöiden sekä työntekijöiden ja työnantajien välisiin suhteisiin. Miten muuttuvat työyhteisöt ja sitä kautta työn tuottavuus? Tähän kysymyk-

seen vastaaminen edellyttää asiantuntemusta, jota meillä ei ole. Etätöitä vaikuttaa monella tasolla. Vaikutukset voivat olla hyvin erilaisia, kun ilmiötä tarkastellaan yksittäisen työntekijän, työorganisaation tai koko yhteiskunnan tasoilla. Seuraava taulukko havainnollistaa näitä tasoeroja.

Taulukko 1. Etätöiden vaikutuksia yksilö-, organisaatio- ja yhteiskuntatasolla

Työntekijä	Organisaatio	Yhteiskunta
Joustavuus	Tuottavuus	Uudet työmahdollisuudet
Työn itsenäisyys	Joustava työllisyys	Ekologisuus
Työn ja vapaa-ajan tasapaino	24/7 jatkuvuus	Infrastruktuuri/liikenne
Uusien teknologioiden käyttö	Virtuaalisuus	Sosiaalinen koheesio

Etätöitä tekevän työntekijän näkökulmasta työn tekemisen joustavuus kasvaa, koska hänen ei tarvitse lähteä joka päivä työpaikalle. Työmatkoihin käytettävä aika jää johonkin muuhun tekemiseen. Työn itsenäisyys lisääntyy, tekijä voi itse päättää, ohjelmistojen määrittämässä rajoissa, miten työnsä tekee. Myös työnjohdon välitön valvonta jää yleensä pois. Tämä ei suinkaan tarkoita valvonnan häviämistä kokonaan. Sen sijaan valvonnan luonne muuttuu tekniseksi. Työ ja vapaa-aika voivat olla paremmin tasapainossa, kun työntekijä pystyy itse säätelemään työrytmiään. Toisaalta uhkana voi olla se, että työ voi viedä entistä suuremman osan päivästä. Lopulta etätöitä voi mahdollistaa uusien töitä helpottavien teknologioiden käytön. Etätöitä ei voida tehdä kunnolla, elleivät työvälineet ja tarvittavat ohjelmistot ole kunnossa.

Organisaation kannalta etätöiden käyttö merkitsee isoja muutoksia. Työpaikat tyhjenevät ja hiljenevät. Etätöiden yhtenä hyvänä puolena on nähty sen myönteinen vaikutus tuottavuudelle. Etätöitä voi lisätä joustavaa työvoiman käyttöä sekä mahdollistaa 24/7 toiminnallisuuden. Laa-

jamittainen etätöitä on uusi askel virtuaalisuuden yleistymisessä. Työyhteisöistä tulee virtuaalisia, kokoukset on siirretty verkkoon, ja itse työ tehdään tietoverkkojen välityksellä.

Etätöiden laajalla käytöllä on merkittäviä vaikutuksia koko yhteiskunnan tasolla. Etätöitä voi tarjota uusia työmahdollisuuksia sellaisille, jotka eivät ole voineet eri syistä liikkua työpaikoille. Se voi helpottaa vammaisten tai muutoin rajoitteisten osallistumista työhön. Etätöitä hajauttaa työtä maaseudulle. Tällä voi olla myönteinen vaikutus alueiden elinvoimaisuuteen. Etätöillä on valtava merkitys ympäristölle. Jo nyt olemme nähneet, miten ilmanlaatu on kohentunut maailman suurkaupungeissa, ja miten turismin jyrkkä vähentyminen on muuttanut esimerkiksi vesistöjen tilaa. Liikkumisen vähentyminen kuormittaa vähemmän kaikkea julkista infrastruktuuria. Nykyinen poikkeustila vaikuttaa samalla tavalla koko yhteiskuntaan. Etätöitä koskee kaikkia, liikkumisen rajoitukset koskevat kaikkia ja ravintolat sulkeutuvat kaikilta yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta. Voimme olettaa, että kaikilla näillä tekijöillä on vaikutus sosiaaliseen koheesioon.

Lähteet

Bernstein, E., Blunden, H., Brodsky, A., Sohn, W., & Waber, B. (2020). The Implications of Working Without an Office. *Harvard Business Review*. <https://hbr.org/2020/07/the-implications-of-working-without-an-office>

Blom, R., Melin, H., & Pyöriä, P. (2001). Tietotyö ja työelämän muutos. Helsinki, Gaudeamus.

Even, A. (2020). The Evolution of Work: Best Practices for Avoiding Social and Organizational Isolation in Telework Employees. Available at SSRN 3543122.

Hakanen, J., & Kaltainen, J. (2020). Miten Suomi voi. Työterveyslaitos. <https://www.ttl.fi/tutkimushanke/miten-suomi-voi/>

Kamensky, J. M. (2020). The future of work is here: How 'distance work' is transforming the workplace. Apr 23, 2020 /<https://washingtontechnology.com/articles/2020/04/23/insights-kamensky-part-1-future-of-work.aspx>

Kiesler, S., & Cummings, J. N. (2002). What do we know about proximity and distance in work groups? A legacy of research. Teoksessa Hinds, P., & Kiesler, S. (toim.), *Distributed work* (57–80). Boston Review. (<https://psycnet.apa.org/record/2002-17012-003>) Luettu 26.8.2020

Koivumäki, J., Kankaanpää, A., Melin, H., & Blom, R. (2006). Luottamustyöorganisaatioissa, empiirinen tarkastelu. Teoksessa Jokivuori, P ym. (toim.) *Työelämän taitekohtia*. Helsinki, Työpoliittinen tutkimus 309, Työministeriö. ss. 72–94.

Lehtinen, I. (2020). Neljä iskua asunto-markkinoille 30 vuodessa – korona voi vaikuttaa kuten finanssikriisi. Tilastokeskus, Tieto & Trendit (<http://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2020/nelja-iskua-asuntomarkkinoille-30-vuodessa-korona-voi-vaikuttaa-kuten-finanssikriisi/>) luettu 26.8.2020

Mamia, T. & Melin, H. (toim.), 2007. Tietoyhteiskunta ja työorganisaatioiden muutos. Turku. Sosiologian tutkimuksia A30, Turun yliopisto.

Ojala, S., Pyöriä, P., & Nätti, J. (2015). Ansiotyö ajasta ja paikasta riippumatta. Teoksessa Anttila Anu-Hanna, Anttila Timo, Liikanen Mirja ja Pääkkönen Hannu (toim.) *Ajassa kiinni ja irrallaan. Yhteisölliset rytmit 2000-luvun Suomessa*. Helsinki, Tilastokeskus. ss. 61–72.

Pekkola, J (2002). Etätyö Suomessa. Fyysiset, virtuaaliset, sosiaaliset ja henkiset työtilat etätyöympäristöinä. Helsinki, Svenska Handelshögskolan.

Skyrme, D. (1993). Distance Working - The Corporate Perspective (<https://www.skyrme.com/pubs/fwp0493.htm>) luettu 26.8.2020

Sutela, H., Pärnänen, A., & Keyriläinen, M.. (2019). Digiajan työelämä. Helsinki, Tilastokeskus.

Koronapandemia ja etätyö, mikä muuttui vai muuttuiko mikään?

Koronapandemian seurauksena etätyö yleistyi Suomessa voimakkaasti. Tilastokeskuksen arvion mukaan likimain puolet, eli noin miljoona suomalaista palkansaajaa on tehnyt etätyötä tänä keväänä (Sutela 2020). Etätyö kiinnostaa laajasti, ja viime aikoina onkin julkaistu runsaasti erilaisia gallupeja ja tutkimuksia etätyöstä. Tulokset ovat olleet monilta osin ristiriitaisia: yhtäältä etätyö lisää hyvinvointia, työn tehoa ja tehokkuutta sekä edistää työn ja muun elämän yhteensovittamista – toisaalta se voi uuvuttaa, tylsistyttää eli aiheuttaa etätyöapatiaa sekä hämärtää työn ja vapaa-ajan rajat. Kokemuksia on varmasti yhtä paljon kuin työntekijöitä. Päätimmekin Työpoliittisen aikakauskirjan toimituksessa haastatella viittä kovaa työelämän asiantuntijaa ja kysyä heiltä, miten korona-aika vaikutti heidän etätyön tekoon; mikä oli hyvää ja mikä huonoa?

Tässä jutussa Tilastokeskuksen erikoistutkija **Hanna Sutela**, SAK:n kehittämisspäällikkö **Juha Antila**, Väestöliiton hankepäällikkö **Gunta Ahlfors**, SICK AG:n Senior Consultant sekä kirjailija/puhuja **Ari Rämö** ja EK:n johtaja (Osaaminen, digi & HR) **Taina Susiluoto** kertovat, millaisia kokemuksia heillä on korona-ajan etätyöstä, ja millaisia ajatuksia poikkeusajan etätyö on herättänyt.¹

Kaikille haastatteluun osallistuneille etätyö oli tuttu työnteon muoto jo ennen koronapandemian alkamista keväällä 2020. Suurimmalle osalle etätyö oli kuitenkin melko satunnaista; sitä tehtiin harvemmin kuin kerran viikossa. Ainoa poikkeus oli Tilastokeskuksen erikoistutkija Hanna Sutela, jolle etätyö oli arkipäivää jo ennen koronaepidemian alkamista. Hän on tehnyt säännöllistä etätyötä reilut kahdeksan vuotta, ensin pari päivää viikossa, viime vuodet noin kolme päivää viikossa. Hänelle etätyön aloittaminen oli alun alkajaan käytännön ratkaisu, joka liittyi siihen, että koti sijaitsi 200 kilometrin päässä työpaikalta.

Etätyön tekemiseen on liittynyt aikaisemmin melko vahvasti erilaisia ennakkoluuloja. Melin, Turja ja Krutova (2020) kirjoittavat tämän lehden artikkelissaan, kuinka eräessä työpaikassa ei sallittu laajamittaista etätyön käyttöä, koska kaupunginvaltuustossa oli esitetty epäilyjä siitä, että etenkin naiset saattaisivat tehdä etätyöpäivänään esimerkiksi käsitöitä tai hoitaa puutarhaa sen sijaan, että keskittyisivät vain työtehtäviinsä. Sittemmin työnantajien asenteet ovat muuttuneet aikaisempia myönteisemmiksi, ja työpaikoille on tullut yhtenäisiä etätyölinjauksia. Myös työvälineet, kuten kannettava tietokone ja uudet kommunikaatioon tarkoitetut

¹ Haastateltavien tarkempi esittely löytyy jutun lopusta.

sovellukset ovat edesauttaneet etätöiden mahdollisuuksia. Vuoden 2018 työolotutkimuksen (Sutela, Pärnänen & Keyriläinen 2019) mukaan vain neljä prosenttia niistä palkansaajista, jotka eivät tehneet etätötä, kertoivat syyksi sen, että työnantaja ei sallinut sitä. Nykyään etätömahdollisuus on monille työnantajille keino houkuttaa potentiaalisia työntekijöitä.

Kevät myllersi monen työpaikan etätöikäytännöt. Haastatteluun vastanneista kaikki olivat siirtyneet joko kokonaan tai osittaiseen etätööhön. Työpaikalla oli käyty vain hakemassa tavaroita, kastelemassa kukkia tai pitämässä palaverieja tai tapaamisia, joita ei etänä voitu pitää. Kesän jälkeen yhden haastateltavan työpaikalla oli otettu käyttöön ns. hybridimalli, jossa osa työviikosta tehdään kotona ja osa työpaikalla.

Koska kaikki haastateltavat olivat siirtyneet koronan seurauksena laajaan etätööhön, kysimme heiltä, miten etätö on muuttanut heidän työtään? Mikä on ollut hyvää ja mikä hankalaa? Työn tehostuminen ja tuottavuus nousivat esille lähes kaikkien haastateltavien vastauksissa tavalla tai toisella. Juha Antila SAK:sta kertoo, kuinka hänen ensimmäinen havaintonsa etätöistä oli, että kaikki siirtymiset, spontaanit käytäväkeskustelut ja muut kohtaamiset olivat etätötä tehdessä poissa. *”Kokoukset voivat alkaa suoraan toistensa perään tai jopa osin päällekkäin. Normaaliaikana pelkästään siirtymisiin talosta toiseen tai ainakin paikasta toiseen vie aikaa, mutta se myös toimii samalla palauttavana riittinä.”* Myös kokousten koettiin yleisesti tehostuneen.

Toisaalta työpäivien tehostumisen käänköpuolena vastaajat olivat havainneet itsessään uupumista ja väsymistä. Työpäivät tuntuivat raskaammilta kuin työpaikalla. Taukojen poisjääminen, perä perään jatkuvat virtuaaliset kokoukset sekä sosiaalisten kontaktien puute aiheuttivat uupumista. Väsymistä ehkäistäkseen moni oli ottanut käyttöönsä uusia rutiineja: kävelylenkkejä sekä virtuaalikalveja. Työmatkoihin ja itsensä laittamiseen kuluva aika voitiin myös nyt käyttää nukkumiseen, liikkumiseen sekä har-

rastuksiin. Pari vastaajaa kertoikin hyvinvointinsa kasvaneen korona-aikana. Tilastokeskuksen Hanna Sutela toteaa, että hänelle *”etätö ja työaikojen joustot ovat iso tekijä jaksamisen ja hyvinvoinnin kannalta”*.

Joustavuus olikin tehostumisen lisäksi sana, joka nousi kaikissa haastatteluissa esille. Kesken työpäivän saatettiin käydä pienellä lenkillä, töitä voitiin tehdä kesämökiltä käsin ja työtä pystyttiin rytmittämään paremmin omien tarpeiden mukaan. Joustavuuden mukana tulee kuitenkin aina vastuu ja kyky itsensä johtamiseen. Sutela jatkaakin, että *”etätö vaatii kyllä aika lailla itsensä johtamista: vaarana taitaa monella olla pikemminkin se, että työntekoa ei osaa lopettaa kuin se, että tulisi lusmuiltua”*.

Sosiaalisen kanssakäymisen muuttuminen nousi esille kaikissa haastatteluissa. Kaivattiin spontaaneja, kasvokkaisia tapaamisia työkavereiden kanssa. EK:n Taina Susiluoto kertookin, kuinka hän jäi kaipaamaan työkavereiden tapoamista ja vapaamuotoisia, spontaaneja hetkiä, jolloin syntyi uusia ideoita. *”Työyhteisön ilmapiirin luominen on vaikeampaa etänä, vaikka järjestimmekin päivittäin etäkahvitteluhetkiä.”* Ari Rämö kirjoittaaakin, että *”vaikka meitä suomalaisia sanotaan usein introverteiksi, tässä etänä huomaa kaipaavansa keskustelua ja vuorovaikutusta”*.

Haastatteluissa nousi esille niin ikään oma aktiivisuus sosiaalisten suhteiden ylläpidossa. Etätöissä niin sanotut epäviralliset keskustelut jäävät vähemmälle, ja tiimipalaverissa ehditään käymään vain tärkeimmät työasiat läpi. Yksi etätöiden haaste piilee ehkä juuri siinä, että työntekijöiltä jää pois niin sanottu epävirallinen kanssakäyminen. Aikaisemmissa tutkimuksissa on tuotu esille, että työpaikalla luottamus rakentuu juuri tällaisten epävirallisten keskustelujen kautta. Riskinä onkin, että varsinkin työyhteisön uusien jäsenten suhteet muuhun työyhteisöön jäävät hauraiksi.

Ongelmien selvittäminen sekä ideointi koettiin helpommaksi kasvokkain tehtynä kuin etänä. Väestöliiton Gunta Ahlfors kertoi, että he olivat tiiminsä kanssa tavanneet ulkoilmassa, jos jokin

asia oli mennyt umpikujaan tai ei ollut edistynyt toivotulla tavalla. Kasvokkaisten tapaamisten koettiin olevan myös merkittävästi tehokkaampia ideoinnissa kuin virtuaalisten tapaamisten. Tilastokeskuksen Hanna Sutela toteaa, että etäpalavereissa kynnys heitellä ilmaan puolileikillään jotain ideoita nousee hyvin korkeaksi. *”Lähi-palavereissa sen sijaan voi käydä niin, että toinen tarttuu tuollaiseen ideantynkään ja sitä aletaan yhdessä kehittää ja lopputulos onkin tosi hyvä. Nyt myös huomaa konkreettisesti, miten paljosta ihan hyödyllisestäkin informaatiosta jää paitsi, kun kuulumisia ei tule vaihdetuksi kollegoiden kanssa ohimennen lounaspöydissä, käytävillä ja palaverien alkua odotellessa.”*

Kommunikaation muuttuminen ja kasvotusmuus tuotiin esille useassa yhteydessä. Kehonkieli jää virtuaalisessa keskustelussa suurimaksi osaksi pois. Väestöliiton Ahlforsin työssä verkostoituminen eri aloilta ja taustoista olevien ihmisten kanssa on keskeinen osa työnkuvaa. Hänen työssään ensikontaktit ovat syntyneet erillisissä tilaisuuksissa, joissa jo lyhyen keskustelun perusteella osapuolille on tullut usein selväksi, kiinnostaako kumpakaan osapuolta yhteistyön kehittäminen eteenpäin vaiko ei. Yhteisymmärryksen syntymistä ovat tukenet kehonkieli ja muu sanaton viestintä. *”Nykyisin viestimme ensiksi kirjallisena, jonka jälkeen on mahdollinen etäkokous. Niiden kautta on kuitenkin vaikeampaa hahmottaa, olemmeko ennalta tuntemattoman keskustelun vastapuolen kanssa oikeasti samoilla ”aallon pituuksilla” vaiko ei, ja kuinka sitoutunut asiaan toinen osapuoli on”,* toteaa Ahlfors haastattelussaan.

Ne, jotka olivat aikaisemmin tehneet etätyötä enemmän, totesivat, että nyt kun kaikki työkaaverit olivat siirtyneet etätyöhön, kommunikointi oli helpompaa kuin aikaisemmin. Tilanne, jossa osa oli etänä ja osa fyysisesti paikalla, koettiin hankalaksi. Sama tuli esille verkostoyhteistyössä. Esimerkiksi Susiluoto EK:sta toteaa: *”Haasteellista oli hetken aikaa se, että meidän läheiset kumppaniorganisaatiot menivät vähän eritahtisesti etätyömoodiin. Edunvalvonnassa*

keskeistä on kuitenkin dialogi ja kanssakäymisen eri tahojen kanssa ja se onnistuu vähän heikommin silloin, jos osa on etänä ja osa paikalla.”

Työn ja vapaa-ajan rajan häilymisestä on kirjoitettu viime aikoina paljon. Myös haastatteluisuissa tämä teema nousi esille. Osa kertoi, kuinka työn ja vapaa-ajan selkeä raja katosi korona-ajan etätyön myötä.

Väestöliiton hankepäällikkö Gunta Ahlfors kertoo, kuinka hän ennen korona-aikaa pystyi paremmin erottamaan työn ja vapaa-ajan jättämällä työhön liittyvät asiat ja dokumentit toimistolle. Näin ne pysyivät poissa silmistä työajan ulkopuolella. Korona-aikana tämä ei luonnollisesti ole enää mahdollista, kun oma työpiste sijaistee kotona; työvälineet ja paperit ovat jatkuvasti käden ulottuvilla. Toisaalta haastatteluisuissa nousi esille myös työhön uppoutuminen: SAK:n Juha Antila kertoo, kuinka hän on joskus havahdunut siihen, että on työkoneella vielä iltauutisten aikaan. *”Työhön uppoutuminen on ollut etätyössä paljon helpompaa kuin toimistolla.”* Myös Tilastokeskuksen Hanna Sutela toteaa, että etätyö tarjoaa paremmin keskittymiseen tarvittavan rauhan, mitä työpaikan avotila ei tarjoa.

Työn ja perheen yhteensovittamiseen liittyen korona-aika on varmasti aiheuttanut melkoisesti haasteita. EK:n Taina Susiluoto kertoo, että hänelle etätyö oli melkoista taistelua: *”Kotona oli yhtä aikaa etäyläkoulu, etäalakoulu ja etäpäiväkoti ja samaan aikaan minun etäedunvalvontatyö ja mieheni oma yritys pyöri etänä.”*

Työergonomiasta on puhuttu paljon viime aikoina. On kerrottu työntekijöistä, jotka ovat tehneet töitä kotisaunassaan, olohuoneen sohvalla ja keittiön pöydällä. Monet haastateltavista toivatkin esille huonon työergonomian. Osalle työnantaja oli tarjonnut etätyötä helpottavia työvälineitä, muun muassa EK:n Taina Susiluoto toteaa, että he tarjosivat työntekijöilleen tuoleja sekä näyttöpäätteitä. Toisaalta tuotiin myös esille, että huonot työasennot pakottivat nousemaan ylös säännöllisin väliajoin. Vaikka työergonomia olikin monen osalla heikolla kantimilla, työn joustavuus helpotti monen osalla

liikunnan harrastamista työpäivän aikana. Esimerkiksi Tilastokeskuksen Hanna Sutela kertoo, että etätyössä hän on voinut aamulla tai ruokautunnilla käydä esimerkiksi ratsastamassa.

Koronan myötä digitaalisten työvälineiden sekä sovellusten käyttö ovat lisääntyneet räjähdysmäisesti. Vastaajat kertoivatkin, kuinka koronan seurauksena he olivat opetelleet aktiivisesti käyttämään erilaisia sovelluksia. EK:n Susiluoto toteaa, että korona-aikana oppiminen oli helpompaa, kun kaikki olivat samassa veneessä uuden edessä, ”sai ihan luvalla ihmetellä, miten teams toimii”. ”On ollut hauska huomata, kuinka ihmiset auttavat kokouksissa toisiaan sähköisten välineiden käytössä. On havaittavissa jonkinlaista yhteisen koettelemuksen aikaan saavaa solidaarisuutta”, toteaa niin ikään SAK:n Juha Antila haastattelussaan.

Korona-aika on muuttanut myös johtamista. Kysyimmekin niiltä haastateltavilta, joiden työtehtäviin kuului muiden johtamista, kuinka etätyö on tähän vaikuttanut? EK:n Susiluoto toteaa, että he huomasivat EK:ssa jo epidemian alkuvaiheessa, että oli tärkeää tukea uudella tavalla henkilöstöä etätyön ergonomiassa ja muuttaa johtamiskäytäntöjä. Henkilöstöinfoja pidettiin aikaisempaa useammin ja tiimipalaverien määrää lisättiin. Sosiaalisten kontaktien säilyttäminen sekä yksinäisyyden ehkäisy tuotiin myös haastatteluissa esille. Spontaanin ajatuksen-vaihdon merkitystä korostettiin. ”Etätyö pohjaa molemminpuoliseen luottamukseen siitä, että työlle asetetaan tavoitteet ja työt tehdään parhaan osaamisen mukaan”, toteaa Susiluoto haastattelussaan.

Vastauksissa nousi esille myös etätyön taitojen kehittyminen pitkällä aikavälillä. Ari Rämö SICK AG:sta toteaa, että nyt muutaman kuukauden jälkeen hän osaa jo paremmin rytmittää omaa päiväänsä ja muistaa myös tarvittavat tauot ja lounaan. Myös kommunikoinnin koettiin helpottuneen alun kankeuksien jälkeen. Kokeilujen kautta löydettiin tiimeille sopiva tapa oppia ja kommunikoida. Kysyimmekin haastateltavilta, mikä olisi itselle optimaalinen määrä tehdä etä-

työtä omien työtehtävien kannalta? Kaikki haastateltavat sanoivat, että voisivat lisätä etätyön määrää. Kukaan ei tosin maininnut, että haluaisi jäädä täysimääräiseen etätyöhön. Myös ns. hybridimalli koettiin toimivaksi.

Lopuksi annoimme haastateltaville vielä vapaan sanan. Ari Rämö SICK AG:sta halusi tuoda esille, että itse etätyötä tekevänä unohtaa usein kaikki ne ihmiset, joilla ei ole siihen mahdollisuutta työn luonteen ja ”pakollisen läsnäolon” takia. ”Suomessa on todella paljon ihmisiä, jotka pitävät tämän yhteiskunnan pyörimässä lähtiessään jokaisena aamuna työpaikalleen ja hoitaessaan työtehtävänsä vastuuntuntoisesti. Kiitos kaikille heille siitä.”

EK:n Taina Susiluoto kehuu vielä lopussa Suomen onnistumista etätyöhön siirtymisessä. ”Tämä huikea osaamisloikka tulee hyödyntää jatkossakin. Näemme jo nyt suomalaisten yritysten uudistumisen ’digital way of working’ mielessä. Se tuottaa paitsi uudenlaisia työelämämahdollisuuksia, myös aivan uusia liiketoimintamalleja. Moni johtaja on omakohtaisesti tehnyt korona-aikana digiasioiden kanssa uudella tavalla töitä ja tällä on vaikutusta yritysten uudistumiseen. Digitaaliset ratkaisut luovat kilpailuetua ja vastaavat samalla ilmastohaasteisiin. Uutta teknologiaa kypsyy sopivasti tähän saamaan siten, että teollisuuden digitalisoituminen isommassa mittakaavassa mahdollistuu ja voimme esimerkiksi jatkossa etäoperoida toimintoja Suomesta käsin ja tehdä korkeamman lisäarvon työtä paikkariippumattomasti. Korona vauhditti digitalisaatiota ja maailmanmarkkinat tulevat menemään osin uusiksi tämän johdosta. Siksi nyt on aika käyttää suomalaisten ottamat digiloikat hyödyksi ja varmistaa kilpailukykyimme ja talouden kestävä kasvu uudistumisen kautta. Mikään aiempi kehoitus digitalisoitua ei ole ollut yhtä tehokas ajuri kuin korona.”

Kiitos kaikille haastatteluun osallistuneille!

Toimittanut Marianne Keyriläinen

Hanna Sutela työskentelee erikoistutkijana Tilastokeskuksessa. Hänen päävastuullaan on viiden vuoden välein toteutettava Työolotutkimus.

Ari Rämö, SICK AG (Konserni) Senior Consultant (aiemmin SICK Oy toimitusjohtaja 30.6. asti) sekä kirjailija/puhuja (johtaminen).

Taina Susiluoto vastaa EK:n Osaaminen ja digi -vastuualueesta sekä toimii samalla myös EK:n HR-johtajana.

Gunta Ahlfors toimii hankepäällikkönä Väestöliiton Tunnista kansainvälinen osaaja / Recognizing International Talent -hankkeessa (2020– 2022). Hankkeen tavoitteena on laajalla yhteistyöllä kehittää uusia malleja ja menetelmiä, jotka edesauttavat suomalaisia työnantajia paremmin tunnistamaan ja luottamaan koulutettujen maahanmuuttajien ulkomailta tuotuun koulutukseen ja osaamiseen.

Juha Antila toimii SAK:n kehittämisspällikkönä. Hänen vastuualueina ovat työelämän kehittämisen ja tutkimuksen asiat, sekä SAK:n strategisen kärkihankkeen Mahdollisuuksien aika -johtaminen.

Lähteet

Sutela, H. (2020) Kun mahdollisen kävi mahdolliseksi - tietotyön yleisyys mahdollisesti etätöön läpimurron Suomessa. Tieto & Trendit. Tilastokeskus. [viitattu 10.9.2020]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/tietotrendit/blogit/2020/kun-mahdoton-kavi-mahdolliseksi-tietotyon-yleisyys-mahdollisesti-etatyon-lapimurron-suomessa/?listing=simple>

Sutela, H., Pärnänen, A. & Keyriläinen, M. (2019) Digiajan työelämä - työolotutkimuksen tuloksia 1977–2018. Helsinki: Tilastokeskus. [viitattu 11.9.2020]. Saantitapa: https://www.stat.fi/tup/julkaisut/tiedostot/julkaisuluettelo/ytym_1977-2018_2019_21473_net.pdf

Elinikäistä osallistumista vai elämää työ edellä?

Pirjo Juvonen-Posti¹ — Patrik Tötterman²

Johdanto

Työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluiden kehittämisen kannalta on tärkeää pohtia, kuinka yhteiskunta reagoi työn murrokseen, jonka piirteinä ovat esimerkiksi työurien pirstaloituminen, työn digitalisoituminen, vuokra- ja alustatyö, keskitason osaamista vaativan työn vähentyminen ja työsuhteiden moninaistuminen. Työn murros yhdessä muun muassa väestön ikääntymisen, digitalisaation ja niukkojen taloudellisten resurssien kanssa luo tarpeen miettiä uusia yhteisiä ratkaisuja tulevaisuuden työllisyys-, sosiaali- ja talouspolitiikkaan sekä työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluihin ja käytäntöihin.

Työikäisten monialaisten palveluiden kokonaisuus hahmottuu tällä hetkellä asiakkaille ja eri alojen ammattilaisille puutteellisesti. Lisäksi kokonaisuus hahmottuu eri näkökulmista eri tavoin. On ongelmallista, että kaikkia toimijoita, kuten esimerkiksi terveydenhuoltoa, työterveyshuoltoa, aikuissosiaalityötä, työpaikkoja tai heikossa työmarkkina-asemassa olevien laajaa hanketoimintaa, ei saada systemaattiseen yhteistyöhön. Sosiaali-, terveys-, työllisyys-, koulutus-,

kuntoutuspolitiikkaa sekä sosiaaliturvaa on uudistettu sektorilähtöisesti ja toimintapolitiikkakohtaisesti, hahmottamatta kokonaisuutta.

Aineisto ja menetelmät

Työikäisten monialaisten palveluiden yhteensovittaminen ja vaikuttavuuden arviointitutkimuksemme (Juvonen-Posti, Saikku ja Turunen (toim.) 2020) rahoitettiin valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan kautta. Tavoitteenamme oli tuottaa kokonaiskuva hallinnonalat ja palvelujärjestelmät ylittävästä työikäisten työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluiden kokonaisuudesta ja kuvata, miten yhteensovitettavien palveluiden tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida. Tarkastelimme tutkimuksessamme työikäisten työkykyä ja työllistymistä tukevien monialaisten palveluiden yhteensovittamista palveluintegraation, vaikuttavuuden arvioinnin ja systeemisen muutostarpeen ennakoinnin näkökulmista. Tutkimusaineistoinamme toimivat kirjallisuuskatsaukset, asiakkaiden ja asiantuntijoiden haastattelut ja

¹ Pirjo Juvonen-Posti, LT, Kun-PD, kuntoutuksen erityispätevyys, johtava asiantuntija, Työterveyslaitos

² Patrik Tötterman, FT, erityisasiantuntija, WorkingMIX-hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö

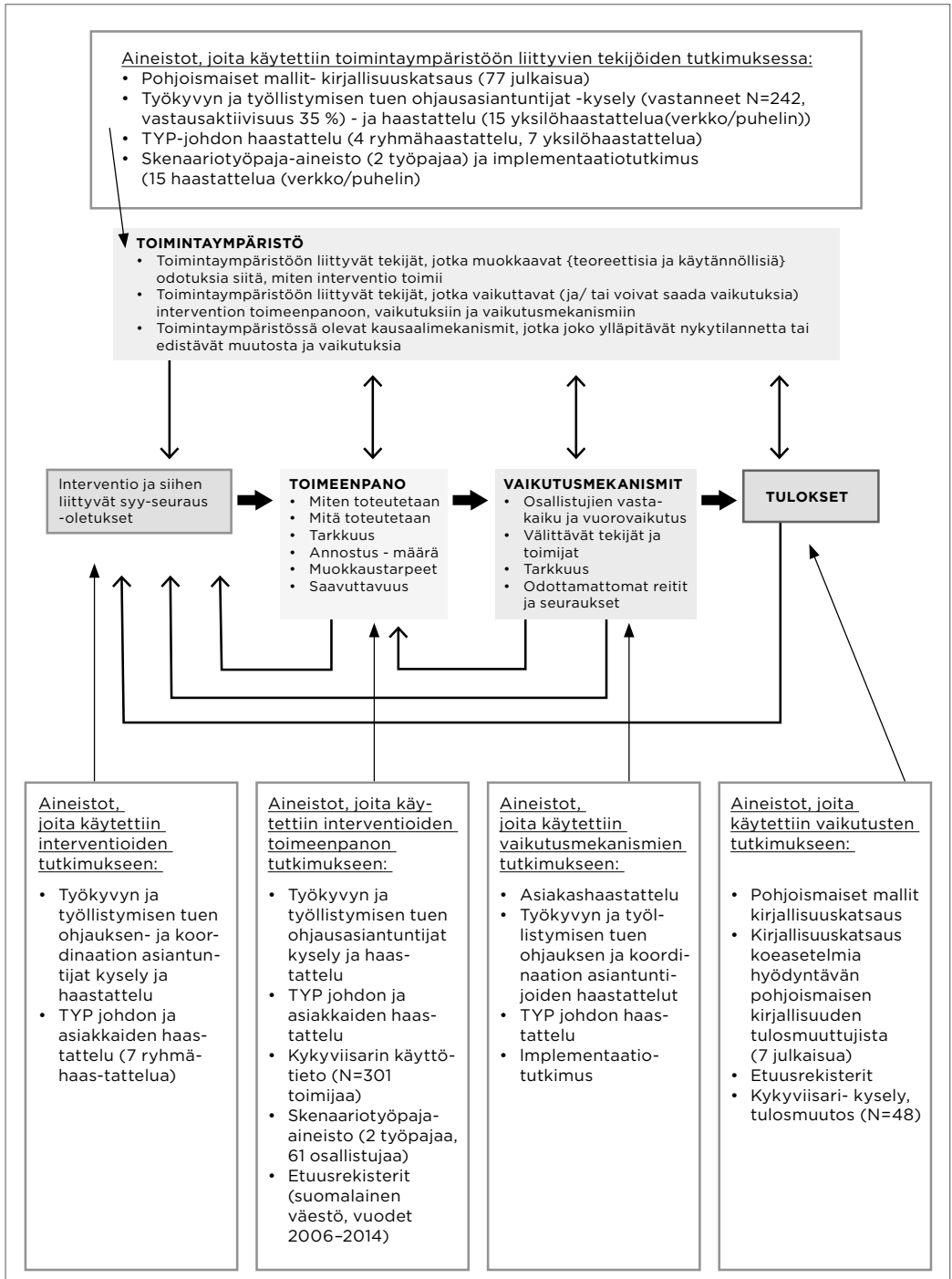
kyselyt, kansalliset rekisterit ja skenaariotyöpajatyöskentely. Kokonaiskuvan saamiseksi tarkastelimme tutkimuksessa koottua aineistoa erillisten tutkimustavoitteiden lisäksi Isonsa-Britanniassa kehitetyn kompleksisen intervention prosessiarviointi -mallin (Moore ym. 2014, 2015) avulla.

Tutkimuksen eri tutkimustehtävät kulkivat ajallisesti limittäin ja niitä tehtiin jatkuvassa yhteistyössä koko hankeryhmän toimesta. Jokaisessa osiossa vastuu oli määritelty tietyille tutkijaryhmälle tai tutkijatyöparille. Tutkimusmenetelmät pohjasivat vahvasti olemassa olevaan tie-

toon ja yhteistyöhön muiden käynnissä olevien projektien kanssa. Kokonaiskuva rakensimme kompleksisen intervention prosessiarviointi -mallin avulla (Kuvio 1).

Kompleksisten interventioiden arvioinnissa tulee huomioida, että toimeenpano tapahtuu paikallisissa toimintaympäristöissä ja eri viranomaisten, ammattilaisten, palveluntuottajien, työpaikkojen ja asiakkaiden vuorovaikutuksessa. Vaikutusmekanismien havaitseminen ja analysoiminen edellyttävät käytännössä toimeenpanon ja vaikutuksen yhtäaikaista monimenetelmällistä ja -näkökulmaista tutkimusta.

Kuvio 1. WorkingMIX-tutkimuksessa toimintaympäristön, intervention, toimeenpanon, vaikutusmekanismien ja tulosten kuvaamisessa käytettyjä aineistoja

Tulokset

Pohjoismainen vertaisarvioitu tutkimustieto palvelujen monialaisesta yhteensovittamisesta asiakaskokemusten sekä tulosten ja vaikutusten näkökulmista on vähäistä. Monialaisia palvelumalleja koskevien tulosten mukaan heikossa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten kohdalla tarvitaan erilaisia palvelujen yhteensovittamisen tapoja niin hallinnon, organisaatioiden kuin asiakastyön tasolle. Erilaiset toimintamallit näyttävät edistävän ihmisten siirtymiä kohti työtä ja koulutusta, tavoitteiden mukaisia siirtymiä etuuksien välillä sekä mahdollisesti myös lisäävän koettua hyvinvointia. Asiakasnäkökulmasta tulokset kertovat, että heikossa työmarkkina-asemassa olevat ihmiset hyötyvät monialaisesta yhteistyöstä, kun se on kohdennettu asiakkaan tarpeiden mukaan.

TYP-verkostojen eli työllistymistä edistävän yhteispalvelun johdon sekä heikossa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten haastattelujen perusteella monialaisen yhteistyön ja palveluintegraation toteutumisen tiellä on monia esteitä ja hidasteita. TYP-johdon näkökulmasta monialainen yhteistyö toimii jo melko hyvin tiettyjen sektoreiden välillä, mutta erityisesti terveydenhuollon toimijat ja työnantajat pitäisi saada sitoutumaan nykyistä vahvemmin monialaiseen yhteistyöhön. Asiakkaiden näkökulmasta monialainen yhteistyö ei usein toimi asiakkaan tarpeiden vaatimalla tavalla työllistymistä edistävissä palveluprosesseissa, vaan ammattilaisten työn- ja vastuunjako ovat epäselvät ja prosessi sekava ja epä johdonmukainen. Monialaisen yhteistyön sujuminen näkyy asiakkaalle lopulta niin, että hän voi luottaa siihen, että ammattilaisilta saa ennustettavasti ja oikea-aikaisesti tarpeenmukaista tukea kuntoutumiseen, työllistymiseen ja etuuksien hakemiseen ihmisen kokonaistilanne huomioiden.

Työkyvyn ja työllistymisen tuessa koordinaatio työtä tekeville toteutettiin monimenetelmällinen osatutkimus. Sen kysely sekä haastattelututkimuksen tulokset osoittavat, että työkyvyn

ja työllistymisen tukea tarjotaan eri puolella Suomea eri toimintaympäristöissä, työpaikoilta rikosseuraamuslaitokseen, kaikenikäisille työkäisille, mutta sen ohjaus- ja koordinaatio on sattumanvaraista. Työssä jatkamisen, työhön paluun, työllistymisen ja työssä pysymisen näkökulmista asiakkaan koordinaatioprosessi on lyhyehkö, 3–6 kuukautta tai jopa vain kertakonsultaatio. Hallinto- ja organisaatorajojen ylittäminen ohjaustyössä on vaikeaa, vaikka myös esimerkkejä onnistumisista näissä nivelvaiheissa verkostotyön avulla kuvattiin. Toisten työn ja palveluiden tuntemusta monialaisissa yhteistyöprosesseissa ei ole riittävästi, eikä koulutusjärjestelmä tällä hetkellä tue monialaisen osaamisen kehittämistä.

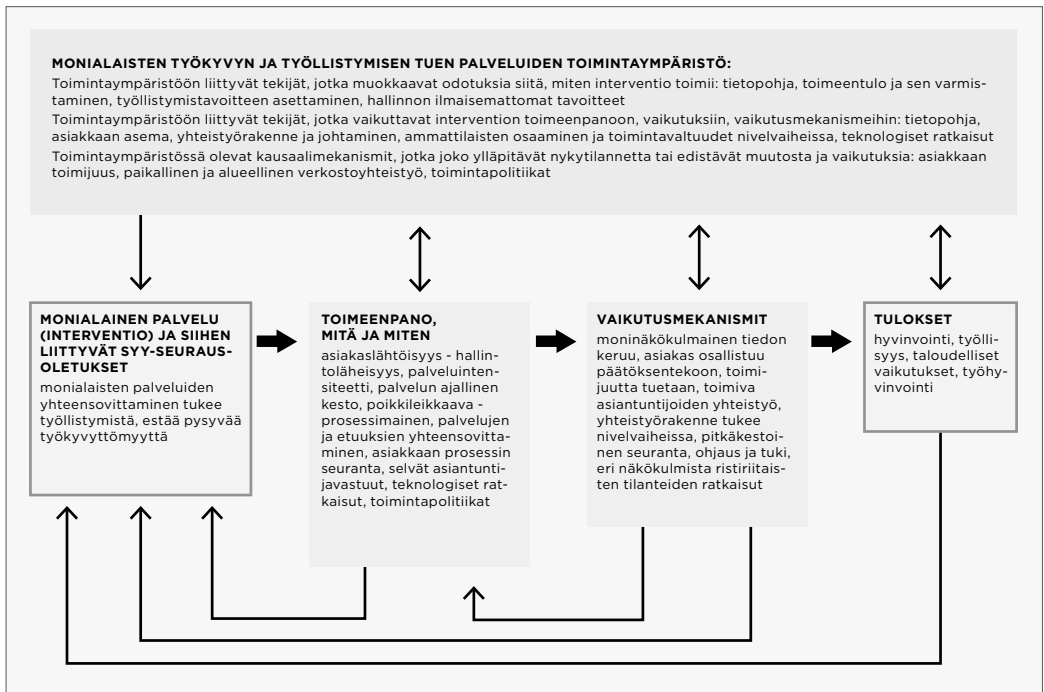
Työ- ja toimintakyvyn itsearviointimenetelmästä Kykyviisarista koottiin käyttö- ja kyselyaineistot. Kykyviisari-menetelmä on käytössä ja soveltuu käyttöön useissa työikäisten palveluissa, joissa monialaisia palveluja tarvitsevat henkilöt asioivat. Eri palveluissa olevien asiakkaiden välillä on eroja itsearvioidussa työ- ja toimintakyvyssä. Kykyviisari-menetelmän avulla voidaan havaita myös erilaisia kehityskulkuja seurannan aikana. Menetelmän sisällöistä Taidot-osio oli voimakkaimmin yhteydessä siirtymiseen työhön tai koulutukseen palvelun jälkeen. Tulos on alustava.

Monialaisten palveluiden vaikuttavuuden arvioinnin tutkimuksessa hyödynnetään tulosmuuttujana useimmiten työllistymistä, kun julkisen talouden kannalta tärkeää on myös kalliiden terveyspalveluiden käyttö. Kun väestötason toimenpidetietoja monialaisista palveluista ei ole olemassa, voidaan etuusrekisteri- ja hoitoilmoitustietoja yhdistelemällä saada aikaisempaa laajempi kuva monialaisten palveluiden tarpeesta ja vaikuttavuudesta väestössä. Trajektorianalyysin perusteella toimeentulotuen pitkäaikaisetkin saajat ovat hyvin heterogeeninen joukko, ja heillä on toisistaan eroavaa työkyvyn ja työllistymisen tukeen liittyviä etuuksia ja erikoissairanhoidon palvelunkäyttöä.

Työikäisten monialaisten palveluiden vaihtoehtoisia ratkaisuja ja toimeenpanoa selvitettiin tutkimustietoon pohjautuneissa fasilitoiduissa asiantuntijatyöpajoissa. Tämän pohjalta syntyi kolme eri tulevaisuusskenaariota: Uusi duunari, Työelämän monitaituri ja Elinikäinen osallistuja. Skenaariot perustuvat erilaisiin ihmiskuviin ja niissä on ratkaistu eri tavoin palveluintegraation organisointi, palvelun yhdenvertaisuus, työnteon ja toimeentulon rakentuminen, ja miten palveluiden ja etuuksien yhteensovittaminen on toteutettu. Työpajoihin osallistuneiden ammattilaisten ja asiantuntijoiden haastatteluilla kartoitettiin heidän näkemyksiään tulevaisuuden skenaarioiden käytännön

toimeenpanon haasteista ja mahdollisuuksista. Keskeisimpänä tuloksena oli, että palveluintegraation nykytila koettiin pirstaleiseksi. Palveluintegraatiossa todettiin olevan huomattavia alueellisia eroja. Haasteet liittyivät koordinaatioon, johtamiseen sekä erityisesti tietojärjestelmiin. Elinikäinen osallistuja -skenaariota pidettiin toivottavimpana. Lähtökohta tuolloin olisi se, että työtä, vapaaehtoistyötä ja osallistumista erilaisiin toimintoihin tehdään oman työ- ja toimintakyvyn puitteissa. Palvelujärjestelmän ja etuuksien tulisi noudattaa tätä voimavaralähtöistä logiikkaa. Asiakas tulisi tuolloin nähdä kokonaisvaltaisesti sekä työn että terveyden näkökulmasta.

Kuvio 2. Teemat, joita käytetyistä aineistosta nousi keskeisimmiksi toimintaympäristön, intervention, toimeenpanon, vaikutusmekanismien ja tulosten arviointiin

Kokosimme tutkimuksen tulosten ja johtopäätösten pohjalta seitsemän suositusta poliittisen päätöksenteon tueksi sosiaali- ja terveysterve-

luiden ja työllisyyttä edistävien palveluiden sekä sosiaaliturvan uudistuksiin ja monialaisten palveluiden vaikuttavuuden arvioinnin kehittämiseksi.

Suosituksat

1. Sosiaaliturvan uudistuksessa on huomioitava työn murroksen vaikutukset. Monialaisten työkyvyn ja työllistymisen tukeen liittyvien palveluiden ja etuuksien yhteensovittamisen olisi jatkossa pohjaututtava palkkatyömallia laajempaan osallistumiseen työhön sekä muuhun toimintaan yhteiskunnassa.
2. Työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluja tarjoavien organisaatioiden ja toimijoiden toimintakulttuuriin tarvitaan muutos. Palveluprosessien suunnittelussa, palvelujen toteuttamisessa ja palveluintegraatiossa prosessi tulee rakentaa aidosti asiakkaan omista tarpeista ja tavoitteista, jotka luovat tapauskohtaisesti perustan myös eri toimijoiden yhteisille tavoitteille. Asiakkaan prosessia on seurattava työhön paluuseen tai työllistymiseen saakka.
3. Monialaisten palveluiden, kuntoutuksen ja etuuksien yhteensovittamisen rakentamiseen tarvitaan systeeminen, pitkäkestoinen, hallituskautet ja poliittikkarajat ylittävä kehittämissyö. Paikallisten monialaisten kokeilujen sekä palvelujärjestelmän rakenteellisten ja poliittikkauudistusten välimaastoon tulisi näitä tasoja yhteen nivova hybriditoimija, joka voi olla henkilö, organisaatio tai usean organisaation kehittämistiimi.
4. Palveluiden kehittämissä ja niiden yhteensovittamisessa tulee huomioida etuudet, ja vastaavasti etuusjärjestelmän muutoksissa myös palvelut. Sosiaaliturvauudistuksessa tulee huomioida myös työikäisten työkykyä ja työllistymistä tukevien palveluiden kehittäminen ja yhteensovittaminen etuuksien kanssa ml. kuntoutuspalvelut. Palveluiden ja etuuksien yhteensovittamisen tulee tukea asiakkaan etenemistä kohden tavoitteitaan, kohden kuntoutumista ja työllisyyttä. Etuusjärjestelmän yksinkertaistamisen tulisi helpottaa yhteensovittamisprosessin ennustettavuutta sekä asiakkaan että ammattilaisten näkökulmista.
5. Työikäisten työkyvyn ja työllistymisen tuessa yhteistyöprosessit ja käytännöt pitää sopia paikallisesti ja alueellisesti, jotta eri paikkakuntien tarpeet ja mahdollisuudet tulevat riittävästi huomioitua. Vastuu sopimisesta on sekä sote-, TE-, työllisyys-, sosiaalivakuutus-, kuntoutus, koulutus-, että välimarkkinatoimijoilla yhteisesti. Verkostoihin integroidaan myös alueen hankkeet.
6. Monialaista yhteistyötä tukevaa ammattilaisten osaamista on lisättävä kaikilla sektoreilla. Työikäisten työkyvyn ja työllistymisen tuen palveluiden ja kuntoutuksen tietosisällöt on sisällytettävä ammatillisiin perustutkintovaatimuksiin koulutuksen eri asteilla korkea-astetta myöten. Monialaisen kuntoutuksen koulutussisällöissä on vahvistettava työhön ja työelämään kytkeytyvää osaamista.
7. Tiedontuotannon ja tietojärjestelmien kehittämissä on huomioitava palveluiden toteutumisen, vaikutusten ja vaikuttavuuden seurantamahdollisuuden kehittäminen. Työikäisten monialaisista palveluista ja toimenpiteistä tulisi suunnitella tiedon keruu. Tämä tieto tulisi olla saatavilla monialaisen palvelun asiakkaalla, asiakastyön arjessa ja tutkimuksessa. Vaikutuksia tulee tarkastella työllisyysnäkökulmaa laajemmin, huomioiden muun muassa hyvinvointi, terveyspalveluiden käyttö, etuudet sekä asiakkaiden ja ammattilaisten kokemukset.
8. On huolehdittava, että työkyvyn ja työllistymisen tuen monialaiset palvelut ovat osa koronaepidemian sosiaalisten ja taloudellisten lyhyt- ja pitkäkestoisten vaikutusten hoitoa.

Lähteet

Juvonen-Posti, Pirjo, Peppi Saikku ja Jarno Turunen (toimittajat).

Elinikäistä osallistumista vai elämää työ edellä? Työikäisten monialaisten palveluiden yhteensovittaminen ja vaikuttavuuden arviointi -loppuraportti. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:40. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-916-5>

Moore, G. F., Audrey, S., Barker, M., ym. (2014) Process evaluation of complex interventions. UK medical Research Council (MRC) guidance. MRC Population Health Science Research Network 2014. Full guidance.

Moore, G. F., Audrey, S., Barker, M., ym. (2015) Process evaluation of complex interventions: Medical Research Council guidance. *BMJ* 2015; 350: h1258.

Elinikäisen ohjauksen nykytila Suomessa

Anna Toni¹

Taustaa

Suomessa on perinteikäs historia laadukkaassa ura- ja opinto-ohjauksessa – meillä on laissa säädeltyä opinto-ohjausta kaikilla koulutusasteilla ja kaikkien kansalaisten on mahdollista saada työ- ja elinkeinohallinnon tarjoamia ammatinvalinta- ja uraohjauspsykologin palveluita. Suomi on ollut myös kansainvälisesti tarkasteltuna edelläkävijämaa monihallinnollisen, elinikäisen ohjauksen kokonaisuuden koordinoinnissa, sillä meillä on ollut jo noin kymmenen vuotta valtakunnallinen elinikäistä ohjausta koordinoiva työryhmä, ja vajaa kymmenen vuotta myös alueelliset ELY-keskusten koordinoimat elinikäisen ohjauksen ELO-verkostot. Maapallo, työelämä ja julkiset palvelut ovat kuitenkin murroksessa ja murroksen tuomat vaatimukset asettavat myös vaatimuksia elinikäisen ohjauksen kehittämiseksi.

Elinikäisen ohjauksen valtakunnallisen työryhmän mandaatti uusittiin keväällä 2020 asettamalla työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhdessä johtama uusi ELO-foorumi ja sen alainen, ketterästi ja tiiviisti toimiva työjaosto. Edellisen työryhmän toimikausi oli päättymässä, ja oli selvää, että jatkoa ja uudistuksia tarvitaan. Ei vähiten sen vuoksi,

että Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmassa (2019) nousee ura- ja koulutus suunnittelu sekä elinikäisen ohjauksen palvelut esille enemmän kuin missään aiemmassa hallitusohjelmassa. Toisaalta käynnissä on laajoja työllisyyselvytystoimia sekä laajamittainen jatkuvan oppimisen uudistus, joihin tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut kiinteästi kytkeytyvät. ELO-foorumille ja työjaostolle asetettiin tehtäväksi laatia uusi kansallinen elinikäisen ohjauksen strategia, jossa tulisi ottaa huomioon käynnissä olevat uudistukset.

Strategiatyö on siis käynnistynyt ja valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä. Valmistelu on lähtenyt liikkeelle elinikäisen ohjauksen kansallisen tilannekuvan luomisella sekä suurimpien haasteiden ja muutospaineen alla olevien teemojen tunnistamisella. Tässä katsauksessa on tarkoitus kuvata strategian esiselvityksen pohjalta elinikäisen ohjauksen kansallista nykytilaa.

Elinikäisen ohjauksen määrittely ja linkitykset työ-, sosiaali- ja koulutuspolitiikkaan

Euroopan unionin neuvoston (2004) päätöslauselmassa elinikäiseen oppimiseen liittyvällä ohjauksella tarkoitetaan erilaisia toimia, joiden

¹ Anna Toni, PsM, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö

avulla kaikenikäiset kansalaiset voivat määrittellä valmiutensa, taitonsa ja kiinnostuksensa missä tahansa elämänvaiheessa, tehdä koulutuksen ja ammattiin liittyviä päätöksiä sekä hallita yksilöllistä kehityskaartaan oppimisessa, työssä ja muussa sellaisessa toiminnassa, jossa valmiuksia ja taitoja opitaan ja/tai käytetään. Maailma on kuitenkin muuttunut, ja 2020-luvun Suomessa määritelmä voisi olla esimerkiksi näin:

Elinikäinen ohjaus kattaa toimet ja palvelut, joiden avulla kaikenikäiset kansalaiset pystyvät missä tahansa elämänvaiheessa

- tunnistamaan osaamisensa, taitonsa, rajoituksensa ja kiinnostuksensa
- peilaamaan omia edellytyksiä työmarkkinoiden mahdollisuuksiin ja tarpeisiin ja tarjolla oleviin osaamisen kehittämisen mahdollisuuksiin
- tekemään mielekkäitä koulutukseen, työhönsä ja -elämään sekä omaan toimeentuloon liittyviä suunnitelmia ja päätöksiä
- asettamaan ja edistämään yksilöllisiä oppimistavoitteita koulutuksessa, työelämässä ja muissa konteksteissa.

Palveluita voidaan jaotella sen mukaan, keskittyvätkö ne pääasiassa 1) täsmällisen ja ajantasaisen *tiedon antamiseen* 2) yleiseen *neuvontaan* tai yksittäisten tai selkeiden ongelmien ratkomiin vai 3) *ohjaukseen*, jolla tarkoitetaan henkilökohtaisempaa ja syvällisempää prosessia ohjaajan ja ohjattavan välillä. Tämän vuoksi puhutaan usein myös *tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluista (TNO-palvelut)*, jotka kuuluvat Elinikäisen ohjauksen käsitteen piiriin. TNO-palveluja tehdään yhä enemmän digitaalisessa muodossa ja monikanavaisesti.

Urasuunnittelutaidot (career management skills, CMS) omana opittavissa olevana osaamisalueena on sisällytetty Euroopan unionin elinikäisen oppimisen avaintaitoihin (Euroopan neuvoston suositus, 2018) ja sen mää-

ritelmän mukaan niissä *on kyse kyvystä pohtia omaa toimintaa, kyvystä ajan- ja tiedonhallintaan, kyvystä työskennellä rakentavasti muiden kanssa sekä hallita omaa oppimista ja uraa. Hyvät urasuunnittelutaidot omaava henkilö tuntee itselleen parhaiten soveltuvat oppimisstrategiat, omat taitojen kehittämistarpeensa ja eri tavat kehittää omia taitojaan, ja hän osaa kartoittaa koulutus- ja uramahdollisuuksia ja tarjolla olevaa ohjausta ja neuvontaa.*

Suomessa elinikäisen ohjauksen toimintapolitiikka ja hallinnollinen vastuu jakautuvat useamman ministeriön alaisuuteen kansallisesti ja alueellisesti. Monihallinnollisessa, monialaisessa ja moniammatillisessa yhteistyössä tarkastellaan eri organisaatioiden suhdeverkostoja, organisaatioiden tehtävien ja suhteiden erilaisuutta sekä palvelujärjestelyiden yhteistä liittymispintaa.

Monialaisella ja monihallinnollisella yhteistyöllä tarkoitetaan eri hallinnon- ja tieteenaloja yhteen kokoavaa ja niiden rajat ylittävää toimintaa. Monialainen työyhteisö voi koostua esimerkiksi eri organisaatioiden ja ammattiryhmien edustajista, opiskelijoista, asiakkaista ja yhteistyökumppaneista. Monihallinnollisuudesta puhutaan erityisesti sopimuksiin, suunnitteluun ja päätöksentekoon liittyvänä eri hallinnonalojen välisenä verkostotyönä.

Moniammatillinen yhteistyö nähdään suppeampana käsitteenä, yhden tai useamman hallinnonalan välisenä yhteistyönä yhden organisaation sisällä tai eri organisaatioiden välisissä verkostoissa. Asiantuntijoiden yhteinen työ edellyttää, että työn päämäärät ja tavoitteet tunnustetaan, eikä tyydytä vain tietojen vaihtamiseen erilaisilla tavoilla. Näin ollen **monialainen ohjaus** tarkoittaa sitä, että yksilö saa palvelutarpeensa mukaisesti ohjausta eri asiantuntijoiden, organisaatioiden ja/tai sektoreiden toimesta useamman hänen elämäntilanteeseensa liittyvän samanaikaisen tarpeen ratkaisemiseksi.

Ohjausta toteutetaan siis eri ympäristöissä: koulutuksessa, työuran siirtymävaiheissa ja työ-

paikoilla. Ohjausta antavat niin julkisen, kolmannen kuin yksityisen sektorin toimijat. Ohjauksen erilaisia muotoja ovat esimerkiksi oppilaaohjaus ja opinto-ohjaus eri koulutustasoilla, ammatinvalinta- ja uraohjaus osana työllistymisen ja työuran tukea, erityisryhmien neuvonta, erilaiset valmennus-, tutorointi- ja mentorointipalvelut sekä yhä useammin monialaiset ja -ammattilliset ohjauspalvelut, kuten nuorten Ohjaamot tai maahanmuuttajien ohjauspisteet. Suomessa on toimiva tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen kokonaisuus, joka perustuu eri sektoreiden ja toimijoiden työnjakoon ja korkeisiin laatuvaatimuksiin. Rakenteisiin kohdistuu kuitenkin muutospaineita, jolloin ohjauksen työnjakokin voi olla tärkeää tarkastella uudestaan, laadusta tinkimättä.

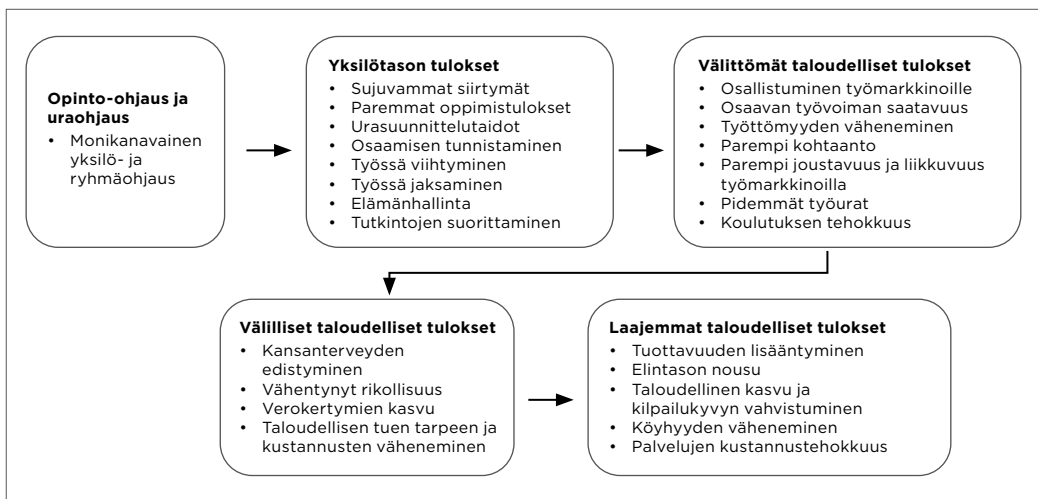
Jatkuvan oppimisen merkitys yhteiskunnassa on korostunut ja sen edistäminen nähdään keskeisenä välineenä työllistyvyyden parantamisessa ja ylläpitämisessä, ammatillisen liikkuvuuden tukemisessa ja kohtaanto-haasteeseen vastaamisena. Elinikäinen ohjaus on yksi keskeinen väline tuettaessa yhteiskuntaa työelämän ja osaamisen murroksessa.

Siirtymät koulutuksen ja työelämän välillä ovat moninaistuneet ja lisääntyneet. Siirtymiin

liittyy erilaisten kohderyhmien osalta – kuten syrjäytymisvaarassa olevien nuorten, heikot perustaidot omaavien aikuisten, pitkään perhevapailla olleiden vanhempien, ikääntyneiden, pitkään työttöminä olleiden, alanvaihtajien ja vieraskielisten – monia erilaisia erityistarpeita. Työuran aikaista ohjausta tulisi lisätä myös työssäkäyville ja yrittäjille, jotta he pystyvät ennakoimaan ja hallitsemaan työtään, osaamistaan ja työuraansa työmarkkinoiden muutoksissa ja kriisitilanteissa. Yleisesti ottaen yksilön kyky ymmärtää työmarkkinoiden toimintaa ja osaamistarpeita sekä hallita omaa koulutus- ja työuraa on vaikeutunut ja ihmiset tarvitsevat yhä enemmän tietoa ja tukea päätöksenteon tueksi.

Elinikäisellä ohjauksella voidaan vaikuttaa työllistymisen kannalta tärkeään osaamisen hankkimiseen, sujuviin siirtymiin sekä osuvien ja mielekkäiden koulutus- ja työurien rakentamiseen joko palkkatyössä, opiskellessa, yrittäjänä tai muissa työn tekemisen muodoissa. Oikea-aikaisilla ja oikein suunnatuilla ohjauspalveluilla voidaan yksilötasolla edistää osallisuutta sekä välittömien taloudellisten hyötyjen kautta vaikuttaa laajempien yhteiskunnallisten tulosten saavuttamiseen. Ohjauksen vaikutuksia on kuvattu tarkemmin kuviossa 1.

Kuvio 1. Elinikäisen ohjauksen hyödyt yksilölle ja yhteiskunnalle. Mukailten Hooley, T, & Dodd, V. (2015)

Elinikäisellä ohjauksella on siis yhtymäkohtia merkittäviin hallitusohjelman politiikkatoimiin. Elinikäisen ohjauksen strategisia tavoitteita onkin peilattu isompaan kuvaan siitä, mitä tavoitellaan kansalaisille, yrityksille, alueille, yhteiskunnalle ja millä elinikäisen ohjauksen keinoilla tätä tuetaan. Tavoiteltavia lopputulemia on hallitusohjelman valossa ainakin työllisyysasteen nosto ja lomautusten ja irtisanomisten vaikutusten hillitseminen, osaamistason nosto sekä syrjäytymiskehityksen hillintä esimerkiksi huolehtimalla mahdollisimman monelle toisen asteen tutkinto ja panostamalla yhdenvertaisuuden, hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäämiseen. Työelämän kehittämisen näkökulmasta ohjauksella voidaan tukea myös työssä tapahtuvan osaamisen tunnistamista ja työssä oppimista. Koronapandemian myötä työnteekijöihin on kohdistunut erityisesti paineita digiosaamisen ja etätyöskentelyn taitojen osalta.

Elinikäisen ohjauksen tunnistettuja haasteita

Haaste 1: Elinikäisen ohjauksen kokonaisuudessa on koordinaatiotarvetta

Koska elinikäinen ohjaus asettuu usealle sektorille ja sitä toteutetaan usean eri toimijan toimesta, nousee kokonaiskoordinaation rooli entistä tärkeämmäksi. Monimuotoisuus on rikkaus, mutta kokonaisuuden seuraaminen on edellytys kehittämiselle. Tärkeitä muuttujia elinikäisen ohjauksen palvelutarjonnan suunnittelussa ja järjestämisessä ovat muun muassa toimintapolitiikka ja hallinnollinen vastuu (vastaavat ministeriöt), tiedon jakaminen ministeriöiden ja muiden toimijoiden välillä, keskitetty tai hajautettu valtionhallinnon vastuu (alueille, kunnille, organisaatioille), sidosryhmien roolit sekä useiden ministeriöiden vastuualueisiin kuuluvat, osallisuuteen liittyvät asiakokonaisuudet, kuten henkilöstön osaamisen kehittäminen, elinikäinen oppiminen ja työllistyvyys. Erityisesti kehittämistä elinikäisen ohjauksen

osalta olisi tiedolla johtamisessa; eri sekoreille hajaantuneiden palveluiden osalta olisi tärkeää kerätä palautetta palvelujen saatavuudesta, toimivuudesta ja tehokkuudesta. Toisaalta toiminnan ohjaamiseksi puuttuu sektorirajat ylittävät tavoitteet, mittarit ja seuranta. Monialaisia ohjauspalvelukonsepteja ja -malleja on syntynyt paljon viime vuosina, mutta niiden osalta ei ole kokonaiskuvaa kohderyhmien tavoittamisesta ja vaikuttavuudesta. Lisäksi jatkuvan oppimisen digitaalista palveluekosysteemiä ja valtakunnallisten digitaalisten palveluiden kehittymisen tukea olisi järkevää koordinoita ohjauksen näkökulmasta. Strategian näkökulmasta koordinaatiotarvetta on varmasti myös alueiden ja paikallisten toimijoiden tukemisessa ja strategian toteutumisen varmistamisessa ja seurannassa.

Haaste 2: Kaikilla ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia urasuunnitteluun

Suomessa on yleisesti ottaen laadukasta ohjausta, mutta saatavuudessa ja sisällöissä on alueellisia sekä sektori- ja kohderyhmäkohtaisia eroja, minkä paljastavat monet viimeaikaiset ohjausta koskevat selvitykset. KARVI:n selvityksessä (Goman ym., 2020) todetaan, että perus- ja toisen asteen opinto-ohjauksen resurssissa ja toimintatavoissa on kehitettävää, erityisesti enemmän tukea tarvitsevien oppilaiden osalta. TE-hallinnon uraohjausta koskeva selvitys (Mayer ym., 2020) taas paljastaa aluekohtaiset erot palveluun ohjautumisessa sekä puutteita esimerkiksi maahanmuuttajien ja ikääntyneiden ohjauksessa. OECD:n jatkuvaa oppimista koskevassa raportissa (2020) taas on todettu erityisesti aliedustettujen, eli matalan osaamistason omaavien aikuisten, tarvitsevan ohjausta, ja suosituksessa kehoitetaan panostamaan yhden luukun palveluihin ja ohjausresurssien lisäämiseen. Lisäksi todetaan puutteita erityisesti tutkintojen ulkopuolella kertyneen osaamisen kartoittamisessa ja osaamisen kehittämisessä.

Elinikäisen ohjauksen saatavuutta voidaan tarkastella myös yksilöiden omien valmiuksien näkökulmasta. Viime vuosikymmenen

aikana yhä useammat maat ovat esittäneet, että urasuunnittelutaitojen kehittäminen tulisi integroida kansallisiin koulutus- ja työvoimapolitiikan linjauksiin. Vastaavasti urasuunnittelutaitojen kuvaukset tulisi olla osa kansallista koulutusjärjestelmää ja työllisyyspalveluja. Suomessa urasuunnittelutaitojen kehittäminen on sisällytetty eri oppilaitosmuotojen opetussuunnitelmien perusteissa ja tutkintojen kuvauksissa oleviin laaja-alaisiin osaamistavoitteisiin. Laajemmassa kansallisessa kontekstissa ei urasuunnittelutaitoja tai niiden systemaattista kehittämistä ole kuitenkaan määritelty. Suomessa ei siis ole määritelty 2020-luvun urasuunnittelutaitojen viitekehystä, joka huomioisi linkitykset hallituskauden politiikkaohjelmiin ja sisältäisi kuvauksen keskeisistä taidoista, miten ja missä niitä voidaan oppia ja miten taitojen kehittymistä arvioidaan.

Haaste 3: Digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia ei ole hyödynnetty tarpeeksi tehokkaasti ohjauksen kehittämisessä

Moneen muuhun maahan verrattuna Suomessa on kattava ohjausta tukeva teknologinen infrastruktuuri ja välineistö, ja keskitetysti koottua tietoa esimerkiksi tutkintoperustaisesta koulutustarjonnasta (Opintopolku.fi). On kuitenkin nähtävissä, että kansalaisille suunnattuja ohjauksen palveluja kehitetään edelleen rinnakkain olemassa olevien rakenteiden lähtökohdista, vaikka eri sektoreilla olisikin halua moniammatilliseen ja monialaiseen kokonaisvoimavarojen laajempaan yhteiskäyttöön. Toisena kynnyskysymyksenä teknologian käytön tehostamiselle näyttää olevan ohjauksesta vastuussa olevien tahojen ja alan ammattilaisten haluttomuus tarkastella teknologian lisäarvoa palvelukokonaisuudelle ja palvelujen saatavuudelle (Kettunen ym., 2016). Myös Euroopan sosiaalirahastojen (ESR) ohjelmien kautta rahoitetaan alueellisia hankkeita ja jopa yksittäisten työvälineiden kehittämistä ilman kytkentää olemassa oleviin valtakunnallisiin ratkaisuihin.

Tieto- ja viestintäteknologian (TVT) ohjauksen käyttö on Suomessa edelleen hajanaista. Verkkoon tuotetut työvälineet on rakennettu eri hallinnonalojen toimijoiden käyttöön ja keskittyneet kansalaisille suunnattuihin portaaleihin, joihin on koottu keskeisimmät koulutus- ja ammattitiedot sekä itsearviointivälineet urasuunnittelun tueksi. Ohjaukseen liittyviä digitaalisia palveluja tuotetaan sekä yksityisellä sektorilla että julkishallinnossa. Eri sektoreilla työskenteleville ohjaajilla on usein käytössään erilliset sähköiset alustat, jotka eivät mahdollista vuorovaikutusta ja vertaisoppimista yli sektori- ja organisaatorajojen.

Toimivan ja kattavan monialaisen ja monikanavaisen palvelun rakentamiseksi tarvitaan pysyvyyttä ja systemaattisempaa kansallisen tason hallinnonalojen yhteistyötä. Yhteisen kansalaisille suunnatun palvelukokonaisuuden kehittämiseksi on ratkaistava, miten useat rinnakkaiset sekä eri hallinnonalojen koordinoimat digitaaliset palvelut, meneillään olevat kehittämishankkeet ja yksityiset digipalvelut saadaan sovitetuksi yhteen. Kokonaiskoordinaatio parantaisi kansalaisten käyttökokemusta, tietojohdantamista sekä palvelujen laadun ja vaikuttavuuden kokonaisarviointia. Tällä palvelukokonaisuudella tulisi olla lisäksi liittymispinta palvelujen taustalla oleviin valtakunnallisiin koulutuksen palaute- ja seurantajärjestelmiin.

Haaste 4: Globaalit ilmiöt ovat aiheuttaneet muutospaineita ohjausosaamiseen

Ohjauksellisen osaamisen kysyntä ja tarve on lisääntynyt viime vuosina eri konteksteissa, ja ohjaustyön ammattilaisten pätevyys oli vuosina 2011–2020 yksi elinikäisen ohjauksen viidestä kansallisista strategisista tavoitteista. Opinto-ohjaajien ja TE-toimistojen psykologien ammattinimikkeiden rinnalla eri hallinnonalojen kelpoisuusvaatimuksista tai työehtosopimuksista löytyy Suomesta lähes viisikymmentä ammattinimikettä, joihin sisältyy muodossa tai toisessa sana ”ohjaus”. Näihin tehtäviin hakeudutaan

eri koulutusohjelmista, joiden nimissä on sana ”ohjaus”, mutta koulutukset eivät ole yhtä suoraan yhteydessä tehtävien kelpoisuuksia mahdollisesti koskeviin sääöksiin. Koulutuksia ovat usein määrittäneet lyhytkestoiset rahoitusmallit sekä jatkumon puute.

Opinto-ohjaajien koulutuspaikkoja on viime vuosina lisätty, mutta ongelmaksi on muodostunut kaikille ohjaustyötä tekeville yhteisen täydennyskoulutuksen puute. Ohjausalan täydennyskoulutus on kokonaisuudessaan tarjontalähtöistä, koordinoimatonta ja lyhytjänteistä. Koulutuksissa on sekä ajallista että sisällöllistä päällekkäisyyttä. Lisäksi osallistumismahdollisuudet koulutuksiin vaihtelevat alueellisesti ja koulutuksen järjestäjistä riippuen.

2020-luvun ohjausosaamisen kehittämistarpeissa nousee esiin teemoja, jotka kumpuavat globaaleista muutosvoimista kuten kansainvälinen liikkuvuus, eriarvoisuuden lisääntyminen, digitalisaatio ja ilmastotavoitteet. Tarvittaisiin lisää tutkimusta ja uusia toimintatapoja, liittyen siihen, miten ohjauksen avulla voidaan edistää yhdenvertaisuutta ja globaaleja tavoitteita. Yksi esimerkki on ammattien sukupuolten segregaa-tion purkamisen neutraaleja ja ennakkoluulottomia uravalintoja tukemalla. Lisäämällä ohjaajien kulttuuri- ja kielitietoisuutta voitaisiin taas edistää antirasistisia tavoitteita. Ohjaajien koulutuksessa tulisi kiinnittää enemmän huomiota globaaleihin muutosvoimiin.

Yhteenveto

Elinikäisen ohjauksen strategiaa varten laadittu esiselvitys on tuonut näkyväksi sen, että elinikäinen ohjaus ja urasuunnittelun tuki on hajaantunut yhä useammalle sektorille ja toimijalle, ja siihen liittyviä politiikkatoimia suunniteltaessa tulisi kiinnittää huomiota myös muihin seikkoihin kuin vain ohjauspalvelujen järjestelyihin. Jotta voidaan varmistaa, että kaikilla ihmisillä on edellytykset saada tukea työn murroksen keskellä navigointiin ja yhä useammin eteentulevista koulutuksen ja työelämän siirtymävaiheista selviämiseen, tarvitaan myös työelämään,

jatkuvaan oppimiseen ja urasuunnitteluun liittyvien taitojen vahvistamista – niin kaikilla tutkintoasteilla kuin myös erilaisissa palveluissa.

Toisaalta paljon voittoja olisi saatavilla myös digitaalisista palveluista. Seuraavaa urapäätöstään suunnitteleva henkilö tarvitsee monenlaista tietoa ja tukea päätöksentekoon. Ensinnäkin pitäisi pystyä sanallistamaan oma osaaminen ja osaamistarpeet, kuin myös omat kiinnostukset, arvot ja motivaatio. Millaisesta työnteosta unelmoin? Entä miten ja millä ehdoilla minä haluan ja suostun tekemään töitä? Näitä edellytyksiä taas tulisi peilata työmarkkinoiden tarpeisiin ja realistisiin toimeentulon mahdollisuuksiin, kuin myös löytää omaan tilanteeseen sopivia koulutusmahdollisuuksia. Jotta hakeutuminen ja kiinnittyminen koulutukseen, työhön tai tukipalveluihin on mahdollista, on selvitettävä myös toimeentuloon liittyvät seikat, mahdolliset työkyvyn rajoitukset, asumisjärjestelyt ja liikkuminen työ- tai koulutuspaikalle ja muita mahdollisia elämäntilanteeseen liittyviä seikkoja. Tämän tueksi yksilö tarvitsee monenlaista tietoa, neuvontaa ja ohjausta, ja yksilön kannalta olisi mielekästä, että nämä olisi mahdollista saada yhden luukun kautta.

Julkisen hallinnon näkökulmasta olisi tärkeää saada parempi kokonaiskuva elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuudesta, toimivuudesta, tehokkuudesta ja laadusta ja niitä tulisi seurata säännöllisesti. Tämä ei ole helppoa, koska palveluntuottajia on niin monia, ja yhä useammin ohjausta tehdään monialaisesti ja moniammatillisesti. Strategiatyön näkökulmasta olisi kuitenkin tärkeää rakentaa yhteiskunnallisista ja hallitusohjelmasta kumpuavista tavoitteista sektorirajat ylittäviä tavoitteita, mittareita ja seurantaa, jotta tulevaisuudessa voidaan arvioida strategian toteutumista ja jälleen mahdollisia tulevia kehitystarpeita. Vuosi 2020 on osoittanut, että tiellemme voi milloin tahansa tulla globaaleja, ennakoimattomia muutoksia, ja resilienssin rakentamisen näkökulmasta on olennaista pystyä osoittamaan tehokkaimpien toimien vaikuttavuus ja yhteiskunnalliset tuotot.

Lähteet

Euroopan unionin neuvoston päätöslauselma 9286/04 (2004).

Euroopan unionin neuvoston suositus 2018/C 189/01(2018).

Goman, J. ym. (2020) Vaihtoehtoja, valintoja ja uusia alkuja. Arviointi nuorten opintopoluista ja ohjauksesta perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Julkaisut 6:2020

Hooley, T. & Dodd, V. (2015) The Economic Benefits of Career Guidance. Careers England.

Kettunen, J., Vuorinen, R. & Ruusuvirta, O. (2016) European Lifelong Guidance Policy Network representatives conceptions of the role of information and communication technologies related to national guidance policies. International Journal for Educational and Vocational Guidance, 16, 327-342.

Mayer, M., Haanpää, S., Talvitie, J. & Valtakari, M. (2020) Ammatinvalinta- ja uraohjauksesta onnistumisiin: Elinikäisen ohjauksen kehittämistutkimuksen loppuraportti. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2020:15.

OECD (2020) Continuous Learning in Working Life in Finland, Getting Skills Right, OECD Publishing, Paris.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelma 10.12.2019. OSALLISTAVA JA OSAAVA SUOMI – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta. Valtioneuvoston julkaisu 2019:31.

OECD:n ensianalyysi pandemia-ajan työmarkkinoista: terveyskriisistä työllisyyskriisiin ja siitä ulos

OECD: Covid-19: From a health to a jobs crisis. Teoksessa: Employment Outlook, OECD, Pariisi, s. 22–119

Heikki Räisänen¹

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD on julkaissut vuotuisessa Työllisyyskatsauksessaan todella huomionarvoisen artikkelin – tai 97-sivuisen tutkimuksen – pandemiakriisin ensi vaiheen työmarkkinatulemista. Seuraavassa esitellään ja arvioidaan tämän työn tuloksia.

Vaikka kerätty aineisto perustuu käytännössä pandemiakriisin ensi vaiheen kriisitoimiin, on OECD:llä näkemystä ja kokemusta talouden ja työmarkkinoiden reaktioista mitä erilaisimpiin käännteisiin. Kun sotilaiden sanotaan käyvän yleensä edellistä sotaa, ovat ekonomistit pandemiakriisin äärellä hakemassa ajattelumalleja

edellisestä talouskriisistä – tässä tapauksessa vuoden 2008 finanssikriisistä. Aiemmasta oppimisesta on puolensa, joskin pandemiakriisissä on paljon ainutlaatuisia piirteitä.

Varsin puhutteleva avaus pandemiakriisin työmarkkinavaikutuksiin on se lähtökohta, että työtuntien määrä OECD-maissa putosi kriisin ensi kuukausina kymmenkertaisesti finanssikriisin alkukuukausiin verrattuna. Ja kun esimerkiksi Suomessa finanssikriisistä palautuminen kesti työmarkkinoilla vuosikymmenen, motivoi tämä OECD:n näkemysten tarkasteluun.

Taloudellisessa mielessä pandemiakriisi johti aluksi tarjontashokkiin, kun kansainväliset tar-

¹ Heikki Räisänen, VTT, työvoimapolitiikan dosentti, tutkimusjohtaja, työ- ja elinkeinoministeriö

jontaketjut häiriintyivät, työntekijät sairastuivat tai joutuivat karanteeniin tai sulkun ja yritykset eivät voineet toimia tai se oli suorastaan kielletty. Huolimatta hallitusten ja keskuspankkien voimaperäisistä toimita johti kasvava epävarmuus, tulojen lasku ja fyysisten etäisyyksien pitäminen investointien ja kulutuksen pudotukseen. Näin alkuperäisestä tarjontashokista muodostui myös kysyntäshokki.

Ensivaikutukset vaihtelivat

Kriisin työmarkkinavaikutukset ovat olleet eri maiden välillä hyvin vaihtelevat. Tämä johtuu paitsi epidemiatilanteesta ja rajoitustoimista, myös toimialarakenteesta, lomautusten tai muun lyhyen työajan järjestelmien käytöstä. Usein näiden järjestelmien piirissä olevat työntekijät eivät ole työssä, mutta eivät välttämättä ole työttömiäkään. Meillä lomautetut ovat työnvälitystilastossa työttömiä työnhakijoita, mutta työvoimatutkimuksen otantaan osuessaan ensimmäisen kolmen kuukauden aikana työllisiä. Esimerkiksi USA:ssa ja Kanadassa tilapäisesti lomautetut luetaan työttömiin. Ennennäkemättömistä hallitusten ja keskuspankkien finanssi- ja rahapoliittisista toimita huolimatta välitön vaikutus OECD-alueen työmarkkinoihin on ollut finanssikriisiin nähden moninkertainen ja edellä kuvatuista tekijöistä johtuen vakavampi kuin joidenkin maiden työttömyystilastot näyttävät. Kun otetaan huomioon sekä ekstensiivinen (työllisyyden lasku) että intensiivinen marginaali (työajan vähentyminen työllisillä), on OECD-maiden välinen keskiarvo kriisin kolmen ensimmäisen kuukauden ajalta 12,2 %:n työtuntien lasku, kun se oli 1,2 % finanssikriisissä.

Yhdysvalloissa työttömyysaste pomppasi 50:n vuoden alimmasta lukemasta, 3,5 %:sta helmikuussa 2020 mittaushistorian huippuun, 14,7 %:iin huhtikuussa. Kesäkuuhun mennessä se laski kuitenkin jo 11,1 %:iin. Valtaosa työttömistä oli tilapäisesti lomautettuja. Kanadassa työttömyysaste nousi helmikuusta huhtikuuhun 7,4 %-yksikköä. Suuria nousuja kirjattiin myös

Kolumbiassa, Chilessä, Latviassa ja Liettuassa. Suomessa työvoimatutkimuksen työttömyysasteen muutos oli edellä kuvatusta johtuen, liki olematon. Toisenlainen kuva piiryy kuitenkin rekisterityöttömyyden muutoksessa, jossa helmi- ja huhtikuun välillä kasvu on ollut meillä OECD-maiden kuudenneksi voimakkainta.

OECD huomauttaa, että kyselyaineisto ei sovellu parhaiten äkillisen shokin tilanteeseen. Haastattelujen teko on ollut monissa maissa vaikeaa. Sulkutoimet ovat vaikuttaneet työnhakukäyttäytymiseen ja siksi monia työllisyyden ulkopuolisia on laskettu epäaktiivisiksi eli työmarkkinoiden ulkopuolella oleviksi. Esimerkiksi Irlannin tilastovirasto julkaisi vaihtoehtoisen työttömyydestimaatin, jossa ovat mukana tilapäisesti lomautetut ja pandemiatyöttömyysetuutta saavat, jolloin alkuperäinen toukokuun 5,6 %:n työttömyysaste nousi 26,1 %:iin. USA:ssa 40 miljoonaa työntekijää haki työttömyyskorvauksista kaksi kuukautta sulkutoimien alusta laskien, finanssikriisissä vastaava kesti puolitoista vuotta.

Uusien avointen työpaikkojen määrä – tosin aika heterogeenisellä verkkodatalla arvioituna, laski kolmessa kuukaudessa reilun kolmanneksen. Esimerkiksi Britanniassa työpaikkailmoittelu laski alle puoleen, myös Irlanti ja Kanada kokivat todella suurta laskua.

Turismi koki nopeasti suuria menetyksiä. Esimerkiksi Kreetalla ja muilla Kreikan saarilla, Kanarian saarilla ja Portugalin Algarvessa saatetaan menettää jopa yli 40 % työpaikoista. Saman tapainen on tilanne Korean Jeju-do:ssa sekä USA:ssa Las Vegasissa ja Hawaijilla. OECD toteaa, että vaikutus Pohjois- ja Itä-Euroopan maissa näyttää keskimäärin pienemmältä kuin Etelä-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Tämä tuskin kuitenkaan lohduttaa vaikkapa Lapissa vaikeuksiin ajautuneita matkailualan yrityksiä ja niiden työntekijöitä.

Ketkä kärsivät?

Taluskriiseistä kärsivät yleensä eniten jo valmiiksi heikommassa asemassa olevat ihmiset. Matalapalkkaiset ja matalan koulutustason

työntekijät ovat kokeneet kriisin alkuvaiheen erityisen rajusti. Monet heistä ovat hoitaneet välttämättömiä palveluja kriisin aikana ja altistuneet usein virukselle. Älypuhelinien sijaintitietojen perusteella ovat USA:ssa korkean tulotason alueilla asuvat voineet jäädä kotiin aiemmin ja pitemmäksi aikaa kuin matalan tulotason alueilla asuvat.

Epätavallisuudessa töissä olevat ovat myös menettäneet paljon työtä ja tuloja. Tähän ryhmään kuuluvat itsensätyöllistäjät, tilapäiset ja osa-aikaiset työntekijät. Alustataloudessa työskentelevät ovat myös kokeneet shokin voimakkaana, vaikka joissain alustatalouden toiminoissa, kuten esimerkiksi ruoan ja lääkkeiden kuljetuksissa toimintavolyymi on voinut kasvaa.

Vuonna 2020 koulutuksesta valmistuneet ovat erityinen ”koronaluokka”, jolla nopeat työllistymismahdollisuudet ovat heikentyneet. Tällä saattaa olla pahimmillaan pitkän aikavälin vaikutuksia. Nuoret työntekijät ovat yliedustettuna aloilla, joihin kriisi rajoitustoimineen iski voimakkaasti, kuten majoituksessa ja ruokapalveluissa.

Vaikutukset miesten ja naisten välillä ovat vielä toistaiseksi epäselviä. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että kriisi on koetellut naisten työmarkkinanäkymiä enemmän kuin miesten. Naisten osuus terveydenhuollossa on keskeinen: maailmanlaajuisesti kaksi kolmasosaa terveydenhuollon henkilöstöstä on naisia ja sairaanhoitajista ja kättilöistä 86 %. OECD-maissa pitkäaikaishoidon työntekijöistä 90 % on naisia. Kriisi on voinut lisätä myös koulujen ja lastentarhojen sulkujen vuoksi naisten kotityötä, OECD arvioi.

Yhden vai kahden aallon kriisi?

OECD on kehittänyt epidemiologiseen mallinukseen perustuvan tarkastelun, jossa on vertailtu yhden tai kahden aallon skenaarioita. Mikäli toinen aalto tulee, se olisi ensimmäistä vähemmän intensiivinen ja ajoittuisi loka-marraskuulle 2020. Tähän voivat vaikuttaa mm. pohjoisen pallonpuoliskon kausitekijät sekä käytettyjen toimien odotettua heikompi teho.

Mahdollinen toinen aalto syventää myös talous- ja työllisyyskriisiä. OECD-alueen bkt putoaisi 9,3 % tänä vuonna verrattuna ”vain” 7,5 %:iin yhden aallon tapauksessa. Toipumisen arvioidaan olevan hidasta. Vuoden 2019 lopun 50:n viime vuoden ajan alhaisin OECD-työttömyysaste, 5,3 %, arvioidaan yli kaksinker- taistuneen kesään 2020 mennessä.

Toinen aalto nostaisi hystereesin riskiä, eli pitkäkestoinen työttömyys lisääntyisi ja työmarkkinoille osallistuminen laskisi. Maiden välillä on melko suuria eroja siinä, miten toinen aalto heikentäisi tilannetta entisestään. Tämä johtuu kasvushokin lisäksi institutionaalisten tekijöiden eroista.

Mitä ensin tehtiin?

Kaikissa OECD-maissa otettiin pandemiakriisin ensi vaiheessa käyttöön taloudellisia tukimuotoja yrityksille. 97 % jäsenmaista otti käyttöön tulotukea ihmisille. Noin 9 maata kymmenestä otti käyttöön myös tulotukea karanteeniin määrättyille työntekijöille, auttoi odottamattomien hoivatarpeiden kanssa ja käytti erilaisia työpaikkojen säilyttämistoimia. 86 % rajoitti työntekijöiden altistumista virukselle, 81 % pidensi palkallista sairauslomaa, 73 % maista auttoi työntekijöitä pysymään kodissaan ja noin joka neljäs jäsenmaa muutti irtisanomislainsäädäntöään.

Etätyö on ollut yleinen ratkaisu eri maissa. Siihenkin liittyvät käytännöt ovat olleet vaihtelevia, esimerkiksi Italiassa tämä tehtiin mahdolliseksi suoraan työnantajan ja työntekijöiden välillä ilman liittojen ennakkohyväksyntää ja kirjallista sopimusta. Työntekijä sai myös itse valita etätyöpaikan. Monissa maissa etätyön kustannuksia on katettu subventioin tai verotuksen kautta. Huhtikuussa etätyössä oli eri OECD-maissa noin 30–60 % työntekijöistä. Vähiten etätyössä oltiin Ruotsissa, Kanadassa ja Puolassa, eniten Uudessa Seelannissa.

16:ssa maassa parannettiin palkallisen sairausloman etuuksia. Karanteenissa olevien osalta joissain maissa tehtiin myös laajennuksia etuuksien saantiin. Itsensätyöllistäjille raken-

nettiin myös sairausajan etuuksia, joka on ollut aiemmin käytössä vain 13:ssa OECD-maassa.

Maailmanlaajuisesti yli 190 maata sulki koulunsa jossain vaiheessa kriisiä. Tämä kosketti puoltatoista miljardia oppilasta. OECD-maista ainoastaan Australia, Islanti, Ruotsi ja Yhdysvallat eivät ottaneet käyttöön maanlaajuisia koulusulkua.

OECD on estimoinut, että ilman julkisia tukia 20 % yrityksistä olisi kohdannut likviditeettikriisin kuukaudessa sulkutoimien alusta ja 40 % kolmen kuukauden kuluttua. Laaja yritysten kaatuminen olisi sotkenut paitsi arvoketjuja, myös pankki- ja rahoitusjärjestelmää. Tämän vuoksi eri maiden ja keskuspankkien toimet yritysten likviditeetin tukemiseen olivat niin massiivisia. Toimiin kuului esimerkiksi verojen ja sosiaaliturvamaksujen jaksotuksia ja ”likviditeettiriskeita” omaan pääomaan, suoria aiempaan liikevaihtoon perustuvia tukia, työllisyystukia ja avustuksia. Useissa maissa tuettiin erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Olemassa olevia työpaikkoja turvaavia toimia on käytetty ja kehitetty uusia. Näihin kuuluvat olemassa olleen lyhyen työajan järjestelmän käyttö, sen lisätty kattavuus ja pääsy siihen, etuuksien parantaminen, epätyypillisissä töissä olevien lisätty pääsy järjestelmän piiriin, uudet lyhyen työajan ohjelmat sekä uudet palkkatuet. Vain viisi OECD-maata (Suomi, Ranska, Saksa, Japani ja Espanja) on käyttänyt näistä neljää (ensinnä mainittua) toimenpidettä, kun kolmea kohtaa on käyttänyt 13 maata. 22 maalla oli lyhyen työajan ohjelma olemassa jo ennen kriisiä. Suomen osalta lyhyen työajan järjestelmä tarkoittaa lomautusjärjestelmää. Joissain, lähinnä englanninkielisissä maissa, otettiin käyttöön perinteisen palkkatuen ja lyhyen työajan ohjelmien kombinaatioita. Tarkoitus on lähinnä antaa tulotukea henkilöille, joiden työaika on lyhennetty.

Muutamassa OECD-maassa on myös rajoitettu irtisanomisia kriisiaikana. Italia kielsi irtisanomiset. Kreikka rajoitti taloudellisista syistä tapahtuvia irtisanomisia yrityksissä, jotka ovat

käyttäneet tukitoimia. Espanjassa perusteet tutkitaan aiempaa tarkemmin ja työnantajan korvausvelvollisuus on huomattava. Ranskassakin kollektiivi-irtisanomisten perusteet tutkitaan tarkasti.

Työttömyysetuudet ovat olleet näin valtavassa kriisissä keskeisimpiä työvälineitä. Lähes kaksi kolmesta OECD-maasta on jollain tavoin laajentanut työttömyysturvajärjestelmäänsä. Esimerkiksi Suomessa ja USA:ssa itsensätyöllistäjien pääsy etuuksille parannettiin. Etuuksien enimmäiskesto on pidentänyt 12 maata, 10 maata nosti etuustasoja. Suomessa työttömyysturvan suojaosaa nostettiin, mikä merkitsee etuustason nostoa. Suomen osalta luokittelu tunnistaa pääsyn ja kattavuuden parannukset sekä etuustason noston, muttei kestojen lisäystä, mikä on ehkä enimmäiskeston laskurin pysäyttämässä lomautusten ajalta makuasia, tulkitaanko se keston kasvattamiseksi vai ei. Norja ja Yhdysvallat ovat muuttaneet työttömyysturvajärjestelmäänsä luokituksen perusteella eniten.

Työntekijöitä ja kotitalouksia on tuettu myös rahallisesti tapauksissa, joissa ne eivät saa työttömyysetuuksia tai kuulu työpaikkoja turvaaviin ohjelmiin. Eräs tärkeä tuen muoto on ollut kotona pysymisen tukeminen, mikä koostuu erilaisista vuokranmaksua helpottavista tuista tai järjestelyistä. Tällaisia ovat mm. häätökielto, vuokran jäädytys, vuokrien lykkäys tai taloudellinen tuki vuokralaisille. Asuntolainojen maksuun on myös kehitetty helpotuksia.

Julkinen työvoimapalvelu, simulointi ja riskiammatit

Kriisi toi asiakasruuhkan julkiseen työvoimapalveluun. Suomessakin oli pelkästään alkuvuoden aikana yli 950 000 työnhakija-asiakasta TE-toimistoissa. Monissa maissa töitä julkisessa työvoimapalvelussa priorisoitiin voimakkaasti. Etuusprosesseja on yksinkertaistettu ja työpanosta kohdennettu uudelleen. Esimerkiksi Saksassa joka kolmas yritys hakeutui lyhyen työajan ohjelmaan huhtikuun loppuun mennessä,

joten julkinen työvoimapalvelu 14-kertaisti näitä hakemuksia käsittelevän henkilöstön määrän.

OECD on rakentanut epidemiologisen simulointimallin, jolla rajoitustoimien vaikutusta voidaan arvioida. Malli osoittaa, että testauksen ja jäljittämisen lisääminen, hygieniatoimien edistäminen ja laajan maskien käytön varmistaminen tekisivät talouden laajemman avaamisen mahdolliseksi ilman uutta aaltoa. Mallintamiseen perustuvat muut tutkimukset ovat osoittaneet, että jos puolet väestöstä käyttäisi maskeja sekä testaus ja jäljitys tavoittaisi noin 40 % infektoituneista neljässä päivässä, fyysisen etäisyyden pitoa voitaisiin väljentää lähes kahdella kolmanneksella täyteen sulkuun verrattuna.

Liki puolet työntekijöistä työskentelee sellaisissa ammateissa, joissa on jonkinlainen riski infektoitumiseen. Naiset ja nuoret työskentelevät ”riskiammateissa” muita useammin. Riskiammattien osuus on suurin Espanjassa, 56 % ja pienin Luxemburgissa, 39 %. Suomessa osuus on jonkin verran alle puolet, mikä on keskimääräistä vähemmän.

Kaikkein optimistisimpien arvioiden mukaan tehokkaan ja laajasti saatavilla olevan rokotteen aikaansaamiseen kuluu 12–18 kuukautta.

Miten tästä eteenpäin?

OECD:n päätelmät siitä, miten nyt päästään eteenpäin, koostuvat useista osista. Päällisin puolin suositukset eivät näyttäisi tarjoavan suomalaisesta näkökulmasta kovinkaan paljon kiinnostavaa uutta, mutta politiikan muotoilun ja rajausten yksityiskohdissa voi olla paljonkin opittavaa. Listaus koostuu työntekijöiden turvallisuudesta, jota edistää mm. etätö ja työturvallisuuskäytännöt. Riittävän palkallisen sairausajan turvaaminen on myös tärkeää. Niille työntekijöille, joilla on hoivavelvoitteita, tulisi tarjota tukea, esimerkiksi työaikajoustoja.

Lyhyen työajan ohjelmissa, joihin meikäläisen lomautusjärjestelmäkin voidaan laskea, OECD korostaa työnantajille insentiivejä irtautua näistä tuista ja työntekijöille tukea siirtymiseen elinkelpoisempiin töihin. Tukiajat ovat

myös joissain maissa pitkiä. Tämä voi vaikeuttaa elpymistä, jossa tarvitaan työpaikkojen uudelleenallokaatiota elinkelpoisiin ja tuottaviin yrityksiin. OECD kiinnittää huomiota myös työnantajien väärinkäyttöksiin. Nämä aspektit eivät ole olleet Suomen lomautusjärjestelmästä käydyssä keskustelussa juuri mitenkään esillä, vaikka OECD on aiemmin nostanut esille Suomen lomautusjärjestelmän edullisuuden työnantajille. Esimerkiksi Britanniassa kulut työnantajalle kasvavat sitä mukaa kun lomautus jatkuu.

Tulotuen varmistaminen voi tapahtua useiden eri järjestelmien kautta, etenkin työttömyysturvajärjestelmien, vähimmäistulojärjestelmien tai muiden tulonsiirtojen kautta. Avainkysymys on, voivatko avokätisemmät etuudet heikentäänsään työnhaun insentiivejä tuottaa heikomman työmarkkinatuloksen ja viivästyttää elpymistä? Kuitenkin, kun työmarkkinat ovat heikot, on kokonaistyöttömyys vähemmän herkkä etuuksien avokätisyydelle. Yleisesti on tärkeää säilyttää vahva yhteys etuuksien ja aktiivisen työnhaun välillä. Etuuksien muuttaminen on huomattavan paljon helpompaa ja nopeampaa kuin esimerkiksi julkisen työvoimapalvelun henkilöstömäärän lisääminen. Tärkeää on myös turvata yrittäjille pääsy etuuksille.

Julkisia työvoimapalveluja ja koulutusta suositellaan laajennettavaksi. Nuoret ansaitsevat erityistä huomiota. Tehokkaita aktiivisen työvoimapolitiikan ohjelmia tulisi skaalata ylöspäin, edistää liikkuvuutta ja parantaa yhteensovituksen laatua. Erityisesti esille nostetaan työnhaun tuki ja neuvonta. Ajallisesti rajattujen rekrytointitukien käyttö on myös yksi mahdollisuus. Julkisen työvoimapalvelun digitalisointia ja henkilöstön etätöitä tulisi edistää.

Nuorille voi koitua pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia kriisistä ja sen rajaamista mahdollisuuksista. Nuorille OECD:n toimintasuunnitelma vuodelta 2013 korostaa neuvontaa, työnhaun tukea, yrittäjyysohjelmia ja heikossa asemassa oleville nuorille intensiivistä tukea. Online- ja virtuaalisten oppimislustojen käyttöä tulisi lisätä myös ammatillisessa koulutuksessa.

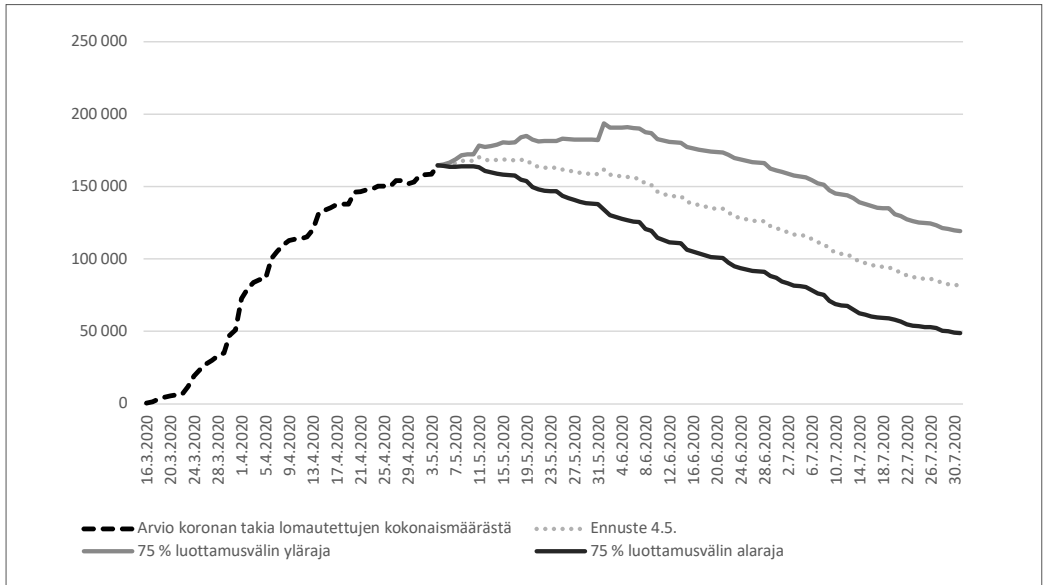
Eräs kaikkein hyödyllisimmistä kriisin työmarkkina-aspekteja tarkastelevan luvun havainnoista on esitetty sen päätteeksi: Poliittikatoimien sekoituksen, ajoituksen ja muotoilun heterogeenisuus maiden välillä antaa vahvan potentiaalin politiikka-arviointiin ja keskinäiseen oppimiseen.

Ja kuten asioita tuntevien tahojen lausunnoissa ja kirjoituksissa on viime aikoina ollut tapana todeta, myös OECD toteaa epävarmuuden työmarkkinoiden kehityksessä olevan suurta ja paljon riippuvan pandemian kehityksestä.

Oikaisu:

Työpoliittisen aikakauskirjan nro 2/2020 painetussa versiossa s. 60 julkaistiin Erno Mähösen katsausartikkelissa väärä kuvio 4. Ohessa katsauksen oikea kuvio 4. Pdf:ssä ja helpopolukuversiossa kuvio on oikein. Pahoittelemme virhettä.

Kuvio 4. Arvio koronakriisin vuoksi lomautettujen kokonaismäärästä sekä ennuste määrän kehityksestä 4.5.2020

English summaries

Active labor market policy and the employment rate

Antti Kauhanen, Dr. Sc. (Econ.), DrSc(Econ), Research Director, Etlä Economic Research, Professor, Jyväskylä University School of Business and Economics

This article considers the impact of active labor market policy on the employment rate. It reviews the literature on wage subsidies, training, and job search assistance. Particular attention is paid on the side effects of active labor market policies, such as the lock-in effect, substitution effect and displacement effect. Recent research concerning the implementation of active labor market policies is also reviewed.

The evaluation studies show that private sector wage subsidies have positive employment effects both in the short and long runs. Public sector wage subsidies do not have positive employment effect on any time frame. Research suggests that wage subsidies may have substantial displacement and substitution effects. Training programs have strong lock-in effects in the short run, but positive employment effects in the long run. Job search assistance has a positive employment effect especially in the short run but has also significant substitution effects.

The quantitative impact of active labor market policy on the employment of the treated is 5-12 percentage points a couple of years after the program end. The impact on the employment rate is smaller due to substitution and displacement effects.

Methodological challenges in the evaluation of employment implications - observations from recent evaluations

Juha Eskelinen, D.Sc. (Economics & Business Administration), Managing Director, Melkior Oy, and Researcher, Aalto University

Mikko Valtakari, Lic.Phil., Leading Specialist, Partner, MDI Public Ltd.

Decision-makers require timely information in their search for effective practices to boost employment. The need to support quick decision making creates challenges when evaluating the effect of trials and other initiatives. The actions typically focus on one region while the period reviewed is short and the group of participants (treatment group) is often small, complicating the statistical inference. Moreover, the targeted implications may only occur after long time lags. In addition, when several authorities are involved the data often becomes scattered and difficult to access. Finally, the register data regarding jobseekers and their employment can be unreliable due to system features and process problems. Decision-makers expect a proper comparison between the participants and a control group, but the results are often sensitive to the selection bias caused by job seeker motivation and other unknown factors.

The evaluator has to solve these result-inflating challenges. One such approach could be to combine the short-term measurable outcomes with the results of previous studies of the long-term impact of these services. When data on

individuals are not available macro-level indicators can be used. Estimating the optimistic-pessimistic case boundaries can help decision-makers when the data is unreliable. Quasi-experimental econometric methods combined with qualitative analysis of the actual process can provide tools to mitigate selection bias.

Most of the identified problems in quantitative evaluation can however be avoided if a rigorous evaluation framework is created well before the start of the action. Ideally, a well-designed continuous evaluation would help the trials and initiatives succeed from the beginning.

The New normal of the working life?

Harri Melin, Dr. Soc.Sc., Professor of Sociology, Tampere University

Tuuli Turja, Dr. Soc. Sc., Postdoctoral researcher, Tampere University

Oxana Krutova, Dr. Soc. Sc., Postdoctoral researcher, Tampere University

Due to corona pandemic, teleworking has increased rapidly all over the world. Employees have moved from the offices to work at home. This has meant that commuting between the home and the workplaces has decreased. Face to face interaction between the workmates has ended. New ways of supervision and new organizational practices have emerged. Work has moved from the offices to homes. Before the pandemic teleworking was possible mainly for experts and managers. Today

the number of people who are teleworking has increased dramatically. Statistics show that teleworking have been more common among employees with high education. Statistics also indicate that teleworking is more typical in the Southern Finland compared with the other regions of the country. Previous studies have shown that those employees who were teleworking in the year 2018 experienced their work less strenuous than those who were not teleworking. However, our homes are not designed for wage work. Only very few have a home with a special workroom, which is equipped with computer and internet connections. In the current situation telework means that employees must take care of their work duties and their homework – cooking, childcare ect. – at the same time. This does not fit into the model of comfy teleworking. Previous research has shown that telework has increased both productivity and work well-being. Now we are faced with a situation where telework is in many cases the only option. In the future we should think carefully that what will be the long-term consequences of wide teleworking at societal, organizational and individual level. What will happen with work well-being? Will the authority and power relations at work change? What will happen to social relations in our everyday life when almost everyone is teleworking?

Kuvioiden luettelo	sivu	List of charts	Page
1. Työvoima ja työvoimaosuudet	5*	1. Labour force and labour force participation rates.....	5*
2. Työvoimaosuudet sukupuolen mukaan ..	5*	2. Labour force participation rates by sex...	5*
3. Työlliset ja työllisyysasteet	6*	3. Employed persons and employment rates.	6*
4. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan	6*	4. Employment rates by sex	6*
5. Työllisyysasteet ELY-keskuksittain	7*	5. Employment rates by administrative district.....	7*
6. Työlliset toimialoittain	8*	6. Employed persons by industry	8*
7. Työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan	9*	7. Unemployment rates by Labour Force Survey	9*
8. Työttömät työvoimatutkimuksen sekä työnvälitystilaston mukaan. Kausipuhdistetut neljännesvuosiluvut.....	9*	8. Unemployed persons according to the Labour Force Survey and Employment Service Statistics. Seasonally adjusted quarterly figures	9*
9. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain	10*	9. Unemployed persons seeking work at the Employment Service. Original monthly figures	10*
10. Työttömät työvoimatutkimuksen mukaan kuukausittain	10*	10. Unemployed persons according to the Labour Force Survey. Original monthly figures	10*
11. Työttömät työnhakijat ja avoimet paikat työnvälityksessä kuukausittain ja kausitasoitettuina	11*	11. Unemployed persons seeking work and unfilled vacancies at the Employment Service, orig. monthly figures and seasonally adjusted fig.....	11*
12. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain sukupuolen mukaan.....	11*	12. Unemployed persons seeking work at the Employment Service by sex, monthly figures	11*
13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ikäryhmittäin, neljännesvuosittain.....	12*	13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age, quart.fig.	12*
14. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan, kesto viikkoina	12*	14. Unemployed persons seeking jobs at the Employment Service by duration of unemployment (in weeks)	12*
15. Kuukauden uudet työnhakijat ja uudet työttömät työnvälityksessä neljännesvuosittain	13*	15. New jobseekers and new unemployed during a month at the Employment Service, quarterly figures	13*
16. Avoimet työpaikat kuukauden aikana sekä näistä uudet avoimet työpaikat työnvälityksessä neljännesvuosittain	13*	16. Vacancies during a month and of these new vacancies at the Employment Service, quarterly figures	13*
17. Palveluissa olevat	14*	17. Participants in different services	14*
18. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueet	15*	18. Administrative districts of Ministry of Economic Affairs and Employment	15*
19. Työttömyysasteet ELY-keskusalueittain vuonna 2019, työvoimatutkimuksen mukaan	16*	19. Unemployment rates by administrative districts in the year 2019, according to the Labour Force Survey.....	16*

Taulukoiden luettelo	Sivu	List of tables	Page
VÄESTÖ JA TYÖVOIMA		POPULATION AND LABOUR FORCE	
1. 15–74-vuotias väestö iän ja sukupuolen mukaan	18*	1. Population from 15 to 74 years by age and sex	18*
2. 15–74-vuotias väestö työvoimaan kuulumisen mukaan	19*	2. Population from 15 to 74 years by activity	19*
3. Työvoima iän ja sukupuolen mukaan	20*	3. Labour force by age and sex	20*
4. Työvoimaosuudet iän ja sukupuolen mukaan	21*	4. Labour force participation by age and sex	21*
TYÖLLISET		EMPLOYED PERSONS	
5. Työlliset toimialoittain, molemmat sukupuolet (supistettu luokitus)	22*	5. Employed persons by industry, both sexes (condensed classification)	22*
6. Työlliset toimialoittain, miehet (supistettu luokitus)	23*	6. Employed persons by industry, males (condensed classification)	23*
7. Työlliset toimialoittain, naiset (supistettu luokitus)	24*	7. Employed persons by industry, females (condensed classification)	24*
8. Työlliset toimialoittain	25*	8. Employed persons by industry	25*
9. Työlliset ammattiaseman mukaan	27*	9. Employed persons by industrial status ..	27*
10. Työlliset normaalin työajan mukaan	28*	10. Employed persons by normal hours of work	28*
TYÖTTÖMYYS		UNEMPLOYMENT	
11. Työttömyys ja työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan	29*	11. Unemployment and unemployment rates according to the Labour Force Survey	29*
12. Työttömyysasteet iän ja sukupuolen mukaan, työvoimatutkimuksen perusteella ..	30*	12. Unemployment rates by age and sex according to the Labour Force Survey ...	30*
13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä sukupuolen mukaan sekä lomautetut ja lyhennetyllä työviikolla olevat	31*	13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by sex, and persons laid off and on reduced working week.....	31*
14. Työttömät työnhakijat iän ja sukupuolen mukaan	32*	14. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age and sex	32*
15. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ammateittain	33*	15. Unemployed jobseekers at the Employment Service by occupation.....	33*
16. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan	36*	16. Unemployed jobseekers at the Employment Service by duration of unemployment.....	36*
17. Päättyneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto iän ja sukupuolen mukaan	37*	17. Average duration of the completed spells of unemployment by age and sex	37*

TYÖNVÄLITYSTOIMINTA

Sivu

18. Avoimet työpaikat työnvälityksessä
ammateittain..... 38*
19. Työnvälitystoiminta: työnhakijat.....41*
20. Työnvälitystoiminta: avoimet työpaikat...42*

TYÖVOIMAPOLITIikka

21. Palveluissa olevat 43*
22. Työvoimakoulutus 44*
23. Työttömien toimeentuloturva..... 45*

KANSAINVÄLISTÄ TILASTOA

24. Siirtolaisuus..... 46*
25. Työttömyysasteet eräissä OECD-maissa.. 47*

ALUEELLISET TAULUKOT

26. Työvoima ELY-keskusalueittain 48*
27. Työlliset ELY-keskusalueittain 49*
28. Työllisyysasteet ELY-keskusalueittain
työvoimatutkimuksen perusteella 50*
29. Avoimet työpaikat työnvälityksessä
ELY-keskusalueittain 51*
30. Työttömyysasteet ELY-keskusalueittain
työvoimatutkimuksen perusteella 53*
31. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä
ELY-keskusalueittain 54*
32. Työttömyyden kesto keskimäärin
ELY-keskusalueittain 56*
33. Yli vuoden työttömänä olleiden osuus
kaikista työttömistä
ELY-keskusalueittain 57*

EMPLOYMENT SERVICE,

Page

18. Vacancies at the Employment Service
by occupation 38*
19. Employment Service: jobseekers.....41*
20. Employment Service: vacancies..... 42*

LABOUR MARKET POLICY

21. Participants in different services 43*
22. Labour market training..... 44*
23. Unemployment security 45*

INTERNATIONAL STATISTICS

24. Migrations to and from Finland..... 46*
25. Unemployment rates in some OECD
countries..... 47*

TABLES BY DISTRICT

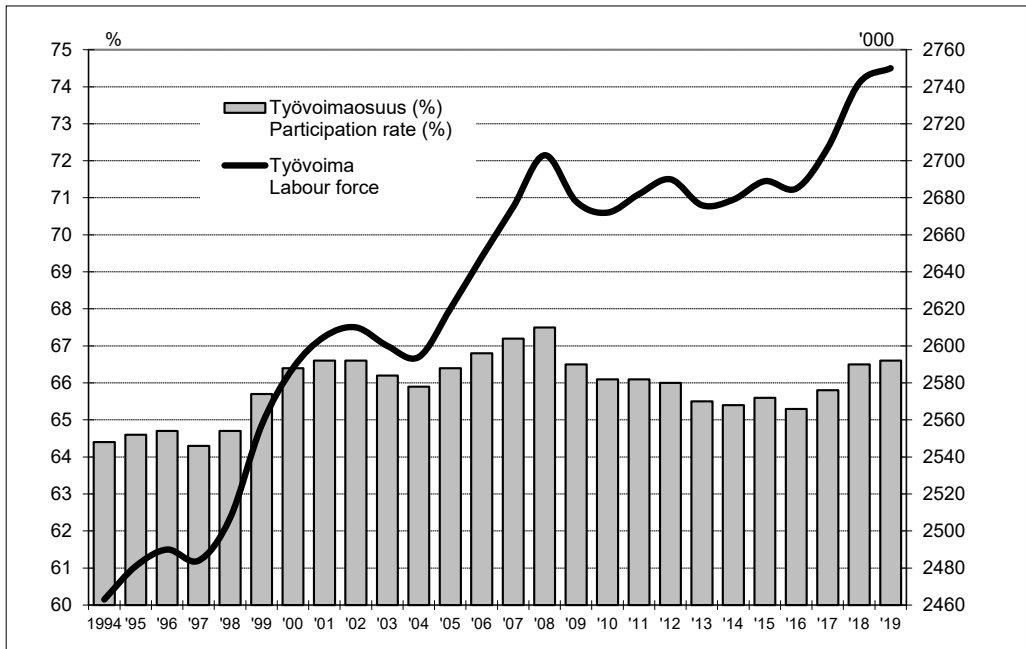
26. Labour force by administrative district .. 48*
27. Employed persons by administrative
district..... 49*
28. Employment rates by administrative
district according to the Labour Force
Survey 50*
29. Vacancies at the Employment Service
by administrative district 51*
30. Unemployment rates by administrative
district according to the Labour Force
Survey 53*
31. Unemployed jobseekers at the
Employment Service by administrative
district..... 54*
32. The average duration of unemployment
by administrative district 56*
33. Jobseekers unemployed over a year,
proportion of all unemployed, by
administrative district..... 57*

Kuviot

Figures

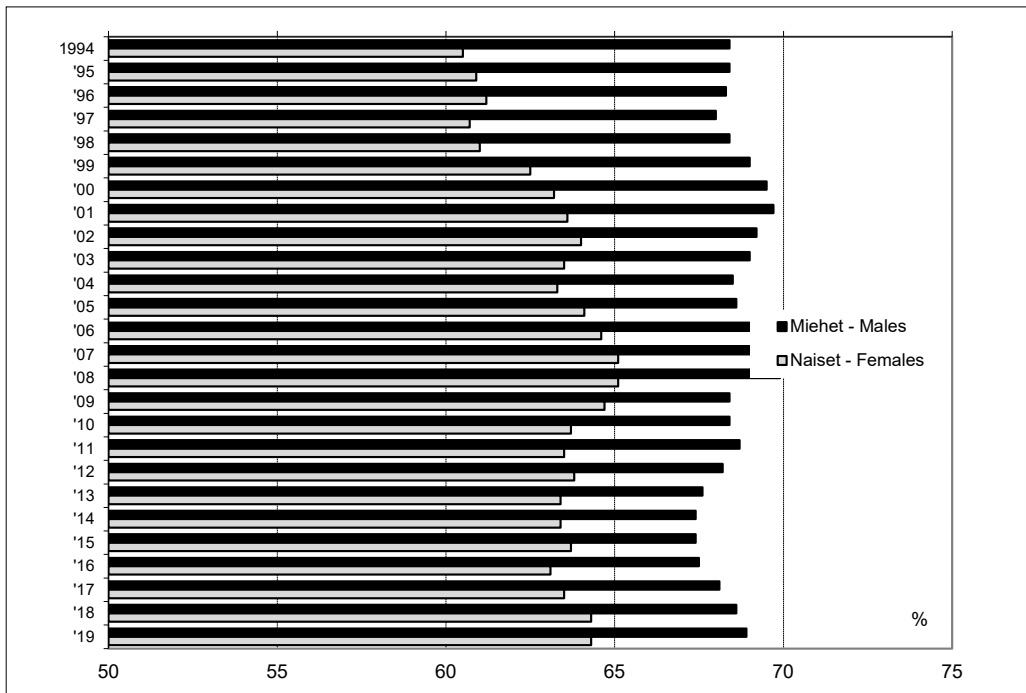
Kuvio 1. Työvoima ja työvoimaosuudet

Chart 1. Labour force and labour force participation rates

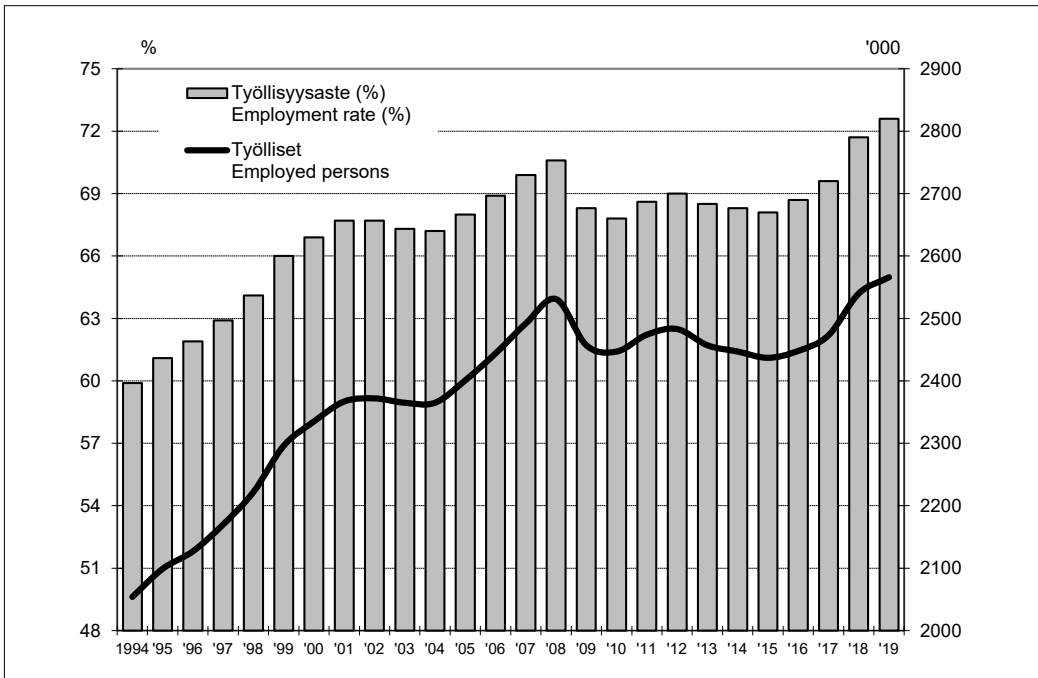
Kuvio 2. Työvoimaosuudet sukupuolen mukaan

Chart 2. Labour force participation rates by sex

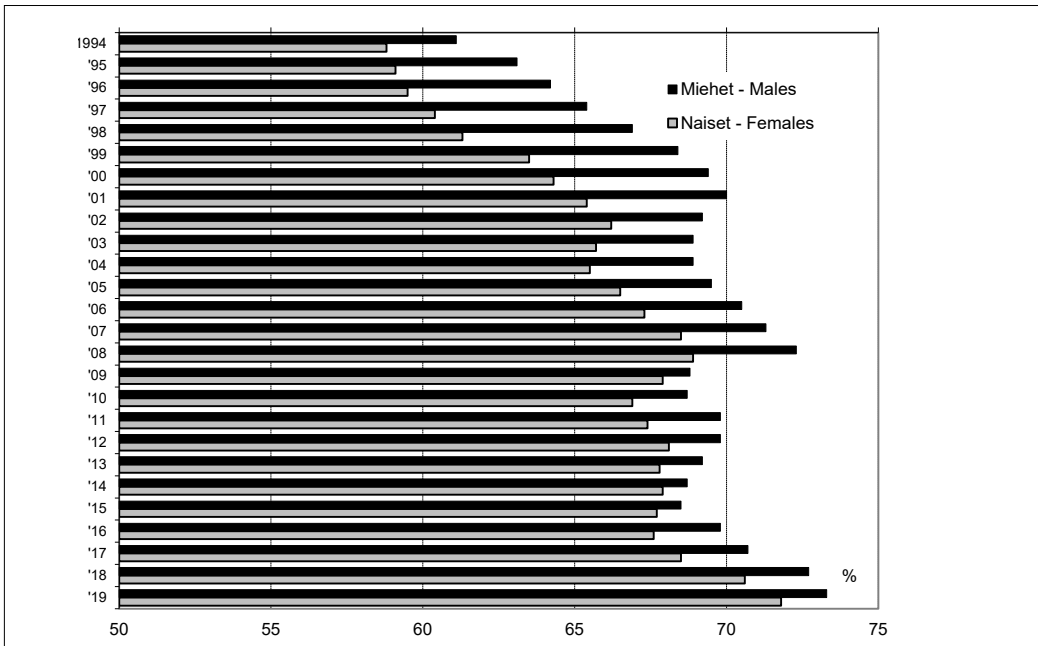

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

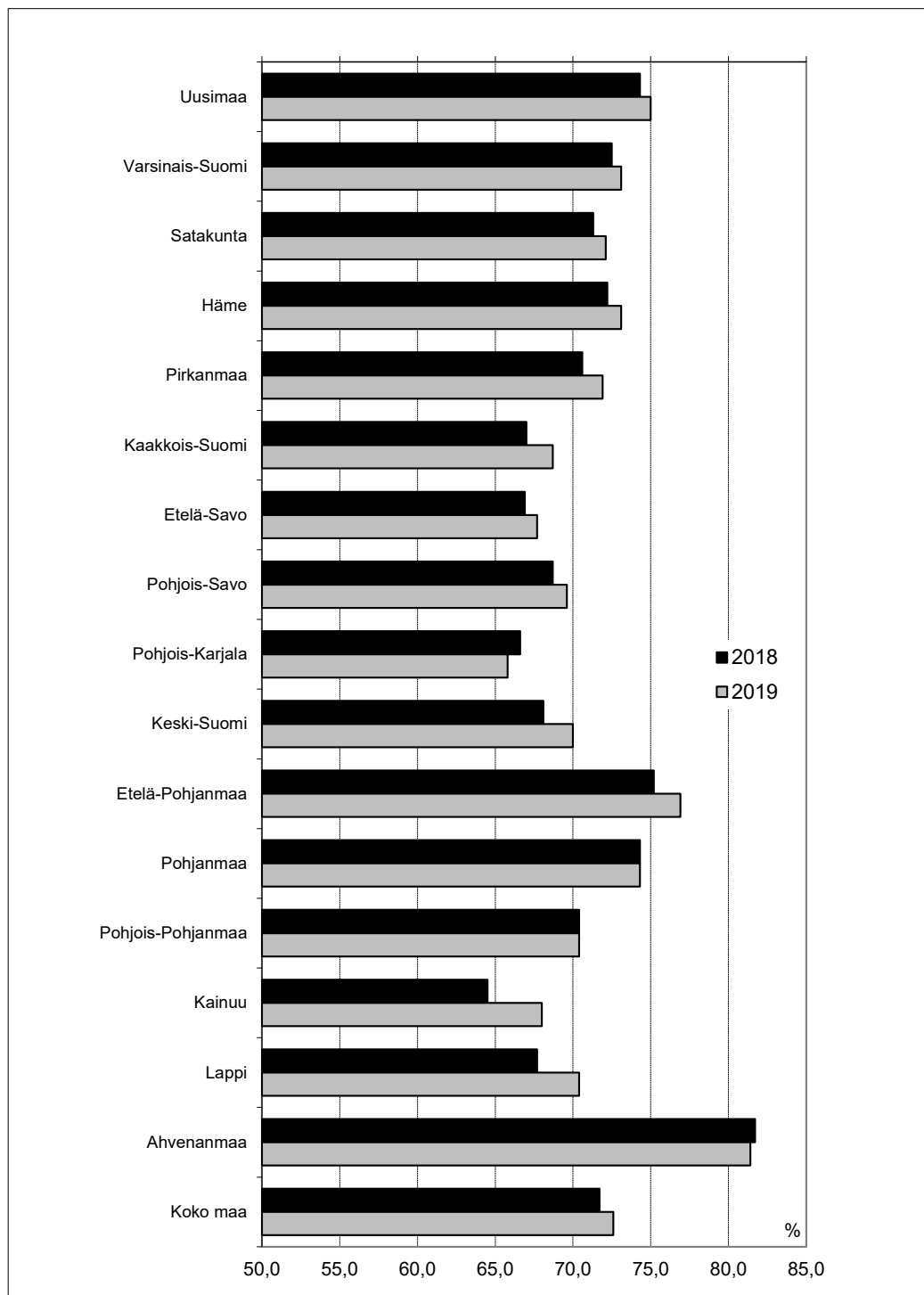
Kuvio 3. Työlliset ja työllisyysasteet
Chart 3. Employed persons and employment rates

Kuvio 4. Työllisyysasteet sukupuolen mukaan
Chart 4. Employment rates by sex

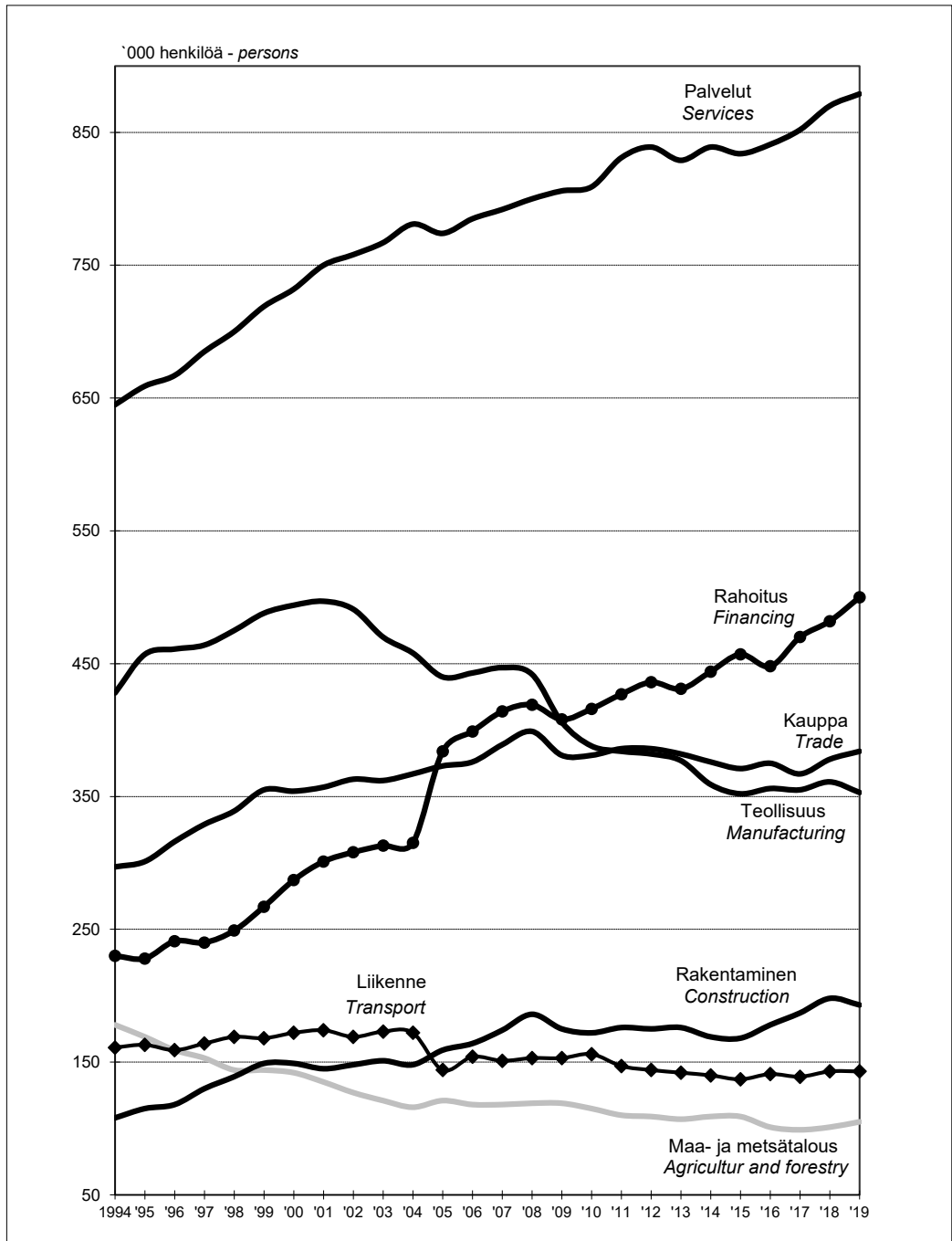

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 5. Työllisyysasteet ELY-keskuksittain**Chart 5.** Employment rates by administrative district

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Kuvio 6. Työlliset toimialoittain
Chart 6. Employed persons by industry

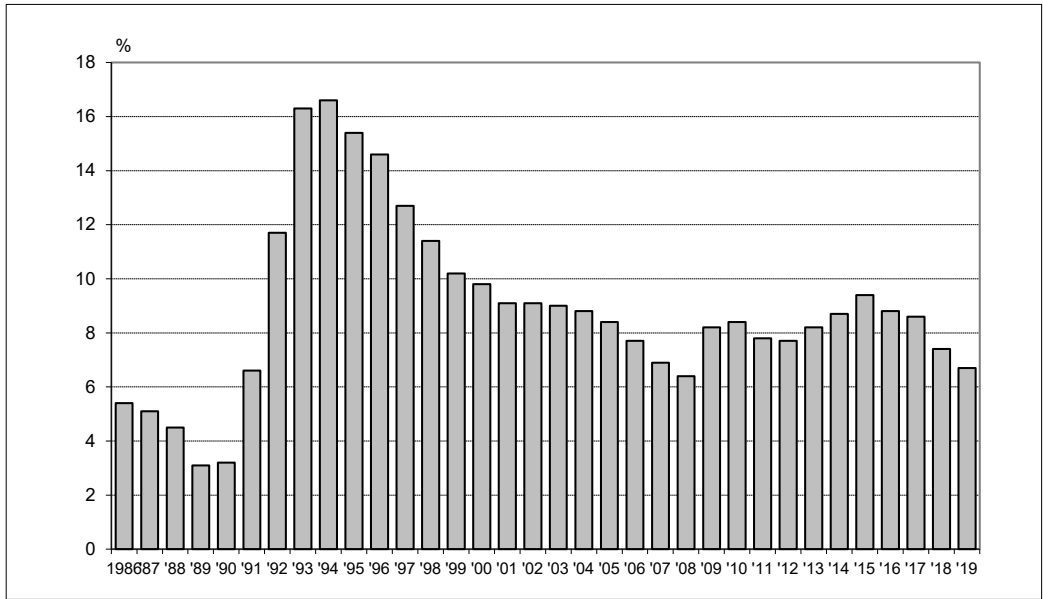

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Vuodesta 2005 lähtien uuden TOL2008 toimialaluokituksen mukaan, joka aiheuttaa tasamuutoksen.
 From 2005 based on new TOL2008 industrial classification which cause break in series.

Kuvio 7. Työttömyysasteet työvoimatutkimuksen mukaan. Vuodesta 1989 alkaen ILO/EU-määritelmän mukaan

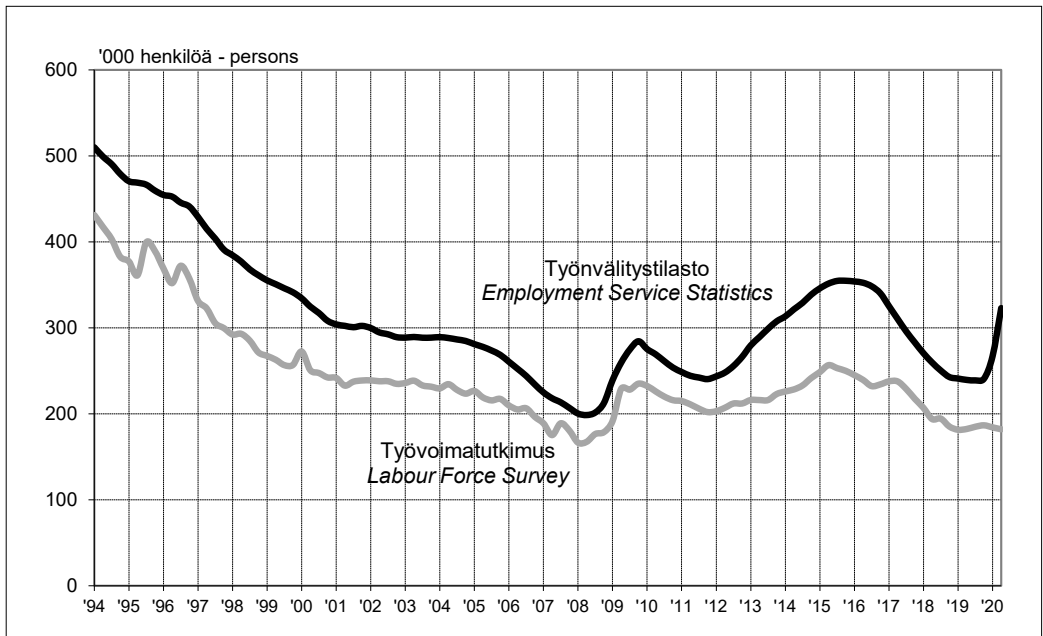
Chart 7. Unemployment rates by Labour Force Survey. From 1989, according to ILO/EU definition

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus – Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

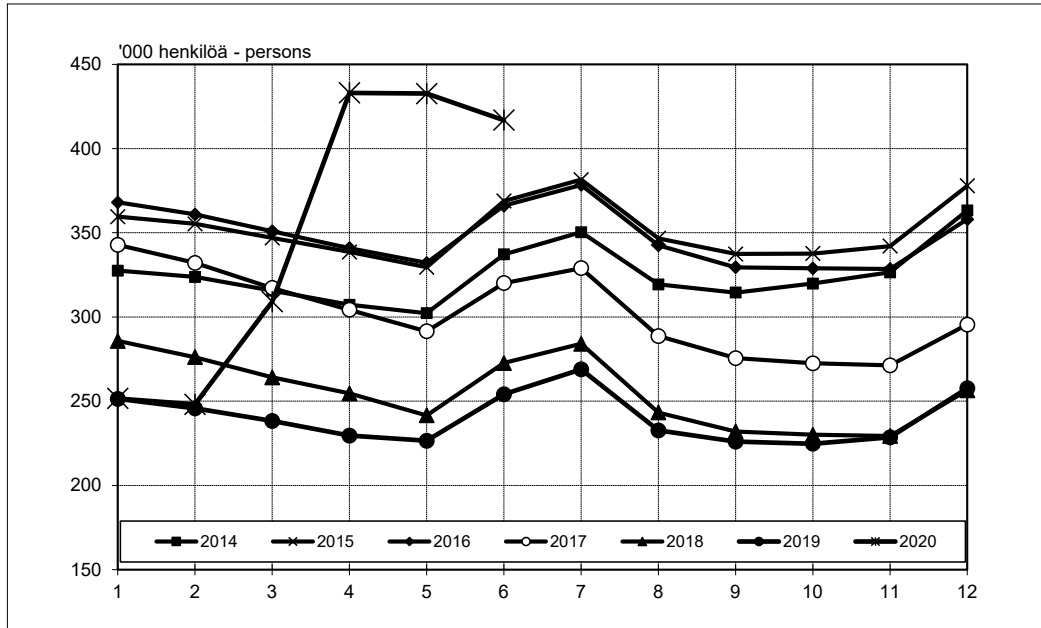
Kuvio 8. Työttömät työvoimatutkimuksen sekä työnvälitystilaston mukaan. Kausipuhdistetut neljännesvuosiluvut

Chart 8. Unemployed persons according to the Labour Force Survey and according to the Employment Service Statistics. Seasonally adjusted quarterly figures

Kuvio 9. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain

Chart 9. Unemployed persons seeking work at the Employment Service. Original monthly figures

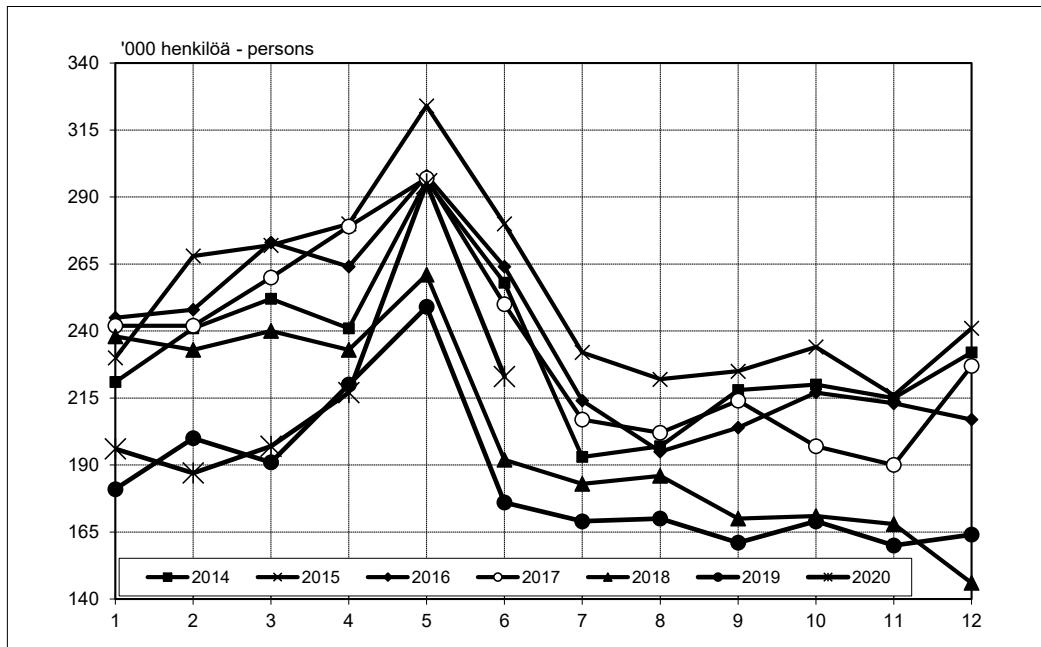

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 10. Työttömät työvoimatutkimuksen mukaan kuukausittain

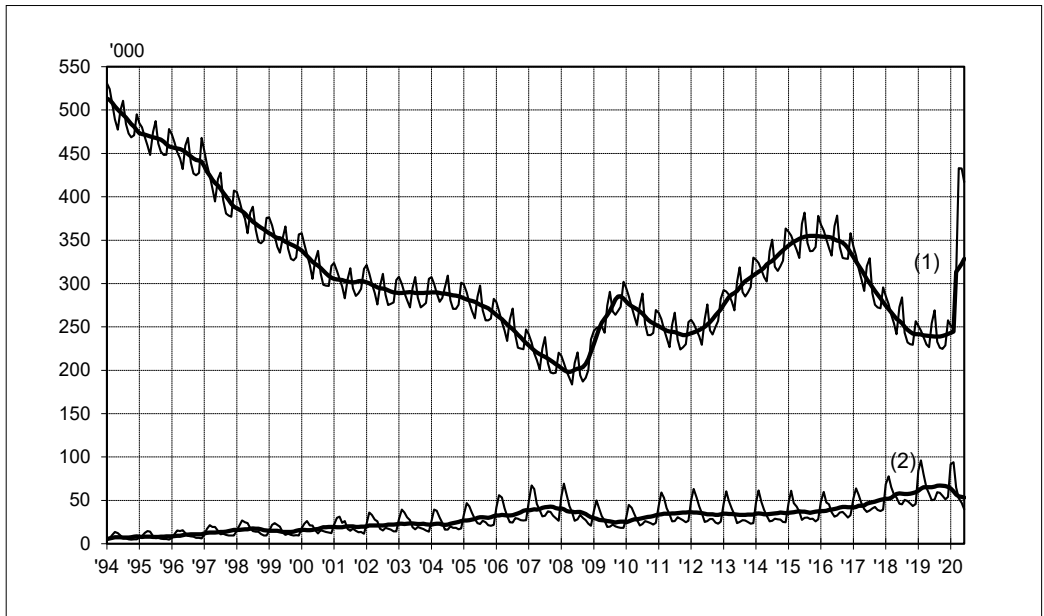
Chart 10. Unemployed persons according to the Labour Force Survey. Original monthly figures

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

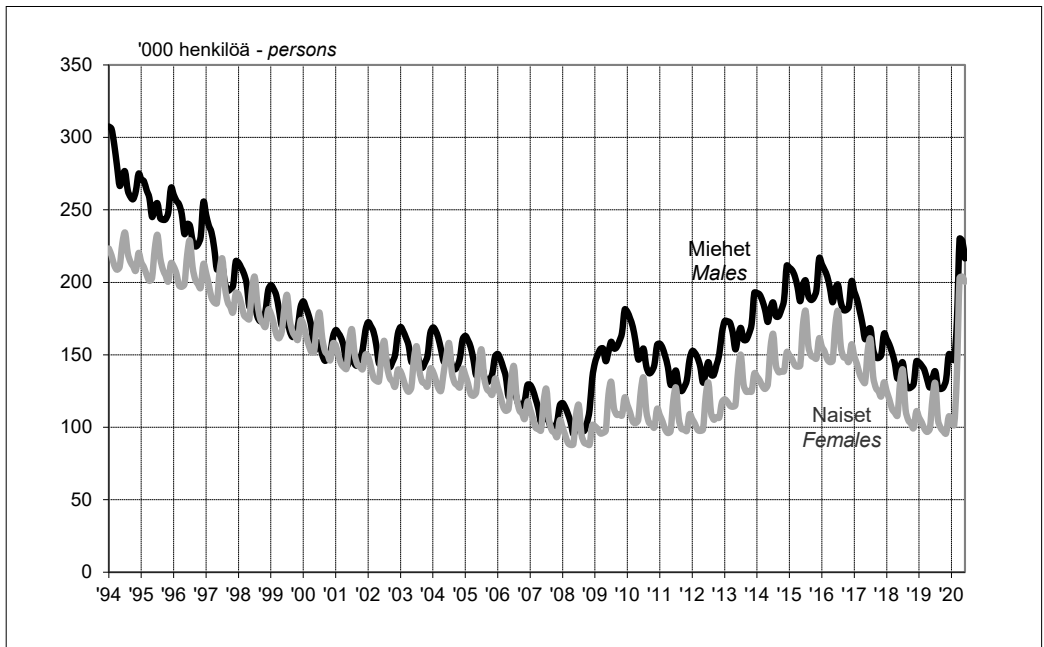
Kuvio 11. Työttömät työnhakijat (1) ja avoimet työpaikat (2) työnvälityksessä kuukausittain ja kausitasoitettuina

Chart 11. Unemployed persons seeking work (1) and unfilled vacancies (2) at the Employment Service, original monthly figures and seasonally adjusted figures

Kuvio 12. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä kuukausittain sukupuolen mukaan

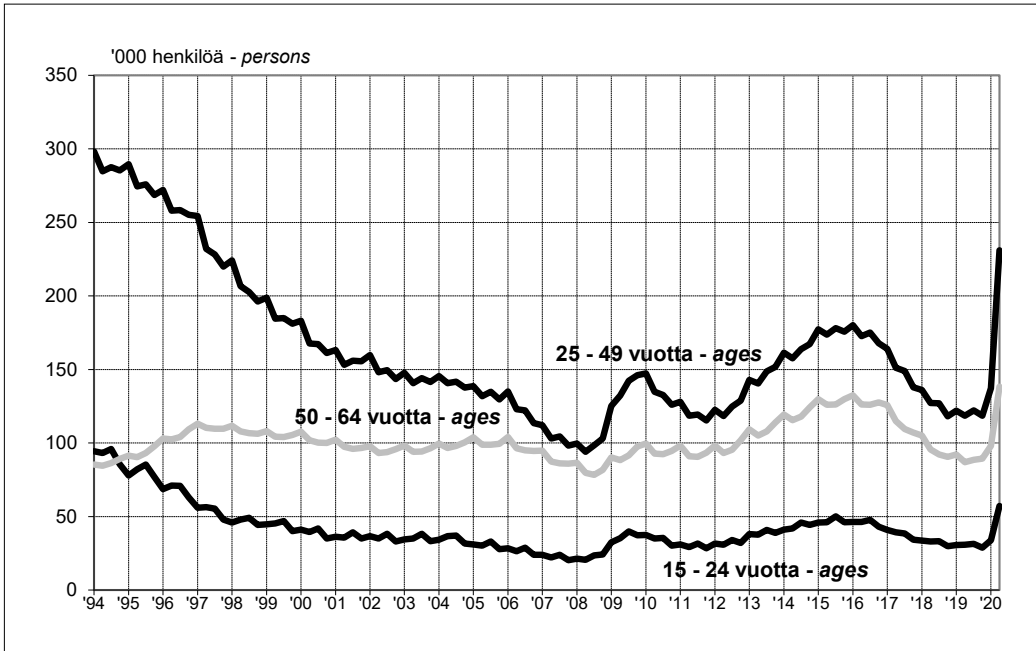
Chart 12. Unemployed persons seeking work at the Employment Service by sex, monthly figures

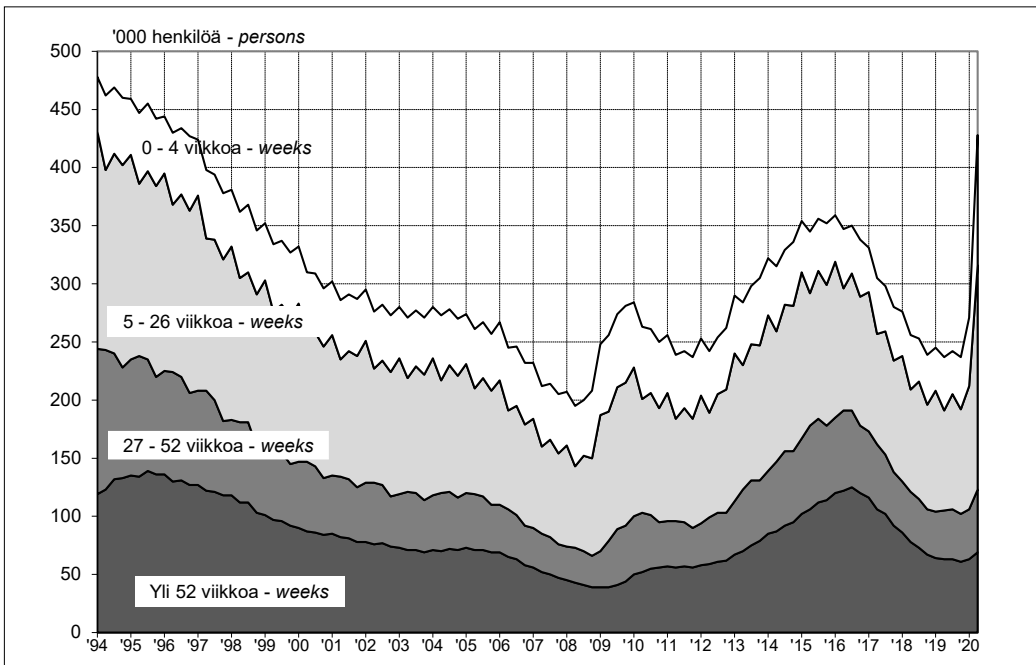
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 13. Työttömät työnhakijat työnvälityksessä ikäryhmittäin, neljännesvuosittain
Chart 13. Unemployed jobseekers at the Employment Service by age, quarterly figures

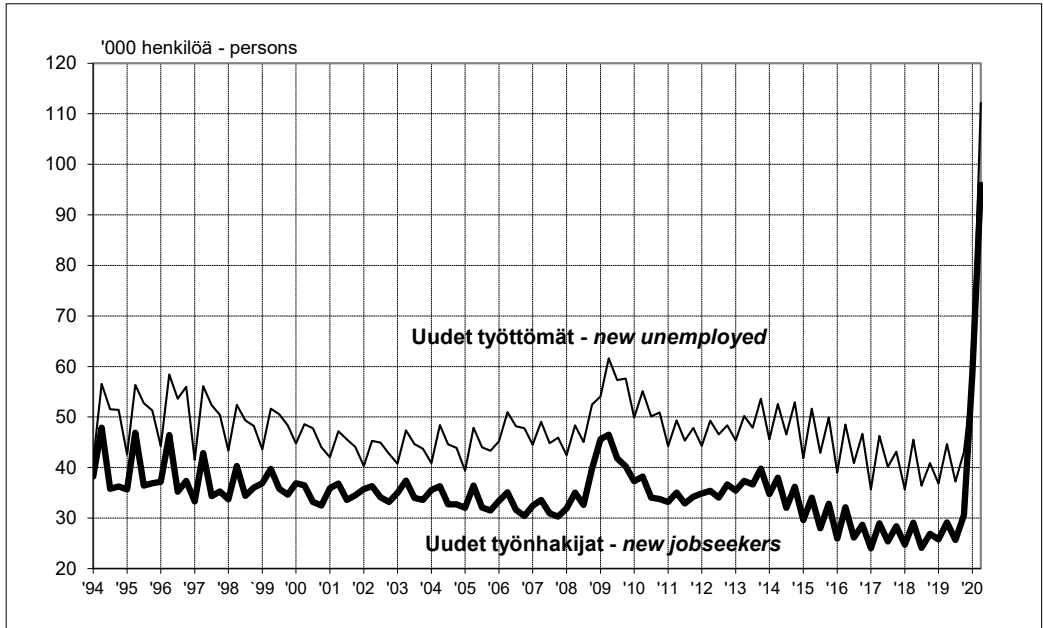
Kuvio 14. Työttömät työnhakijat työttömyyden keston mukaan, kesto viikkoina
Chart 14. Unemployed persons seeking jobs at the Employment Service by duration of unemployment, duration in weeks

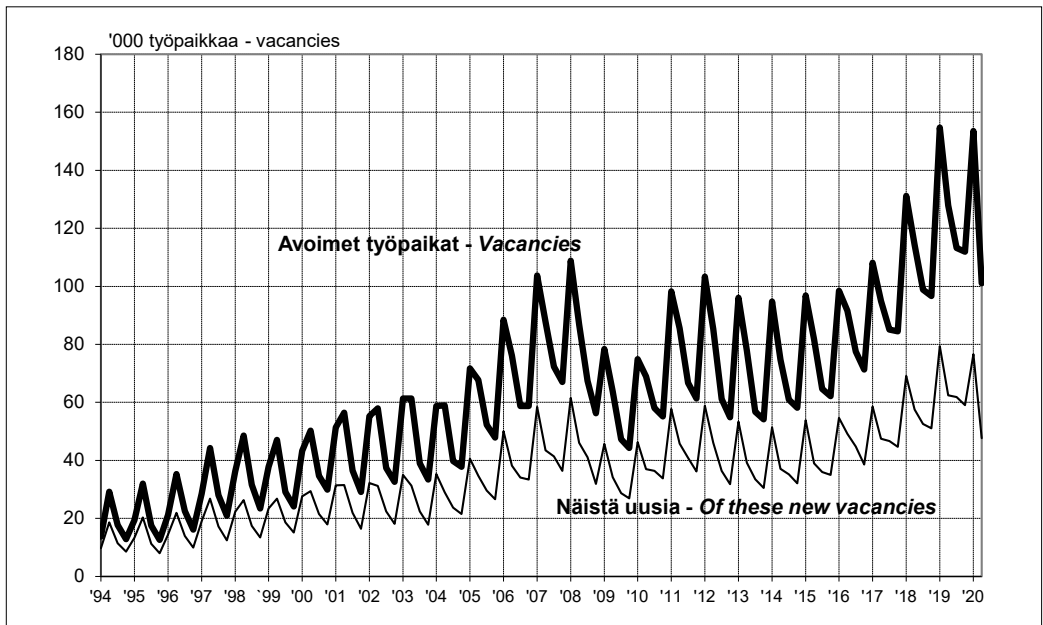
Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 15. Kuukauden uudet työnhakijat ja uudet työttömät työnvälityksessä neljännesvuosittain
Chart 15. New jobseekers and new unemployed during a month at the Employment Service, quarterly figures

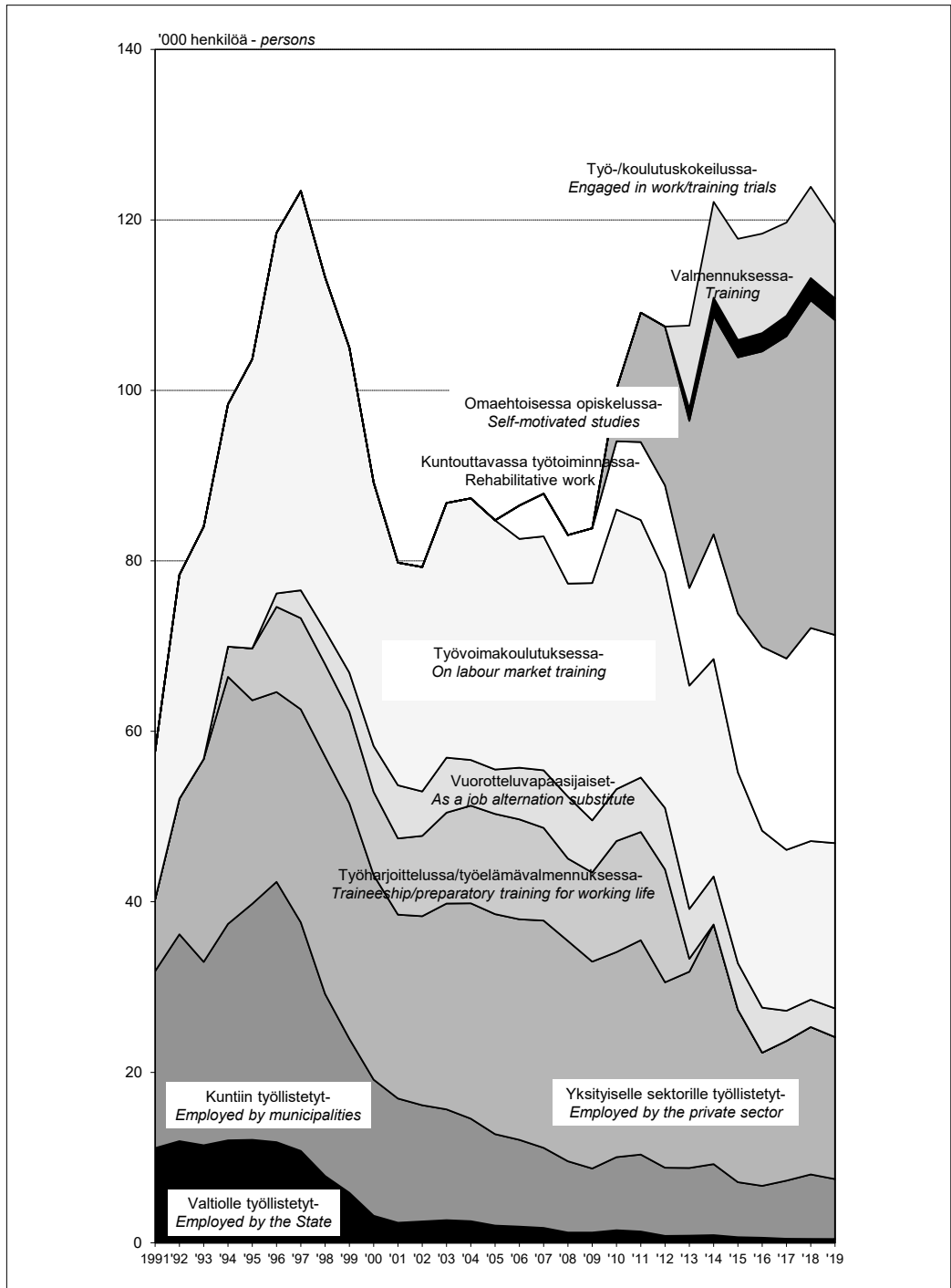

Kuvio 16. Avoimet työpaikat kuukauden aikana sekä näistä uudet avoimet työpaikat työnvälityksessä neljännesvuosittain
Chart 16. Vacancies during a month and of these new vacancies at the Employment Service, quarterly figures

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

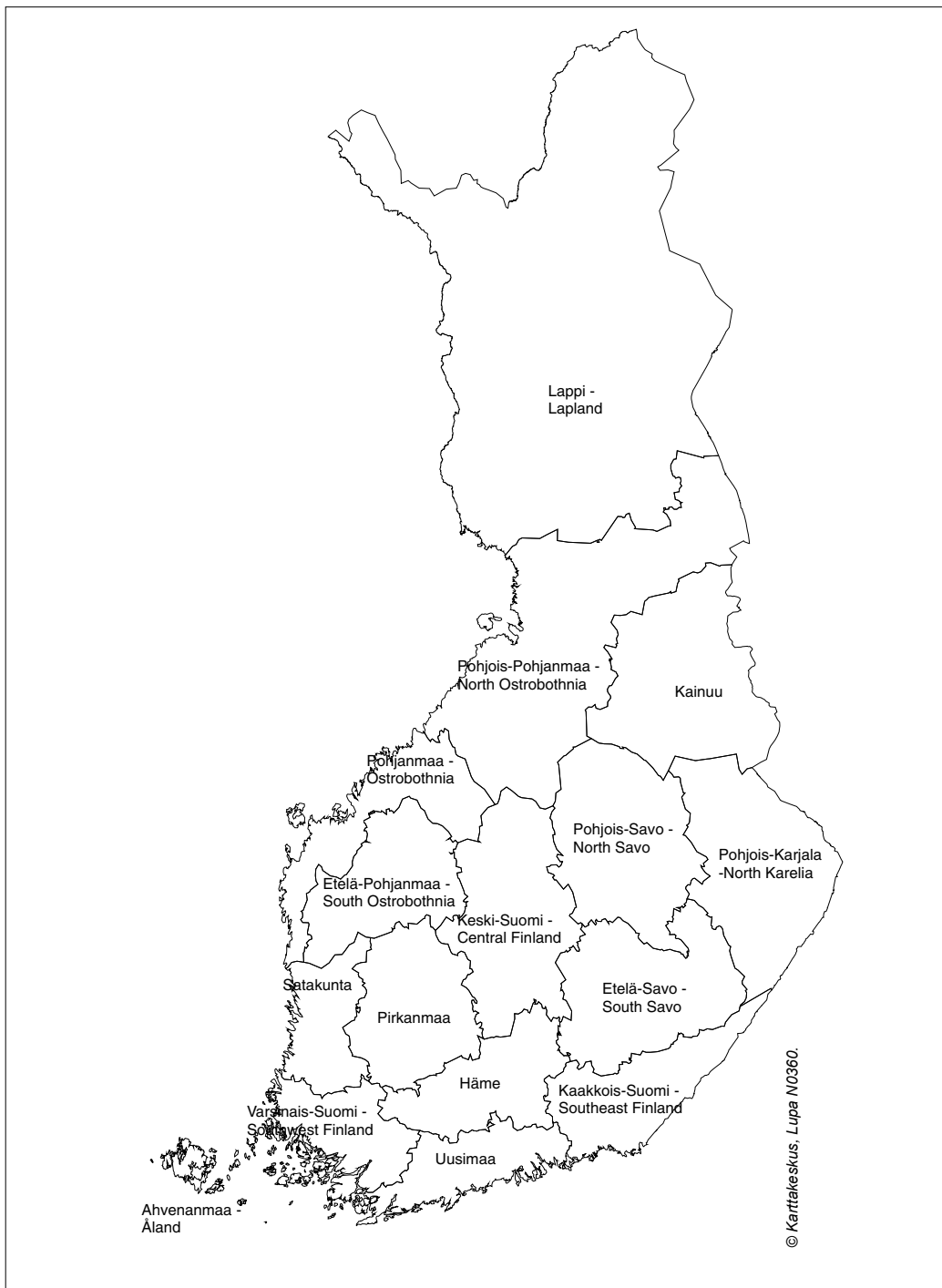
Kuvio 17. Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevat**Chart 17.** Number of persons participating services included in the activation rate

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

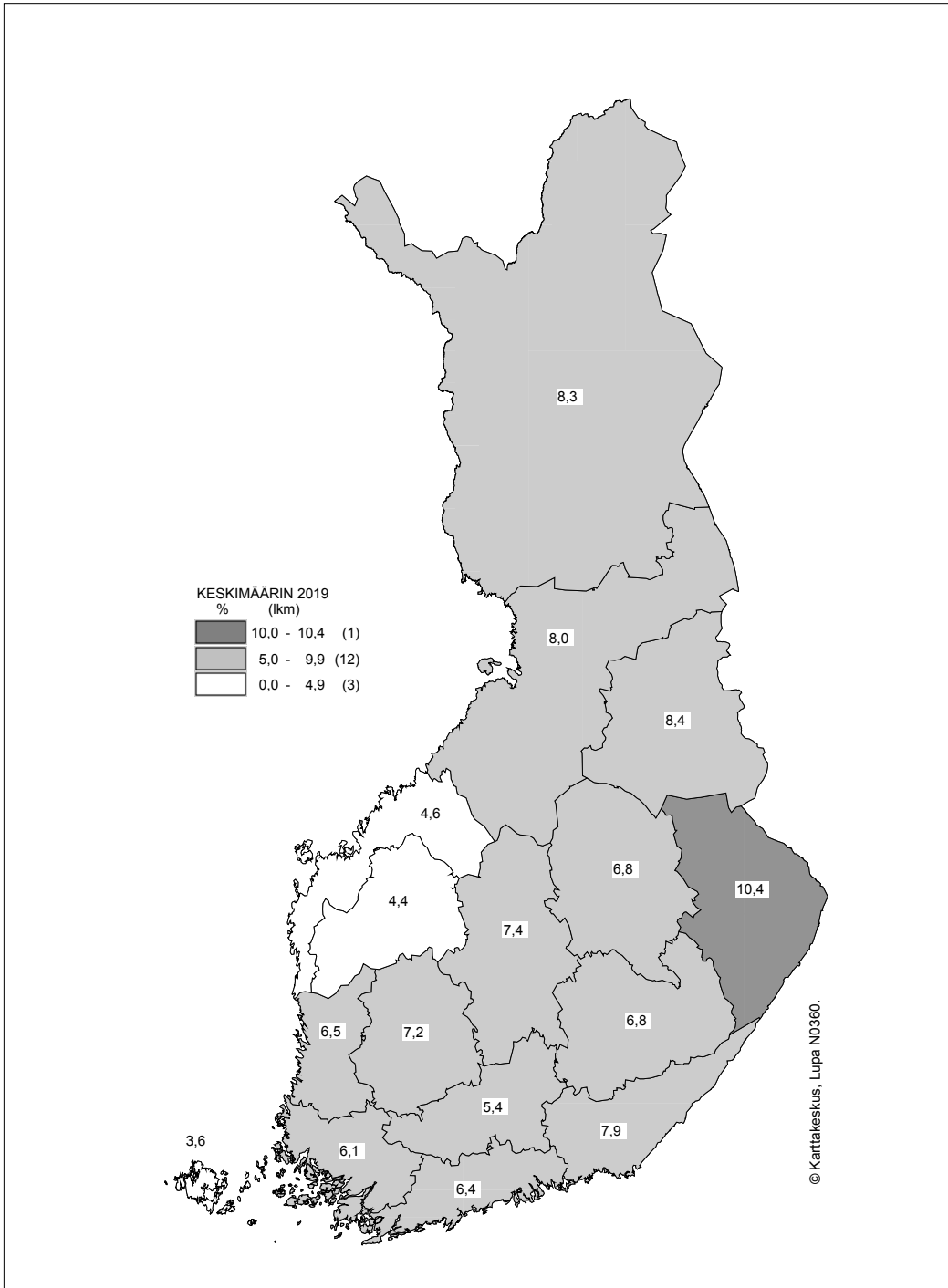
Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Kuvio 18. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueet

Chart 18. Administrative districts of Ministry of Economic Affairs and Employment

Kuvio 19. Työttömyysasteet elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalueittain vuonna 2019
Chart 19. Unemployment rates by administrative districts in the year 2019

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

Taulukot

Tables

1. 15 - 74-VUOTIAS VÄESTÖ IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
POPULATION FROM 15 TO 74 YEARS BY AGE AND SEX

Vuosi ja neljännes	Ikä - Age											Yhteensä	
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-74		
Year and quarter	1 000 henkilöä - persons											Total	
Molemmat sukupuolet - Both sexes													
1998	329	322	314	372	380	394	417	387	280	246	437	3 878	
1999	331	327	305	364	381	389	408	412	283	255	435	3 890	
2000	332	328	305	353	380	385	402	432	288	261	436	3 901	
2001	331	326	309	341	378	380	399	425	317	265	437	3 909	
2002	326	326	315	329	375	378	396	418	343	272	439	3 918	
2003	322	329	324	315	371	378	390	410	377	269	442	3 926	
2004	318	332	329	307	363	380	385	401	401	272	447	3 935	
2005	319	333	331	307	353	379	381	395	421	276	452	3 948	
2006	323	333	331	312	342	377	377	392	414	305	456	3 963	
2007	328	330	332	319	331	375	375	390	407	330	464	3 981	
2008	327	326	337	320	318	372	370	384	400	362	468	4 004	
2009	334	324	342	336	311	364	378	380	391	386	478	4 025	
2010	334	326	345	339	312	355	378	376	386	405	488	4 043	
2011	330	330	346	339	317	345	377	373	384	399	520	4 059	
2012	325	336	343	342	325	334	375	371	381	393	550	4 075	
2013	317	341	340	348	335	321	371	373	377	386	578	4 087	
2014	310	342	339	353	342	315	365	375	372	378	604	4 095	
2015	304	341	341	356	345	316	355	375	370	373	626	4 102	
2016	300	337	344	357	346	321	345	374	367	372	647	4 109	
2017	297	332	350	355	348	328	335	372	365	370	663	4 114	
2018	296	324	355	352	353	338	322	368	367	365	686	4 124	
2019	296	317	356	350	358	345	315	361	369	361	700	4 128	
2019	I	296	320	355	351	357	343	316	364	369	362	694	4 127
	II	296	318	355	350	357	344	314	362	369	361	698	4 125
	III	296	316	356	350	358	345	314	360	369	361	702	4 128
	IV	296	315	356	350	360	346	314	358	369	360	706	4 131
2020	I	297	313	356	351	361	347	315	355	369	359	708	4 131
	II	297	312	355	352	362	347	315	353	369	359	713	4 134
Miehet - Male													
1998	167	166	162	188	194	200	215	192	138	118	188	1 927	
1999	169	168	158	183	192	200	211	204	141	120	189	1 935	
2000	171	166	157	179	194	195	207	214	141	127	192	1 942	
2001	170	166	162	170	196	189	202	214	154	131	193	1 948	
2002	167	167	163	165	187	195	198	213	166	136	195	1 954	
2003	163	170	170	156	184	193	190	206	201	131	202	1 965	
2004	165	169	173	154	180	192	190	200	210	135	205	1 972	
2005	168	168	173	156	172	194	189	198	208	148	208	1 981	
2006	172	164	173	161	169	190	192	192	206	159	213	1 990	
2007	173	164	175	167	165	186	190	192	201	176	215	2 003	
2008	169	168	176	172	158	185	191	189	196	188	220	2 014	
2009	167	171	179	172	155	184	191	188	192	198	227	2 024	
2010	167	170	182	170	162	176	190	187	191	195	243	2 032	
2011	164	174	176	176	167	170	189	186	186	186	258	2 041	
2012	159	178	177	177	168	167	189	185	182	193	272	2 047	
2013	155	178	176	179	171	165	186	187	184	186	285	2 052	
2014	154	175	174	183	179	160	177	191	182	184	297	2 056	
2015	149	177	176	184	180	162	174	189	180	184	306	2 061	
2016	152	171	185	178	179	168	171	186	182	180	314	2 066	
2017	155	163	185	179	183	171	162	187	183	179	326	2 072	
2018	149	167	183	180	184	177	162	180	181	179	332	2 075	
2019	I	152	165	177	186	182	178	158	186	180	181	330	2 074
	II	149	168	184	179	183	177	159	183	180	181	331	2 073
	III	145	170	186	177	184	177	164	177	183	177	333	2 075
	IV	149	166	186	177	187	176	165	175	183	178	334	2 077
2020	I	147	167	195	170	189	175	159	179	185	175	335	2 077
	II	143	173	187	177	188	177	163	175	185	174	338	2 079
Naiset - Female													
1998	161	156	151	184	186	194	202	195	143	129	249	1 951	
1999	162	160	147	180	189	189	198	208	142	135	245	1 955	
2000	161	161	148	174	186	190	194	218	147	134	244	1 958	
2001	161	160	147	171	182	191	197	211	163	134	244	1 961	
2002	160	159	152	163	180	190	198	205	177	136	244	1 964	
2003	159	159	158	153	180	188	196	200	189	139	244	1 967	
2004	156	162	160	151	179	187	195	196	200	141	245	1 970	
2005	154	165	159	153	173	187	190	195	211	142	247	1 975	
2006	155	166	157	156	171	183	188	195	206	157	248	1 982	
2007	156	166	159	162	165	182	185	198	201	171	251	1 990	
2008	160	162	162	162	153	186	187	192	198	187	252	2 001	
2009	165	157	166	164	153	179	187	190	195	198	257	2 011	
2010	167	155	166	167	157	171	187	188	194	207	262	2 020	
2011	163	159	164	169	155	169	187	185	193	204	277	2 027	
2012	160	162	167	166	158	164	186	185	195	197	292	2 034	
2013	158	162	164	171	167	154	183	188	194	193	307	2 039	
2014	155	163	163	174	171	150	179	189	188	192	319	2 043	
2015	149	166	166	172	167	156	178	185	188	189	329	2 046	
2016	150	160	169	172	168	159	171	185	187	188	339	2 047	
2017	145	161	165	176	169	160	164	186	183	190	348	2 048	
2018	141	161	170	172	170	166	160	181	184	186	359	2 052	
2019	147	150	172	170	174	168	153	181	187	182	368	2 053	
2019	I	144	155	179	164	175	165	157	179	189	181	364	2 053
	II	147	150	171	171	175	167	155	180	189	180	367	2 052
	III	150	146	170	173	174	168	150	183	186	183	370	2 053
	IV	147	149	170	173	174	170	149	183	186	182	371	2 054
2020	I	149	146	161	181	172	172	155	176	184	184	373	2 054
	II	153	139	169	175	174	171	152	178	184	185	375	2 055

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

2. 15 - 74-VUOTIAS VÄESTÖ TYÖVOIMAAN KUULUMISEN MUKAAN
POPULATION FROM 15 TO 74 YEARS BY ACTIVITY

Vuosi ja neljännes <i>Year and quarter</i>	15 -74- vuotias väestö <i>Population from 15 to 74 years</i>	Työvoima - <i>Labour force</i>			Työvoimaan kuulumattomat - <i>Persons not in labour force</i>		
		Yhteensä <i>Total</i>	Työlliset <i>Employed</i>	Työttömät <i>Unemployed</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Koululaiset, opiskelijat <i>Students</i>	Kotitaloustyötä tekevät <i>Performing domestic work</i>
1 000 henkilöä - <i>persons</i>							
1961	3 133	2 147	2 121	26	986	..	..
1962	3 187	2 160	2 132	28	1 027	..	..
1963	3 240	2 158	2 126	32	1 082	..	..
1964	3 291	2 186	2 153	33	1 105	..	..
1965 ¹	3 215	2 185	2 155	30	1 030	..	..
1966	3 249	2 192	2 159	33	1 057	..	..
1967	3 288	2 177	2 114	63	1 111	..	..
1968	3 324	2 158	2 073	85	1 166	..	..
1969	3 341	2 158	2 097	61	1 183	..	..
1970 ¹	3 349	2 263	2 217	46	1 086	..	..
1971	3 379	2 270	2 215	55	1 109	298	328
1972	3 422	2 277	2 215	62	1 145	310	310
1973	3 461	2 322	2 265	57	1 139	316	272
1974	3 495	2 370	2 326	44	1 125	329	231
1975	3 522	2 374	2 312	62	1 148	339	213
1976	3 542	2 370	2 278	92	1 172	303	225
1977	3 560	2 371	2 232	140	1 189	311	206
1978	3 579	2 372	2 200	172	1 207	319	207
1979	3 597	2 399	2 256	143	1 198	318	192
1980	3 616	2 442	2 328	114	1 174	310	181
1981	3 636	2 474	2 353	121	1 162	313	169
1982	3 659	2 512	2 377	135	1 147	324	149
1983	3 681	2 528	2 390	138	1 153	326	149
1984	3 697	2 546	2 413	133	1 162	319	141
1985	3 708	2 566	2 437	129	1 142	308	130
1986	3 716	2 569	2 431	138	1 148	304	119
1987	3 720	2 554	2 423	130	1 167	300	106
1988	3 720	2 546	2 431	116	1 174	298	104
1989 ¹	3 725	2 588	2 507	80	1 138	273	105
1990	3 737	2 586	2 504	82	1 151	282	107
1991	3 761	2 544	2 375	169	1 217	308	114
1992	3 784	2 499	2 206	292	1 285	349	117
1993	3 802	2 476	2 071	405	1 326	366	117
1994	3 825	2 463	2 054	408	1 362	384	117
1995	3 839	2 481	2 099	382	1 358	375	116
1996	3 850	2 490	2 127	363	1 360	383	113
1997	3 862	2 484	2 170	314	1 379	358	105
1998	3 878	2 507	2 222	285	1 370	354	109
1999	3 890	2 557	2 296	261	1 333	325	100
2000	3 901	2 588	2 335	253	1 312	316	97
2001	3 909	2 605	2 367	238	1 304	318	95
2002	3 918	2 610	2 372	237	1 308	324	84
2003	3 926	2 600	2 365	235	1 327	332	88
2004	3 935	2 594	2 365	229	1 342	334	96
2005	3 948	2 620	2 401	220	1 327	332	91
2006	3 963	2 648	2 444	204	1 315	325	93
2007	3 981	2 675	2 492	183	1 306	318	91
2008	4 004	2 703	2 531	172	1 301	..	..
2009	4 025	2 678	2 457	221	1 347	..	..
2010	4 043	2 672	2 447	224	1 372	..	..
2011	4 059	2 682	2 474	209	1 376	..	..
2012	4 075	2 690	2 483	207	1 385	..	..
2013	4 087	2 676	2 457	219	1 411	..	..
2014	4 095	2 679	2 447	232	1 416	..	..
2015	4 102	2 689	2 437	252	1 413	..	..
2016	4 109	2 685	2 448	237	1 424	..	..
2017	4 114	2 707	2 473	234	1 409	..	..
2018	4 124	2 742	2 540	202	1 382	..	..
2019	4 128	2 750	2 566	184	1 378	..	..
2017	I	4 109	2 655	2 407	248	1 454	..
	II	4 111	2 769	2 494	275	1 342	..
	III	4 116	2 714	2 506	208	1 402	..
	IV	4 119	2 690	2 486	205	1 429	..
2018	I	4 124	2 706	2 469	237	1 418	..
	II	4 122	2 802	2 573	229	1 320	..
	III	4 124	2 757	2 577	180	1 367	..
	IV	4 127	2 702	2 541	162	1 424	..
2019	I	4 127	2 704	2 513	191	1 423	..
	II	4 125	2 808	2 593	215	1 317	..
	III	4 128	2 766	2 600	166	1 362	..
	IV	4 131	2 721	2 557	164	1 410	..
2020	I	4 131	2 721	2 528	194	1 410	..
	II	4 134	2 759	2 514	245	1 375	..

1. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa työvoimatutkimuksessa tapahtuneiden menetelmämuidosten ja aikasarjojen korjausten vuoksi. - *Due to changes in method and corrections of timeseries in the labour force survey, the figures are not comparable with the figures for earlier years.*

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - *Source: Statistics Finland, Labour Force Survey*

3. TYÖVOIMA IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
LABOUR FORCE BY AGE AND SEX

Vuosi ja neljännes	ikä - Age											Yhteensä
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-74	
Year and quarter	1 000 henkilöä - persons											Total
Molemmat sukupuolet - Both sexes												
1998	93	206	255	321	342	356	373	327	169	52	15	2 507
1999	108	217	253	317	343	353	364	351	177	59	15	2 557
2000	111	224	253	307	341	350	362	370	190	64	17	2 588
2001	108	223	258	298	341	345	356	366	222	71	17	2 605
2002	106	220	268	288	337	341	353	358	246	75	18	2 610
2003	99	221	270	274	329	342	347	350	270	77	20	2 600
2004	95	217	273	267	321	345	346	341	286	83	20	2 594
2005	96	225	279	265	313	341	345	339	298	96	23	2 620
2006	99	229	277	270	303	343	340	338	302	119	28	2 648
2007	107	234	280	278	295	341	338	336	298	135	33	2 675
2008	108	232	286	287	286	337	341	336	300	155	34	2 703
2009	100	222	285	294	279	332	341	331	300	159	34	2 678
2010	96	221	286	289	276	322	341	329	301	175	38	2 672
2011	97	226	287	288	282	313	341	326	300	177	45	2 682
2012	100	231	282	287	287	302	342	323	302	180	53	2 690
2013	99	231	281	289	291	289	336	326	298	182	54	2 676
2014	98	232	275	294	299	283	330	329	298	181	62	2 679
2015	94	232	277	298	299	284	321	330	301	183	70	2 689
2016	95	228	280	294	300	288	310	331	301	190	70	2 685
2017	97	229	284	294	301	296	304	333	300	199	72	2 707
2018	97	222	290	299	313	307	290	333	309	206	77	2 742
2019	103	218	292	298	316	311	287	322	311	211	81	2 750
2019												
I	84	213	283	299	315	309	288	324	307	205	75	2 704
II	142	237	298	298	312	308	288	322	314	207	82	2 808
III	101	225	294	301	317	314	286	320	313	214	80	2 766
IV	82	197	294	295	321	312	288	322	310	216	83	2 721
2020												
I	85	204	294	297	316	311	289	315	313	218	79	2 721
II	135	222	296	296	311	312	284	307	310	212	74	2 759
Miehet - Male												
1998	44	111	143	174	182	184	194	162	85	29	11	1 317
1999	52	115	142	171	180	185	188	173	89	30	11	1 336
2000	52	118	140	168	181	180	187	184	92	36	12	1 350
2001	50	117	146	160	186	174	180	185	107	39	13	1 357
2002	47	116	147	156	182	173	177	182	118	42	13	1 352
2003	45	116	147	151	176	175	173	177	133	42	15	1 351
2004	44	113	153	144	172	178	170	172	141	43	15	1 346
2005	45	115	155	143	167	176	172	169	145	51	15	1 353
2006	47	118	155	145	159	180	170	168	148	61	17	1 367
2007	50	119	154	151	158	176	173	163	147	69	22	1 380
2008	50	119	157	157	155	172	172	166	149	79	24	1 400
2009	43	115	155	160	149	171	173	163	147	79	22	1 377
2010	41	117	158	160	144	170	173	164	146	88	25	1 385
2011	43	117	160	158	151	163	172	165	147	90	25	1 395
2012	42	121	153	161	156	156	174	161	143	92	34	1 392
2013	41	120	155	161	156	153	171	161	139	92	34	1 385
2014	43	120	151	162	158	151	167	163	142	87	39	1 383
2015	41	117	151	166	163	146	160	167	143	89	43	1 386
2016	41	118	151	166	164	148	158	168	145	92	42	1 392
2017	42	118	158	159	163	154	157	167	149	96	45	1 407
2018	45	110	160	164	170	158	147	168	152	100	47	1 422
2019	46	116	158	163	172	162	148	160	150	104	50	1 429
2019												
I	37	111	149	170	169	162	146	164	146	103	48	1 404
II	65	128	162	163	170	161	146	162	150	103	52	1 463
III	44	124	159	160	174	164	150	157	154	103	50	1 439
IV	36	102	160	162	175	161	151	155	152	106	51	1 411
2020												
I	33	111	167	155	175	159	146	154	155	102	50	1 409
II	61	127	163	159	172	161	148	148	155	99	48	1 440
Naiset - Female												
1998	48	95	112	147	160	173	179	165	85	23	4	1 190
1999	56	102	112	146	164	168	176	177	88	29	5	1 221
2000	59	105	112	139	160	170	175	186	98	29	5	1 239
2001	58	105	112	138	155	171	176	182	115	32	5	1 248
2002	59	104	122	133	155	168	176	176	127	33	5	1 258
2003	54	104	123	123	153	167	174	172	137	35	5	1 248
2004	51	104	120	122	149	167	175	169	145	40	5	1 247
2005	51	110	122	128	146	165	173	170	153	46	8	1 267
2006	52	112	122	125	144	164	170	170	154	57	11	1 281
2007	58	115	126	127	137	166	165	173	151	66	11	1 295
2008	59	114	129	130	131	165	169	170	151	76	10	1 303
2009	57	107	130	133	130	160	169	168	154	80	12	1 301
2010	55	104	128	129	132	152	168	165	155	87	13	1 287
2011	54	109	126	130	131	150	169	162	153	87	16	1 287
2012	58	110	129	126	131	147	169	162	159	87	19	1 298
2013	58	111	128	128	135	135	165	165	159	90	20	1 293
2014	55	112	124	132	140	132	163	166	156	94	23	1 296
2015	52	115	126	132	136	138	161	163	159	94	27	1 303
2016	54	110	128	128	135	140	152	162	156	98	28	1 293
2017	54	111	126	135	138	142	147	166	151	103	26	1 300
2018	52	112	130	135	142	149	143	165	157	105	29	1 319
2019	57	102	135	135	144	149	139	162	161	107	31	1 320
2019												
I	47	101	134	130	146	148	143	160	161	102	27	1 300
II	77	109	136	136	141	147	142	160	163	104	31	1 345
III	57	102	135	141	143	150	136	163	160	111	30	1 327
IV	46	95	133	134	147	151	137	166	158	110	32	1 310
2020												
I	52	93	127	142	141	153	143	161	158	116	27	1 312
II	74	96	133	138	139	151	136	159	155	114	24	1 318

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

4. TYÖVOIMAOSUUDET IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
LABOUR FORCE PARTICIPATION BY AGE AND SEX

Vuosi ja neljännes	Ikä - Age											
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	15-64	15-74
Year and quarter	1 000 henkilöä - persons											
Molemmat sukupuolet - Both sexes												
1998	28.2	63.9	81.2	86.2	90.0	90.5	89.2	84.5	60.5	20.9	72.4	64.7
1999	32.6	66.2	83.0	87.3	90.0	90.9	89.2	85.0	62.4	23.1	73.6	65.7
2000	33.3	68.2	82.9	87.0	89.8	91.1	90.0	85.6	66.2	24.7	74.2	66.4
2001	32.7	68.4	83.4	87.2	90.2	90.7	89.3	86.2	70.0	26.8	74.5	66.6
2002	32.4	67.5	85.0	87.6	89.9	90.3	89.1	85.7	71.6	27.5	74.5	66.6
2003	30.8	67.1	83.6	87.1	88.6	90.5	89.1	85.2	71.7	28.5	74.0	66.2
2004	29.9	65.5	82.9	86.9	88.2	90.8	89.8	85.0	71.4	30.5	73.8	65.9
2005	29.9	67.5	84.1	86.3	88.7	90.0	90.5	85.8	70.9	34.9	74.3	66.4
2006	30.7	68.7	83.7	86.5	88.5	91.0	90.3	86.1	73.0	38.9	74.7	66.8
2007	31.6	70.9	84.3	87.1	89.1	91.1	90.2	86.2	73.3	40.8	75.1	67.2
2008	32.6	71.2	84.7	87.5	90.1	90.8	90.6	87.4	75.0	42.8	75.5	67.5
2009	30.0	68.5	83.4	87.4	89.8	91.0	90.3	87.2	76.8	41.2	74.5	66.5
2010	28.7	67.8	82.8	85.3	88.4	90.8	90.1	87.3	78.1	43.1	74.1	66.1
2011	29.3	68.7	83.0	84.9	88.9	90.8	90.6	87.5	78.1	44.3	74.5	66.1
2012	30.8	68.7	82.1	84.0	88.5	90.5	91.4	87.0	79.3	45.7	74.8	66.0
2013	31.4	68.0	82.4	83.2	87.0	89.9	90.4	87.5	79.2	47.0	74.7	65.5
2014	31.5	67.8	81.0	83.4	87.3	89.8	90.4	87.7	79.9	47.8	75.0	65.4
2015	30.9	68.1	81.3	83.6	86.6	89.9	90.4	88.0	81.5	49.1	75.4	65.6
2016	29.6	67.7	81.2	82.4	86.6	89.7	89.7	88.4	82.0	51.0	75.5	65.3
2017	32.5	69.0	82.2	82.8	86.5	90.0	90.6	89.6	82.1	53.7	76.4	65.8
2018	32.8	68.7	81.6	85.0	88.5	90.9	90.3	90.3	84.1	56.3	77.5	66.5
2019	34.6	68.8	82.1	85.2	88.3	90.2	91.4	89.1	84.3	58.3	77.9	66.6
2019	I	28.5	66.5	79.6	85.3	88.2	90.2	91.4	88.8	83.3	56.7	65.5
	II	48.1	74.7	83.8	85.3	87.3	89.7	91.5	88.8	85.0	57.2	68.1
	III	34.2	71.2	82.6	85.9	88.4	90.9	90.9	88.9	85.0	59.3	67.0
	IV	27.8	62.6	82.4	84.2	89.2	90.0	91.8	89.9	84.1	60.0	65.9
2020	I	28.5	65.1	82.7	84.4	87.5	89.7	91.9	88.7	84.9	60.8	65.9
	II	45.5	71.4	83.2	84.1	85.9	89.9	90.1	87.0	83.9	59.1	66.7
Miehet - Male												
1998	26.5	67.1	88.0	92.5	94.0	92.1	90.0	84.0	61.5	24.2	75.1	68.4
1999	30.9	68.5	89.9	93.5	93.5	92.7	89.5	84.9	62.6	24.9	75.9	69.0
2000	30.3	71.0	89.5	94.0	93.6	92.1	90.1	85.7	65.8	28.1	76.4	69.5
2001	29.7	70.9	89.7	94.0	94.6	92.1	89.4	86.2	69.4	30.0	76.6	69.7
2002	28.2	69.9	89.6	93.7	93.0	92.3	89.4	85.5	71.4	30.5	76.2	69.2
2003	27.5	68.4	89.2	93.7	92.3	92.1	89.4	84.6	71.3	32.3	75.9	69.0
2004	28.2	66.7	90.0	92.7	93.2	92.3	89.7	83.6	70.4	32.8	75.5	68.5
2005	27.1	68.3	89.6	92.6	93.2	91.8	90.3	84.8	69.3	37.6	75.7	68.1
2006	28.1	70.2	89.3	92.9	92.4	90.0	84.8	81.2	41.5	76.2	69.0	
2007	28.8	72.5	88.7	94.0	93.3	92.5	90.2	84.6	71.3	43.2	76.4	69.3
2008	28.8	72.5	89.9	94.4	94.0	92.7	90.7	86.2	74.1	45.1	77.0	69.9
2009	25.5	68.6	88.1	93.3	94.1	92.4	90.3	86.2	74.9	41.9	75.6	68.4
2010	24.6	68.6	88.1	93.0	92.5	92.4	90.3	87.1	76.2	44.4	75.7	68.4
2011	25.7	69.0	88.3	93.1	93.5	92.3	90.9	87.8	77.1	46.0	76.3	68.7
2012	25.8	69.5	86.8	91.7	93.6	91.7	92.1	86.6	76.7	47.2	76.2	68.2
2013	26.0	67.5	87.7	90.9	92.8	91.7	90.6	87.0	76.2	47.6	76.0	67.6
2014	27.6	67.2	85.6	90.4	92.5	91.3	89.9	87.5	77.0	47.0	76.0	67.4
2015	26.8	66.7	86.6	90.5	91.1	91.3	90.2	87.8	78.3	48.2	76.3	67.4
2016	27.1	66.5	86.1	89.9	91.1	91.3	90.6	89.2	80.5	50.1	76.9	67.5
2017	27.8	69.1	85.4	89.4	91.1	91.6	91.9	89.7	81.6	53.2	77.8	68.1
2018	28.9	67.6	86.5	91.7	93.1	92.1	91.2	89.9	83.1	56.1	78.7	68.6
2019	30.7	69.7	86.0	90.8	93.5	91.5	91.6	88.6	83.0	57.9	79.1	68.9
2019	I	24.4	67.5	84.2	91.1	93.2	91.1	92.0	88.1	81.4	56.9	67.7
	II	43.8	76.6	88.1	91.1	93.2	90.8	91.6	88.7	83.5	57.0	70.6
	III	30.5	72.6	85.6	90.1	94.2	92.6	91.3	88.8	84.0	58.2	69.3
	IV	24.3	61.8	86.0	91.0	93.6	91.4	91.6	88.6	83.0	59.5	67.9
2020	I	22.4	66.0	85.7	91.0	92.6	90.7	91.9	86.3	83.9	58.6	67.8
	II	42.5	73.3	87.4	89.9	91.5	91.2	90.5	84.6	83.7	56.7	69.3
Naiset - Female												
1998	29.8	60.5	74.0	79.8	85.8	88.8	88.4	84.9	59.5	17.9	69.7	61.0
1999	34.4	63.8	75.6	80.9	86.4	89.0	89.0	85.1	62.3	21.4	71.2	62.5
2000	36.5	65.3	76.0	79.8	85.8	89.9	89.9	85.5	66.6	21.5	72.0	63.2
2001	35.9	65.7	76.4	80.5	85.5	89.3	89.2	86.3	70.6	23.6	72.4	63.6
2002	36.7	65.0	79.9	81.3	86.4	88.9	88.9	85.9	71.8	24.5	72.8	64.0
2003	34.1	65.8	77.8	80.2	84.8	88.9	88.8	85.9	72.2	25.0	72.1	63.5
2004	32.8	64.2	75.4	80.8	83.1	89.1	89.9	86.4	72.4	28.5	72.0	63.3
2005	32.9	66.8	78.3	79.9	84.2	88.2	90.7	86.9	72.5	32.4	72.8	64.1
2006	33.6	67.3	77.5	80.2	84.0	89.6	90.6	87.4	74.8	36.4	73.3	64.6
2007	36.9	69.2	79.4	80.1	84.7	89.6	90.2	87.7	75.3	38.6	73.8	65.1
2008	36.7	69.9	79.2	80.3	86.0	88.9	90.5	88.5	75.9	40.6	73.9	65.1
2009	34.6	68.5	78.3	81.2	85.3	89.6	90.3	88.3	78.7	40.6	73.5	64.7
2010	32.9	66.9	77.1	77.5	84.4	89.1	89.9	87.5	79.9	41.9	72.5	63.7
2011	33.0	68.3	77.1	76.7	84.0	89.2	90.4	87.3	79.1	42.7	72.6	63.5
2012	35.9	67.9	77.2	75.8	83.1	89.3	90.8	87.4	81.8	44.3	73.4	63.8
2013	36.8	68.5	76.7	75.2	81.1	87.9	90.1	88.0	81.9	46.5	73.4	63.4
2014	35.5	68.5	75.9	76.2	82.0	88.2	90.9	87.9	82.8	48.6	73.9	63.4
2015	35.0	69.5	75.8	76.3	81.8	88.4	90.6	88.3	84.6	49.9	74.4	63.7
2016	36.0	69.1	76.0	74.5	81.7	88.1	88.7	87.5	83.4	52.0	74.1	63.1
2017	37.5	69.0	76.5	76.2	81.7	88.5	89.3	89.4	82.6	54.3	74.9	63.5
2018	37.1	69.9	76.3	78.1	83.6	89.6	89.4	90.8	85.2	56.6	76.2	64.3
2019	38.6	67.8	78.0	79.2	82.7	88.9	91.1	89.6	85.7	58.7	76.6	64.3
2019	I	32.8	65.5	75.1	78.8	83.1	89.2	90.8	89.5	85.2	56.5	63.3
	II	52.3	72.6	79.2	79.3	81.1	88.4	91.4	88.9	86.3	57.5	65.6
	III	37.8	69.6	79.4	81.6	82.3	89.2	90.5	89.1	86.1	60.4	64.7
	IV	31.3	63.6	78.5	77.2	84.5	88.6	92.0	91.1	85.1	60.4	63.8
2020	I	34.6	63.9	79.0	78.3	82.0	88.7	91.9	91.2	85.8	62.9	63.9
	II	48.3	69.0	78.6	78.4	79.8	88.6	89.7	89.3	84.1	61.4	64.1

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

5. TYÖLLISET TOIMIALOITAIN, MOLEMMAT SUKUPUOLET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, BOTH SEXES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	2 159	623	725	811
1967	2 114	567	725	822
1968	2 073	532	705	836
1969	2 097	505	728	864
1970 ²	2 217	538	752	928
1971	2 215	508	765	942
1972	2 215	461	772	982
1973	2 265	432	793	1 041
1974	2 326	424	822	1 079
1975	2 312	391	812	1 104
1976	2 278	367	790	1 109
1977	2 232	336	775	1 113
1978	2 200	316	757	1 121
1979	2 256	309	779	1 159
1980	2 328	314	803	1 201
1981	2 353	305	821	1 221
1982	2 377	312	801	1 258
1983	2 390	302	789	1 295
1984	2 413	293	784	1 335
1985	2 437	279	776	1 378
1986	2 431	266	774	1 388
1987	2 423	251	753	1 417
1988	2 431	238	741	1 450
1989 ²	2 507	233	760	1 512
1990	2 504	222	757	1 522
1991	2 375	210	681	1 481
1992	2 206	197	603	1 403
1993	2 071	183	548	1 334
1994	2 054	178	536	1 333
1995	2 099	170	572	1 351
1996	2 127	159	579	1 383
1997	2 170	153	594	1 417
1998	2 222	144	613	1 457
1999	2 296	144	637	1 509
2000	2 335	144	642	1 544
2001	2 367	135	642	1 583
2002	2 372	127	639	1 599
2003	2 365	120	620	1 615
2004	2 365	116	606	1 635
2005	2 401	121	599	1 675
2006	2 444	118	607	1 714
2007	2 492	118	621	1 746
2008	2 531	119	628	1 771
2009	2 457	119	581	1 748
2010	2 447	115	560	1 762
2011	2 474	110	560	1 792
2012	2 483	109	557	1 805
2013	2 457	107	553	1 784
2014	2 447	109	528	1 798
2015	2 437	109	520	1 798
2016	2 448	101	534	1 804
2017	2 473	99	542	1 828
2018	2 540	101	559	1 873
2019	2 566	105	546	1 906
2016 I	2 396	97	507	1 784
2016 II	2 477	109	542	1 817
2016 III	2 493	106	543	1 834
2016 IV	2 427	91	544	1 786
2017 I	2 407	92	510	1 800
2017 II	2 494	101	545	1 846
2017 III	2 506	105	565	1 832
2017 IV	2 486	96	546	1 838
2018 I	2 469	92	541	1 831
2018 II	2 573	104	559	1 902
2018 III	2 577	108	577	1 883
2018 IV	2 541	98	559	1 875
2019 I	2 513	99	524	1 883
2019 II	2 593	106	567	1 913
2019 III	2 600	109	560	1 923
2019 IV	2 557	104	531	1 912
2020 I	2 528	94	532	1 896
2020 II	2 514	97	556	1 854

1. Ryhmä "tunteamaton" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
 From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

6. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, MIEHET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, MALES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	1 221	344	530	347
1967	1 193	310	535	348
1968	1 152	293	509	350
1969	1 173	279	532	362
1970 ²	1 236	307	514	415
1971	1 228	290	527	410
1972	1 217	261	531	427
1973	1 240	249	543	447
1974	1 266	244	562	461
1975	1 247	220	559	469
1976	1 220	215	535	459
1977	1 181	198	528	450
1978	1 164	188	519	453
1979	1 197	182	539	469
1980	1 240	186	555	492
1981	1 244	184	569	487
1982	1 248	193	556	494
1983	1 249	185	554	507
1984	1 262	179	552	528
1985	1 264	173	547	542
1986	1 263	169	546	547
1987	1 260	161	534	564
1988	1 264	153	532	578
1989 ²	1 311	153	553	604
1990	1 308	143	553	611
1991	1 224	134	497	591
1992	1 130	130	439	560
1993	1 063	123	401	536
1994	1 059	117	397	541
1995	1 096	112	430	551
1996	1 116	106	439	568
1997	1 143	103	451	584
1998	1 174	97	465	608
1999	1 206	98	481	623
2000	1 228	99	489	637
2001	1 240	93	487	657
2002	1 229	85	486	654
2003	1 227	83	478	662
2004	1 229	92	466	676
2005	1 243	36	468	687
2006	1 266	85	478	702
2007	1 290	86	492	708
2008	1 315	86	502	720
2009	1 255	84	461	703
2010	1 259	82	444	729
2011	1 278	81	450	742
2012	1 277	81	449	743
2013	1 261	80	445	732
2014	1 254	81	426	742
2015	1 249	82	417	744
2016	1 267	75	431	756
2017	1 282	72	440	767
2018	1 317	75	450	787
2019	1 327	78	438	806
2016 I	1 227	75	407	743
II	1 288	83	439	761
III	1 291	77	439	770
IV	1 260	67	440	751
2017 I	1 236	71	414	748
II	1 294	73	440	778
III	1 311	75	459	775
IV	1 288	70	446	768
2018 I	1 273	67	438	764
II	1 328	76	454	795
III	1 348	81	462	799
IV	1 317	75	448	788
2019 I	1 295	75	423	793
II	1 343	80	455	805
III	1 350	82	443	822
IV	1 319	77	429	809
2020 I	1 302	69	426	802
II	1 310	72	440	793

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
 From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

7. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN, NAISET (Supistettu luokitus)
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY, FEMALES (Condensed classifications)

Vuosi ja neljännes	Kaikki toimialat ¹	Alkutuotanto	Jalostus	Palveluelinkeinot
Year and quarter	All industries ¹	Primary industries	Secondary industries	Tertiary industries
1 000 henkilöä - persons				
1966	938	278	195	465
1967	921	257	190	474
1968	921	238	197	486
1969	924	225	198	501
1970 ²	980	230	238	513
1971	986	219	237	530
1972	997	200	242	556
1973	1 025	184	243	597
1974	1 059	180	261	617
1975	1 065	171	260	634
1976	1 059	152	253	649
1977	1 050	138	248	662
1978	1 035	128	237	668
1979	1 058	126	241	689
1980	1 088	127	249	708
1981	1 109	121	253	734
1982	1 129	119	245	762
1983	1 141	117	234	787
1984	1 152	114	230	806
1985	1 173	106	230	836
1986	1 167	97	228	841
1987	1 163	90	219	853
1988	1 166	84	209	871
1989 ²	1 196	80	208	907
1990	1 196	79	204	912
1991	1 151	76	184	890
1992	1 077	68	164	844
1993	1 008	60	147	798
1994	996	61	140	792
1995	1 003	57	142	801
1996	1 011	53	140	815
1997	1 028	50	142	833
1998	1 048	47	148	850
1999	1 090	46	156	886
2000	1 108	43	154	908
2001	1 127	42	155	926
2002	1 144	41	154	946
2003	1 138	38	142	954
2004	1 136	34	141	958
2005	1 158	34	132	988
2006	1 178	33	129	1 014
2007	1 202	32	128	1 039
2008	1 216	33	126	1 052
2009	1 202	35	119	1 044
2010	1 188	33	117	1 033
2011	1 196	29	110	1 051
2012	1 206	29	108	1 063
2013	1 195	27	108	1 056
2014	1 193	28	101	1 058
2015	1 188	27	103	1 054
2016	1 182	25	103	1 049
2017	1 191	26	101	1 061
2018	1 223	26	109	1 087
2019	1 239	26	108	1 102
2016 I	1 169	22	100	1 043
2016 II	1 189	26	104	1 057
2016 III	1 202	30	104	1 063
2016 IV	1 166	24	104	1 034
2017 I	1 171	21	96	1 051
2017 II	1 200	28	104	1 067
2017 III	1 195	30	105	1 060
2017 IV	1 198	26	99	1 069
2018 I	1 196	25	103	1 065
2018 II	1 245	28	106	1 108
2018 III	1 228	27	114	1 085
2018 IV	1 224	23	110	1 086
2019 I	1 218	25	101	1 092
2019 II	1 250	26	112	1 108
2019 III	1 250	27	117	1 103
2019 IV	1 238	27	102	1 104
2020 I	1 226	25	105	1 094
2020 II	1 203	26	115	1 059

1. Ryhmä "tuntematon" mukaanlukien. - Including the category "unknown".

2. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
 From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

8. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Kaikki toimialat	Maatalous	Metsätalous	Teollisuus	Talonrakennus	
	<i>Employed persons total</i>	<i>Agriculture</i>	<i>Forestry</i>	<i>Manufacturing</i>	<i>Construction of buildings</i>	
1 000 henkilöä - persons						
1966	2 159	526	96	526	127	
1967	2 114	485	82	528	123	
1968	2 073	449	82	522	112	
1969	2 097	425	79	541	122	
1970 ¹	2 217	451	91	552	143	
1971	2 215	424	88	568	145	
1972	2 215	389	74	579	140	
1973	2 265	354	79	594	145	
1974	2 326	353	73	622	145	
1975	2 312	327	66	616	145	
1976	2 278	306	61	602	130	
1977	2 232	278	57	595	127	
1978	2 200	261	55	579	125	
1979	2 256	251	58	601	124	
1980	2 328	251	63	627	128	
1981	2 353	250	55	636	133	
1982	2 377	255	57	618	133	
1983	2 390	246	56	606	140	
1984	2 413	242	52	601	143	
1985	2 437	228	52	598	137	
1986	2 431	218	47	589	142	
1987	2 423	206	45	569	143	
1988	2 431	197	41	553	145	
1989 ¹	2 507	192	41	563	155	
1990	2 504	183	39	556	161	
1991	2 375	177	33	505	137	
1992	2 206	166	31	456	111	
1993	2 071	154	29	426	89	
1994	2 054	153	25	428	80	
1995	2 099	141	28	457	87	
1996	2 127	133	26	461	88	
1997	2 170	130	23	464	101	
1998	2 222	120	24	475	107	
1999	2 296	121	23	488	117	
2000	2 335	118	24	494	122	
2001	2 367	112	23	497	115	
2002	2 372	106	21	491	117	
2003	2 365	99	22	470	118	
2004	2 365	93	23	458	115	
2005	2 401	91	30	440	141	
2006	2 444	90	28	443	146	
2007	2 492	87	31	447	155	
2008	2 531	88	31	442	165	
2009	2 457	88	31	406	152	
2010	2 447	84	31	388	152	
2011	2 474	80	31	384	157	
2012	2 483	78	31	382	155	
2013	2 457	76	31	377	156	
2014	2 447	76	33	359	150	
2015	2 437	75	34	352	151	
2016	2 448	71	30	356	163	
2017	2 473	71	28	355	167	
2018	2 540	72	29	361	177	
2019	2 566	70	35	353	172	
2016	I	2 396	68	29	340	154
	II	2 477	76	33	361	164
	III	2 493	76	30	361	166
	IV	2 427	65	26	362	166
2017	I	2 407	64	28	337	156
	II	2 494	75	26	356	169
	III	2 506	77	28	370	173
	IV	2 486	68	28	356	169
2018	I	2 469	66	26	354	172
	II	2 573	76	28	363	174
	III	2 577	78	30	368	184
	IV	2 541	68	30	360	179
2019	I	2 513	67	32	336	167
	II	2 593	70	36	366	180
	III	2 600	73	36	362	176
	IV	2 557	67	37	348	165
2020	I	2 528	64	30	352	160
	II	2 514	66	31	363	172

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

8. TYÖLLISET TOIMIALOITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRY

Jatkoa -Continued

Vuosi ja neljännes	Maa- ja vesirakennus	Kauppa	Liikenne	Rahoitus- ja vakuutus	Palvelut	
Year and quarter	Other construction	Trade	Transport	Financing, insurance	Services	
1 000 henkilöä - persons						
1966	72	300	143	..	369	
1967	74	303	140	..	379	
1968	72	306	141	..	389	
1969	67	305	146	..	412	
1970 ¹	58	294 ²	165	84 ²	385	
1971	53	298	160	84	400	
1972	54	305	166	90	421	
1973	54	326	167	99	449	
1974	56	334	170	109	466	
1975	58	329	177	118	480	
1976	57	333	173	117	486	
1977	54	320	170	117	506	
1978	52	313	174	117	517	
1979	53	318	179	120	542	
1980	48	328	184	127	562	
1981	51	326	184	130	581	
1982	50	326	180	136	616	
1983	43	337	177	135	646	
1984	40	343	180	148	664	
1985	41	355	186	156	681	
1986	43	355	183	160	690	
1987	41	348	182	177	710	
1988	43	354	182	190	724	
1989 ¹	42	388	178	262	684	
1990	39	395	179	268	681	
1991	39	364	175	263	679	
1992	36	325	165	250	663	
1993	33	305	158	234	637	
1994	28	297	161	230	645	
1995	28	301	163	228	659	
1996	30	316	159	241	667	
1997	29	329	164	240	685	
1998	32	339	169	249	700	
1999	32	355	168	267	719	
2000	27	354	172	287	732	
2001	30	357	174	301	750	
2002	31	363	169	308	758	
2003	33	362	173	313	767	
2004	33	367	172	315	781	
2005	18	373	144	384	774	
2006	18	376	154	399	785	
2007	19	389	151	414	792	
2008	21	399	153	419	800	
2009	23	381	153	408	806	
2010	20	381	156	416	809	
2011	19	386	147	427	832	
2012	20	386	144	436	839	
2013	20	362	142	431	830	
2014	19	376	140	444	839	
2015	17	371	137	457	834	
2016	15	375	141	448	841	
2017	20	367	139	471	853	
2018	21	378	143	482	870	
2019	21	384	143	500	879	
2016	I	13	359	143	449	833
	II	18	385	144	449	839
	III	16	396	139	446	853
	IV	16	363	137	446	840
2017	I	18	356	136	465	843
	II	20	377	138	475	856
	III	22	373	142	472	846
	IV	21	360	143	466	871
2018	I	16	359	136	464	872
	II	22	389	147	481	884
	III	24	394	144	495	850
	IV	20	372	143	487	874
2019	I	20	373	140	487	883
	II	21	398	145	489	881
	III	22	388	147	517	871
	IV	19	377	142	508	885
2020	I	20	360	140	513	883
	II	21	337	132	530	855

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

2. Vuosina 1961 - 1969 "rahoitus- ja vakuutustoiminnan" luvut sisältyvät "kaupan" lukuun. -
In the years 1961 - 1969 the figures for "financing and insurance" include in the figures for "trade".

Vuodesta 2005 lähtien uuden toimialaluokituksen TOL2008 mukaan -
From 2005 based on new industrial classification TOL2008

9. TYÖLLISET AMMATTIASEMAN MUKAAN
EMPLOYED PERSONS BY INDUSTRIAL STATUS

Vuosi ja neljännes	Työlliset yhteensä	Palkansaajat - <i>Salary and wage earners</i>			Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet
		Yhteensä	Työntekijät	Toimihenkilöt	
<i>Year and quarter</i>	<i>Employed total</i>	<i>Total</i>	<i>Wage earners</i>	<i>Salaried employees</i>	<i>Employers and unpaid family workers</i>
1 000 henkilöä - <i>persons</i>					
1966	2 159	1 524	896	628	635
1967	2 114	1 533	883	650	581
1968	2 073	1 529	888	641	544
1969	2 097	1 569	905	664	528
1970	2 126	1 626	930	696	500
1971	2 123	1 639	916	723	484
1972	2 118	1 672	906	766	446
1973	2 164	1 750	938	812	414
1974	2 229	1 826	967	859	403
1975	2 221	1 846	939	907	375
1976 ¹	2 278	1 819	947	856	437
1977	2 232	1 823	925	886	395
1978	2 200	1 812	921	880	374
1979	2 256	1 865	953	901	375
1980	2 328	1 930	991	928	379
1981	2 353	1 962	988	966	375
1982	2 377	1 990	968	1 014	377
1983	2 390	2 004	961	1 040	386
1984	2 413	2 035	960	1 073	378
1985	2 437	2 077	957	1 117	360
1986	2 431	2 071	941	1 127	359
1987	2 423	2 051	919	1 130	372
1988	2 431	2 062	912	1 148	368
1989 ¹	2 507	2 112	932	1 177	395
1990	2 504	2 116	914	1 199	388
1991	2 375	2 012	832	1 177	363
1992	2 206	1 862	738	1 120	344
1993	2 071	1 742	679	1 054	329
1994	2 054	1 722	671	1 041	332
1995	2 099	1 773	696	1 068	325
1996	2 127	1 803	692	1 098	324
1997	2 170	1 845	695	1 141	323
1998	2 222	1 905	727	1 170	317
1999	2 296	1 975	745	1 225	321
2000	2 335	2 016	749	1 264	319
2001	2 367	2 060	767	1 289	307
2002	2 372	2 068	758	1 307	304
2003	2 365	2 061	748	1 310	304
2004	2 365	2 064	733	1 328	301
2005	2 401	2 098	736	1 360	303
2006	2 444	2 129	746	1 382	314
2007	2 492	2 178	761	1 413	314
2008	2 531	2 207	764	1 437	324
2009	2 457	2 123	697	1 419	334
2010	2 447	2 120	682	1 431	328
2011	2 474	2 143	695	1 439	331
2012	2 483	2 146	697	1 442	337
2013	2 457	2 127	678	1 443	330
2014	2 447	2 105	654	1 445	343
2015	2 437	2 090	649	1 437	346
2016	2 448	2 105	650	1 450	344
2017	2 473	2 147	662	1 482	326
2018	2 540	2 204	672	1 530	335
2019	2 566	2 220	670	1 547	345
2016 I	2 396	2 053	614	1 436	343
2016 II	2 477	2 128	679	1 445	349
2016 III	2 493	2 143	672	1 465	350
2016 IV	2 427	2 094	635	1 455	333
2017 I	2 407	2 082	622	1 456	325
2017 II	2 494	2 161	670	1 490	332
2017 III	2 506	2 174	697	1 475	332
2017 IV	2 486	2 172	662	1 507	314
2018 I	2 469	2 144	639	1 504	325
2018 II	2 573	2 236	691	1 541	337
2018 III	2 577	2 233	706	1 524	344
2018 IV	2 541	2 205	653	1 549	336
2019 I	2 513	2 174	632	1 539	339
2019 II	2 593	2 250	704	1 544	343
2019 III	2 600	2 253	698	1 552	347
2019 IV	2 557	2 204	647	1 553	352
2020 I	2 528	2 187	612	1 572	341
2020 II	2 514	2 178	624	1 554	335

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - *See note to table 2.*

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - *Source: Statistics Finland, Labour Force Survey*

10. TYÖLLISET NORMAALIN TYÖAJAN MUKAAN
EMPLOYED PERSONS BY NORMAL HOURS OF WORK

Vuosi ja neljännes	Työlliset - <i>Employed</i>					Osa-aikaisten osuus työllisistä	
	Yhteensä	Tuntia viikossa - <i>Hours per week</i>					
Year and quarter	Total	1 - 29	30 - 40	41 -	Tuntematon <i>Unknown</i>	Proportion of part-time employed	
1 000 henkilöä - <i>persons</i>							
1981	2 353	173	1 852	316	12	7.4	
1982	2 377	181	1 859	322	15	7.6	
1983	2 390	197	1 847	321	24	8.2	
1984	2 413	201	1 874	312	26	8.3	
1985	2 437	201	1 896	310	30	8.2	
1986	2 431	195	1 895	308	32	8.0	
1987	2 423	194	1 882	315	32	8.0	
1988	2 431	177	1 907	319	28	7.3	
1989 ¹	2 507	192	1 956	328	32	9.8	
1990	2 504	186	1 959	328	32	9.5	
1991	2 375	185	1 856	298	36	10.1	
1992	2 206	176	1 711	285	34	10.5	
1993	2 071	181	1 583	271	36	11.4	
1994	2 054	180	1 556	280	39	11.5	
1995	2 099	176	1 586	283	54	11.7	
1996	2 127	174	1 603	298	52	11.5	
1997	2 170	203	1 612	339	16	11.0	
1998	2 222	213	1 639	358	12	11.4	
1999	2 296	226	1 682	371	17	12.1	
2000	2 335	240	1 701	372	22	12.3	
2001	2 367	246	1 735	364	23	12.2	
2002	2 372	260	1 736	358	19	12.7	
2003	2 365	266	1 730	352	17	13.0	
2004	2 365	266	1 739	344	16	13.5	
2005	2 401	269	1 768	346	18	13.7	
2006	2 444	278	1 800	345	20	14.0	
2007	2 492	288	1 840	345	18	14.1	
2008	2 531	290	1 855	372	13	13.4	
2009	2 457	299	1 796	349	12	14.0	
2010	2 447	304	1 778	351	14	14.6	
2011	2 474	313	1 790	356	14	14.9	
2012	2 483	321	1 791	358	13	15.1	
2013	2 457	319	1 781	345	13	15.1	
2014	2 447	324	1 763	346	15	15.4	
2015	2 437	325	1 743	353	16	15.5	
2016	2 448	341	1 735	356	17	16.3	
2017	2 473	345	1 757	352	19	16.5	
2018	2 540	356	1 802	366	16	16.7	
2019	2 566	370	1 804	375	14	17.1	
2014	I	2 394	332	1 741	345	16	16.2
	II	2 490	316	1 806	355	13	14.9
	III	2 487	303	1 814	357	14	14.4
	IV	2 418	342	1 716	344	15	16.3
2015	I	2 391	335	1 701	338	18	16.1
	II	2 463	320	1 772	353	17	15.3
	III	2 481	302	1 797	368	15	14.4
	IV	2 412	343	1 703	353	14	16.3
2016	I	2 396	349	1 690	338	18	16.6
	II	2 477	336	1 761	363	16	16.1
	III	2 493	327	1 778	372	17	15.6
	IV	2 427	351	1 710	348	18	16.9
2017	I	2 407	360	1 677	350	19	17.1
	II	2 494	334	1 790	349	21	16.4
	III	2 506	324	1 806	356	20	15.4
	IV	2 486	360	1 752	359	15	17.2
2018	I	2 469	362	1 746	344	18	17.3
	II	2 573	354	1 822	377	19	16.2
	III	2 577	327	1 861	374	15	15.6
	IV	2 541	381	1 778	368	13	17.6
2019	I	2 513	396	1 739	367	12	18.1
	II	2 593	360	1 840	380	14	16.9
	III	2 600	340	1 860	384	15	15.9
	IV	2 557	390	1 780	371	15	17.6
2020	I	2 528	380	1 779	356	13	17.4
	II	2 514	331	1 834	334	15	15.2

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

11. TYÖTTÖMYYS JA TYÖTTÖMYYSASTEET TYÖVOIMATUTKIMUKSEN MUKAAN
UNEMPLOYMENT AND UNEMPLOYMENT RATES ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes	Työttömät - <i>Unemployed persons</i>			Työttömyysasteet - <i>Unemployment rates</i>		
	Mol. sukupuoli	Miehet	Naiset	Mol. sukupuoli	Miehet	Naiset
	<i>Both sexes</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Both sexes</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>
	1 000 henkilöä - <i>persons</i>			Prosenttia - <i>Per cent</i>		
1961	26	18	8	1,2	1,5	0,8
1962	28	20	7	1,3	1,7	0,8
1963	32	24	8	1,5	2,0	0,8
1964	33	27	7	1,5	2,2	0,6
1965 ¹	30	20	10	1,4	1,6	1,0
1966	33	22	11	1,5	1,8	1,2
1967	63	52	11	2,9	4,2	1,2
1968	85	70	15	3,9	5,7	1,6
1969	61	46	15	2,8	3,8	1,6
1970 ¹	46	35	11	2,0	2,7	1,1
1971	55	38	17	2,4	3,0	1,6
1972	62	42	20	2,7	3,3	1,9
1973	57	32	25	2,4	2,5	2,3
1974	44	21	23	1,9	1,6	2,1
1975	62	35	27	2,6	2,7	2,4
1976	92	60	32	3,9	4,7	2,9
1977	140	88	52	5,9	6,9	4,7
1978	172	106	66	7,3	8,4	6,0
1979	143	82	61	6,0	6,4	5,4
1980	114	61	53	4,7	4,7	4,7
1981	121	67	54	4,9	5,1	4,6
1982	135	73	62	5,4	5,5	5,2
1983	138	76	62	5,5	5,7	5,2
1984	133	72	61	5,2	5,4	5,0
1985	129	73	56	5,0	5,5	4,6
1986	138	82	56	5,4	6,1	4,6
1987	130	78	53	5,1	5,8	4,3
1988	116	68	48	4,5	5,1	4,0
1989 ¹	80	43	38	3,1	3,2	3,1
1990	82	49	33	3,2	3,6	2,7
1991	169	106	63	6,6	8,0	5,2
1992	292	178	114	11,7	13,6	9,6
1993	405	235	170	16,3	18,1	14,4
1994	408	235	174	16,6	18,2	14,9
1995	382	204	178	15,4	15,7	15,1
1996	363	186	176	14,6	14,3	14,8
1997	314	160	154	12,7	12,3	13,0
1998	285	143	142	11,4	10,9	12,0
1999	261	130	131	10,2	9,8	10,7
2000	253	122	131	9,8	9,1	10,6
2001	238	117	121	9,1	8,6	9,7
2002	237	123	114	9,1	9,1	9,1
2003	235	124	111	9,0	9,2	8,9
2004	229	118	111	8,8	8,7	8,9
2005	220	111	109	8,4	8,2	8,6
2006	204	101	103	7,7	7,4	8,1
2007	183	90	93	6,9	6,5	7,2
2008	172	85	87	6,4	6,1	6,7
2009	221	122	99	8,2	8,9	7,6
2010	224	126	98	8,4	9,1	7,6
2011	209	117	91	7,8	8,4	7,1
2012	207	115	92	7,7	8,3	7,1
2013	219	122	97	8,2	8,8	7,5
2014	232	129	103	8,7	9,3	8,0
2015	252	137	115	9,4	9,9	8,8
2016	237	126	111	8,8	9,0	8,6
2017	234	125	109	8,6	8,9	8,4
2018	202	106	96	7,4	7,4	7,3
2019	184	103	82	6,7	7,2	6,2
2016 I	255	140	115	9,6	10,2	9,0
2016 II	275	145	131	10,0	10,1	9,9
2016 III	204	104	100	7,6	7,4	7,7
2016 IV	212	115	98	8,0	8,4	7,7
2017 I	248	136	112	9,3	9,9	8,7
2017 II	275	145	130	9,9	10,1	9,8
2017 III	208	105	103	7,7	7,4	7,9
2017 IV	205	113	92	7,6	8,0	7,1
2018 I	237	122	115	8,8	8,8	8,8
2018 II	229	122	107	8,2	8,4	7,9
2018 III	180	88	91	6,5	6,2	6,9
2018 IV	162	89	72	6,0	6,4	5,6
2019 I	191	110	81	7,1	7,8	6,3
2019 II	215	120	95	7,7	8,2	7,1
2019 III	166	89	78	6,0	6,2	5,9
2019 IV	164	92	72	6,0	6,5	5,5
2020 I	194	107	86	7,1	7,6	6,6
2020 II	245	130	115	8,9	9,0	8,7

1. Katso alaviite taulukkoon 2. - See note to table 2.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

12. TYÖTTÖMYYSASTEET IÄN JA SUKUPOULEN MUKAAN, TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
UNEMPLOYMENT RATES BY AGE AND SEX, ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes	Ikä - Age											Keski-määrin
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	15-24	
Year and quarter	Prosenttia - Per cent											Weighted mean
Molemmat sukupuolet - Both sexes												
1998	32,2	19,6	12,5	9,8	8,5	9,3	8,5	8,8	15,4	6,3	23,5	11,4
1999	31,7	18,4	11,2	8,6	7,9	8,1	7,8	7,7	11,5	6,4	21,5	10,2
2000	30,5	16,8	10,7	8,8	7,0	7,7	7,2	7,4	10,4	5,4	21,4	9,8
2001	28,3	15,6	9,4	8,6	6,4	7,1	6,7	7,0	10,2	5,8	19,8	9,1
2002	31,9	15,8	10,2	7,6	6,2	6,7	6,7	7,2	9,1	5,1	21,0	9,1
2003	31,3	17,5	9,9	7,6	6,6	6,5	6,7	6,8	8,5	4,4	21,8	9,0
2004	30,4	16,5	8,6	7,2	6,9	6,7	7,2	6,3	8,0	4,5	20,7	8,8
2005	29,5	16,1	8,6	6,6	6,2	6,9	6,2	6,6	7,8	4,2	20,1	8,4
2006	27,6	14,9	7,7	6,1	5,3	5,5	6,2	6,1	7,7	4,4	18,7	7,7
2007	25,7	12,3	7,0	5,3	4,9	5,0	4,7	5,3	7,3	4,2	16,5	6,9
2008	11,7	6,0	6,0	4,6	4,4	4,9	4,7	6,3	4,9	6,3	16,5	6,4
2009	31,6	17,0	9,7	6,7	5,8	5,7	6,0	6,1	7,0	4,7	21,5	8,2
2010	31,6	17,0	9,2	6,3	6,5	6,0	6,4	6,6	7,2	5,3	21,4	8,4
2011	29,6	16,0	8,9	6,2	5,4	5,6	5,1	6,1	6,9	5,6	20,1	7,8
2012	29,4	14,4	8,9	6,2	5,0	5,5	5,5	5,8	6,8	6,2	19,0	7,7
2013	29,3	16,8	9,9	6,4	6,3	5,9	5,5	6,2	7,2	6,5	19,9	8,2
2014	29,4	16,8	10,1	7,3	5,9	7,0	6,0	6,8	7,2	7,3	20,5	8,7
2015	30,9	19,0	11,3	7,5	7,0	6,7	6,8	7,2	8,2	7,7	22,4	9,4
2016	30,4	15,9	10,4	6,9	7,0	6,5	6,2	7,7	7,7	7,2	20,1	8,8
2017	29,0	16,4	9,3	8,1	6,2	6,3	6,3	6,4	7,4	8,4	20,1	8,6
2018	25,4	13,4	8,4	7,2	5,6	4,6	5,0	5,6	6,0	8,2	17,0	7,4
2019	25,7	13,2	7,0	6,3	5,0	3,8	3,5	4,9	6,3	7,1	17,2	6,7
2018 I	31,7	17,0	10,3	8,6	6,0	5,4	5,8	7,3	6,8	9,9	21,1	8,8
2018 II	33,1	15,2	9,7	6,9	5,4	4,3	4,9	3,7	6,2	7,1	21,6	8,7
2018 III	15,6	10,7	7,2	7,0	5,1	4,4	5,1	4,9	5,7	7,4	13,1	6,5
2018 IV	17,2	10,2	6,5	6,2	5,0	4,3	4,3	4,8	5,3	7,6	12,2	6,0
2019 I	29,4	14,8	7,9	6,5	5,4	4,3	3,9	4,9	6,5	6,7	18,9	7,1
2019 II	33,3	16,1	7,3	5,9	4,6	3,9	4,2	4,7	5,9	7,5	22,5	7,7
2019 III	17,1	10,2	6,1	6,1	5,9	3,8	2,7	5,1	6,2	6,8	12,3	6,0
2019 IV	19,6	11,5	6,7	6,6	4,2	3,1	3,4	5,0	6,4	7,3	13,9	6,0
2020 I	28,4	18,5	9,1	6,1	4,7	3,3	3,1	4,6	6,6	7,6	21,4	7,1
2020 II	42,5	19,5	9,1	7,1	5,3	4,9	4,7	4,6	6,6	7,3	28,2	8,9
Miehet - Male												
1998	31,1	19,4	11,3	8,3	7,7	9,5	8,3	8,8	15,9	6,2	22,8	10,9
1999	30,4	18,4	9,7	7,7	6,7	7,8	8,2	7,9	12,6	6,5	20,8	9,8
2000	29,9	16,9	9,7	7,1	5,7	7,3	7,3	7,3	10,3	5,7	21,1	9,1
2001	29,1	15,5	7,6	7,5	5,3	6,8	7,0	7,2	10,6	5,5	19,6	8,6
2002	32,6	16,6	9,7	6,9	6,2	7,2	7,3	7,4	9,6	5,6	21,2	9,1
2003	31,6	18,2	9,8	7,4	6,5	6,8	7,3	7,6	9,0	3,7	21,9	9,2
2004	31,8	18,2	9,5	6,5	6,0	6,4	7,0	6,8	8,3	4,7	22,0	8,7
2005	28,5	16,8	8,6	6,1	6,8	6,8	6,2	6,0	8,4	4,6	20,8	8,2
2006	28,9	15,1	7,0	5,1	4,2	4,9	6,4	6,2	7,7	4,9	19,0	7,4
2007	27,4	11,9	6,7	4,4	3,3	4,8	4,8	5,6	8,1	4,1	16,4	6,5
2008	28,7	12,3	6,4	4,1	3,6	3,6	3,8	4,7	6,9	3,6	17,1	6,1
2009	36,2	19,6	10,3	6,8	6,2	6,4	7,1	7,5	6,1	6,1	24,1	8,9
2010	34,7	19,9	9,9	6,5	6,5	6,3	7,1	7,8	8,3	5,8	23,8	9,1
2011	30,9	18,4	9,4	6,2	5,9	6,0	5,4	7,1	8,5	5,9	21,8	8,4
2012	31,0	16,1	9,7	5,8	4,8	6,2	5,8	7,4	8,5	7,5	19,9	8,3
2013	33,4	19,3	9,7	6,2	6,1	5,9	6,1	7,4	8,2	8,0	22,9	8,8
2014	31,1	19,9	10,9	7,0	6,0	6,5	7,8	7,8	8,9	7,4	22,8	9,3
2015	34,6	22,1	11,2	7,3	6,4	7,5	7,5	7,6	9,6	8,4	25,4	9,9
2016	31,7	18,4	10,8	6,3	6,5	6,5	6,8	8,1	8,7	7,4	21,8	9,0
2017	29,3	18,0	9,7	7,8	6,1	6,0	6,6	7,3	8,4	9,1	20,9	8,9
2018	26,0	13,7	8,8	6,5	5,6	4,7	4,5	5,9	6,9	9,3	17,3	7,4
2019	28,4	14,9	7,4	6,0	4,9	3,7	4,0	5,4	7,4	9,0	18,7	7,2
2018 I	36,4	16,3	10,3	8,1	5,8	5,1	4,9	8,7	7,6	10,5	21,3	8,8
2018 II	33,0	15,7	11,4	6,9	6,1	4,1	4,5	4,8	7,6	9,2	21,8	8,4
2018 III	14,2	10,2	7,6	4,6	5,9	4,3	4,7	4,8	6,5	7,4	11,3	6,2
2018 IV	17,6	12,7	6,1	6,5	4,5	5,3	4,1	5,1	5,8	9,9	14,0	6,4
2019 I	35,6	16,6	8,4	5,9	5,4	4,5	4,8	5,7	8,2	9,2	21,4	7,8
2019 II	36,1	18,8	7,0	5,6	4,5	4,2	4,4	4,6	7,6	9,8	24,7	8,2
2019 III	16,3	11,2	6,9	7,9	6,3	5,2	5,4	5,0	8,0	12,6	12,5	6,2
2019 IV	22,0	12,8	7,4	6,6	4,1	3,0	3,9	6,0	9,2	9,1	15,2	6,5
2020 I	31,1	22,2	9,5	6,4	4,7	3,6	4,0	5,1	7,3	8,5	24,2	7,6
2020 II	43,8	20,6	8,3	7,3	5,7	5,4	4,6	4,9	6,7	8,5	28,1	9,0
Naiset - Female												
1998	33,2	19,9	14,1	11,6	9,3	9,1	8,8	8,7	14,8	6,3	24,3	12,0
1999	32,5	16,4	13,2	9,7	9,2	8,6	7,4	7,5	10,5	6,3	22,1	10,7
2000	30,3	16,8	12,5	10,9	8,7	8,4	7,1	7,5	10,1	5,8	21,6	10,6
2001	27,7	15,7	11,0	10,0	7,6	7,4	6,3	6,8	9,8	6,0	20,9	9,7
2002	31,4	14,9	10,8	8,5	6,2	6,3	6,1	7,0	8,6	4,6	20,9	9,1
2003	31,2	16,6	10,0	7,9	6,7	6,3	6,1	5,9	8,1	5,3	21,6	8,9
2004	29,1	14,6	9,7	8,1	7,9	7,0	7,5	5,8	7,8	4,4	19,4	8,9
2005	30,4	14,5	8,7	7,1	6,5	7,1	6,2	7,1	7,1	4,9	19,5	8,6
2006	26,4	14,7	8,4	7,2	6,4	6,1	6,0	6,0	7,7	3,8	18,4	8,1
2007	24,2	12,7	7,4	6,4	6,8	5,2	4,7	5,0	6,6	4,3	16,6	7,2
2008	24,8	11,1	7,0	6,0	5,7	5,2	4,3	5,0	5,7	3,7	15,8	6,7
2009	28,2	14,1	9,3	6,6	5,0	5,6	5,6	5,2	6,5	3,4	19,0	7,6
2010	29,3	13,6	8,3	6,0	6,5	5,6	5,5	5,6	6,1	4,8	18,0	7,6
2011	28,6	13,4	8,2	6,2	4,8	5,1	4,8	5,1	5,4	5,3	18,4	7,1
2012	28,2	12,7	8,0	6,8	5,3	4,8	5,3	4,1	5,3	4,8	18,0	7,1
2013	26,9	11,9	9,2	6,6	6,5	5,6	5,2	5,1	6,4	4,9	17,1	7,5
2014	28,0	13,6	9,3	7,5	5,9	6,0	5,5	5,8	5,7	7,3	18,4	8,0
2015	28,0	15,9	11,2	7,8	6,9	6,9	6,2	7,8	7,0	7,9	19,7	8,8
2016	29,5	13,2	9,9	7,8	7,5	6,4	5,6	7,3	6,9	6,9	18,6	8,6
2017	28,8	14,7	8,9	8,4	6,4	6,7	6,0	5,5	6,4	7,8	19,3	8,4
2018	24,9	13,0	7,9	7,9	5,7	4,5	5,6	5,2	5,2	7,2	16,8	7,3
2019	23,6	11,2	6,5	6,6	5,1	3,8	3,0	4,4	5,2	5,2	15,6	6,2
2018 I	28,2	17,6	10,3	9,2	6,2	5,6	6,8	5,9	6,1	9,4	20,9	8,8
2018 II	33,2	14,8	7,6	7,0	4,5	4,6	5,3	5,4	4,9	6,7	21,4	7,9
2018 III	16,8	11,3	6,8	9,8	6,3	4,4	5,5	5,1	4,9	7,3	12,9	6,9
2018 IV	16,8	7,7	7,0	5,7	5,6	3,3	4,6	4,6	4,8	5,3	10,4	5,6
2019 I	24,6	12,7	7,3	7,3	5,5	4,0	3,1	4,1	5,0	4,2	16,5	6,3
2019 II	30,9	12,8	7,6	6,2	4,8	3,6	3,9	4,8	4,4	5,2	20,3	7,1
2019 III	17,7	8,9	5,3	6,4	6,0	4,4	2,2	4,9	5,8	5,7	12,1	5,9
2019 IV	17,7	10,1	5,8	6,6	4,3	3,2	2,8	3,9	5,6	5,6	12,6	5,5
2020 I	26,8	14,1	8,7	5,7	4,7	2,9	3,2	4,2	6,0	6,8	18,6	6,6
2020 II	41,3	18,2	10,1	6,8	4,8	4,4	4,8	4,3	6,4	6,3	28,3	8,7

13. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ SUKUPUOLEN MUKAAN SEKÄ LOMAUTETUT JA LYHENNETYLLÄ TYÖVIIKKOLA OLEVAT
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY SEX, AND PERSONS LAID OFF AND ON REDUCED WORKING WEEK

Vuosi ja neljännes	Työttömät työnhakijat - <i>Unemployed jobseekers</i>					Lomautetut <i>Laid off</i>	Lyhennetyllä työviikolla <i>On reduced working week</i>	
	Yhteensä <i>Total</i>	Miehet <i>Male</i>	Naiset <i>Female</i>	Alle 25-vuotiaat <i>Under 25 years old</i>	Yli vuoden työttömänä <i>Unemployed over a year</i>			
Henkilöä - <i>Persons</i>								
1971	44 100	27 000	17 100	..	..	4 300	2 000	
1972	59 500	36 800	22 700	..	..	4 700	2 100	
1973	50 200	28 700	21 500	..	..	4 500	1 800	
1974	40 100	20 300	19 800	..	..	4 300	2 100	
1975	50 900	29 500	21 400	..	..	7 500	6 900	
1976	80 200	51 400	28 800	..	..	10 800	8 900	
1977	132 500	82 700	49 900	..	..	19 900	21 600	
1978	175 200	106 800	68 400	..	..	17 000	24 700	
1979	150 300	87 200	63 200	..	..	9 500	8 000	
1980	109 500	58 300	51 200	..	..	6 600	5 000	
1981	115 400	61 200	54 200	35 700	11 500	11 400	10 200	
1982	138 100	75 000	63 100	40 900	14 000	15 600	14 200	
1983	143 900	80 000	63 900	40 800	17 100	14 900	10 600	
1984	135 300	76 100	59 200	37 600	15 500	11 400	7 800	
1985	141 400	79 600	61 800	36 700	13 200	11 900	6 500	
1986	150 700	87 100	63 600	36 900	14 800	14 800	5 300	
1987	140 500	81 100	59 400	33 800	16 700	10 000	3 800	
1988	127 600	71 100	56 500	28 600	12 100	8 300	3 400	
1989	103 400	54 800	48 700	22 100	6 400	6 700	2 700	
1990	103 200	59 500	43 700	21 800	3 000	9 700	2 400	
1991	213 200	134 600	78 600	45 800	5 300	32 300	5 900	
1992	363 100	221 500	141 600	77 800	29 200	43 600	11 000	
1993	482 200	280 700	201 400	97 700	86 000	45 900	14 400	
1994	494 200	276 900	217 300	92 200	133 600	26 800	12 900	
1995	466 000	254 900	211 100	80 500	140 200	15 100	9 200	
1996	448 000	241 400	206 600	68 600	134 900	13 900	8 000	
1997	409 000	214 900	194 000	53 900	124 600	10 700	6 300	
1998	372 400	190 200	182 200	46 900	112 600	10 000	4 900	
1999	348 100	177 200	170 900	44 300	98 000	11 100	4 100	
2000	321 100	161 600	159 500	39 300	89 000	9 500	3 200	
2001	302 200	153 400	148 700	36 600	82 700	10 400	2 700	
2002	294 000	154 500	139 500	35 800	77 700	12 700	2 400	
2003	288 800	153 500	135 400	35 200	72 400	14 200	2 300	
2004	288 400	152 200	136 200	34 900	73 000	13 200	2 100	
2005	275 300	144 100	131 200	30 500	72 400	10 600	1 700	
2006	247 900	128 800	119 100	26 800 ¹	64 400	8 000	1 300	
2007	215 800	111 000	104 800	22 500	51 700	6 600	1 100	
2008	202 900	107 400	95 500	22 400	43 100	9 000	1 100	
2009	264 800	156 200	108 600	36 200	41 300	31 000	3 800	
2010	264 800	154 300	110 500	34 600	54 000	21 300	3 700	
2011	243 900	138 800	105 100	30 000	57 200	14 200	2 000	
2012	253 200	144 800	108 400	32 100	61 200	15 200	2 300	
2013 ²	294 100	168 200	126 000	38 800	73 700	21 400	4 600	
2014	325 700	185 500	140 100	43 300	90 500	26 000	8 000	
2015	351 900	198 700	153 100	47 100	109 300	26 800	9 300	
2016	348 800	194 500	154 300	45 900	123 700	23 300	10 500	
2017	303 400	166 200	137 200	38 200	104 800	15 000	9 000	
2018	255 900	141 200	114 700	32 400	76 300	11 400	6 800	
2019	240 400	135 300	105 000	30 400	63 300	12 500	5 600	
2016	I	360 000	208 400	151 600	46 400	121 800	29 900	10 900
	II	346 400	192 600	153 800	46 300	124 300	21 700	10 700
	III	350 100	188 600	161 500	47 800	126 800	18 700	10 100
	IV	338 500	188 300	150 200	43 100	122 100	22 800	10 300
2017	I	330 800	187 600	143 200	40 900	117 100	22 400	10 200
	II	305 300	166 500	138 800	39 200	107 200	13 900	9 200
	III	297 800	156 700	141 100	38 600	102 200	10 800	8 400
	IV	279 800	154 100	125 700	34 200	92 700	13 100	8 300
2018	I	275 400	156 500	118 900	33 700	86 300	16 300	8 000
	II	256 300	139 800	116 500	33 000	78 300	9 900	7 000
	III	253 100	134 200	118 900	33 200	73 600	8 200	6 000
	IV	238 700	134 300	104 300	29 800	67 100	11 100	6 100
2019	I	245 200	142 200	103 000	30 600	64 800	15 300	6 000
	II	236 800	131 500	105 300	30 800	63 100	9 800	5 500
	III	242 500	130 800	111 700	31 400	63 700	8 900	5 100
	IV	237 000	136 900	100 100	28 700	61 800	15 700	5 900
2020	I	269 600	155 800	113 900	33 900	63 800	34 100	6 900
	II	427 500	225 100	202 400	57 200	70 800	146 300	21 400

1. Vuoteen 2005 asti lomautetut poislukien. - *Until 2005 excluding laid off.*

2. Sisältää kaikki 1.7.2013 alkaen alkaneet kokoaikaiset lomautukset, siihen asti vain henkilökohtaisesti lomautetut.
Includes all fully laid off starting from 1 July 2013, up to that date only those individually laid off.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - *Continued*

		Ammatti - <i>Occupation</i>				
Vuosi ja neljännes	Johtajat	Erytisasiantuntijat	Asiantuntijat	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Palvelu- ja myyntityöntekijät	
<i>Year and quarter</i>	<i>Managers</i>	<i>Professionals</i>	<i>Technicians and associate professionals</i>	<i>Clerical support workers</i>	<i>Service and sales workers</i>	
		Henkilöä - <i>persons</i>				
2006	2 900	25 700	23 000	20 200	39 800	
2007	2 600	23 500	20 000	17 300	35 000	
2008	2 300	23 700	18 400	15 100	31 500	
2009	2 700	26 500	23 600	17 000	38 100	
2010	2 800	30 900	24 100	17 000	37 300	
2011	2 600	28 600	22 000	15 900	35 900	
2012	2 700	30 600	22 700	16 100	37 200	
2013 ¹	3 100	37 500	27 100	18 000	44 200	
2014	3 600	43 000	30 900	19 400	51 200	
2015	4 100	47 400	34 000	21 000	57 900	
2016	4 100	48 200	34 100	20 900	60 200	
2017	3 600	41 900	29 800	18 600	54 700	
2018	3 200	34 500	24 800	15 500	46 400	
2019	3 100	31 400	22 400	13 800	41 600	
2009	I	2 400	24 300	21 200	15 800	32 400
	II	2 600	29 700	22 700	16 400	34 600
	III	2 800	33 500	25 000	17 800	39 100
	IV	2 800	30 700	25 200	17 800	38 100
2010	I	2 800	30 300	25 100	17 600	36 900
	II	2 800	32 300	24 100	17 000	37 200
	III	2 800	33 300	24 300	17 200	38 900
	IV	2 600	27 900	22 800	16 100	36 200
2011	I	2 600	27 600	22 600	16 000	35 500
	II	2 600	29 300	21 600	15 700	35 200
	III	2 600	30 800	22 400	16 300	37 700
	IV	2 500	26 600	21 400	15 600	35 200
2012	I	2 600	27 500	22 100	15 700	35 000
	II	2 600	30 400	21 700	15 600	36 100
	III	2 800	33 300	23 400	16 500	39 300
	IV	2 900	31 200	23 600	16 500	38 300
2013	I	3 000	33 500	25 700	17 500	40 500
	II	3 100	37 100	25 900	17 500	42 700
	III ¹	3 300	40 800	28 000	18 500	47 400
	IV	3 300	38 400	28 700	18 600	46 200
2014	I	3 300	39 800	29 800	18 900	47 700
	II	3 400	43 000	29 900	18 900	49 600
	III	3 700	46 200	31 600	19 800	54 200
	IV	3 800	43 200	32 200	20 000	53 400
2015	I	4 000	44 700	33 600	20 900	54 600
	II	4 100	47 800	33 300	20 600	56 900
	III	4 200	50 800	34 700	21 300	61 300
	IV	4 100	46 400	34 400	21 100	58 800
2016	I	4 100	46 600	34 800	21 100	58 400
	II	4 100	48 700	33 600	20 800	59 700
	III	4 200	51 400	34 500	21 200	63 100
	IV	4 100	46 100	33 600	20 400	59 600
2017	I	3 900	43 700	32 400	19 900	56 500
	II	3 600	43 700	29 700	18 800	55 100
	III	3 500	43 400	29 500	18 400	56 300
	IV	3 300	36 900	27 700	17 300	50 800
2018	I	3 200	35 100	26 600	16 500	47 600
	II	3 200	36 100	24 800	15 500	47 100
	III	3 200	36 400	24 800	15 800	48 300
	IV	3 100	30 500	23 100	14 400	42 600
2019	I	3 100	30 300	23 100	14 100	41 400
	II	3 100	32 300	22 100	13 800	41 900
	III	3 200	33 700	22 700	14 000	44 100
	IV	3 200	29 300	21 700	13 400	39 200
2020	I	3 300	31 200	24 200	14 500	47 800
	II	5 700	51 000	40 500	22 600	91 600

1. Katso alaviite taulukkoon 13. - *See note to table 13.*Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto
Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, *Employment Service Statistics*

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - *Continued*

Ammatti - <i>Occupation</i>					
Vuosi ja neljännes	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Josta talonrakennukseen liittyvä työ	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Muut työntekijät
<i>Year and quarter</i>	Skilled agricultural, forestry and fishery workers	<i>Craft and related trades workers</i>	Of which occupations related to construction of buildings	Plant and machine operators and assemblers	Elementary occupations
Henkilöä - <i>persons</i>					
2006	7 800	43 600	16 700	22 400	28 700
2007	6 700	36 400	14 200	19 000	24 500
2008	6 200	36 000	14 900	17 400	22 300
2009	6 900	59 700	22 800	25 300	25 900
2010	6 700	57 600	21 100	23 800	25 300
2011	6 400	49 800	19 200	21 400	23 600
2012	6 500	51 500	20 600	22 300	23 900
2013 ¹	7 200	60 600	23 800	25 100	26 300
2014	7 600	66 400	26 200	27 000	27 900
2015	8 000	69 800	27 500	28 400	29 100
2016	7 800	65 800	25 400	26 900	28 200
2017	7 100	53 000	20 400	22 200	24 500
2018	6 100	43 400	16 800	17 800	20 800
2019	5 600	40 800	16 000	16 900	19 000
2009	I 8 500	57 400	24 800	24 200	26 100
	II 5 700	56 600	21 700	24 800	25 000
	III 5 500	58 800	20 400	25 000	25 400
	IV 7 700	66 100	24 300	27 200	27 200
2010	I 8 900	68 300	26 600	27 300	27 800
	II 5 600	55 900	20 000	23 300	24 800
	III 5 200	51 800	17 600	22 000	24 100
	IV 7 200	54 300	20 300	22 800	24 700
2011	I 8 400	58 200	23 700	23 700	25 600
	II 5 300	48 000	18 300	20 600	22 800
	III 4 900	45 100	16 100	19 800	22 500
	IV 6 900	48 100	18 900	21 400	23 400
2012	I 8 100	55 400	23 500	23 200	24 900
	II 5 400	47 300	18 900	20 800	22 800
	III 5 200	47 400	17 700	21 200	23 100
	IV 7 400	55 700	22 200	23 800	24 800
2013	I 8 800	64 700	26 900	26 300	27 000
	II 6 000	57 000	22 300	23 900	25 400
	III ¹ 5 800	56 700	20 900	23 700	25 700
	IV 8 000	64 100	25 100	26 400	27 100
2014	I 9 200	70 500	29 300	28 400	28 900
	II 6 400	62 900	24 500	25 900	27 000
	III 6 200	62 100	23 200	25 400	27 100
	IV 8 500	70 000	27 600	28 500	28 700
2015	I 9 700	75 700	31 500	30 500	30 400
	II 6 900	67 100	26 400	27 700	28 500
	III 6 700	65 600	24 500	26 600	28 300
	IV 8 700	70 800	27 500	29 000	29 300
2016	I 9 800	74 300	30 200	29 600	30 100
	II 6 800	64 600	24 700	26 600	27 700
	III 6 400	61 300	22 300	25 200	27 300
	IV 8 400	62 900	24 100	26 100	27 600
2017	I 9 300	63 000	25 400	25 800	27 600
	II 6 100	52 500	19 900	22 200	24 300
	III 6 500	47 800	17 300	20 200	23 200
	IV 7 400	48 700	18 900	20 500	23 000
2018	I 8 300	50 500	20 600	20 600	23 200
	II 5 100	42 200	16 100	17 600	20 500
	III 4 600	39 400	14 300	16 400	19 900
	IV 6 400	41 600	16 300	16 900	19 800
2019	I 7 300	45 100	18 800	17 800	20 500
	II 4 500	38 800	15 100	16 000	18 300
	III 4 300	37 500	13 900	15 800	18 300
	IV 6 100	41 800	16 300	17 900	18 700
2020	I 7 100	48 200	19 700	20 800	21 600
	II 5 500	59 400	20 500	30 200	30 300

15. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkoa - *Continued*

		Ammatti - <i>Occupation</i>			
Vuosi ja neljännes	Sotilaat	Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät	Yhteensä	Lomautetut	
<i>Year and quarter</i>	<i>Armed forces occupations</i>	<i>Work not classifiable by occupation</i>	<i>Total</i>	<i>Laid off</i>	
Henkilöä - <i>persons</i>					
2006	60	33 800	247 900	8 000	
2007	60	30 900	215 800	6 600	
2008	50	31 000	202 900	9 000	
2009	70	38 100	264 800	31 000	
2010	60	39 200	264 800	21 300	
2011	60	37 700	243 900	14 200	
2012	60	39 600	253 200	15 200	
2013 ¹	80	45 000	294 100	21 400	
2014	110	48 500	325 700	26 000	
2015	140	52 000	351 900	26 800	
2016	140	52 400	348 800	23 300	
2017	120	47 900	303 400	15 000	
2018	100	43 200	255 900	11 400	
2019	90	45 700	240 400	12 500	
2009	I 60	35 400	247 900	30 800	
	II 70	37 800	256 200	30 400	
	III 80	41 000	274 000	28 500	
	IV 70	38 200	281 100	34 300	
2010	I 60	39 500	284 500	32 800	
	II 60	39 900	263 000	19 600	
	III 70	40 900	280 700	14 700	
	IV 70	36 400	251 000	18 000	
2011	I 60	37 200	257 500	21 200	
	II 60	37 900	238 900	12 500	
	III 60	39 600	241 800	9 700	
	IV 60	36 000	237 300	13 600	
2012	I 60	38 100	252 700	19 500	
	II 50	39 700	242 500	12 400	
	III 60	42 100	254 400	10 700	
	IV 60	38 800	263 000	18 100	
2013	I 70	43 000	290 100	25 200	
	II 80	44 900	283 400	17 400	
	III ¹ 80	48 000	297 900	17 200	
	IV 80	44 200	305 100	25 900	
2014	I 90	45 700	322 300	31 000	
	II 90	48 400	315 600	22 900	
	III 120	51 700	328 100	20 600	
	IV 120	48 200	336 500	29 400	
2015	I 160	49 800	354 000	33 900	
	II 140	52 700	345 700	24 800	
	III 150	55 600	355 200	21 100	
	IV 130	49 900	352 600	27 400	
2016	I 140	51 000	360 000	29 900	
	II 140	53 700	346 400	21 700	
	III 150	55 400	350 100	18 700	
	IV 120	49 600	338 500	22 800	
2017	I 150	48 500	330 800	22 400	
	II 130	49 100	305 300	13 900	
	III 120	49 800	297 800	10 800	
	IV 110	44 100	279 800	13 100	
2018	I 110	43 700	275 400	16 300	
	II 100	44 100	256 300	9 900	
	III 110	44 500	253 100	8 200	
	IV 90	40 300	238 700	11 100	
2019	I 90	42 300	245 200	15 300	
	II 90	45 900	236 800	9 800	
	III 100	49 000	242 500	8 900	
	IV 80	45 600	237 000	15 700	
2020	I 90	50 900	269 600	34 100	
	II 120	90 500	427 500	146 300	

16. TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖTTÖMYYDEN KESTON MUKAAN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE
BY DURATION OF UNEMPLOYMENT

Vuosi ja neljännes	Työttömyyden kesto, viikkoa - Duration of unemployment, weeks						Yhteensä	Keskimäärin
	0 - 4	5 - 12	13 - 26	27 - 52	53 - 104	Yli 104		
Year and quarter	Henkilöä - Persons						Total	Average
								Viikkoa Weeks
1981	28 000	27 100	22 500	15 000	7 200	4 300	104 000	24
1982	30 600	30 100	27 500	18 200	9 700	4 400	122 400	25
1983	30 000	31 200	28 400	22 300	11 400	5 700	129 000	27
1984	29 900	29 800	27 400	21 300	9 900	5 700	123 900	27
1985	30 900	32 200	30 000	23 400	8 800	4 400	129 500	25
1986	29 600	33 400	31 400	26 800	10 900	3 900	136 000	25
1987	29 800	31 900	29 200	22 900	11 700	5 000	130 500	26
1988	29 700	31 100	26 400	20 000	7 800	4 300	119 300	24
1989	27 200	26 500	21 600	15 000	4 400	2 000	96 700	20
1990	29 300	28 000	20 500	12 500	2 300	710	93 500	15
1991	44 900	52 800	47 800	30 400	4 400	540	180 900	16
1992	54 900	70 700	88 300	79 400	24 900	1 300	319 500	22
1993	58 200	77 000	106 100	114 700	70 100	10 100	436 300	30
1994	56 700	73 500	98 400	112 000	94 100	32 700	467 500	39
1995	56 200	71 600	91 000	96 200	82 200	53 600	450 900	45
1996	58 100	71 100	86 000	87 800	72 000	59 000	434 100	48
1997	55 000	67 300	76 700	77 300	65 000	57 000	398 300	51
1998	53 600	62 900	70 900	64 200	56 200	54 700	362 500	52
1999	54 000	61 600	66 400	58 700	45 800	50 600	337 100	52
2000	50 700	56 000	62 500	55 700	43 300	43 500	311 700	51
2001	48 900	54 100	57 400	50 100	42 100	39 200	291 800	51
2002	47 400	52 600	55 700	49 200	39 900	38 400	281 300	50
2003	48 300	52 900	55 100	47 300	37 700	33 300	274 600	47
2004	49 400	51 000	56 000	47 900	39 000	31 800	275 200	46
2005	<u>47 600</u>	<u>49 400</u>	<u>51 200</u>	<u>45 500</u>	<u>39 500</u>	<u>31 400</u>	<u>264 700</u>	<u>47</u>
2006 ¹	52 100	47 600	45 700	38 700	35 000	28 800	247 900	45
2007	49 800	43 300	39 700	31 800	26 400	24 800	215 800	43
2008	51 000	43 200	37 600	28 900	22 600	19 600	202 900	40
2009	64 000	61 000	57 100	41 800	25 300	15 500	264 800	32
2010	57 500	54 500	53 100	46 500	36 900	16 300	264 800	36
2011	51 800	50 300	47 300	37 900	33 600	23 000	243 900	40
2012	<u>51 200</u>	<u>51 100</u>	<u>50 800</u>	<u>39 900</u>	<u>31 400</u>	<u>28 700</u>	<u>253 200</u>	<u>43</u>
2013 ²	52 800	56 700	60 000	51 700	40 200	32 800	294 100	45
2014	51 700	57 600	66 700	39 900	49 900	39 800	325 700	48
2015	49 000	56 700	69 600	68 300	60 100	48 300	351 900	52
2016	45 400	52 200	64 800	64 600	64 900	56 800	348 800	57
2017	42 900	49 200	55 000	52 400	51 100	52 900	303 400	58
2018	41 300	47 000	49 600	42 200	36 300	39 400	255 900	54
2019	41 300	46 000	48 700	41 500	32 300	30 500	240 400	49
2014 I	49 000	63 100	70 900	54 100	48 100	37 200	322 300	46
2014 II	55 500	48 700	63 600	60 400	48 900	38 500	315 600	48
2014 III	46 900	58 700	67 000	64 000	50 800	40 800	328 100	49
2014 IV	55 300	60 000	65 300	61 200	51 900	42 700	336 500	49
2015 I	44 300	65 100	77 700	65 400	55 800	45 700	354 000	50
2015 II	53 400	47 100	67 300	72 200	58 500	47 100	345 700	52
2015 III	44 800	58 500	68 200	71 800	62 500	49 400	355 200	53
2015 IV	53 300	56 100	65 200	63 700	63 500	50 800	352 600	53
2016 I	40 000	57 200	77 200	65 500	66 000	54 200	360 000	55
2016 II	51 000	43 200	61 600	69 100	65 300	56 200	346 400	57
2016 III	41 500	56 900	61 200	65 900	66 000	58 700	350 100	58
2016 IV	49 300	51 700	59 300	57 800	62 200	58 300	338 500	58
2017 I	38 300	55 300	64 400	56 900	58 200	57 800	330 800	58
2017 II	48 200	42 200	52 800	55 600	52 300	54 100	305 300	59
2017 III	39 300	52 000	53 600	51 300	49 800	51 800	297 800	58
2017 IV	45 900	47 200	49 000	45 600	44 100	47 900	279 800	56
2018 I	37 800	52 600	55 300	43 800	41 000	44 900	275 400	55
2018 II	47 400	40 800	47 100	43 300	37 000	40 600	256 300	55
2018 III	36 900	50 300	50 500	42 300	35 100	38 000	253 100	53
2018 IV	43 200	44 300	45 300	39 400	32 300	34 200	238 700	52
2019 I	37 100	51 300	52 400	40 200	31 900	32 400	245 200	50
2019 II	46 200	39 300	46 600	42 100	31 700	30 800	236 800	50
2019 III	37 400	48 700	50 200	43 100	32 800	30 300	242 500	49
2019 IV	44 700	44 500	45 800	40 700	32 700	28 500	237 000	48
2020 I	58 500	48 400	57 200	42 500	34 400	28 600	269 600	44
2020 II	111 600	118 900	73 600	54 000	38 900	30 500	427 500	32

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto
 Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

17. PÄÄTTYNEIDEN TYÖTÖMYYSIKASOJEN KESKIMÄÄRÄINEN KESTO IÄN JA SUKUPUOLEN MUKAAN
AVERAGE DURATION OF THE COMPLETED SPELLS OF UNEMPLOYMENT BY AGE AND SEX

Vuosi Year	Ikä - Age										Yhteensä Total
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	
Viikkoa - Weeks											
Molemmat sukupuolet - Both sexes											
1991	8	10	12	13	14	14	15	17	20	43	13
1992	11	16	18	18	19	19	20	21	22	45	18
1993	15	18	20	21	22	22	23	25	28	53	21
1994	16	21	24	26	26	27	28	31	34	65	25
1995	13	19	22	25	26	27	28	31	38	92	25
1996	11	17	20	24	25	26	28	30	43	109	24
1997	8	14	17	21	22	24	26	29	46	119	22
1998	8	12	16	19	20	22	23	25	43	128	21
1999	7	11	14	17	18	20	21	23	39	131	19
2000	7	10	13	16	17	18	19	21	34	125	18
2001	7	9	12	15	16	16	17	18	28	130	18
2002	7	10	12	15	16	16	18	18	24	112	17
2003	6	9	12	14	15	15	17	17	22	104	16
2004	6	9	12	14	15	15	16	17	21	82	16
2005	6	8	12	14	15	16	17	17	24	35	16
2006 ¹	5	7	11	13	15	15	16	17	20	66	15
2007	5	7	10	11	13	13	14	15	19	62	14
2008	5	6	9	10	11	12	13	14	17	60	13
2009	6	8	10	11	11	12	12	12	14	55	13
2010	6	9	12	13	14	15	15	15	16	34	14
2011	5	8	11	13	14	15	15	16	17	35	14
2012	7	9	12	14	15	16	16	17	18	44	15
2013	6	9	13	15	16	17	17	19	19	49	16
2014	7	11	15	18	18	19	21	21	23	56	19
2015	9	13	17	21	22	22	23	24	28	61	22
2016	9	15	19	23	24	25	27	28	31	73	25
2017	8	14	19	24	26	28	29	31	35	87	27
2018	8	13	17	21	24	26	27	30	33	68	25
2019	8	12	16	18	20	21	23	24	27	52	21
Miehet - Male											
1991	9	11	13	14	15	16	17	19	22	41	14
1992	12	17	20	20	21	22	23	24	26	44	20
1993	16	20	23	23	25	26	27	29	33	52	24
1994	16	24	28	28	30	31	32	35	40	67	28
1995	14	21	27	29	31	32	34	37	44	97	28
1996	12	19	25	29	30	33	34	36	50	113	28
1997	9	16	22	26	28	30	34	36	52	122	27
1998	8	14	21	24	26	29	31	34	49	129	26
1999	8	13	19	22	25	28	30	31	46	130	25
2000	8	12	18	21	23	25	27	30	41	126	24
2001	8	11	17	20	22	24	26	28	36	129	23
2002	9	11	17	20	22	24	26	27	35	114	22
2003	7	11	15	19	21	23	25	27	32	110	22
2004	7	11	15	19	21	22	24	26	30	90	21
2005	7	10	15	19	21	22	23	25	37	15	21
2006 ¹	6	8	14	17	20	21	23	24	28	72	19
2007	5	7	12	14	16	18	20	21	27	70	18
2008	5	7	10	13	14	16	17	19	24	69	16
2009	7	9	11	12	13	14	15	18	58	14	
2010	7	10	14	16	17	18	19	19	21	39	16
2011	5	8	13	16	18	19	19	21	23	45	16
2012	7	10	14	16	18	19	20	22	23	55	18
2013	7	10	14	16	17	19	20	20	23	57	18
2014	8	12	16	19	20	21	23	24	26	61	20
2015	9	14	19	22	23	24	25	27	30	64	23
2016	10	15	21	25	26	27	29	31	34	77	27
2017	8	14	21	27	29	32	33	35	39	92	29
2018	8	13	19	23	26	29	31	33	36	69	27
2019	8	13	17	20	22	24	25	27	30	55	23
Naiset - Female											
1991	7	9	11	12	12	11	12	14	18	44	11
1992	10	13	16	16	17	17	17	18	19	46	16
1993	14	16	17	18	19	18	20	21	24	54	18
1994	15	18	20	23	23	24	25	27	29	64	22
1995	13	16	18	22	23	23	24	27	33	89	22
1996	10	14	16	20	21	21	23	25	37	106	20
1997	7	12	14	17	17	18	20	23	40	116	18
1998	7	10	12	15	16	17	17	19	37	128	17
1999	7	9	11	14	14	15	16	17	34	132	16
2000	7	9	10	13	13	13	14	16	29	124	15
2001	6	8	10	12	12	12	13	13	23	131	14
2002	6	8	10	11	12	12	13	13	19	111	14
2003	6	7	9	11	12	11	12	12	17	100	13
2004	5	7	9	11	11	11	12	12	15	6	12
2005	5	7	9	11	11	12	11	12	16	77	13
2006 ¹	5	6	9	10	11	12	12	12	15	61	12
2007	4	6	8	9	10	10	10	11	14	56	11
2008	4	5	8	9	9	10	10	10	13	54	11
2009	5	6	9	9	10	10	10	10	11	52	11
2010	5	7	10	11	11	12	12	11	12	29	11
2011	5	6	9	11	11	12	12	12	13	27	11
2012	6	8	10	12	12	13	13	13	14	35	13
2013	6	8	11	13	13	13	13	14	15	41	13
2014	7	10	13	16	16	17	18	18	20	50	17
2015	8	12	15	19	20	20	21	21	25	58	21
2016	9	13	17	21	22	22	24	25	28	69	23
2017	8	13	17	22	23	24	26	27	31	80	25
2018	8	13	15	19	21	23	24	26	30	66	24
2019	9	12	14	17	18	19	20	22	24	48	20

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlukien. - From 2006 including individually laid off.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkuu - *Continued*

Ammatti - Occupation						
Vuosi ja neljännes	Johtajat	Erityisasiantuntijat	Asiantuntijat	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Palvelu- ja myyntityöntekijät	
Year and quarter	Managers	Professionals	Technicians and associate professionals	Clerical support workers	Service and sales workers	
Henkilöä - persons						
2006	180	3 100	5 400	1 000	8 500	
2007	210	3 800	6 200	1 400	10 000	
2008	210	3 900	6 500	1 300	9 800	
2009	170	3 000	6 800	790	7 600	
2010	200	3 600	6 700	1 200	7 900	
2011	230	4 200	7 200	1 600	9 800	
2012	190	4 200	7 200	1 700	10 500	
2013	190	3 800	7 100	1 400	10 200	
2014	190	3 700	7 200	1 300	10 100	
2015	200	4 100	6 700	1 500	11 200	
2016	210	4 600	6 700	1 600	11 300	
2017	210	5 200	6 200	1 800	12 200	
2018	250	5 800	7 000	2 300	15 400	
2019	270	6 300	7 900	2 700	18 800	
2008	I	260	4 800	8 700	2 100	14 900
	II	210	4 200	6 100	1 200	9 000
	III	190	3 400	6 000	1 200	8 600
	IV	170	3 300	5 600	880	6 900
2009	I	200	3 800	9 100	1 200	11 800
	II	170	3 200	6 900	550	7 300
	III	150	2 500	6 300	610	5 900
	IV	160	2 500	4 900	770	5 600
2010	I	210	4 000	8 100	1 300	11 000
	II	200	3 800	7 000	810	7 300
	III	190	3 200	6 500	1 100	6 700
	IV	190	3 300	5 000	1 400	6 600
2011	I	260	5 100	9 600	2 200	14 700
	II	260	4 700	7 300	1 200	9 000
	III	210	3 500	6 300	1 400	8 100
	IV	190	3 500	5 800	1 800	7 600
2012	I	240	5 600	9 900	2 400	16 500
	II	200	4 400	7 400	1 200	10 200
	III	170	3 400	5 900	1 600	8 300
	IV	160	3 400	5 800	1 500	6 800
2013	I	230	5 400	10 600	2 400	15 500
	II	190	4 000	6 900	1 000	9 400
	III	180	2 800	5 500	990	8 400
	IV	180	2 900	5 500	1 200	7 600
2014	I	240	4 900	10 700	1 900	14 900
	II	200	3 900	7 100	960	8 300
	III	180	3 000	5 200	1 100	9 200
	IV	160	3 200	5 900	1 200	8 200
2015	I	220	4 900	9 200	2 300	15 700
	II	200	4 100	6 900	1 300	11 000
	III	180	3 400	5 700	1 300	9 400
	IV	180	3 800	5 000	1 200	8 500
2016	I	240	5 500	8 500	2 200	16 000
	II	210	4 700	6 500	1 600	10 700
	III	200	4 100	6 600	1 400	9 600
	IV	180	4 100	5 200	1 200	8 800
2017	I	230	5 900	8 300	1 900	15 600
	II	200	5 200	5 800	1 100	10 900
	III	200	4 600	5 300	2 000	11 600
	IV	200	5 200	5 400	2 200	10 600
2018	I	290	6 700	9 800	2 900	20 400
	II	240	6 300	6 600	1 600	14 100
	III	230	5 100	5 700	2 200	13 500
	IV	230	5 200	5 800	2 200	13 400
2019	I	280	7 800	11 300	3 300	27 800
	II	240	6 700	6 800	2 100	16 100
	III	300	5 500	6 400	2 800	16 100
	IV	270	5 300	7 000	2 700	15 300
2020	I	280	6 400	11 000	4 200	25 600
	II	200	5 000	5 800	1 400	11 400

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION
Jatkuu - *Continued*

Ammatti - Occupation					
Vuosi ja neljännes	Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Josta talonrakennukseen liittyvä työ	Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Muut työntekijät
<i>Year and quarter</i>	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>	<i>Craft and related trades workers</i>	<i>Of which occupations related to construction of buildings</i>	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>	<i>Elementary occupations</i>
Avoimia työpaikkoja - Vacancies					
2006	1 800	4 500	2 000	3 500	5 700
2007	1 900	5 300	2 000	4 900	6 500
2008	1 800	3 600	1 100	3 900	5 800
2009	1 300	1 400	560	1 500	3 900
2010	1 200	1 900	880	1 800	3 800
2011	1 100	2 700	1 100	2 500	4 900
2012	1 100	2 700	1 000	2 100	5 200
2013	1 000	2 700	1 300	2 000	4 700
2014	1 100	2 900	1 300	2 600	5 100
2015	940	3 400	1 700	2 600	5 300
2016	830	4 800	2 700	3 000	5 900
2017	930	6 200	3 200	4 000	7 400
2018	770	8 000	4 300	5 800	8 500
2019	1 100	9 500	5 400	6 400	10 400
2008 I	4 400	5 300	1 300	7 800	11 100
2008 II	1 900	3 900	1 600	3 200	5 400
2008 III	520	3 500	1 100	2 700	4 000
2008 IV	250	1 600	420	1 800	2 800
2009 I	3 300	1 800	480	2 900	8 000
2009 II	1 300	1 400	730	1 200	3 200
2009 III	180	1 400	630	860	2 300
2009 IV	240	1 000	390	900	2 100
2010 I	3 300	1 800	850	2 400	6 200
2010 II	1 200	1 900	940	1 600	3 300
2010 III	200	2 300	1 000	1 400	2 800
2010 IV	280	1 600	710	1 600	2 800
2011 I	3 000	2 600	780	4 900	9 200
2011 II	960	3 000	1 400	2 200	4 300
2011 III	260	3 200	1 300	1 800	3 200
2011 IV	330	2 100	820	1 200	3 100
2012 I	3 100	3 300	950	4 000	9 800
2012 II	790	3 000	1 300	2 000	5 000
2012 III	280	2 700	1 100	1 300	3 300
2012 IV	130	1 800	740	1 300	2 900
2013 I	2 900	2 900	1 100	3 400	8 200
2013 II	840	2 900	1 700	1 900	4 800
2013 III	250	3 000	1 400	1 500	3 200
2013 IV	160	2 000	860	1 300	2 700
2014 I	2 600	3 100	1 200	5 000	8 600
2014 II	1 300	3 300	1 500	1 900	5 000
2014 III	230	3 100	1 400	1 700	3 800
2014 IV	160	2 100	1 000	1 600	3 100
2015 I	2 800	3 300	1 400	5 100	7 800
2015 II	520	3 800	2 100	2 200	5 300
2015 III	180	3 700	2 000	1 500	3 900
2015 IV	260	2 600	1 300	1 600	4 100
2016 I	2 100	4 200	1 900	4 400	8 500
2016 II	510	5 200	3 300	2 400	5 600
2016 III	260	5 500	3 100	2 400	4 800
2016 IV	490	4 300	2 300	2 700	5 000
2017 I	2 600	6 300	3 100	6 000	10 400
2017 II	490	6 400	3 700	3 500	7 100
2017 III	230	6 800	3 500	3 200	6 400
2017 IV	360	5 500	2 600	3 200	5 900
2018 I	1 900	8 400	4 400	8 000	11 600
2018 II	550	8 400	5 000	5 800	8 200
2018 III	320	8 600	4 500	5 000	7 400
2018 IV	270	6 700	3 400	4 500	6 600
2019 I	2 800	9 400	4 800	10 100	13 900
2019 II	680	9 700	5 800	6 000	9 000
2019 III	420	10 200	5 500	5 000	9 600
2019 IV	340	8 700	5 600	4 600	9 200
2020 I	2 700	10 400	6 200	7 600	14 900
2020 II	3 200	7 800	5 400	3 300	8 200

18. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ AMMATEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY OCCUPATION

Jatkoa - *Continued*

		Ammatti - <i>Occupation</i>		
Vuosi ja neljännes	Sotilaat	Ammatteihin luokittelemattomat ryhmät	Yhteensä	
<i>Year and quarter</i>	Armed forces occupations	Work not classifiable by occupation	<i>Total</i>	
Avoimia työpaikkoja - <i>Vacancies</i>				
2006	230	340	34 400	
2007	10	330	40 700	
2008	20	300	37 200	
2009	10	500	26 900	
2010	10	430	28 600	
2011	10	560	35 100	
2012	10	520	35 400	
2013	10	500	33 700	
2014	10	450	34 600	
2015	10	340	36 100	
2016	10	260	39 200	
2017	10	220	44 400	
2018	0	270	54 100	
2019	0	190	63 600	
2008	I	10	310	59 600
	II	10	320	35 400
	III	20	290	30 400
	IV	30	290	23 500
2009	I	10	710	42 800
	II	10	520	25 800
	III	10	370	20 500
	IV	0	390	18 600
2010	I	10	460	38 700
	II	10	470	27 600
	III	10	370	24 700
	IV	0	420	23 300
2011	I	0	580	52 000
	II	10	610	33 600
	III	10	520	28 400
	IV	10	520	26 200
2012	I	10	550	55 400
	II	10	490	34 500
	III	0	580	27 700
	IV	0	460	24 200
2013	I	0	440	52 000
	II	10	520	32 600
	III	10	510	26 300
	IV	0	540	24 000
2014	I	0	550	52 200
	II	10	490	32 400
	III	10	380	27 900
	IV	10	360	25 900
2015	I	10	400	51 700
	II	10	370	35 700
	III	10	310	29 600
	IV	10	280	27 600
2016	I	10	290	51 900
	II	10	280	37 700
	III	10	240	35 000
	IV	10	240	32 100
2017	I	10	220	57 500
	II	0	220	41 000
	III	10	230	40 600
	IV	0	210	38 600
2018	I	0	340	70 400
	II	10	270	52 100
	III	0	230	48 400
	IV	0	220	45 300
2019	I	10	160	86 800
	II	0	180	57 500
	III	0	220	56 400
	IV	0	220	53 500
2020	I	10	280	83 500
	II	0	260	46 400

19. TYÖNVÄLITYSTOIMINTA: TYÖNHAKIJAT
EMPLOYMENT SERVICE: JOBSEEKERS

Vuosi ja neljännes	Työnhakijat kuukauden aikana	Näistä työttömiä ¹	Uudet työnhakijat kuukauden aikana	Näistä työttömiä ¹	Päätyneet työnhaut
<i>Year and quarter</i>	<i>Jobseekers during a month</i>	<i>Of these unemployed¹</i>	<i>New jobseekers during a month</i>	<i>Of these unemployed¹</i>	<i>Ended jobseekings</i>
Henkilöä - Persons					
1981	205 200	128 800	40 900	27 400	31 600
1982	234 300	147 500	42 800	29 200	36 200
1983	251 100	154 000	38 400	26 500	36 300
1984	260 300	150 300	38 300	26 500	36 800
1985	273 400	155 100	38 400	26 900	37 000
1986	292 500	160 500	36 200	25 400	36 000
1987	298 600	156 300	35 000	25 000	36 600
1988	287 000	146 100	34 200	23 700	37 500
1989	260 300	122 100	33 500	21 800	36 100
1990	259 600	116 800	38 000	22 500	36 500
1991	396 300	208 400	52 400	25 800	38 300
1992	572 100	351 300	53 300	25 400	41 200
1993	714 000	470 800	49 200	23 400	41 800
1994	755 400	509 400	39 500	21 600	42 000
1995	729 200	513 700	39 000	21 400	42 100
1996	724 400	479 400	39 100	21 100	43 000
1997	691 700	444 300	36 400	19 700	47 400
1998	642 900	404 800	36 100	20 400	42 100
1999	618 800	377 700	36 700	20 100	42 200
2000	584 100	352 700	34 800	19 100	43 300
2001	556 000	329 700	35 200	19 100	41 600
2002	553 200	319 200	34 800	18 400	40 400
2003	552 400	311 500	35 000	18 100	40 700
2004	553 200	312 400	34 300	17 900	40 500
2005	534 200	<u>301 900</u>	33 000	<u>17 600</u>	42 400
2006	510 300	292 700	32 600	19 600	43 600
2007	472 300	258 300	31 800	19 100	43 700
2008	446 500	242 500	34 800	21 300	42 500
2009	521 800	310 700	43 500	26 600	46 800
2010	535 800	311 400	35 800	22 300	47 600
2011	500 600	284 300	33 800	22 100	45 400
2012	<u>495 700</u>	<u>292 800</u>	<u>35 200</u>	<u>23 200</u>	<u>43 100</u>
2013 ²	532 700	333 600	37 300	25 100	40 100
2014	596 300	365 500	35 200	19 600	32 800
2015	649 300	391 400	31 100	16 800	29 700
2016	672 500	386 200	28 200	15 300	29 900
2017	642 900	343 400	26 700	15 200	36 100
2018	582 700	293 900	26 200	14 800	34 100
2019	553 500	276 000	27 800	15 400	32 300
2016	I 672 600	400 300	25 900	14 400	29 900
	II 671 600	383 400	32 100	16 600	28 900
	III 678 000	392 100	26 200	14 600	34 800
	IV 667 800	368 800	28 700	15 800	26 100
2017	I 670 900	372 800	24 000	14 000	33 100
	II 652 800	344 800	29 000	15 700	33 600
	III 638 700	344 300	25 400	14 700	45 100
	IV 609 200	311 600	28 400	16 500	32 600
2018	I 605 600	316 700	24 700	14 700	35 400
	II 589 100	295 100	29 100	15 600	33 900
	III 579 000	297 900	24 100	13 800	38 900
	IV 557 100	265 900	26 900	15 200	28 000
2019	I 563 400	284 100	25 700	15 100	33 300
	II 553 600	270 700	29 100	15 600	31 500
	III 552 300	284 100	25 700	14 800	36 400
	IV 544 600	265 200	30 600	16 200	27 900
2020	I 588 500	307 900	58 900	24 200	34 700
	II 804 300	488 200	96 000	33 000	66 200

1. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaan lukien. - From 2006 including individually laid off.

2. Katso alaviite taulukkoon 13. - See note to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

20. TYÖNVÄLITYSTOIMINTA: AVOIMET TYÖPAIKAT
EMPLOYMENT SERVICE: VACANCIES

Vuosi ja neljännes	Avoimet työpaikat kuukauden aikana	Näistä uusia	Täyttyneet työpaikat	Näistä TE-toimiston hakijalla	Avoinnaolon kesto keskimäärin	
<i>Year and quarter</i>	<i>Vacancies during a month</i>	<i>Of these new vacancies</i>	<i>Vacancies filled during a month</i>	<i>Of these filled with job-seekers at the Employment service</i>	<i>Average duration of vacancy</i>	
	Työpaikkaa - Vacancies				Päivää - Days	
1981	30 900	17 200	17 100	11 400	21	
1982	27 600	16 400	16 200	11 100	19	
1983	28 400	16 900	16 400	11 300	18	
1984	28 700	16 900	16 500	11 400	18	
1985	28 900	16 700	16 600	11 600	20	
1986	26 000	14 100	13 700	9 000	23	
1987	28 300	16 200	15 500	10 100	21	
1988	37 200	22 500	19 100	10 900	20	
1989	56 000	27 500	23 900	11 800	27	
1990	51 000	24 400	22 500	10 500	30	
1991	27 800	15 000	14 200	7 400	22	
1992	16 500	10 000	9 500	5 400	16	
1993	14 200	8 900	8 300	4 600	17	
1994	18 300	12 100	11 100	6 300	16	
1995	20 400	13 200	12 400	7 000	16	
1996	23 800	15 000	14 100	8 300	17	
1997	30 400	18 900	17 700	9 900	18	
1998	35 000	19 900	18 900	10 300	21	
1999	34 500	20 900	20 000	10 800	19	
2000	39 500	24 100	23 200	11 900	20	
2001	43 400	25 300	24 600	12 300	21	
2002	45 800	26 000	25 200	12 100	22	
2003	48 800	26 600	25 900	12 100	24	
2004	48 800	27 400	26 300	11 200	24	
2005	59 900	32 900	31 300	12 600	24	
2006	70 500	38 900	17 400 ¹	13 200 ¹	25	
2007	82 700	44 900	22 600	17 300	25	
2008	79 800	45 200	20 900	16 000	24	
2009	58 400	33 900	13 200	9 900	23	
2010	64 200	38 400	12 200	8 600	21	
2011	78 000	45 200	12 000	7 900	22	
2012	76 200	42 900	10 900	7 000	24	
2013	71 200	39 200	8 300	4 300	24	
2014	72 100	38 900	9 000	6 000	26	
2015	76 300	41 000	11 000	6 100	29	
2016	84 700	46 800	9 600	4 600	26	
2017	93 200	49 300	8 900	5 100	28	
2018	110 300	57 600	8 600	4 600	28	
2019	127 000	65 700	10 700	4 200	28	
2016	I	98 500	54 600	9 700	5 000	26
	II	91 600	49 200	11 300	5 700	27
	III	77 500	44 700	9 500	4 200	25
	IV	71 300	38 600	7 800	3 600	26
2017	I	108 200	58 500	9 100	5 000	29
	II	94 900	47 500	9 900	5 900	28
	III	85 100	46 700	8 500	4 900	28
	IV	84 500	44 700	8 300	4 400	27
2018	I	131 200	69 100	8 800	4 800	30
	II	114 300	57 600	9 700	5 400	28
	III	98 900	52 600	7 500	4 200	28
	IV	96 600	51 100	8 300	4 000	27
2019	I	154 700	79 400	11 300	4 200	29
	II	127 900	62 400	11 800	4 800	29
	III	113 200	61 900	10 100	4 100	27
	IV	112 000	59 000	9 400	3 800	26
2020	I	153 600	76 600	11 300	3 900	28
	II	101 100	47 600	10 600	3 900	31

¹ Vuodesta 2006 alkaen ehdokkaita riittävästi ja hakuaika päättynyt muutossyitä ei lasketa mukaan täyttyneisiin työpaikkoihin.

¹ As of the start of 2006 two reasons for change, 'sufficient numbers of candidates' and 'application period ended', will no longer be included in the figures for filled vacancies.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

21. AKTIVOINTITASEEN LASKETTAVISSA PALVELUISSA
PERSONS COVERED BY SERVICES INCLUDED IN THE ACTIVATION RATE

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Työllistetyt - Number of employed people										Palveluissa yhteensä Participating services Total		
	Kunnallinen sektorin paikkatuki Municipalities' wage subsidy	Yksityis- sektorin paikkatuki Private companies' wage subsidy	Valtiolle työllistetyt Employed by the State	Startti- rahat Start-up grants	Muut työllistetyt Other employed people	Työllistetyt yhteensä Number of employed people Total	Työvoima- koulutus Labour market training	Valmennus Training	Työ- / koulutus- kokeilu Work/ training trials	Työharjoittelun/ työllä- mää- valmennus Traineeship/ preparatory training for working life		Vuorottelu- vapaa sijaisena As a job alternation substitute	Kuntouttava työllöimintä Rehabilitative work
1981	15 900	13 500	6 900	-	1 100	36 500	14 800	-	-	-	-	-	27 400
1982	16 900	9 700	6 300	-	1 500	34 400	16 900	-	-	-	-	-	40 200
1983	17 800	11 000	6 500	-	2 100	37 400	18 100	-	-	-	-	-	42 400
1984	19 400	9 500	6 700	-	3 100	36 900	17 400	-	-	-	-	-	54 300
1985	18 100	7 300	6 000	1 200	3 400	36 200	16 000	-	-	-	-	-	52 200
1986	17 800	3 600	6 300	1 800	2 200	31 700	15 400	-	-	-	-	-	47 100
1987	20 100	4 100	6 700	2 500	2 200	35 700	15 900	-	-	-	-	-	51 500
1988	18 800	5 700	7 400	2 000	1 610	34 500	15 600	-	-	-	-	-	56 100
1989	18 800	5 700	7 400	2 000	1 610	34 500	15 600	-	-	-	-	-	56 100
1990	16 400	4 500	7 900	1 500	2 80	30 500	16 800	-	-	-	-	-	47 300
1991	20 900	5 400	11 100	1 900	440	40 300	17 300	-	-	-	-	-	57 600
1992	21 500	15 600	11 400	5 100	3 000	56 800	27 200	-	-	-	-	-	76 600
1993	21 500	15 600	11 400	5 100	3 000	56 800	27 200	-	-	-	-	-	84 000
1994	25 400	19 200	12 000	4 900	5 100	66 400	28 400	-	-	-	-	-	98 400
1995	27 700	15 600	12 100	3 500	4 800	63 600	33 900	-	-	-	-	-	103 700
1996	30 500	12 900	11 800	2 800	6 500	64 600	42 300	-	-	-	-	-	118 500
1997	26 800	14 300	10 800	2 700	8 000	62 600	46 800	-	-	-	-	-	123 400
1998	21 400	17 000	7 800	2 500	8 400	61 400	41 400	-	-	-	-	-	113 300
1999	16 000	13 600	10 100	1 900	4 800	53 000	31 600	-	-	-	-	-	109 300
2000	16 000	17 600	3 200	1 900	4 800	43 100	30 900	-	-	-	-	-	89 200
2001	14 600	19 200	2 400	1 700	3 600	38 500	26 100	-	-	-	-	-	78 800
2002	13 000	17 000	2 600	2 000	3 500	39 600	29 900	-	-	-	-	-	86 800
2003	13 000	17 000	2 600	2 000	3 500	39 600	29 900	-	-	-	-	-	86 800
2004	12 000	19 200	2 500	2 600	3 400	39 900	30 700	-	-	-	-	-	87 300
2005	10 700	18 800	2 000	3 800	3 200	38 500	29 200	-	-	-	-	-	84 800
2006	10 200	18 500	1 900	4 200	3 200	38 000	26 900	-	-	-	-	-	86 500
2007	9 400	19 500	1 700	4 500	2 700	37 800	27 500	-	-	-	-	-	87 900
2008	8 400	18 700	1 200	4 800	2 300	35 400	25 000	-	-	-	-	-	83 000
2009	7 500	19 700	1 200	5 000	2 500	33 000	27 900	-	-	-	-	-	83 800
2010	6 800	17 800	1 500	5 400	890	34 100	32 800	-	-	-	-	-	100 100
2011	9 000	18 700	1 300	5 600	780	35 500	30 200	-	-	-	-	-	109 100
2012	8 000	16 900	810	4 300	520	30 500	27 600	9 800	12 700	6 400	9 200	15 200	107 500
2013	8 300	16 900	810	4 300	90	31 000	28 100	11 200	13 300	7 200	10 200	18 600	107 500
2014	8 300	23 100	900	5 100	90	37 400	25 500	11 900	1 500	5 600	14 600	25 600	122 100
2015	6 300	16 200	660	4 000	-	27 400	22 400	2 000	1 500	5 500	18 600	30 000	117 800
2016	6 100	12 000	580	3 600	-	23 900	20 700	2 400	-	5 900	21 600	34 700	118 400
2017	6 800	12 000	480	4 400	-	23 700	20 400	2 400	-	3 500	22 500	37 600	119 700
2018	7 600	12 900	480	4 400	-	25 300	18 600	2 600	-	3 200	25 000	38 400	123 900
2019	7 000	12 600	460	4 100	-	24 100	19 400	2 600	-	3 400	24 400	36 900	119 600
2017 I	6 200	11 500	460	4 200	-	22 300	21 900	2 300	-	3 300	23 400	39 400	124 800
2017 II	6 900	12 400	520	4 400	-	24 300	19 000	2 700	-	3 800	22 900	35 900	120 200
2017 III	7 000	12 300	500	4 500	-	24 200	16 000	2 100	-	3 600	20 400	35 700	111 300
2017 IV	7 200	11 900	430	4 400	-	23 900	18 600	2 500	-	3 200	23 200	40 200	122 600
2018 I	7 500	12 100	400	4 500	-	24 500	18 400	3 000	-	2 900	24 800	40 800	126 500
2018 II	7 900	13 500	510	4 500	-	26 400	18 500	2 700	-	3 300	25 400	37 400	125 500
2018 III	7 400	13 400	490	4 200	-	25 800	16 900	2 500	-	3 500	23 900	36 500	126 900
2018 IV	7 500	12 700	430	4 300	-	24 600	20 600	2 500	-	3 500	23 900	39 500	126 900
2019 I	7 400	12 000	390	4 200	-	24 000	20 300	2 500	-	3 000	25 900	40 200	125 900
2019 II	7 200	13 000	510	4 000	-	24 000	17 400	2 400	-	3 400	25 500	38 000	125 500
2019 III	6 800	12 400	440	3 900	-	23 500	20 800	2 600	-	3 400	24 100	37 300	120 600
2020 I	6 700	11 500	380	3 900	-	22 700	19 500	3 200	-	3 200	18 300	37 200	118 400
2020 II	6 800	11 300	380	3 800	-	21 400	19 400	3 400	-	3 200	18 300	33 200	109 800

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työvoimastatistia - Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

**22. TYÖVOIMAKOULUTUKSEEN HAKEMUKSIA, KURSSIN ALOITTANEET, SUORITTANEET TAI KESKEYTTÄNEET
 KUUKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN SEKÄ TYÖVOIMAKOULUTUKSESSA OLEVAT KUUKAUDEN LOPUSSA
 APPLICATIONS FOR LABOUR MARKET TRAINING AND MONTHLY AVERAGE OF PERSONS WHO
 STARTED, COMPLETED OR DROPPED-OUT TRAINING AND PERSONS ATTENDING LABOUR MARKET
 TRAINING AT THE END OF THE MONTH**

Vuosi ja neljännes	Koulutukseen hakemuksia	Koulutuksen aloittaneet	Koulutuksen suorittaneet	Koulutuksen keskeyttäneet	Työvoimakoulutuksessa olevat
Year and quarter	Applications for Labour market training	Started training	Completed training	Dropped-out training	On Labour market training
Henkilöä - Persons					
1981	5 400	2 900	2 200	480	14 800
1982	6 000	3 200	2 400	480	16 900
1983	6 000	3 200	2 500	510	18 100
1984	5 000	2 800	2 200	420	17 400
1985	4 800	2 600	1 900	390	16 000
1986	4 700	2 500	2 000	370	15 400
1987	4 800	2 600	2 100	410	15 900
1988	3 700	2 500	2 100	360	15 600
1989	3 800	2 500	2 000	350	15 600
1990	4 300	2 800	2 100	340	16 800
1991	8 000	4 000	3 000	350	17 300
1992	11 600	5 700	4 100	370	26 300
1993	12 100	5 300	4 900	350	27 200
1994	14 300	6 900	5 600	570	28 400
1995	16 100	7 300	5 300	590	33 900
1996	18 200	8 400	7 000	760	42 300
1997	20 500	9 300	8 100	870	46 800
1998	18 100	7 500	6 600	760	41 400
1999	17 600	7 300	6 000	850	38 100
2000	17 000	6 400	5 500	820	30 900
2001	14 100	5 600	4 600	760	26 100
2002	14 300	6 000	4 300	720	26 300
2003	13 600	5 900	4 900	780	29 900
2004	14 900	6 100	5 000	850	30 700
2005	14 400	5 800	5 000	780	29 200
2006	15 400	6 500	5 000	980	26 900
2007	14 600	6 500	5 200	1 100	27 500
2008	13 700	5 900	4 700	1 000	25 000
2009	16 700	6 700	4 900	880	27 900
2010	17 600	7 000	5 300	1 100	32 800
2011	15 400	6 200	5 200	980	30 200
2012	14 000	5 700	4 300	880	27 600
2013	11 500	4 400	3 300	690	26 200
2014	12 600	4 500	3 400	710	25 500
2015	10 900	3 700	3 000	600	22 400
2016	9 900	4 000	3 100	610	20 700
2017	10 100	4 500	3 500	720	18 900
2018	9 700	4 000	2 900	660	18 600
2019	9 200	4 100	2 900	670	19 400
2016 I	10 600	4 200	2 400	570	21 500
2016 II	7 800	3 100	3 800	530	20 200
2016 III	10 100	4 300	2 200	680	18 800
2016 IV	11 200	4 500	4 000	650	22 400
2017 I	13 000	5 600	3 000	800	21 900
2017 II	8 100	3 700	4 500	710	19 000
2017 III	8 400	4 100	2 400	690	16 000
2017 IV	10 900	4 600	3 900	680	18 600
2018 I	10 300	4 400	2 400	690	18 400
2018 II	8 200	3 500	3 800	700	18 500
2018 III	8 800	4 000	1 800	660	16 900
2018 IV	11 300	4 200	3 500	610	20 600
2019 I	10 700	4 900	2 600	760	20 300
2019 II	7 200	3 300	3 900	630	19 400
2019 III	9 400	4 200	1 800	640	17 100
2019 IV	9 500	3 900	3 400	640	20 800
2020 I	10 900	4 600	2 300	800	20 500
2020 II	6 500	2 800	3 200	500	19 400

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

23. TYÖTTÖMIEN TOIMEENTULOTURVA
UNEMPLOYMENT SECURITY

Vuosi ja neljännes	Työttömät työnhakijat	Työttömät kassan jäsenet	Työttömyyspö- ruspäivärahan saajat	Työmarkkina- tuen saajat	Työttömyyseläk- keellä olevat	
<i>Year and quarter</i>	<i>Unemployed jobseekers</i>	<i>Unemployed members of insurance funds</i>	<i>Recipients of basic unemployment allowance</i>	<i>Recipients of labour market support</i>	<i>Recipients of unemployment pension</i>	
Henkilöä - Persons						
1971	44 100	23 700	1 700	-	300	
1972	59 500	28 100	9 500	-	500	
1973	50 200	24 500	7 600	-	1 000	
1974	40 100	20 600	4 500	-	1 300	
1975	50 900	27 800	5 900	-	1 300	
1976	80 200	41 000	16 900	-	1 600	
1977	132 500	59 300	37 300	-	1 900	
1978	175 200	71 500	61 200	-	3 800	
1979	150 300	54 900	56 600	-	6 700	
1980	109 500	37 400	42 400	-	13 200 ³	
1981	115 400	49 600 ²	44 200	-	16 800	
1982	138 100	61 600	53 000	-	21 600	
1983	143 900	64 700	55 500	-	30 000	
1984	135 300	60 100	51 400	-	41 000	
1985	141 400	64 000	71 000 ⁴	-	50 200	
1986	150 700	70 800	73 600	-	61 400	
1987	140 500	42 500	72 800	-	68 800	
1988	127 600	56 900	59 600	-	68 700	
1989	103 400	46 900	39 200	-	65 200	
1990	103 200	47 500	35 500	-	59 300	
1991	213 200	109 500	87 700	-	52 000	
1992	363 100	194 400	150 500	-	46 500	
1993	482 200	268 200	195 900	-	45 500	
1994	494 200	264 000	165 300	53 300	44 800	
1995	466 000	238 700	76 400	142 700	39 800	
1996	448 000	237 100	28 700	178 300	37 900	
1997	409 000	208 500	25 500	173 300	41 100	
1998	372 400	169 900	19 200	180 500	44 900	
1999	348 100	150 000	16 700	175 900	48 000	
2000	321 100	135 700	15 900	159 600	50 900	
2001	302 200	122 400	15 800	153 500	52 700	
2002	294 000	118 200	17 200	150 600	54 700	
2003	288 800	121 600	19 100	144 400	53 000	
2004	288 400	124 800	20 600	141 900	50 700	
2005	275 300	122 100	19 800	134 200	47 600	
2006	247 900	109 000	18 000	121 600	46 300	
2007	215 800	91 700	15 600	105 200	46 100	
2008	202 900	80 400	15 800	94 100	48 200	
2009	264 800	114 200	25 600	103 000	49 800	
2010	264 800	117 000	28 500	109 800	47 500	
2011	243 900	107 000	25 000	115 200	37 700	
2012	253 200	108 200	25 700	124 600	27 500	
2013	294 100 ⁵	128 600 ⁵	29 000	145 000	16 300	
2014	325 700	145 100	34 400	163 600	8 600	
2015	351 900	156 700	39 200	187 800	1 700	
2016	348 800	150 300	38 600	198 000	0	
2017	303 400	122 100	33 200	198 500	0	
2018	255 900	95 400	28 200	189 700	0	
2019	240 400	86 000	26 400	183 000	0	
2017	I	330 800	141 500	37 600	204 800	0
	II	305 300	121 600	33 400	199 700	0
	III	297 800	114 400	31 000	195 000	0
	IV	279 800	110 900	30 800	194 600	0
2018	I	275 400	110 400	31 700	194 700	0
	II	256 300	95 100	28 400	189 000	0
	III	253 100	89 600	26 500	187 300	0
	IV	238 700	86 400	26 300	187 900	0
2019	I	245 200	90 300	27 300	189 400	0
	II	236 800	81 600	25 300	184 500	0
	III	242 500	83 000	25 300	180 900	0
	IV	237 000	88 900	27 600	177 400	0
2020	I	269 600	106 200	..	..	0
	II	427 500	193 700	..	..	0

1. Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. - According to the statistics of the Social Insurance Institution.

2. Vuoteen 1980 asti työttömyyskassatodistuksen saajat. - Up to 1980 recipients of certificates for unemployment insurance funds.

3. Vuoteen 1979 asti Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. - Up to 1979 according to the statistics of the Social Insurance Institution.

4. Vuoteen 1984 asti työttömyyskorvauksen saajat. Vuodesta 1985 alkaen Kansaneläkelaitoksen tilaston mukaan. Since 1985 according to the statistics of the Social Insurance Institution.

5. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

24. SIIRTOLAISUUS
MIGRATIONS TO AND FROM FINLAND

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Maahan muuttaneet Immigrants		Maasta muuttaneet Emigrants		Nettomaahanmuutto Net immigration	
	Yhteensä Total	Pohjoismaista From Nordic countries	Yhteensä Total	Pohjoismaihin To Nordic countries		
						Henkilöä - Persons
1981	15 800	13 000	10 000	7 500	5 700	
1982	14 700	11 800	7 400	5 200	7 300	
1983	13 600	10 200	6 800	4 600	6 800	
1984	11 700	8 500	7 500	5 100	4 200	
1985	10 500	7 500	7 700	5 400	2 700	
1986	9 900	6 800	8 300	5 900	1 700	
1987	9 100	5 800	8 500	5 900	670	
1988	9 700	6 000	8 400	6 000	1 300	
1989	11 200	6 500	7 400	5 100	3 800	
1990	13 600	6 600	6 500	4 500	7 100	
1991	19 000	5 200	6 000	3 800	13 000	
1992	14 600	3 700	6 100	3 500	8 500	
1993	14 800	3 300	6 400	3 400	8 400	
1994	11 600	3 400	8 700	4 100	2 900	
1995	12 200	3 900	9 000	4 000	3 300	
1996	13 300	4 300	10 600	4 000	2 700	
1997	13 600	4 000	9 900	4 600	3 700	
1998	14 200	4 500	10 800	5 200	3 400	
1999	14 700	4 600	12 000	5 500	2 800	
2000	16 900	4 700	14 300	5 500	2 600	
2001	19 000	5 000	13 200	5 300	5 800	
2002	18 100	4 700	12 900	5 200	5 200	
2003	17 800	4 900	12 100	4 800	5 800	
2004	20 300	5 000	13 700	4 200	6 700	
2005	21 400	5 100	12 400	4 300	9 000	
2006	22 500	4 500	12 100	4 100	10 300	
2007	26 000	4 400	12 400	4 100	13 600	
2008	29 100	4 900	13 700	4 200	15 500	
2009	26 700	4 500	12 200	3 800	14 500	
2010	25 600	3 900	11 900	3 800	13 700	
2011	29 500	4 400	12 700	3 800	16 800	
2012	31 300	3 700	13 800	3 700	17 400	
2013	31 900	3 500	13 900	3 800	18 000	
2014	31 500	3 600	15 500	4 200	16 000	
2015	28 700	3 400	16 300	4 400	12 400	
2016	34 900	3 700	18 100	4 600	16 800	
2017	31 800	3 900	17 000	3 900	14 800	
2018	31 700	3 700	16 100	4 100	15 600	
2019	32 800	3 700	17 300	3 700	15 500	
2012	I	6 400	780	3 000	810	3 300
	II	7 100	970	3 100	620	4 000
	III	10 300	1 200	4 800	1 600	5 600
	IV	7 400	760	2 900	680	4 500
2013	I	7 200	770	3 200	900	4 000
	II	7 200	990	2 900	630	4 400
	III	10 200	1 100	4 800	1 600	5 300
	IV	7 300	710	3 000	670	4 300
2014	I	6 900	770	3 300	920	3 600
	II	7 300	1 000	3 400	710	3 800
	III	10 400	1 100	5 000	1 900	5 300
	IV	6 900	770	3 700	730	3 200
2015	I	6 100	680	3 500	980	2 600
	II	6 500	880	3 900	720	2 600
	III	9 500	1 200	5 100	1 900	4 400
	IV	6 700	700	3 800	730	2 800
2016	I	6 200	780	3 600	1 000	2 600
	II	8 000	1 000	4 300	710	3 800
	III	11 600	1 100	5 500	2 100	6 100
	IV	9 000	780	4 700	810	4 300
2017	I	7 400	1 100	3 100	1 200	4 200
	II	7 500	1 000	2 800	620	4 700
	III	9 300	1 100	4 700	1 600	4 600
	IV	6 000	650	2 600	600	3 400
2018	I	7 100	790	3 800	1 000	3 300
	II	7 100	990	3 500	750	3 600
	III	10 100	1 100	5 500	1 700	4 600
	IV	7 400	770	3 300	630	4 100
2019	I	7 400	780	4 000	810	3 400
	II	7 600	1 000	3 600	600	4 000
	III	10 200	1 200	5 800	1 600	4 500
	IV	7 400	740	3 800	660	3 600
2020*	I	8 200	930	3 100	670	5 100
	II	5 000	820	1 700	340	3 300

* Ennakkotieto - Preliminary data

Lähde : Tilastokeskus, Väestötilasto - Source: Statistics Finland, Population statistics

25. TYÖTTÖMYYSASTEET ERÄISSÄ OECD-MAISSA
UNEMPLOYMENT RATES IN SOME OECD COUNTRIES

Vuosi ja neljännes	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Itävalta	Ranska
	<i>Finland</i>	<i>Sweden</i>	<i>Norway</i>	<i>Denmark</i>	<i>Austria</i>	<i>France</i>
Year and quarter	Prosenttia - Per cent					
1991	6,6	2,9	5,5	10,5	5,8	9,4
1992	11,7	5,3	5,9	11,2	6,0	10,3
1993	16,3	8,2	6,0	12,3	6,8	11,7
1994	16,6	8,0	5,4	12,1	6,5	12,3
1995	15,2	7,7	4,9	10,2	6,6	11,6
1996	14,4	8,0	4,8	8,7	7,0	12,3
1997	12,4	8,0	4,1	7,8	7,1	12,5
1998	11,4	6,5	3,2	6,5	7,2	11,6
1999	10,2	5,6	3,2	5,6	6,7	10,8
2000	9,8	4,7	3,5	5,3	5,8	9,5
2001	9,1	4,0	3,6	5,1	6,1	8,7
2002	9,1	4,0	3,9	5,1	6,9	9,1
2003	9,0	4,9	4,5	5,1 ¹	4,3 ¹	9,1
2004	8,8	5,5	4,5	5,7	5,0	8,9
2005	8,3	7,3	4,5	4,8	5,2	9,3
2006	7,7	7,1	3,4	3,9	4,7	9,3
2007	6,9	6,1	2,6	3,8	4,4	8,4
2008	6,4	6,2	2,5	3,4	3,8	7,8
2009	8,2	8,3	3,1	6,0	4,8	9,5
2010	8,4	8,4	3,5	7,5	4,4	9,8
2011	7,8	7,8	3,3	7,6	4,1	9,6
2012	7,7	8,0	3,2	7,5	4,4	9,8
2013	8,2	8,0	3,5	7,0	5,4	10,3
2014	8,7	7,9	3,5	6,5	5,6	10,3
2015	9,4	7,4	4,4	6,2	5,7	10,4
2016	8,8	7,0	4,7	6,2	6,0	10,1
2017	8,6	6,7	4,2	5,8	5,5	9,4
2018	7,4	6,3	3,9	5,1	4,9	9,0
2019	6,7	6,8	3,7	5,1	4,5	8,5
2018 I	8,0	6,2	3,9	5,0	5,0	9,2
2018 II	7,6	6,2	3,8	5,0	4,7	9,1
2018 III	7,3	6,5	4,0	4,9	4,9	9,0
2018 IV	6,8	6,2	3,8	5,1	4,7	8,9
2019 I	6,7	6,8	3,7	5,2	4,7	8,6
2019 II	6,7	6,5	3,4	4,9	4,6	8,5
2019 III	6,8	7,0	3,8	4,9	4,5	8,5
2019 IV	6,8	6,9	3,9	5,1	4,2	8,2
2020 I	6,7	7,2	3,6	4,9	4,5	7,7

Vuosi ja neljännes	Saksa	Iso-Britannia	USA	Kanada	Japani	Australia
	<i>Germany</i>	<i>United Kingdom</i>	<i>USA</i>	<i>Canada</i>	<i>Japan</i>	<i>Australia</i>
Year and quarter	Prosenttia - Per cent					
1991	7,3	8,0	6,7	10,4	2,1	9,6
1992	7,7	7,7	7,4	11,3	2,2	10,8
1993	8,9	10,3	6,8	11,3	2,5	10,9
1994	9,6	9,3	6,1	10,4	2,9	9,7
1995	9,4	8,0	5,6	9,6	3,1	8,5
1996	10,4	7,3	5,4	9,7	3,4	8,5
1997	11,5	3	4,9	9,2	3,4	8,3
1998	11,1	4,5	4,5	8,3	4,1	7,7
1999	10,5	4,2	4,2	7,6	4,7	7,0
2000	9,6	3,6	4,0	6,8	4,7	6,3
2001	9,4	5,1 ¹	4,7	7,2	5,0	6,8
2002	9,8	5,2	5,8	7,7	5,4	6,4
2003	10,5	5,0	6,0	7,6	5,3	6,1
2004	10,6	4,8	5,5	7,2	4,7	5,5
2005	10,6 ¹	4,8	5,1	6,8	4,4	5,0
2006	9,8	5,4	4,6	6,3	4,1	4,8
2007	8,4	5,3	4,6	6,0	3,9	4,4
2008	7,3	5,6	5,8	6,1	4,0	4,2
2009	7,7	7,6	9,3	8,3	5,1	5,6
2010	7,1	7,8	9,6	8,0	5,1	5,2
2011	6,0	8,0	9,0	7,5	4,6	5,1
2012	5,5	7,9	8,1	7,2	4,4	5,2
2013	5,2	7,6	7,4	7,1	4,0	5,7
2014	5,0	6,2	6,2	6,9	3,6	6,1
2015	4,6	5,3	5,3	6,9	3,4	6,1
2016	4,1	4,8	4,9	7,0	3,1	5,7
2017	3,8	4,4	4,4	6,3	2,8	5,6
2018	3,4	4,0	3,9	5,8	2,4	5,3
2019	3,2	3,8	3,7	5,7	2,4	5,2
2018 I	3,5	4,2	4,1	5,8	2,5	5,5
2018 II	3,4	4,0	3,9	5,9	2,4	5,4
2018 III	3,4	4,0	3,8	5,9	2,4	5,2
2018 IV	3,3	3,9	3,8	5,6	2,4	5,0
2019 I	3,2	3,7	3,9	5,8	2,4	5,0
2019 II	3,1	3,8	3,6	5,6	2,4	5,2
2019 III	3,1	3,9	3,6	5,6	2,3	5,3
2019 IV	3,2	3,7	3,5	5,7	2,3	5,2
2020 I	3,5	3,9	3,8	6,3	2,4	5,2

Vuodesta 2005 lähtien kaikkien maiden tiedot ovat kausitasoitettuja lukuja työvoimatutkimuksesta. - From 2005 all figures are seasonally adjusted figures from Labour force survey.

1. Lähde muututtanut rekisteröidystä työttömyydestä työvoimatutkimukseen. - Source changed from registered unemployment to Labour Force Survey.

Lähde: OECD - Source: OECD

26. TYÖVOIMA ELINKENO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
LABOUR FORCE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Elinkeno- ja ympäristökeskusalue - Administrative district																
	Koko maa Whole country	Uusimaa Uusimaa	Varsinais-Suomi Varsinais-Suomi	Satakunta Satakunta	Häme Häme	Pirkanmaa Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo Etelä-Savo	Pohjois-Savo Pohjois-Savo	Karjala Karjala	Keskisuomi Keskisuomi	Ei.-Pohjanmaa Ei.-Pohjanmaa	Pohjanmaa Pohjanmaa	P.-Pohjanmaa P.-Pohjanmaa	Kainuu Kainuu	Lappi Lappi	Ahvenanmaa Ahvenanmaa
	1 000 henkilöä - persons																
1991	2 544	690	227	123	184	218	163	86	124	83	123	96	120	164	44	98	
1992	2 499	695	225	117	180	212	160	85	121	91	122	95	115	165	41	95	
1993	2 463	676	221	120	174	213	157	81	116	79	120	95	113	156	41	96	
1994	2 481	676	223	118	172	216	157	80	117	79	120	94	112	164	42	93	
1995	2 481	693	224	118	172	216	157	80	117	79	120	94	112	164	42	93	
1996	2 490	704	223	117	173	214	156	79	116	78	122	94	115	166	42	91	
1997	2 484	710	229	117	172	216	151	77	112	77	117	93	114	166	42	91	
1998	2 507	725	234	116	173	218	153	77	112	77	119	92	115	168	41	89	
1999	2 567	752	247	115	176	224	155	76	112	77	119	92	116	172	40	90	
2000	2 588	772	241	115	180	227	152	77	116	77	120	90	118	173	40	90	
2001	2 605	784	241	114	181	227	152	75	115	78	126	90	119	176	40	89	
2002	2 610	790	244	112	179	229	152	74	114	78	124	90	119	178	39	88	
2003	2 600	788	244	112	180	226	151	74	115	76	125	89	117	179	38	86	
2004	2 594	788	240	110	178	230	150	74	115	75	124	90	118	178	38	86	
2005	2 620	798	246	110	178	234	151	73	116	77	125	90	119	181	39	84	
2006	2 648	810	251	109	178	234	150	74	116	78	128	92	120	182	39	85	
2007	2 675	824	252	110	181	242	150	72	114	77	130	93	122	185	38	83	
2008	2 703	840	255	112	183	243	151	71	115	76	129	93	124	188	38	85	
2009	2 678	837	251	109	179	245	149	69	115	74	131	92	122	185	37	84	
2010	2 672	836	232	108	182	244	146	69	117	77	128	92	120	185	36	84	15
2011	2 682	843	233	106	180	247	148	69	116	78	129	93	120	186	36	84	15
2012	2 690	852	235	107	182	248	143	70	116	75	127	93	122	186	36	83	16
2013	2 679	845	236	103	176	245	140	69	116	75	128	94	120	189	35	85	16
2014	2 679	853	236	103	176	245	140	69	116	75	128	94	120	189	35	85	16
2015	2 689	869	228	104	178	246	139	67	115	75	126	93	123	186	35	86	16
2016	2 685	872	231	103	176	245	137	66	116	74	128	91	122	190	32	85	16
2017	2 707	884	233	101	177	251	135	67	116	73	130	91	122	198	33	81	16
2018	2 742	902	240	102	179	256	137	65	115	75	130	91	120	198	32	84	16
2019	2 750	913	238	102	177	257	136	63	114	74	132	93	119	198	32	86	16
2016 I	2 651	863	227	104	174	241	134	66	116	76	126	89	120	182	34	85	16
2016 II	2 752	890	233	104	182	249	141	72	118	77	129	94	125	199	34	87	17
2016 III	2 697	871	233	104	177	249	139	65	116	74	130	92	124	192	30	84	17
2016 IV	2 639	864	231	101	172	241	133	62	114	71	125	88	121	187	32	82	16
2017 I	2 655	864	230	99	175	245	131	65	114	72	127	88	118	193	35	83	16
2017 II	2 769	892	240	102	186	256	139	70	118	76	132	94	126	205	34	83	16
2017 III	2 714	885	234	103	179	251	133	67	116	75	131	90	122	199	32	80	16
2017 IV	2 690	896	231	99	169	250	136	64	116	70	128	90	120	195	32	80	16
2018 I	2 706	897	235	99	175	252	138	64	113	74	129	89	119	193	32	82	16
2018 II	2 802	910	242	104	184	263	141	69	118	77	133	95	124	207	33	87	16
2018 III	2 757	907	243	103	178	258	137	64	117	75	131	93	119	197	32	85	16
2018 IV	2 702	893	240	102	178	251	132	62	112	73	127	89	118	196	31	82	15
2019 I	2 704	901	232	99	170	252	134	63	113	73	130	91	118	197	32	85	15
2019 II	2 808	926	244	106	179	263	138	66	120	75	132	93	123	204	34	88	16
2019 III	2 766	916	241	104	181	255	136	62	113	77	132	91	119	197	33	86	15
2019 IV	2 721	910	237	101	177	256	135	63	112	71	128	91	115	194	30	84	16
2020 I	2 721	910	235	105	173	256	130	62	112	71	132	91	119	196	30	84	16
2020 II	2 759	920	240	103	177	259	130	67	114	76	133	93	122	201	30	79	16

1. Vuoteen 2009 asti Ahvenanmaa kuului Varsinais-Suomen alueeseen, mutta vuodesta 2010 lähtien se tilastoidaan erikseen.

Until 2009 Ahvenanmaa included into Varsinais-Suomi, but from 2010 it will be presented separately.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

**27. TYÖLLISET ELINKAINEN-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
EMPLOYED PERSONS BY ADMINISTRATIVE DISTRICT**

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Elinkainen-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district																
	Koko maa Whole country	Uusimaa Uusimaa	Varsinais-Suomi Varsinais-Suomi	Satakunta Satakunta	Häme Häme	Pirkanmaa Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo Etelä-Savo	Pohjois-Savo Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala Pohjois-Karjala	Keskisuomi Keskisuomi	Etelä-Pohjanmaa Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu Kainuu	Lappi Lappi	Ahvenanmaa Åland
1 000 henkilöä - persons																	
1991	2 375	660	216	113	171	202	151	79	115	75	112	89	112	150	40	90	
1992	2 206	623	203	101	156	184	141	74	106	69	105	84	104	142	34	80	
1993	2 048	585	187	97	144	174	132	67	96	62	95	78	97	128	32	74	
1994	2 054	584	190	99	142	177	129	66	95	63	96	79	97	130	33	74	
1995	2 099	609	194	98	144	180	132	66	96	63	97	80	97	136	33	73	
1996	2 127	625	197	99	145	178	133	66	96	65	99	80	101	140	32	72	
1997	2 170	643	205	101	149	188	132	67	94	63	99	79	105	140	32	73	
1998	2 222	670	212	101	152	193	133	65	96	65	101	81	105	143	34	71	
1999	2 296	704	219	101	159	201	133	66	101	65	103	81	105	149	34	75	
2000	2 335	723	223	102	161	204	135	66	102	65	106	81	107	153	33	74	
2001	2 367	741	222	102	163	206	138	65	101	66	111	82	110	155	33	74	
2002	2 372	744	222	102	163	207	136	65	101	66	110	82	111	155	32	74	
2003	2 365	737	225	102	164	203	136	67	102	64	111	82	109	159	32	72	
2004	2 365	737	220	99	163	210	136	66	103	64	109	83	109	159	31	75	
2005	2 401	750	230	100	162	214	137	65	104	67	110	84	111	163	32	72	
2006	2 444	767	235	101	164	216	136	65	105	70	115	86	112	164	32	74	
2007	2 491	802	241	103	172	226	141	65	103	67	118	88	116	170	32	77	
2008	2 537	802	241	105	172	226	141	65	103	67	118	88	116	170	32	77	
2009	2 457	784	233	101	164	220	135	62	102	65	116	82	114	167	34	74	
2010	2 447	783	213	98	165	220	131	64	105	68	116	84	112	166	33	74	15
2011	2 474	793	214	100	166	223	131	64	104	68	117	86	113	170	33	75	15
2012	2 483	798	217	99	169	225	133	63	106	66	115	87	115	168	32	75	15
2013	2 457	796	212	96	162	222	128	63	108	65	112	85	114	170	31	74	15
2014	2 447	796	207	96	161	222	126	62	108	69	115	86	113	170	29	74	16
2015	2 437	800	205	95	162	220	124	60	104	67	112	85	115	167	30	76	16
2016	2 448	808	209	93	163	219	122	60	105	64	114	84	116	172	29	76	16
2017	2 473	816	213	92	164	225	122	59	106	68	116	84	113	180	29	73	16
2018	2 540	839	224	96	166	233	125	60	106	68	118	87	114	184	28	76	15
2019	2 566	854	224	96	167	238	125	59	107	66	122	89	113	182	29	79	15
2016 I	2 395	794	202	93	161	212	118	59	105	65	112	80	112	162	29	74	16
2016 II	2 411	818	210	93	164	221	127	60	106	64	114	86	110	176	29	76	16
2016 III	2 403	818	210	93	164	221	127	60	106	64	114	86	110	176	29	76	16
2016 IV	2 427	806	209	93	159	217	122	55	104	60	112	83	116	171	28	75	15
2017 I	2 407	794	209	91	161	217	115	56	106	63	111	82	112	172	30	73	15
2017 II	2 494	817	214	91	167	228	124	61	106	67	119	87	114	184	28	73	16
2017 III	2 506	820	215	95	170	228	124	61	106	66	119	84	115	186	29	73	16
2017 IV	2 486	834	215	91	159	226	123	58	107	63	116	84	113	180	29	72	15
2018 I	2 469	828	216	90	159	223	123	57	103	65	116	84	111	177	28	74	15
2018 II	2 573	840	226	98	168	238	128	62	107	68	120	90	116	190	29	78	16
2018 III	2 577	850	228	98	167	239	128	60	108	70	121	90	114	183	28	77	16
2018 IV	2 541	840	225	98	170	232	123	59	106	69	117	86	113	185	28	76	15
2019 I	2 513	843	219	93	161	231	123	57	104	67	119	85	112	180	29	77	15
2019 II	2 503	859	226	96	169	230	124	61	106	66	124	86	112	183	31	78	15
2019 III	2 603	859	226	96	172	239	128	59	108	70	124	94	115	185	30	79	15
2019 IV	2 557	858	223	95	167	243	122	59	105	63	120	89	111	181	27	79	16
2020 I	2 528	856	221	96	162	237	119	56	104	62	118	86	111	180	27	77	15
2020 II	2 514	845	223	94	161	234	117	56	103	66	112	85	112	180	28	77	14

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

28. TYÖLLISYYSASTEET ELINKKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
EMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - Administrative district														Ahvenanmaa	
	Koko maa Whole country	Uusimaa Uusimaa	Varsinais-Suomi Varsinais-Suomi	Satakunta Satakunta	Häme Häme	Pirkanmaa Pirkanmaa	Suomi Suomi	Kaakkois-Suomi Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo Etelä-Savo	Pohjois-Savo Pohjois-Savo	Karjala Karjala	Keskisuomi Keskisuomi	Etelä-Savo Etelä-Savo	Pohjanmaa Pohjanmaa		Pohjois-Pohjanmaa Pohjois-Pohjanmaa
Prosenttia - Per cent																
1991	70.0	75.8	72.0	67.0	70.1	69.6	66.6	66.7	66.9	64.2	66.0	68.3	70.5	66.1	62.0	65.8
1992	64.7	70.8	66.9	61.4	63.9	62.9	62.3	63.1	61.8	58.6	61.7	64.2	64.9	61.6	54.6	58.8
1993	69.0	69.0	62.7	68.5	69.7	69.7	67.0	67.3	65.9	57.4	57.7	59.6	62.9	56.7	50.0	52.3
1994	61.4	66.9	64.1	58.7	60.6	60.3	59.5	57.1	56.3	54.0	57.0	60.6	61.2	57.4	53.2	53.9
1995	61.1	66.9	64.1	58.7	60.6	60.3	59.5	57.1	56.3	54.0	57.0	60.6	61.2	57.4	53.2	53.9
1996	61.9	67.9	64.8	60.2	62.3	60.4	60.2	57.7	56.4	55.2	57.3	61.3	63.3	59.4	51.9	53.4
1997	62.9	68.9	66.8	61.7	62.3	63.2	60.2	58.8	56.5	54.2	57.3	61.3	65.8	59.4	51.2	54.4
1998	64.1	70.8	67.8	64.1	64.8	61.0	58.1	58.1	56.6	56.8	58.8	63.2	65.6	60.1	55.1	53.6
1999	66.0	73.4	69.3	63.2	66.0	67.0	61.5	59.3	60.0	56.9	61.2	64.0	65.1	62.1	56.4	57.0
2000	66.9	74.3	70.2	64.6	66.5	67.5	62.6	60.6	61.3	57.2	61.0	64.2	64.2	63.3	54.6	57.2
2001	67.7	75.3	70.0	64.7	67.5	68.0	64.2	60.1	59.8	58.6	62.8	64.8	69.1	63.7	56.5	57.8
2002	67.7	74.9	70.6	65.2	67.7	68.2	63.6	61.1	60.4	58.6	62.2	65.1	69.5	63.4	56.2	58.2
2003	67.3	73.5	70.0	65.9	68.1	66.1	64.0	63.0	61.6	57.4	62.5	65.8	68.3	64.5	55.3	57.9
2004	67.2	73.2	68.3	64.6	67.6	67.9	64.1	63.1	62.1	57.4	61.2	66.1	68.9	64.2	54.3	60.2
2005	68.0	73.9	71.1	66.2	66.9	68.1	65.0	63.0	63.3	60.0	61.5	66.8	69.8	65.1	56.9	58.1
2006	68.9	74.7	72.6	66.8	67.6	68.2	64.7	62.7	63.8	62.6	64.5	68.4	70.6	65.2	59.0	59.9
2007	69.9	75.3	72.7	68.8	69.0	71.1	65.9	64.3	62.5	60.3	66.1	69.6	72.4	67.2	59.3	59.9
2008	70.6	76.0	73.4	70.7	69.5	69.9	67.2	64.8	64.7	60.9	65.6	70.0	73.6	67.7	61.9	62.3
2009	68.3	73.9	70.7	67.9	66.6	67.5	64.8	62.3	62.2	58.9	64.2	67.5	70.7	65.0	62.2	60.5
2010	67.8	73.2	68.3	66.2	66.7	67.3	62.9	63.8	63.7	61.6	63.9	66.8	69.9	64.1	61.8	60.7
2011	68.6	73.9	68.5	67.8	66.9	68.1	64.6	65.2	63.6	62.1	64.6	68.5	70.4	65.4	63.5	61.9
2012	69.0	73.7	69.7	67.8	68.7	68.5	65.9	65.2	65.4	60.9	63.9	69.3	72.0	64.9	61.3	60.7
2013	68.5	73.0	69.2	66.0	66.8	67.9	63.9	65.9	67.1	60.9	62.9	69.3	72.6	65.8	60.8	62.4
2014	68.3	73.4	69.7	66.2	67.4	68.4	64.7	63.2	67.2	63.0	64.0	70.2	71.7	64.7	61.7	61.7
2015	68.1	72.3	66.7	66.0	67.9	66.9	63.3	64.6	65.9	63.0	63.0	70.2	72.8	64.1	60.2	62.5
2016	68.7	72.8	67.7	67.9	68.9	66.4	63.1	64.8	67.0	60.6	64.8	70.2	74.1	65.8	62.7	65.3
2017	69.6	72.9	69.1	67.7	70.6	68.2	63.9	65.1	68.0	62.7	66.3	71.5	73.3	69.0	63.7	63.9
2018	71.7	74.3	72.5	71.3	72.2	70.6	67.0	66.9	68.7	66.6	68.1	75.2	74.3	70.4	64.5	67.7
2019	72.6	75.0	73.1	72.1	73.1	71.9	68.7	67.7	69.6	65.8	70.0	76.9	74.3	70.4	68.0	70.4
2016 I	67.1	71.7	65.6	67.8	67.6	64.5	60.8	63.4	66.7	61.3	63.9	67.0	71.2	61.6	62.6	64.2
2016 II	69.5	73.6	68.2	67.6	70.7	67.0	62.7	68.6	67.4	61.9	64.6	71.2	74.9	67.7	64.9	65.4
2016 III	70.1	73.7	69.5	68.4	69.5	68.4	65.7	66.2	67.5	61.2	66.5	72.3	76.6	68.2	62.4	66.4
2016 IV	68.1	72.2	67.7	68.0	67.7	65.7	63.4	61.0	66.4	58.2	64.3	70.5	73.5	65.6	60.9	65.0
2017 I	67.7	71.2	67.9	66.6	68.8	65.9	60.5	61.4	68.0	60.4	63.4	69.2	71.6	65.7	64.4	61.8
2017 II	70.2	73.1	69.3	66.8	70.9	68.9	64.9	67.2	67.8	64.2	68.1	73.8	73.4	70.6	62.0	63.7
2017 III	70.6	73.2	69.7	70.3	73.4	69.7	65.1	68.0	68.0	64.1	67.6	71.2	74.2	71.3	63.7	63.7
2017 IV	70.0	74.2	69.4	67.3	69.3	68.4	65.1	63.9	68.4	62.0	66.1	72.0	74.0	68.6	64.6	63.9
2018 I	69.7	73.5	70.0	67.0	69.4	67.6	65.1	64.1	66.8	63.5	66.7	71.9	71.9	68.5	62.6	66.1
2018 II	72.6	74.7	72.9	72.8	73.1	72.3	66.9	68.8	69.3	68.0	69.3	76.9	76.4	72.2	66.2	70.1
2018 III	72.7	75.0	73.9	73.0	72.5	72.3	69.1	67.9	70.3	68.7	69.6	77.7	74.7	70.2	64.3	66.2
2018 IV	71.7	74.2	73.2	72.6	73.8	70.0	66.9	66.7	68.5	67.3	66.8	74.4	74.1	70.8	64.7	67.2
2019 I	71.0	74.3	71.5	69.2	70.3	69.9	66.6	64.7	67.2	65.5	68.5	73.4	73.5	69.7	66.5	68.6
2019 II	73.3	75.4	74.6	72.3	73.6	72.4	69.3	70.3	71.6	66.2	71.2	75.9	76.0	71.3	70.1	71.3
2019 III	73.6	75.2	73.8	74.5	75.1	72.3	71.2	69.4	68.7	69.4	71.3	80.7	75.7	70.6	70.5	71.2
2019 IV	72.3	75.0	72.5	72.3	73.3	73.2	67.6	67.9	68.5	62.2	69.0	77.6	71.9	70.0	64.8	70.6
2020 I	71.6	74.7	72.3	72.6	71.0	71.2	66.1	66.2	68.0	62.5	67.9	75.3	73.2	69.7	61.0	70.0
2020 II	71.4	73.8	73.1	71.7	71.0	69.9	65.3	72.3	69.1	66.8	68.0	74.7	74.7	69.7	64.6	65.3

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

29. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT
Jatkuu - *Continued*

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - <i>Administrative district</i>								
	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
<i>Year and quarter</i>	<i>Avoimia työpaikkoja - Vacancies</i>								
1991	3 100	1 100	560	1 000	910	730	590	1 900	510
1992	1 300	550	350	530	460	330	250	1 200	240
1993	1 100	490	190	400	470	240	130	1 500	160
1994	1 300	730	410	470	720	370	160	990	360
1995	1 700	770	440	570	710	520	200	810	390
1996	2 200	910	570	800	740	610	320	1 000	370
1997	3 500	1 300	950	1 000	1 100	750	540	1 100	360
1998	5 400	1 400	920	1 300	1 300	980	500	1 100	450
1999	3 900	1 400	770	1 100	1 100	880	480	970	430
2000	5 200	1 800	760	1 200	1 300	950	450	960	490
2001	5 800	2 000	890	1 300	1 700	1 100	550	1 300	580
2002	6 700	2 200	1 300	1 400	1 800	1 300	590	1 100	560
2003	7 100	2 900	1 100	1 500	1 900	1 500	660	1 200	530
2004	7 100	2 500	1 200	1 400	1 900	1 400	580	1 100	660
2005	<u>9 300</u>	<u>3 100</u>	<u>1 700</u>	<u>1 900</u>	<u>2 400</u>	<u>1 700</u>	<u>720</u>	<u>1 200</u>	<u>680</u>
2006 ²	10 700	3 000	1 700	2 000	2 600	2 000	700	1 400	900
2007	13 100	3 400	1 700	2 700	3 100	2 100	940	1 700	910
2008	11 300	2 900	1 500	2 400	2 800	1 800	910	1 500	760
2009	7 100	1 800	1 200	1 900	1 900	1 400	740	1 200	550
2010	7 800	1 800 ¹	1 100	2 000	2 000	1 300	840	1 200	610
2011	10 700	2 400	1 300	2 300	2 700	1 700	1 000	1 500	740
2012	10 900	2 300	1 300	2 200	2 800	1 800	880	1 500	760
2013	10 900	2 300	1 200	1 900	2 700	1 700	860	1 400	780
2014	11 100	2 500	1 100	1 800	2 600	1 500	900	1 300	760
2015	12 000	2 400	1 200	2 000	2 800	1 600	910	1 500	690
2016	13 400	2 800	1 400	2 100	3 500	1 500	1 000	1 600	840
2017	13 600	3 800	1 800	2 500	4 800	1 600	1 100	1 900	870
2018	17 000	4 800	2 000	3 200	5 300	2 000	1 200	2 400	1 100
2019	20 400	5 100	1 900	3 600	5 700	2 200	1 600	3 300	1 300
2014 I	15 600	3 900	1 900	2 900	3 600	2 200	1 500	1 700	990
2014 II	9 800	2 500	890	1 600	2 800	1 600	840	1 300	880
2014 III	10 000	1 900	820	1 500	2 300	1 200	590	1 100	620
2014 IV	9 000	1 800	710	1 200	1 800	1 100	630	1 000	560
2015 I	15 800	3 600	2 100	3 000	3 600	2 400	1 700	1 800	870
2015 II	11 400	2 400	1 100	2 300	3 000	1 800	790	1 500	760
2015 III	10 700	1 900	830	1 400	2 500	1 300	630	1 400	620
2015 IV	10 000	1 800	1 000	1 500	2 200	1 100	540	1 300	490
2016 I	16 000	3 700	2 100	2 900	4 300	2 400	1 300	2 000	1 500
2016 II	13 500	2 700	1 200	2 000	3 300	1 300	1 200	1 600	760
2016 III	13 100	2 400	1 000	1 800	3 400	1 200	780	1 900	550
2016 IV	11 100	2 400	1 100	1 600	3 000	1 100	790	1 300	590
2017 I	15 700	5 100	2 500	3 300	6 300	2 300	1 800	2 100	1 100
2017 II	12 500	3 700	1 500	2 400	4 500	1 400	910	1 800	830
2017 III	13 500	3 200	1 800	2 300	4 200	1 400	710	1 800	760
2017 IV	12 600	3 100	1 500	2 000	4 200	1 300	840	1 800	740
2018 I	20 300	6 300	3 000	4 200	7 400	2 900	1 800	3 000	1 300
2018 II	16 300	4 700	1 900	3 300	5 400	1 800	1 100	2 300	1 100
2018 III	16 400	4 300	1 500	2 700	4 400	1 800	1 000	2 200	860
2018 IV	15 100	3 800	1 400	2 500	3 900	1 700	950	2 000	920
2019 I	25 600	6 600	2 900	5 300	7 900	3 000	2 700	4 200	2 300
2019 II	18 300	5 000	1 700	3 600	5 400	2 000	1 300	3 100	1 000
2019 III	19 300	4 700	1 500	2 800	5 000	1 900	1 200	3 000	920
2019 IV	18 400	3 900	1 700	2 700	4 600	1 800	1 200	2 800	860
2020 I	24 800	6 000	2 900	4 900	7 700	3 200	2 300	4 100	1 200
2020 II	12 200	4 200	1 400	2 800	3 900	1 800	1 400	3 200	1 200

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - *See note to table 26.*

2. Vuoteen 2005 toimistopohjainen, vuodesta 2006 kuntapohjainen

Until 2005 office-based, from 2006 municipality-based

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

29. AVOIMET TYÖPAIKAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
VACANCIES AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkoa - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district									
	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat	Koko maa - Whole country	
Year and quarter	Avoimia työpaikkoja - Vacancies									
1991	510	390	540	830	190	490			13 400	
1992	240	200	490	440	140	270			7 100	
1993	180	200	280	390	130	170			5 900	
1994	210	230	470	590	150	220			7 400	
1995	320	280	560	690	130	250			8 300	
1996	360	320	650	770	140	300			10 100	
1997	500	380	720	900	170	440			13 700	
1998	480	490	880	890	260	530			16 800	
1999	520	430	800	990	190	630			14 600	
2000	610	430	840	1 200	300	580			17 100	
2001	770	500	1 000	1 100	300	650			19 600	
2002	800	500	1 000	1 200	340	650			21 600	
2003	760	680	1 000	1 200	320	740			23 300	
2004	740	780	1 100	1 200	350	1 100			23 500	
2005	930	890	1 200	1 300	430	1 100			29 100	
2006 ²	970	1 200	1 500	1 500	350	1 200		2 100	34 400	
2007	1 400	1 400	1 800	1 800	460	1 600		2 000	40 700	
2008	1 400	1 100	1 800	1 900	400	1 700		2 800	37 200	
2009	920	910	1 400	1 700	340	1 200		2 800	26 900	
2010	1 200	1 000	1 600	1 800	340	1 400	170 ¹	2 400	28 600	
2011	1 100	1 300	1 800	2 200	360	1 300	220	2 400	35 100	
2012	1 100	1 300	1 600	2 100	380	1 200	210	2 900	35 400	
2013	1 000	1 300	1 600	2 000	350	1 100	210	2 400	33 700	
2014	1 000	1 400	1 600	2 100	340	1 300	200	3 100	34 600	
2015	1 200	1 400	1 500	2 300	430	1 500	240	2 400	36 100	
2016	1 400	1 400	1 400	2 400	470	1 600	250	2 200	39 200	
2017	1 500	1 500	1 700	2 900	470	2 000	250	2 100	44 400	
2018	2 100	2 000	2 200	3 400	650	2 200	310	2 300	54 100	
2019	2 600	2 500	2 300	4 500	850	2 600	320	2 700	63 600	
2014	I	1 300	2 400	2 900	3 100	380	1 900	350	5 300	52 200
	II	1 100	1 300	1 600	2 100	370	1 100	200	2 600	32 400
	III	940	640	940	1 700	330	1 200	130	1 800	27 900
	IV	680	1 100	860	1 500	280	920	120	2 700	25 900
2015	I	1 300	2 500	2 800	3 500	400	2 000	340	3 800	51 700
	II	1 300	1 000	1 500	2 400	500	1 300	240	2 500	35 700
	III	1 000	720	890	1 700	440	1 500	190	1 700	29 600
	IV	950	1 200	820	1 600	380	1 100	190	1 600	27 600
2016	I	1 700	2 500	2 600	3 200	670	1 900	400	2 900	51 900
	II	1 400	1 000	1 200	2 400	500	1 400	280	2 100	37 700
	III	1 200	750	910	2 000	360	1 800	160	2 100	35 000
	IV	1 200	1 300	910	2 000	350	1 400	160	2 000	32 100
2017	I	1 800	2 600	3 200	3 500	490	2 300	390	2 900	57 500
	II	1 400	1 200	1 300	3 100	410	1 700	240	2 100	41 000
	III	1 400	980	1 200	2 700	530	2 500	180	1 700	40 600
	IV	1 400	1 300	1 200	2 400	460	1 700	200	1 800	38 600
2018	I	2 700	3 000	3 700	4 200	790	2 300	510	3 000	70 400
	II	1 900	1 800	1 800	3 400	610	2 000	330	2 400	52 100
	III	1 800	1 300	1 700	3 100	600	2 700	210	1 800	48 400
	IV	1 700	1 800	1 700	3 000	620	1 800	210	2 200	45 300
2019	I	3 800	4 000	4 300	5 800	1 100	2 500	570	4 300	86 800
	II	2 400	2 200	1 800	4 200	800	2 200	340	2 200	57 500
	III	2 100	1 700	1 600	4 200	820	3 600	190	2 000	56 400
	IV	2 100	2 200	1 700	3 900	710	2 300	190	2 500	53 500
2020	I	3 100	4 000	4 600	5 900	1 000	2 800	410	4 700	83 500
	II	1 700	2 000	1 700	3 600	910	1 700	130	2 500	46 400

30. TYÖTTÖMYYSSASTEET ELINKEINO-, LIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN TYÖVOIMATUTKIMUKSEN PERUSTEELLA
UNEMPLOYMENT RATES BY ADMINISTRATIVE DISTRICT ACCORDING TO THE LABOUR FORCE SURVEY

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - Administrative district											Lappi Ahvenanmaa				
	Koko maa Whole country	Uusimaa Suomi	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keskisuomi		Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjanmaa	Kainuu
Prosenttia - Percent																
1991	6,6	4,2	4,8	7,8	6,9	7,4	7,7	7,8	7,5	9,5	9,1	7,6	6,6	8,4	10,4	9,0
1992	11,9	9,0	10,0	13,9	13,1	13,4	12,1	12,7	12,2	14,6	13,5	11,4	10,2	13,5	17,1	15,9
1993	16,3	13,2	14,8	17,4	18,5	18,0	16,8	17,8	18,4	20,6	17,6	16,6	12,9	19,0	20,3	21,4
1994	16,6	13,9	15,0	17,4	18,4	17,2	17,7	17,1	17,6	19,7	19,5	16,8	14,2	18,5	20,7	22,0
1995	15,4	12,0	13,5	17,0	16,6	16,6	16,5	16,5	17,9	20,0	19,0	15,1	13,8	17,1	22,4	21,2
1996	14,9	11,2	11,6	15,7	16,4	16,5	15,0	15,9	17,5	17,5	18,9	14,8	12,3	15,8	23,5	21,1
1997	12,9	9,2	10,4	12,4	12,4	12,4	11,5	12,4	14,7	15,1	15,2	11,5	8,7	15,0	18,1	20,4
1998	11,4	7,6	8,1	12,2	10,8	10,2	12,5	13,3	12,6	15,1	13,5	11,1	9,4	13,6	15,9	16,8
1999	10,2	6,4	8,1	12,2	10,8	10,2	12,5	13,3	12,6	15,1	13,5	11,1	9,4	13,6	15,9	16,8
2000	9,8	6,3	7,6	10,9	10,4	10,4	11,4	13,8	11,8	11,8	12,0	10,4	9,0	11,7	19,4	17,6
2001	9,1	5,5	8,0	10,3	9,9	9,3	9,4	12,5	13,1	14,8	11,7	9,1	7,7	12,0	17,7	16,3
2002	9,1	6,5	8,1	9,1	8,6	10,1	9,7	11,3	12,0	14,5	11,9	8,9	6,8	12,0	16,5	16,3
2003	9,0	6,5	8,0	9,1	8,6	10,1	9,7	11,3	12,0	14,5	11,9	8,9	6,8	12,0	16,5	16,3
2004	8,8	6,5	8,0	10,0	8,3	8,8	9,2	10,8	10,7	14,5	12,1	7,7	7,7	10,5	17,0	19,6
2005	8,4	6,1	6,7	9,0	8,7	8,9	9,1	10,1	10,0	13,1	11,8	6,5	6,7	10,5	17,5	12,9
2006	7,7	5,4	6,3	7,3	8,0	7,9	9,2	11,5	9,8	10,4	10,3	7,3	6,4	9,8	17,1	12,4
2007	6,4	4,8	5,5	6,0	6,0	7,0	7,2	7,9	7,8	10,7	8,1	5,4	5,0	8,3	17,2	12,6
2008	8,2	6,2	7,3	7,5	8,0	10,0	9,1	9,6	10,8	13,0	11,2	7,9	6,1	10,0	9,3	9,9
2009	8,4	6,4	8,1	8,8	9,0	9,7	10,6	7,9	10,0	12,5	9,9	8,2	6,7	10,2	9,0	11,6
2010	8,4	6,4	8,1	8,8	9,0	9,7	10,6	7,9	10,0	12,5	9,9	8,2	6,7	10,2	9,0	11,3
2011	7,8	5,8	7,9	6,1	7,8	9,6	10,2	7,7	10,3	12,3	9,6	7,4	6,1	8,7	8,3	10,2
2012	7,7	6,3	7,7	7,4	7,5	9,2	7,3	9,1	8,2	11,7	9,1	7,0	5,7	9,6	11,4	10,4
2013	8,2	7,3	8,6	7,7	8,5	9,4	10,2	9,7	10,3	14,3	10,4	7,9	6,3	10,3	16,9	17,7
2014	9,4	8,0	9,1	10,2	9,1	10,7	11,1	9,6	9,7	10,7	11,5	8,9	6,6	10,3	16,9	17,7
2015	9,4	8,0	9,1	10,2	9,1	10,7	11,1	9,6	9,7	10,7	11,5	8,9	6,6	10,3	14,9	11,8
2016	8,8	7,4	9,6	9,5	7,5	10,8	10,3	10,1	9,3	14,4	10,6	7,8	5,2	9,8	10,4	10,7
2017	9,6	8,3	10,3	9,9	9,2	11,4	11,3	8,9	10,1	12,3	9,3	10,9	7,4	11,2	15,3	11,3
2018	10,0	8,7	9,9	10,6	8,1	11,4	12,5	11,8	10,4	14,4	11,9	9,6	6,1	11,8	10,7	12,6
2019	7,6	6,0	8,4	9,7	7,1	9,8	8,6	7,9	8,9	13,5	10,0	6,1	3,9	7,5	5,4	8,8
2020	8,0	6,8	9,5	7,7	7,5	9,9	8,3	10,7	8,5	15,1	10,0	5,3	4,1	8,6	12,7	8,4
2021	9,3	8,2	9,2	7,8	8,0	11,6	11,8	14,0	7,1	12,4	12,4	7,7	4,9	10,8	15,2	11,6
2022	9,9	8,4	10,8	11,4	10,0	11,2	10,8	12,9	10,2	12,2	10,3	7,6	9,5	10,3	16,4	2,2
2023	7,7	7,3	7,8	7,8	8,4	5,3	9,1	8,5	8,4	12,7	9,8	7,3	5,8	6,3	9,2	2,6
2024	7,5	6,9	6,8	7,7	5,6	9,9	9,4	9,3	7,6	9,9	9,7	6,0	6,3	7,6	8,4	3,7
2025	8,8	7,7	8,4	9,2	8,8	1,4	10,3	10,9	9,3	12,3	10,1	6,3	6,6	8,1	13,5	9,1
2026	6,2	6,3	6,4	6,4	6,4	7,7	6,7	6,8	7,1	16,6	7,9	3,0	4,4	8,7	9,7	3,8
2027	6,0	6,0	6,3	4,5	4,6	7,5	6,8	7,1	4,9	5,7	7,7	3,4	3,9	5,7	10,3	2,6
2028	7,1	6,5	5,7	6,4	5,4	8,1	8,5	9,0	8,2	9,2	8,2	6,9	5,2	8,4	9,1	8,8
2029	7,7	7,2	6,4	9,0	5,7	9,1	8,0	6,8	8,2	11,6	8,8	5,9	5,1	9,1	7,7	9,6
2030	6,0	5,7	6,2	5,4	5,7	5,0	9,3	6,4	6,4	11,2	6,4	2,5	4,2	7,1	8,7	6,5
2031	7,1	6,0	6,1	8,0	6,7	7,3	8,4	9,3	7,7	12,3	11,3	4,9	6,1	8,2	10,0	7,9
2032	9,1	8,3	7,4	8,6	9,3	9,7	10,1	8,5	9,5	13,4	10,9	8,4	8,0	10,5	7,9	10,1

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

Lähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimus - Source: Statistics Finland, Labour Force Survey

31. TYÖTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Jatkuu - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskussalue - Administrative district								
	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala
Year and quarter	Henkilöä - Persons								
1991	36 000	16 700	12 700	15 600	21 800	15 900	8 500	12 000	9 300
1992	77 100	28 400	20 100	27 600	34 700	25 200	13 400	19 000	14 100
1993	108 900	40 200	24 900	37 700	44 600	32 600	17 600	24 700	17 600
1994	114 100	40 200	25 500	38 700	44 300	33 400	18 500	25 200	18 800
1995	108 400	36 200	23 700	35 700	41 100	31 500	17 500	24 600	18 700
1996	101 900	33 700	22 900	34 700	40 200	30 300	16 800	23 800	18 800
1997	89 900	30 500	21 300	31 600	37 000	28 900	15 500	22 000	17 900
1998	77 200	28 500	19 400	28 600	34 000	26 600	14 200	20 500	16 900
1999	67 400	27 300	19 400	26 800	31 700	25 800	13 400	19 400	15 700
2000	59 400	25 300	18 200	24 500	30 000	24 200	12 600	18 400	14 800
2001	55 800	23 000	16 900	22 800	28 200	22 200	11 900	17 600	14 100
2002	57 700	23 100	16 100	22 100	27 700	21 500	10 700	16 100	13 500
2003	59 900	22 800	15 600	21 600	27 900	20 700	9 900	15 300	13 100
2004	62 000	23 000	15 900	21 400	27 600	20 400	9 800	15 000	12 900
2005	60 000	20 800	14 400	20 600	26 100	19 700	9 400	14 400	12 300
2006 ²	54 700	18 200	12 400	19 100	22 800	17 600	8 500	13 100	11 400
2007	46 400	15 800	10 600	16 300	20 000	15 700	7 400	11 700	10 500
2008	41 800	14 800	9 600	15 300	19 700	15 000	6 900	11 000	10 200
2009	57 300	20 800	11 700	20 800	27 900	18 500	8 200	14 100	11 900
2010	60 500	22 600 ¹	11 600	20 900	28 300	18 100	8 100	13 400	10 700
2011	55 700	21 400	10 900	18 700	25 200	17 300	7 400	12 200	9 900
2012	57 800	22 300	10 900	18 900	25 800	17 900	7 800	12 400	10 700
2013 ³	70 800	26 100	12 100	21 700	31 300	19 300	8 400	13 700	11 600
2014	82 900	28 400	13 100	23 800	34 600	21 100	9 000	14 400	11 600
2015	93 800	30 100	14 300	25 200	36 900	22 400	9 800	15 800	12 400
2016	95 800	29 700	14 300	23 900	37 500	22 200	9 400	15 200	12 600
2017	84 700	25 400	11 900	21 600	30 000	20 000	8 200	13 500	11 900
2018	74 000	21 400	9 700	18 900	23 200	16 700	6 800	11 700	10 100
2019	70 700	19 600	9 400	17 300	22 500	15 200	6 200	11 000	9 300
2014 I	79 000	27 800	13 100	23 900	34 400	21 300	9 200	14 700	12 000
2014 II	81 000	27 400	12 600	22 900	33 500	20 500	8 600	13 800	11 300
2014 III	86 400	29 200	13 100	23 700	34 700	20 600	8 800	14 100	11 500
2014 IV	85 400	29 400	13 800	24 700	35 700	22 000	9 300	15 200	11 800
2015 I	90 700	30 200	14 700	26 000	37 300	22 800	10 000	16 300	12 600
2015 II	92 900	29 300	13 800	24 800	36 000	21 700	9 500	15 400	12 400
2015 III	97 900	30 600	14 100	25 000	37 000	22 000	9 600	15 700	12 400
2015 IV	93 800	30 100	14 400	25 100	37 300	23 100	10 000	15 900	12 300
2016 I	96 400	30 500	14 800	25 300	38 200	23 500	10 100	16 300	12 900
2016 II	96 000	29 500	13 800	23 500	37 200	21 800	9 300	15 100	12 600
2016 III	98 900	30 200	13 900	23 500	38 000	21 400	9 200	14 700	12 500
2016 IV	91 800	28 800	14 800	23 300	36 600	22 200	9 100	14 600	12 300
2017 I	89 600	27 700	13 600	23 400	33 700	22 200	9 300	14 800	12 700
2017 II	85 700	25 400	11 900	21 700	29 400	19 800	8 200	13 600	12 200
2017 III	85 600	25 300	11 400	21 000	29 400	19 000	7 600	13 100	11 600
2017 IV	78 100	23 400	10 800	20 300	27 300	18 800	7 600	12 600	10 900
2018 I	76 600	22 600	10 600	20 400	26 100	18 600	7 700	12 800	10 900
2018 II	74 600	21 300	9 400	19 000	23 100	16 700	6 800	11 500	10 300
2018 III	75 500	21 800	9 400	18 600	22 600	16 000	6 300	11 300	10 100
2018 IV	69 200	19 900	9 300	17 800	21 000	15 600	6 400	11 200	9 300
2019 I	70 200	20 000	9 600	18 200	22 700	15 900	6 700	11 500	9 300
2019 II	70 300	19 200	8 900	17 100	22 100	14 800	5 900	10 700	9 200
2019 III	73 500	20 000	9 300	17 000	23 000	14 900	6 000	10 600	9 300
2019 IV	68 800	19 300	9 500	16 900	22 300	15 300	6 200	11 000	9 200
2020 I	79 100	21 400	10 600	19 100	25 300	17 300	7 200	12 700	10 300
2020 II	143 900	35 800	14 600	28 500	40 600	23 300	9 300	17 700	13 800

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

2. Katso alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.

3. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

**31. TYÖTÖMÄT TYÖNHAKIJAT TYÖNVÄLITYKSESSÄ ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
 UNEMPLOYED JOBSEEKERS AT THE EMPLOYMENT SERVICE BY ADMINISTRATIVE DISTRICT**

Jatkoa - Continued

Vuosi ja neljännes	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district								
	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa	Ulko-maat	Koko maa - Whole country
Year and quarter	Henkilöä - Persons								
1991	12 600	8 500	9 300	16 100	5 900	12 400			213 200
1992	20 100	13 300	15 000	26 100	9 100	19 900			363 100
1993	26 800	18 000	19 700	34 000	10 900	24 000			482 200
1994	28 100	18 100	19 900	34 600	10 500	24 500			494 200
1995	26 400	16 800	18 200	32 800	10 500	24 000			466 000
1996	25 100	15 600	17 400	31 900	10 800	24 000			448 000
1997	23 600	13 600	15 700	29 000	10 100	22 400			409 000
1998	22 300	11 800	14 400	27 600	9 200	21 300			372 400
1999	21 300	11 300	13 800	26 100	8 700	20 000			348 100
2000	19 600	10 300	12 700	23 800	8 600	18 700			321 100
2001	18 900	9 900	11 600	23 300	8 400	17 700			302 200
2002	18 100	9 300	10 700	23 200	8 000	16 200			294 000
2003	17 800	8 900	10 400	22 600	7 400	15 000			288 800
2004	17 500	8 500	10 200	22 400	7 100	14 600			288 400
2005	17 100	8 100	9 700	21 600	6 900	14 300			275 300
2006 ²	15 700	7 100	8 300	19 700	6 200	13 000		20	247 900
2007	14 300	6 200	6 800	17 500	5 400	11 100		20	215 800
2008	13 600	6 000	6 300	17 300	4 900	10 400		30	202 900
2009	16 400	8 700	8 700	22 100	5 500	12 200		60	264 800
2010	16 200	7 900 ¹	8 500	21 100	5 000	11 500	430	50	264 800
2011	15 400	6 800	7 500	19 800	4 500	10 700	400	40	243 900
2012	16 400	7 200	7 700	21 100	4 600	11 100	460	60	253 200
2013 ³	18 700	8 100	8 800	24 800	5 400	12 700	510	90	294 100
2014	20 900	8 800	9 800	26 700	6 000	13 600	580	120	325 700
2015	22 000	9 600	10 600	28 400	5 900	13 900	560	150	351 900
2016	21 100	9 200	11 200	27 400	5 100	13 300	540	160	348 800
2017	17 500	7 700	9 800	24 500	4 300	11 600	550	140	303 400
2018	15 000	6 300	7 900	20 100	3 700	9 800	540	110	255 900
2019	14 300	5 900	7 300	18 800	3 300	8 900	530	120	240 400
2014 I	21 300	9 200	9 500	26 500	6 200	13 600	590	120	322 300
2014 II	20 500	8 000	9 300	26 000	5 800	13 700	570	110	315 600
2014 III	20 700	8 400	10 000	26 800	5 800	13 600	570	120	328 100
2014 IV	21 200	9 600	10 300	27 700	6 200	13 600	610	130	336 500
2015 I	22 600	10 200	10 800	28 900	6 200	13 900	600	150	354 000
2015 II	21 900	8 900	10 300	28 000	5 900	14 100	530	150	345 700
2015 III	22 100	9 300	10 800	28 500	5 700	13 900	530	150	355 200
2015 IV	21 600	10 000	10 700	28 000	5 800	13 700	580	160	352 600
2016 I	22 000	10 100	11 400	28 500	5 700	13 700	570	170	360 000
2016 II	21 100	8 900	11 000	26 900	5 300	13 800	520	160	346 400
2016 III	21 100	8 900	11 600	27 400	4 800	13 300	530	160	350 100
2016 IV	20 400	9 000	10 900	26 700	4 700	12 600	530	160	338 500
2017 I	19 700	8 800	10 800	26 700	4 700	12 400	590	150	330 800
2017 II	17 600	7 400	9 800	25 200	4 400	12 200	540	140	305 300
2017 III	16 700	7 400	9 900	23 800	4 000	11 300	530	150	297 800
2017 IV	16 200	7 200	8 600	22 400	4 200	10 600	560	120	279 800
2018 I	16 200	7 200	8 600	22 000	4 300	10 300	600	120	275 400
2018 II	15 000	6 000	8 000	20 200	3 700	10 200	530	100	256 300
2018 III	14 600	6 000	7 900	19 500	3 400	9 500	520	90	253 100
2018 IV	14 200	6 100	7 000	18 600	3 400	9 000	500	110	238 700
2019 I	14 700	6 400	7 400	19 200	3 600	9 000	560	120	245 200
2019 II	14 100	5 600	7 200	18 500	3 300	9 200	500	100	236 800
2019 III	14 400	5 600	7 500	18 700	3 200	9 000	520	120	242 500
2019 IV	14 100	6 000	7 000	18 800	3 200	8 500	540	140	237 000
2020 I	15 800	7 100	8 200	21 200	3 600	9 800	680	200	269 600
2020 II	22 200	10 500	14 000	30 900	4 700	15 100	2 000	560	427 500

32. TYÖTTÖMYYDEN KESTO KESKIMÄÄRIN ELINKAINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
THE AVERAGE DURATION OF UNEEMPLOYMENT BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkaino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district										Ulkomaat						
		Uusimaa Suomi	Varsinais-Suomi	Sata-kunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjo-Savo	Pohjo-Karjala	Kesk-Suomi		Et-Pohjanmaa	Pohjanmaa	P-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
		Viikkoa - Weeks																
1991	16	13	17	19	16	17	17	17	17	15	15	15	17	14	13	13		
1992	22	24	23	26	23	23	23	22	22	21	21	21	22	20	20	20		
1993	30	33	31	32	32	31	31	30	30	28	28	28	29	28	25	25		
1994	39	44	40	40	44	40	40	38	38	34	37	39	34	34	27	29		
1995	45	51	45	46	51	45	47	45	45	38	36	44	39	29	32			
1996	51	57	47	48	55	49	50	48	43	41	53	48	42	32	36			
1997	48	57	48	50	62	52	52	49	46	46	45	48	44	44	36			
1998	52	59	51	51	65	53	53	50	45	48	59	37	46	44	43			
1999	52	58	52	51	65	52	51	50	43	50	59	36	52	45	37			
2000	51	56	53	52	64	51	52	50	41	50	59	35	52	44	44			
2001	51	55	50	53	64	51	54	52	42	49	58	35	44	38	44			
2002	50	53	47	52	63	49	51	52	41	49	56	34	50	37	44			
2003	47	50	45	50	60	49	50	47	39	47	54	33	46	35	38			
2004	46	50	44	48	59	49	49	44	38	47	52	33	45	34	35			
2005	47	51	45	49	57	49	50	43	37	48	51	33	45	35	35			
2006 ^{2,3}	45	49	44	48	51	48	46	42	35	46	48	33	45	39	34			79
2007	43	47	41	49	45	47	45	43	35	43	47	32	43	36	34			87
2008	40	42	37	47	46	44	42	40	34	40	45	31	38	34	31			68
2009	32	32	29	37	35	37	35	30	35	38	28	26	28	25	25			50
2010	36	35	34 ¹	38	41	40	37	35	34	35	42	31	31	33	27			62
2011	40	39	40	42	47	46	41	41	39	38	47	33	36	36	30			72
2012	40	42	44	48	48	44	46	45	42	42	48	34	39	36	34			66
2013 ⁴	45	42	42	48	45	44	46	45	45	45	52	34	40	40	35			59
2014	46	45	45	50	52	47	47	47	47	49	51	32	42	39	35			59
2015	52	55	45	53	56	53	51	50	49	47	61	37	44	47	43			49
2016	57	64	55	51	61	58	55	54	55	52	66	39	46	51	47			52
2017	58	64	58	52	62	57	56	53	58	58	60	40	50	53	45			61
2018	54	59	56	46	61	50	51	50	57	58	50	34	48	52	43			52
2019	49	57	49	41	55	41	44	43	56	49	48	30	44	47	39			49
2016 I	55	61	53	51	58	55	52	53	50	49	63	37	44	50	45			44
2016 II	57	64	54	53	62	58	56	56	55	51	67	40	46	52	47			30
2016 III	58	64	55	52	62	59	57	55	57	53	68	40	46	51	50			51
2016 IV	58	65	56	47	61	59	55	53	57	54	68	38	48	51	45			29
2017 I	58	65	58	51	61	56	56	53	57	57	65	40	49	52	44			27
2017 II	58	63	58	53	62	59	57	55	59	56	67	40	50	45	48			63
2017 III	58	63	58	53	62	56	56	55	59	56	57	40	50	47	49			62
2017 IV	56	62	59	51	61	55	54	51	57	59	53	37	51	53	44			29
2018 I	55	60	58	50	61	54	53	50	56	59	51	35	50	53	47			30
2018 II	55	59	56	48	62	53	53	51	59	59	51	36	48	53	45			34
2018 III	53	58	54	41	61	46	47	46	58	59	49	35	46	52	45			34
2018 IV	52	59	54	41	60	45	47	46	56	56	49	32	46	51	41			33
2019 I	50	57	51	41	57	42	45	42	55	51	48	30	44	48	38			33
2019 II	50	56	50	42	56	42	45	45	58	49	49	31	45	48	40			37
2019 III	49	56	48	41	55	41	45	45	58	49	48	31	45	48	41			38
2019 IV	48	58	45	40	50	41	42	42	55	48	46	28	45	44	36			39
2020 I	44	51	41	39	46	35	38	38	51	45	44	26	40	42	33			31
2020 II	32	34	29	32	35	27	32	33	41	38	36	21	28	33	29			17

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

2. Katso alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.

3. Vuodesta 2006 lähtien henkilökohtaisesti lomautetut mukaanlasketut. - From 2006 including individually laid off.

4. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälityslasto. - Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

33. YLI VUODEN TYÖTTÖMÄNÄ OLLLEIDEN TYÖNHAKIJOIDEN OSUUS KAIKISTA TYÖTTÖMISTÄ, ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUSALUEITTAIN
JOBSEEKERS UNEMPLOYED OVER A YEAR, PROPORTION OF ALL UNEMPLOYED, BY ADMINISTRATIVE DISTRICT

Vuosi ja neljännes Year and quarter	Koko maa Whole country	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusalue - Administrative district										Lappi	Ahvenanmaa	Ulkomaat			
		Uusimaa Varsinais-Suomi	Satakunta	Häme	Pirkanmaa	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keskisuomi	Etelä-Pohjanmaa				Pohjanmaa	Päijätänmaa	Kainuu
Prosenttia - Percent																	
1991	2	1	3	5	9	9	3	3	9	3	2	2	4	4	1	1	
1992	8	10	27	11	20	18	17	19	18	7	4	9	9	7	4	4	
1993	18	22	32	19	32	28	26	28	28	14	11	11	16	17	12	12	
1994	27	32	28	28	35	32	30	24	32	21	17	17	28	27	16	16	
1995	30	35	29	32	35	32	30	34	32	24	24	34	28	29	25	20	
1996	30	35	28	31	35	31	30	31	30	27	26	26	33	29	26	23	
1997	30	35	29	31	37	30	28	26	30	27	28	28	33	30	23	23	
1998	30	35	29	31	37	30	28	26	30	27	28	28	33	30	23	23	
1999	30	35	29	31	37	30	28	26	30	27	28	28	33	30	23	23	
2000	28	31	30	29	33	27	26	22	28	22	26	26	31	19	26	25	
2001	30	26	29	29	34	29	27	23	30	23	26	26	30	26	22	24	
2002	26	28	23	26	32	26	23	21	26	20	20	20	27	17	21	24	
2003	26	28	23	26	32	26	23	21	26	20	20	20	27	17	21	24	
2004	25	29	23	26	31	27	23	21	26	21	26	27	27	18	19	18	
2005	26	30	26	28	30	28	23	21	27	23	21	27	27	18	20	19	
2006 ²	26	29	25	28	28	28	24	21	26	24	21	26	28	19	25	21	29
2007	24	27	22	28	27	26	24	20	23	24	20	23	26	23	19	20	29
2008	21	23	19	25	24	24	21	19	21	24	19	21	24	18	17	15	18
2009	16	15	14	18	18	17	16	15	17	16	15	17	19	12	15	13	15
2010	20	20	20 ¹	20	23	24	20	21	19	23	21	19	23	17	16	15	20
2011	23	23	24	24	27	27	23	24	24	23	24	22	27	20	20	17	20
2012	24	24	24	27	26	27	25	26	24	24	26	24	28	17	21	19	20
2013 ³	25	24	23	27	27	32	26	26	26	25	26	27	28	17	21	20	19
2014	28	29	26	28	30	32	27	26	27	26	27	26	31	18	22	23	19
2015	31	36	30	30	33	31	31	31	28	29	28	28	34	19	24	27	26
2016	35	41	34	31	37	37	34	32	34	33	32	32	39	21	27	30	33
2017	35	39	31	31	36	34	34	29	34	30	34	35	33	22	29	29	36
I	36	42	33	32	38	38	32	32	34	32	29	30	38	19	25	29	28
II	36	41	34	32	38	39	34	34	34	34	34	33	40	23	27	31	31
III	36	42	35	32	37	40	34	34	34	32	34	34	40	22	29	30	36
IV	36	42	35	31	37	40	34	34	34	32	34	34	40	22	29	30	36
2017	35	41	35	31	36	39	33	30	34	30	34	33	38	22	29	30	42
I	35	39	32	32	36	38	35	31	35	31	35	34	35	23	30	27	42
II	34	36	34	31	35	38	35	31	35	31	35	34	35	23	30	27	42
III	34	36	34	31	35	38	35	31	35	31	35	34	35	23	30	27	42
IV	33	36	34	31	35	35	33	29	33	29	33	36	36	20	28	28	36
2018	31	34	33	30	35	35	31	27	31	27	31	35	25	17	27	29	26
I	31	33	31	28	34	33	31	28	32	34	31	35	25	17	27	29	26
II	31	33	31	28	34	33	31	28	32	34	31	35	25	17	27	29	26
III	29	32	29	25	33	29	28	32	32	28	24	28	24	16	24	24	21
IV	28	32	29	22	32	26	26	29	31	25	14	24	25	14	24	21	19
2019	26	31	27	22	30	23	24	22	29	23	29	27	25	13	22	20	22
I	27	31	26	23	29	23	24	24	31	26	26	26	26	14	22	21	19
II	26	31	24	23	28	22	24	24	31	26	26	26	26	15	22	21	19
III	26	32	24	23	26	22	23	22	30	26	26	26	25	13	23	22	17
IV	26	32	24	23	26	22	23	22	30	26	26	26	25	13	23	22	17
2020	24	29	21	22	24	20	21	20	27	24	24	24	23	12	21	21	16
I	17	17	14	18	18	14	17	17	21	21	21	21	18	9	14	15	6

1. Katso alaviite taulukkoon 26. - See note to table 26.

2. Katso alaviite taulukkoon 29. - See note to table 29.

3. Katso alaviite 2 taulukkoon 13. - See note 2 to table 13.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Työväilyttilasto - Source: The Ministry of Economic Affairs and Employment, Employment Service Statistics

Taulukoiden selityksiä

Käytetyt symbolit:

0,0 Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

. Tieto on epälooginen esitettäväksi

.. Tietoa ei ole saatu

... Tieto on salassapitosäännön alainen

- Ei yhtään havaintoa

* Ennakkotieto

1. Yleistä

Taulukoiden luvut ovat useimmissa tapauksissa alkuperäisen tilaston kuukausiluvuista laskettuja neljännesvuosi- ja vuosikeskiarvoja. Työ- ja elinkeinoministeriön laatimien tilastojen alkuperäiset kuukausiluvut julkaistaan Työllisyyskatsauksessa, joka ilmestyy kuukausittain.

Pyöristysten vuoksi taulukoissa esiintyvien prosenttilukujen summan ei tarvitse aina olla = 100.

2. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen käsitteet

Työikäiseen väestöön luetaan maassa asuva 15–74-vuotias väestö.

Työvoima on työllisten ja työttömien summa.

Työlliseksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä jonkin verran (vähintään tunnin) palkkaa tai luontaisesti vastaan tai voittoa saadakseen tai oli työpaikastaan tilapäisesti poissa. Työllinen voi olla palkansaaja, yrittäjä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustava.

Työttömäksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa tai odottaa sovitun työn alkamista kahden viikon kuluessa. Myös opiskelija, työpaikastaan toistaiseksi lomautettu ja työttömyyseläkkeellä oleva voi olla työtön, mikäli edellä mainitun aktiivisen työnhaun ja työn vastaanottamisen kriteerit täyttyvät.

Työvoimaosuus on työvoimaan kuuluvien prosenttiosuus työikäisestä väestöstä.

Työllisyysaste on työllisten osuus 15–64-vuotiaasta väestöstä.

Työttömyysaste on työttömien prosenttiosuus työvoimasta.

3. TIETOJEN LÄHTEET JA LUONNE

Taulukot 1–12, 26–28, 30: Työvoimatutkimus, laatija Tilastokeskus. Työvoimatutkimus perustuu 15–74-vuotiaasta väestöstä poimittuun otokseen. Otokoko on neljännesvuodessa 36 000 henkilöä. Otoks on jaettu kolmeen 12 000 henkilön kuukausi-otokseen. Tiedot kerätään kuukausittain pääasiassa puhelimitse haastatteleamalla. Vuoden 2000 alussa tietojen keräämisessä siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon. Aikaisemmin kuukausitiedot kerättiin yhdeltä viikolta, joka oli kuukauden 15. päivän sisältävä viikko. Otoksesta saatavat tiedot suurennetaan vastaamaan perusjoukkoa eli 15–74-vuotiaista väestöä.

Työvoimatutkimuksen tuloksiin liittyy otoksen satunnaisvaihtelusta johtuva virhe. Lukuihin voi sisältyä muitakin virheitä, mm. kadosta johtuvia. Mitä yksityiskohtaisempi tietojen luokitus on, sitä epävarmemmat tiedot ovat.

Taulukot 13–16, 18, 29, 31–33: Työnvälitystilaston tilannekatsaus, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen tilasto kerätään työnvälitystoiminnan yhteydessä: vuoteen 1980 asti kunkin kuukauden puolivälissä sekä vuodesta 1981 alkaen kuukauden viimeisen työpäivän mukaan.

Avoimella työpaikalla tarkoitetaan työnvälitykselle ilmoitettua työpaikkaa, joka laskentapäivänä on ollut avoinna työ- ja elinkeinotoimistossa. Kaikkia avoimia työpaikkoja ei ilmoiteta työnvälitykselle. Arviolta noin 40–50 % niistä tulee työnvälityksen tietoon.

Työttömäksi työnhakijaksi luetaan ne laskentapäivänä työnhakijoina olevat, jotka eivät ole työsuhteessa eivätkä työllisty päätoimisesti

yritystoiminnassa tai omassa työssään ja joka ei ole päätoiminen opiskelija. Työnhakijoina olevat kokoaikaisesti lomautetut lasketaan mukaan työttömien työnhakijoiden kokonaismäärään.

Vuodesta 1980 alkaen työttömyyseläkkeen saajia ei ole laskettu mukaan työttömiin työnhakijoihin. Tarkemmin työnvälitystilasto peittää ne työttömät, jotka ovat työttömyysturvan piirissä. Muista työttömistä osa saattaa jättää ilmoittautumatta työnvälitykseen.

Taulukko 17: Päättäneiden työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto. Saadaan työnvälitystilaston vuositilastosta, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat koko vuoden aikana päättäneiden työttömyysjaksojen keskimääräistä kestoa, jossa on mukana paljon lyhytaikaisia työttömyysjaksoja. Käsite eroaa kuukauden lopussa työtömänä olleiden päättymättömien työttömyysjaksojen kestosta (taulukot 16 ja 32), joka on keskimäärin pidempi, koska siinä painottuvat pidempiäaikaiset työttömyysjaksot.

Taulukot 19 ja 20: Työnvälitystoiminta. Saadaan työnvälitystilaston kuukausikertomustauluista, jotka kuvaavat toimintaa koko kuukauden ajalta.

Taulukko 21: Aktivointiasteeseen laskettavissa palveluissa olevat, tilaston laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat palveluissa olevia keskimäärin kuukauden lopussa. Eri palveluiden sisällöt saattavat vuosittain muuttua.

Taulukko 22: Työvoimakoulutuksen tiedot saadaan työvoimakoulutuksen kuukausitilastosta, laatija työ- ja elinkeinoministeriö. Taulukon luvut kuvaavat keskiarvoja kuukauden aikana, paitsi viimeisen sarakkeen tieto työvoimakoulutuksessa olevat, joka kuvaa koulutuksessa olevien määrää keskimäärin kuukauden lopussa olevana laskentapäivänä.

Taulukko 23: Työttömyysturva. Työttömyyden aikaisen toimeentulon turvaamiseksi on kaksi eri järjestelmää: Kelan hoitama perusturva (peruspäiväraha ja työmarkkinatuki) ja vakuutusmuotoinen ansioturva. Ansiosidonnaista

päivärahaa saa lain vaatimukset täyttävä työtön kassan jäsen. Jos työtön ei ole oikeutettu ansioturvaan, hän voi saada valtion maksamaa perusturvaa. Saadakseen työttömyyspäivärahaa työttömän tulee olla työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa. Työmarkkinatuki on tarveharkintainen, mutta sen maksamiselle ei ole enimmäisaikaa.

Perus- ja ansiopäivärahaa maksetaan kerrallaan enintään 500 työttömyyspäivältä. Vuosina 1955–1956 syntyneelle, joka on täyttänyt 60 vuotta tai vuosina 1957–60 syntyneelle, joka on täyttänyt 61 vuotta tai vuonna 1961 tai sen jälkeen syntyneelle, joka on täyttänyt 62 vuotta ennen enimmäisajan umpeutumista ja on ollut työssä vähintään 5 vuotta edellisen 20 vuoden aikana, maksetaan päivärahaa kunnes hän täyttää 65 vuotta.

Yli 60-vuotias ennen vuotta 1950 syntynyt, laissa tarkemmin määritelty pitkään työttömyysurvaa saanut työtön työnhakija on oikeutettu työttömyyseläkkeeseen. Työttömyyseläkkeen saamisaikana tulee saajan olla työnhakijana työ- ja elinkeinotoimistossa.

Taulukko 24: Muuttoliiketilasto. Lähde: Tilastokeskus, väestötilasto.

Taulukko 25: Työttömyysasteet eri maissa. Lähde: OECD, Main Economic Indicators.

4. LUOKITUKSET

Ammattiluokitus. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastossa käytetään ammatteittain laadittavissa tilastoissa luokitusta, joka perustuu taitotasopohjaiseen ISCO-luokitukseen (International Standard Classification of Occupations). Ammattiluokitus, Työ- ja elinkeinoministeriö, 2014.

Toimialaluokitus. Toimialaluokituksessa Suomessa käytetään kansainvälisesti sovitua luokitusta (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes, NACE). Vuodesta 2005 lähtien Toimialaluokitus TOL 2008, Tilastokeskus.

Vuoteen 2009 asti Ahvenanmaa kuului Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinokeskuksen alueeseen. Vuoden 2010 alusta lähtien Ahvenanmaa tilastoidaan erikseen aluehallintouudistuksen vuoksi.

Työnvälitystilaston alueelliset tiedot esitetään vuodesta 2006 lähtien kuntapohjaisina entisen toimistopohjaisuuden sijasta. Kuntapohjaisissa tiedoissa alueen tiedot lasketaan siihen kuuluvien kuntien summana. Kunnan tiedot perustuvat esim. työnhakijana olevan henkilön asuin-kuntaan ja työnantajan ilmoittaman työpaikan sijaintikuntaan. Aikaisemmin käytetyt toimistopohjaiset tiedot perustuivat henkilön ja työnantajan asiointitoimistoon.

Explanatory notes

Symbols used:

0,0 Magnitude less than half of unit employed

. Category not applicable

.. Data not available

... Data subject to secrecy

- Magnitude nil

* Preliminary data

1. General

Most of the figures in the tables are quarterly and annual averages computed from monthly data of original series. The Ministry of Economic Affairs and Employment's original monthly figures appear in Employment Bulletin. The sum percentage in a table does not always equal 100 because the figures are rounded.

2. Definitions of the labour force survey of statistics finland

Working-age population, all persons aged 15 to 74 resident in Finland.

Labour force, the sum of employed and unemployed persons.

Employed persons, all persons who during the survey week did some work (for at least an hour) for a pay or fringe benefit or to gain profit or were temporarily absent from work. The employed may be employee, self-employed person or unpaid family worker.

Unemployed persons, all persons who for the whole survey week were without work, had been seeking a job actively in the past four weeks for pay or profit, and could accept a job within two weeks or have arranged to start a work within two weeks but not yet begun it. A student, a temporarily laid-off person and a unemployment pensioner are also considered unemployed if person meets the above mentioned job seeking and job acceptance criteria.

Labour force participation rate, the ratio of all persons in the labour force to the total population of working age.

Employment rate, the ratio of the employed to the population aged 15 to 64.

Unemployment rate, the ratio of the unemployed to all persons in the labour force.

3. SOURCES AND NATURE OF THE STATISTICS

Tables 1–12, 26–28, 30: Labour Force Survey compiled by Statistics Finland, basing on a sample of the population aged 15 to 74. The sample numbers 36,000 per quarter and is divided into three monthly samples of 12,000. Data are gathered mainly by telephone interviews. Since January 2000, data have been collected for every week of the month, whereas previously they were only collected for the week containing 15th day of the month. The figures obtained are increased to correspond to the base group (the population aged 15 to 74).

The results of the Labour Force Survey are subject to an error due to the randomness of the samples. The figures sometimes contain other errors due to non-response, etc. The more detailed a classification is, the greater is the risk of error.

Tables 13–16, 18, 29, 31–33. Employment Service Statistics of the Ministry of Economic Affairs and Employment. Statistics on vacancies and unemployed jobseekers were compiled at the middle of each month upto 1980, and have been compiled at the end of each month (last working day) since 1981.

Vacancies refer to vacancies reported to Employment and Economic Development Offices, which had not yet been filled on the reference dates. It is estimated that only 40 % to 50 % of all vacancies in Finland are notified to employment services.

Unemployed jobseekers comprises all job-seekers who does not have an employment relationship, does not work full-time as an entrepreneur or self-employed worker and is not a full-time student. Jobseekers are also considered unemployed if they are fully laid off.

Since 1980 unemployment pensioners have been counted as jobseekers, but not as unemployed persons. The Employment Service Statistics relate to persons receiving unemployment compensation, for which they have to register with unemployment services. Some unemployed persons not receiving such benefits do not register with employment services.

Table 17. Average duration of completed spells of unemployment. Taken from the annual Employment Service Statistics of the Ministry of Economic Affairs and Employment. The figures in the table denote average durations of completed spells for the entire year. This differs from duration of unemployment up to the reference date in tables 16 and 32, which is longer. That is because the figures in tables 16 and 32 seldom include short spells (which are contained in the average duration of completed spells), so they are weighted by long spells.

Tables 19 and 20. Employment services proper. Taken from tables in the Employment Service Statistics, which depict activity during entire months.

Table 21. Number of persons participating services included in the activation rate, compiled by the Ministry of Economic Affairs and Employment. Average figures at the end of each month. The types of services vary in time.

Table 22. Data on labour market training, taken from monthly labour market training statistics, compiled by the Ministry of Economic Affairs and Employment. The figures in the table denote averages for whole months, except for the last column, on labour market training, which gives average numbers of trainees on course on the reference date at the end of the months.

Table 23. Unemployment security. State compensations (basic unemployment allowance and labour market support) are the basic modes of security and earnings-related unemployment allowance is a form of unemployment insurance that is limited to members of an unemployment fund. Unemployed persons not entitled to them can obtain state compensation. For both types of benefit the applicant must be registered at an Employment and Economic Development Office. Labour market support is means-tested but it has not a maximum payment period.

A basic and an earnings-related unemployment allowance can be paid for a maximum period of 500 working days. Persons born in 1955–1956 and are over 60 or persons born in 1957–1960 and are over 61 or born 1961 or thereafter and are over

62 before maximum period has accrued and has been in employment at least 5 years during past 20 years can be paid an allowance until they are 65.

A long-term unemployed person born prior year 1950 and over 60 years old can receive an unemployment pension under terms laid down by law. While in receipt of such a pension, person must remain a jobseeker at an Employment and Economic Development Office.

Table 24. Statistics on migration. Source: Statistics Finland, Population Statistics.

Table 25. Unemployment rates in some countries. Source: OECD, Main Economic Indicators.

4. CLASSIFICATIONS

Occupational classification. The classification used in Ministry of Economic Affairs and Employment's Employment Service Statistics is based on the International Standard Classification of Occupations (ISCO). Occupational Classification, Ministry of Economic Affairs and Employment, 2014.

Industrial classification. NACE (Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes) is used in Finland. From 2005 Standard Industrial Classification TOL 2008, Statistics Finland.

Until 2009 Ahvenanmaa (Åland) included into Varsinais-Suomi administrative district. From 2010 Ahvenanmaa (Åland) will be presented separately based on the revision of the administrative districts.

From 2006, regional data of Employment Service Statistics will be presented for each local authority rather than for each office, as used to be the case. In the data for the local authorities, information for the region in question will be jointly assembled for all municipalities included within the region. Data for a local authority will be based, for example, on the jobseeker's municipality of residence and the municipality in which the workplace is located as notified by the employer. The previously used data, which is office-based, rely on data supplied by the person's and employer's customer service agency.

Työpoliittinen aikakauskirja

Työpoliittisen Aikakauskirjan tarkoituksena on edistää työpolitiikkaan liittyvää tutkimukseen ja asiantuntijuuteen perustuvaa keskustelua sekä tukea työ- ja elinkeinoministeriön strategiatyötä.

Ohjeita kirjoittajille

Työpoliittinen aikakauskirja julkaisee kirjoituksia kolmessa osastossa: artikkeleita, katsauksia ja keskustelua sekä uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta.

Artikkeleita-osastossa julkaistaan tieteellisen artikkelin tyyppisiä, aiemmin julkaisemattomia esityksiä. Lähdeviitteet on mainittava. Alaviitteitä olisi kuitenkin vältettävä, viitteiden tulisi olla tekstissä. Artikkeleista tulisi toimittaa 1/2 liuskan pituinen englanninkielinen tiivistelmä. Lisäksi kirjoittajia pyydetään toimittamaan ammatti- ja koulutusnimikkeensä, sekä suomeksi että englanniksi. Työnantaja on myös mainittava. Ellei työnantajaa ole, ilmoita kotipaikkakuntasi.

Katsauksia ja keskusteluja-osastossa julkaistaan muita työpolitiikkaan liittyviä artikkeleita sekä kirjallisuusarvioita. Lähdeviitteiden käyttöä ei edellytetä.

Uutta työ- ja yrittäjyystutkimuksen alalta-osastossa julkaistaan tutkimusten tiivistelmiä.

Artikkeleiden ohjepituus on enintään 15 liuskaa 1½ rivivälillä sekä katsauksia ja keskustelua-kirjoitusten 6 liuskaa.

Vuonna 2016 tuli voimaan saavutettavuusdirektiivi, jonka yhtenä tavoitteena on parantaa digitaalisten palveluiden laatua. Kirjoittajien pitää huomioida **saavutettavuusvaatimukset**.

Kuvioiden ja graafien sisältö on tarpeen selittää tekstissä. Saavutettavia tiedostoja koskeva ohje <https://www.saavutettavasti.fi/saavutettavat-asiakirjat/word/>

Lähteet toimitetaan seuraavien esimerkkien mukaisesti:

Andreassen, T., Drange, I., Thune, T. ja Monkerud L. (2007); På vej mot integrert velferdsforvaltning? AFI-rapport 4. Oslo: Arbeidsforskningsinstituttet.

Valtakari Mikko, Hannele Syrjä ja Pertti Kiuru (2008); Julkisen työvoimapalvelun palvelurakenteen uudistamisen vaikuttavuus. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. Työ ja yrittäjyys. 19/2008. Helsinki.

Schmid, G. (2002b); Transitional Labour Markets and the European Social Model: Towards a New Employment Pact, teoksessa: G. Schmid ja B. Gazier (toim.): The Dynamics of Full Employment. Social Integration through Transitional Labour Markets, Cheltenham, UK: Edward Elgar, 393–435.

Artikkelit on toimitettava sähköpostitse (heikki.raisanen@tem.fi tai sirpa.kukkala@tem.fi). Excel- ja Word-kaaviot on toimitettava erillisinä alkuperäistiedostoina. **Kaavioissa ei saa käyttää värejä.**

Kirjoittajan tulee ilmoittaa myös yhteystietonsa (nimi, osoite, puhelin, e-mail). Toimitus voi pyytää asiantuntijalausuntoja julkaistavaksi tarjotuista artikkeleista. Toimitus pidättää itsellään oikeuden lyhentää ja muokata artikkeleita julkaisua varten. Julkaistuista kirjoituksista maksetaan palkkio ministeriön ulkopuolisille kirjoittajille.

Painettu
ISSN 0787-510X
ISBN 978-952-327-579-9
Verkkajulkaisu
ISSN 1797-5085
ISBN 978-952-327-580-5

Paino: Grano Oy, Helsinki 2020

